༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས།།
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG11923	***ImageGroup:***	I1KG11926
LCCN:	n/a	***ISBN:***	n/a

Title:	རྨ་ལྷོ་སོག་ཤོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rma lho sog shog gi lo rgyus rgyu cha phyogs bsgrigs/
Author:	དཀོན་མཆོག་སྐྱབས dkon mchog skyabs
Descriptor:	printed from computerized input
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	[s.n.]
Date:	2009
Volume:	1
Total Volumes:	6
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 2/2012

༄༅། །མ་རྟོ་སོག་ཚོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཚོད་དང་ཕྲོ།

སྲུ་རུག་ཆེ་ཆུང་།

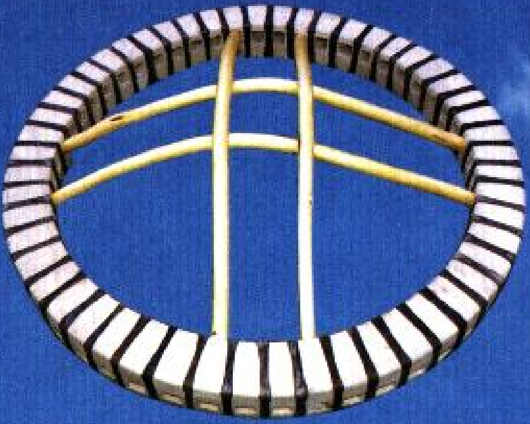

ཨམ་སྐོར་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆ་ཚོགས་པ་བསྒྲིགས།

ནང་བྱུང་ཀྱི་རྒྱ་ཆ།

པོད་དང་པོ། ཀུ་རེག་ཆེ་རྒྱུད།

པོད་གཉིས་པ། ཞེ་སྡེ་ཆེ་རྒྱུད།

པོད་གསུམ་པ། ཁ་གསུམ་ཚིག་རྫས།

པོད་བཞི་པ། གཙང་ཨ་རིག

པོད་ལྔ་པ། མདའ་འཚན་དོ་ཞིང།

པོད་དྲུག་པ། སྤྱི་མེད་ཚོར་གོང།

༄༅། །ཨ་སྡོ་སོག་ཛོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

པོད་དང་པོ།

ཤུ་ཧུག་ཆེ་ཆུང་།

«ཨ་མདོ་སོག་ཤོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས»
རྩོམ་སྒྲིག་མི་སྣ།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ།

དཀོན་མཆོག་སྐྱབས།

འགན་ཁུར་བ།

ལོའུ་ལི་ཧེ། རྡོ་རྗེ་ཚེ་བརྟན།

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ།

རྩོམ་སྒྲིག་གཞོན་པ།

ཆབ་སྤྲག་གདུགས་དཀར།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།

བསོད་ཀོ བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་།

སུ་རུག་ཆེ་ཆུང་གི་ས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་འཚོལ་སྡུད་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག

སློ་འདྲི་ས།

ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ། བདེ་སྐྱིད་སྒྲོལ་མ། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན།

ཚན་གཙོ།

བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་།

ཚན་གཙོ་གཞོན་པ།

བདེ་སྐྱིད་སྒྲོལ་མ། བསོད་པ། ལས་ཁོ།

ཁོངས་མི།

གཡུ་སྣང་དཔལ་འབྱོར། ཆོས་སྐྱོང་། ཆོས་ལྡན། ཚེ་རིང་། བསྟན་འཕེལ། རྟ་མགྲིན་སྐྱབས། བསོད་ཀོ། བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ།

ཡིག་འབྲི་བ།

གཡུ་སྣང་དཔལ་འབྱོར། རྟ་མགྲིན་སྐྱབས། བསོད་ཀོ། བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ།

སྔོན་འགྲོའི་གཏམ།

རྨ་སྔགས་སོག་རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་
རྫོང་དཔོན།

དཀོན་མཆོག་སྐྱབས།

རྨ་ཆུའི་སྔགས་རྒྱུད་སོག་པོའམ་རྨ་སྔགས་སོག་ཤོག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོའི་ནུ་བོ་ཧྥ་པུ་ཐུ་ཧྥ་སར་གྱི་གདུང་རྒྱུད་མངའ་འབངས་ཡིན་ལ། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་དམག་དོན་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་ཐ་ལམ་ཏྲེ་ཐང་ཆེན་མོའི་སྔགས་རྒྱུད་སོག་པོ་ཐུ་མེད་དར་སོ་སྡེ་བས་ད་ལྟའི་སི་ཁྲིན་མཛོད་དགེ་རྫོང་གི་གླིང་དཀར་སྟོད་དང་ཀན་སུའུ་རྨ་ཆུ་རྫོང་གི་རྨ་དམེ་འདྲེས་མདོ། མཚོ་སྔོན་རྨ་སྔགས་སོག་རྫོང་གི་ཞིང་བཟའ་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སོགས་སུ་དམག་སྡོད་གནས་ཆགས་བྱུས། རྗེས་སུ་སོག་པོ་མང་ཤོས་རིམ་བཞིན་བོད་སྡེའི་ནང་དུ་ཐིམས་པ་དང་། ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ད་ལྟའི་རང་རྫོང་མདོ་གསུམ་ཞང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་གནས་པ་ནི་ཡུལ་འདིའི་ཐོག་མའི་ས་འཛིན་སོག་པོ་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་སོག་པོ་ཨོ་རིད་ཧོ་ཤོད་སྡེ་བ་དང་ཐོར་གོད་སྡེ་བ། ཐ་ལམ་ཏྲེ་ཐང་ཆེན་པོའི་སྔགས་རྒྱུད་སོག་པོ་ཐུ་མེད་ཏོ་ལོ་ཆི་སྡེ་བ་བཅས་

ཞིན་ཅང་ལྷ་རོམ་ཆེ་ཕྱོགས་ནས་རིམ་བཞིན་མཚོ་སྔོན་པོའི་མཐའ་ཁོར་དང་རྨ་ཆུའི་འགྲམ་རྒྱུད་དུ་ཡོང་ནས་གནས་ཆགས་གཞི་སྡོད་བྱས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྨད་ཡོངས་དང་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁ་ཤས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་། ལྷ་སྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གསར་འདེབས་ཀྱིས་མཚོན་བོད་སོག་མཛའ་མཐུན་འགྲོ་འོང་དང་རིག་གནས་བརྗེ་རེས་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་མཛད་རྗེས་ལྷ་བབས་ཆེན་བཞག ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ 1724 ལོར་མཚོ་སྔོན་དོན་རྐྱེན་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་མདོ་སྨད་སོག་པོར་ཇ་སག་ལམ་ལུགས་བཙུགས་ཏེ་རྨ་ཆུའི་སྔོ་རྒྱུད་སོག་པོ་ཇ་སག་བཞི་རུ་བཀོས (སྤྱི་ལོ 1935 ལོར་གོ་མིན་སྲིད་གཞུང་གིས་ཧོ་ཞོན་ར་རྒྱ་ཇ་སག་མཚོ་སྔོན་ཧྲུན་ཏེ་རྫོང་གི་མངའ་ཁུངས་སུ་བཀོས) པར་མ་ཟད། བོད་དང་ས་མཚམས་དབྱེ་ནས་ཟི་ལིང་དོན་གཅོད་ཉིན་ཆེན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་བྱས། དེ་ནས་བཟུང་རྨ་ཆུའི་སྔོ་རྒྱུད་སོག་པོ་ཁྲི་ཤི (རྒྱའི་ཡིག་ཆ་ལ་ལར་སྐབས་དེར་རྨ་ཆུའི་སྔོ་རྒྱུད་སོག་པོ་མི་གྲངས་ཆིག་འབུམ་ལྷ་ཁྲི་ཡས་མས་ཡོད་པར་བཤད) རུ་གྲགས་པ་དེ་རི་གཟར་ཐབ་རྫ་འགྲིལ་བ་བཞིན་ཉམས་རྒུད་ཀྱི་གནས་སུ་བཞུད་དེ་སྤྱི་ལོ 1953 ལོར་མི་གྲངས་བདུན་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པར་གྱུར། རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཏེ། དང་པོ《མཚོ་སྔོན་ལོ་རྒྱུས་ཟླ་འོག་རིས་མ》དང《མེས་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་སུ་ཏིག་ཕྲེང་བ》སོགས་རིན་ཐང་

ཐལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀུང་བོར་བརླག་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་ད་ལྟ་སོག་པོའི་དེབ་ཐེར་འབྲིང་བར་གྲགས་པ 《དེབ་ཐེར་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》 དང་དེབ་ཐེར་ཆུང་ངུར་གྲགས་པ 《ཁྲིམས་པ་འཛུག་པའི་འབབ་སྟེགས》 ལས་ཕལ་ཆེར་ལྷག་མེད་ལ། འདི་དག་ཀུང་དུས་རབས་གཅིག་གི་ཡར་སྔོན་གྱི་ཡིག་ཆ་རེད།

སོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་མ་སྟོ་སོག་རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ 2005 ལོ་ནས་བཟུང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་དངུལ་བཏང་སྟེ་པེ་ཅིན་དང་ནན་ཅིན། ལན་གྲུ ཐེ་ཤིང་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚགས་ཁང་དུ་མི་སྣ་མངགས་ཏེ་རང་རེའི་རོག་པར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཆ་འཚོལ་སྡུད་བྱས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐོ་བཏགས་ལས་ཁུངས་དང་ཞང་སོ་སོ་རུ་འཛུགས་བྱས་ཏེ་དམངས་ཁྲོད་ངག་རྒྱུན་རྒྱུ་ཆ་འཚོལ་སྡུད་བྱས་པ། ཕྱོགས་གསུམ་ནས་ཆེད་ལས་མཁས་པ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏེ 《མ་སྟོ་སོག་རོག་གི་དེབ་ཐེར》（རྒྱ་ཡིག）སྒྲིག་འབྲི་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

《མ་སྟོ་སོག་རོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས》 འདི་ནི 《མ་སྟོ་སོག་རོག་གི་དེབ་ཐེར》 （རྒྱ་ཡིག）གྱི་ཟུར་ལྟའི་རྒྱུ་ཆར་དམིགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀུང་རྩོམ་འབྲིའི་རེ་བ་དང་ཡིག་གྲངས་ཚད་བཀག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས 《དེབ་ཐེར》 དུ་ཆེས་ཁུང་ཞིབ་ཙམ་ལས་བསྡུ་ཐབས་མེད། 《ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ》 འདི་ལ་ཚིག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀུང་

ཚད་མི་འདྲ་བའི་ནོར་འཁྲུལ་དང་ཞན་ཆ་གང་མང་མཆིས་སྲིད་པ་སློས་མ་དགོས་སོ། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་རྒྱུ་ཆ་འདི་ལ་རིན་ཐང་ངེས་ཅན་ཞིག་ལྡན་པའང་སློས་མ་དགོས། ལྷག་པར་ད་དུས་ཆོད་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་རྗེས་སོར་རྒྱུ་ཆ་འདི་ཙམ་ཡང་འཚོལ་སྡུད་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ན་ང་ཚོས་དཔྱད་ལྡན་འགའ་རེའི་བསམ་འཆར་དང་དུ་བླངས་ཏེ་པར་འདེབས་བྱས་ནས་ནང་ཁུལ་རྒྱུ་ཆའི་ཚུལ་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུ་ཆ་འདི་འཚོལ་སྡུད་དང་སྒྲིག་འབྲི་བྱེད་པར་རྫོང་ས་གནས་དེབ་ཐེར་རྩོམ་འབྲི་གཞུང་ལས་ཁང་དང་ཐོ་བཀོད་ལས་ཁུངས་སོ་སོ། ཞང་སོ་སོ། རྫོང་གི་སྒྲིག་འབྲི་ཚན་ཁག་གི་མི་སྣ། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་ཆེ་ཞིང་ལས་འདི་ལ་སྤྲོ་སེམས་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་དང་མང་ཚོགས་སྐོར་ཞིག་གིས་མ་སྒྲུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་འབད་པ་སྟོད་མེད་གནང་བར་ངས་ཨ་སྨྲ་རྫོང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དུས་མཚུངས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་དང་རྫོང་ཕྱི་ནང་གི་དཔྱད་ལྡན་དག་གིས་མུ་མཐུད་དུ་རྒྱུ་ཆ་འདིར་སྙིགས་དོར་བཅུད་ལེན་དང་ཁ་གསབ་འཕྲུལ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གང་མྱུར་གྱིས་ཨ་ཆུའི་སྨྲ་རྒྱུད་སོག་ཤོག་བཞིའི་ཡ་གྱལ་རྟ་ཞོད་སྨྲ་གཡོན་རུ་དཀྱིལ་ཤོག་གམ་ར་རྒྱ་ང་སག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་འཚོལ་སྡུད་བྱས་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་རྒྱུ་ཆ་

འདི་ཁ་ཚང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་བཟོས་ནས་དངོས་སུ་པར་སྐྲུན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འདུན་པ་ཞུགས་དྲག་དང་བཅས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་ཕུལ་བ་དགེའོ།། །

2009. 6. 20

དཀར་ཆག

སྔོན་འགྲོའི་གཏམ། .... (1)

ལེའུ་དང་པོ། སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས། .... (1)

ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོ་བ་སོ་སོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། .... (15)

དང་པོ། ཧོར་ར་ཏུ་མང་ཞུང་། .... (15)

གཉིས་པ། ཧ་ཐི་ཏུ་སྐོར་གཉིས་དང་ཐན་གུ་ཆེ་ཆུང་། .... (17)

གསུམ་པ། ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་སྐོར། .... (23)

བཞི་པ། ཨ་དཀོན་རོ་དང་ཨ་རྒྱ་རོ། .... (31)

གཅིག ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་བྱུང་འཕེལ། .... (31)

གཉིས། ཨ་རྒྱ་རོ། .... (36)

ལྔ་པ། དྲུང་ཡིག་དང་བ་ཡོད། རྒྱ་སྲུང་། .... (39)

གཅིག དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ། .... (40)

གཉིས། རྒྱ་སྲུང་ཚོ་བ། .... (51)

གསུམ། བ་ཡོད་རོ། .... (53)

དྲུག་པ། ཨ་རིག་རོ། .... (58)

བདུན་པ། ལྷ་ཁ་རོ་དང་མགར་རྩེ་རོ། .... (63)

གཅིག ལྷ་ཁ་རོ། .... (63)

གཉིས། མགར་རྩེ་རོ། .... (64)

བརྒྱད་པ། སོ་ཡང་རོ། ཀུར་ཀན་རོ། མགོན་ཐོ་རེ། ······ (66)

གཅིག སོ་ཡང་རོ། ······ (66)

གཉིས། ཀུར་ཀན་རོ། ······ (67)

གསུམ། མགོན་ཐོ་རེ། ······ (70)

དགུ་པ། སྨན་སངས་རོ་སོགས། ······ (71)

གཅིག སྨན་སངས་རོ། ······ (71)

གཉིས། སྦྲ་ནག་རོ། ······ (71)

གསུམ། ཁ་ར་རོ། ······ (72)

བཞི། ཨབ་རིས་རོ། ······ (82)

ལྔ། ཨ་ཁེ་རོ། ······ (87)

བཅུ་པ། ཐྭ་གི་རོ། ······ (92)

བཅུ་གཅིག་པ། མཐའ་བ། ······ (93)

ལེའུ་གསུམ་པ། གནམ་གཤིས་བརྟག་ཚུལ། ······ (97)

ལེའུ་བཞི་པ། ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་སྐྱེང་བ། ······ (101)

ལེའུ་ལྔ་པ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས། ······ (102)

ལེའུ་དྲུག་པ། སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས། ······ (104)

ལེའུ་བདུན་པ། དཔལ་འབྱོར། ······ (105)

ལེའུ་བརྒྱད་པ། འབྲུ་རིགས། ······ (109)

ལེའུ་དགུ་པ། ཕྱུགས་ནད་འགོག་བཅོས། ······ (112)

དང་པོ། ནོར་ལུག་གི་ནད་བཅོས་ཐབས། .... (112)

གཉིས་པ། རྟ་ནད་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་སྐོར། .... (116)

ལེའུ་བཅུ་པ། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས། .... (118)

ལེའུ་བཅུ་གཅིག འགྲིམ་འགྲུལ། .... (139)

ལེའུ་བཅུ་གཉིས། སྐྱེལ་འདྲེན། .... (141)

ལེའུ་བཅུ་གསུམ། ཚོང་ལས། .... (142)

ལེའུ་བཅུ་བཞི། དམག་དོན་འཐབ་འཁྲུག .... (144)

ལེའུ་བཅོ་ལྔ། རིག་གནས། .... (147)

ལེའུ་བཅུ་དྲུག འཕྲོད་བསྟེན། .... (159)

ལེའུ་བཅུ་བདུན། སློབ་གསོ། .... (162)

ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེ .... (165)

ལེའུ་བཅུ་དགུ སོག་རུ། .... (167)

ལེའུ་ཉི་ཤུ། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས། .... (170)

ལེའུ་ཞེར་གཅིག ཁྲིམས་ལུགས། .... (180)

ལེའུ་ཞེར་གཉིས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ། .... (182)

ལེའུ་ཞེར་གསུམ། མི་སྣ་གལ་ཆེན་གྱི་སྐོར། .... (185)

ལེའུ་ཞེར་བཞི། ལྷ་ཁང་དགོན་པའི་སྐོར། .... (210)

གཅིག ལྷ་ཁང་དགོན་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས། (210)

གཉིས་པ། ཆོས་ཐོག་གི་རིམ་པ། .... (221)

གསུམ་པ། ནང་རྙིང་ངོ་སྤྲོད། …………………… (222)
བཞི་པ། མི་སྣ་གལ་ཆེན། …………………… (224)

ལེའུ་དང་པོ། སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས།

ཀུག་ཀུག་ལམ་ཕྲན་འཚོ་བས་ཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱུན། །
བདེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདས་པའི་ལོ་རླབས་ཟློས། །
ང་ཚོའི་ལས་སུ་བཞག་པའི་རི་མོ་འགལ། །
འཚོལ་འདྲི་དཔྱད་གསུམ་ལམ་ནས་བྲི་བར་བྱ། །

ཞེས་མིས་བརྗོད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་རི་རྩ་ནགས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིགས་པའི་གནས་མཆོག་སོག་ཡུལ་གཡང་སྐྱེ་ཕྱུག་མོའི་ནོར་འཛིན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྔོ་བར་མཐོ་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་ས་འཛིན་གྱི་ རྒྱལ་པོ་འདུས་རི་མཐོན་པོ་གནམ་སྔོན་འདེགས་པའི་ཀ་བ། ཤར་གྱི་ཉི་ཧྲོའི་རྫ་གོར་གཡུ་འབྲུག་ཐང་ལ་འཁྱུག་འདྲ། སྨན་རིགས་སྣ་བརྒྱའི་གཏེར་མཛོད་ཆབ་སྲག་ཁྱུང་རྩེ་དཀར་པོ། སྔོ་ཡི་ཌེ་གིན་ལྷ་བྲག་དཀར་པོ་དང་དྲུལ་གྱི་མཆུལ་ཐུལ་འདྲ། དབུས་ཀྱི་གྱི་ལིང་ཁ་ཕུར་རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་འདྲ། ནུབ་ཀྱི་ཤ་བོའི་རི་ཕྱུར་དཔའ་བོ་དམག་ལ་ཆས་འདྲ། དབུས་ཀྱི་གཡུ་སྔང་རི་བོ་རིན་ཆེན་ནོར་བུ་སྤུངས་འདྲའི་སྔོ་བར་ལྷུན་གྱིས་ཆགས་པའི་རྩ་སྔོ་རྗོང་ལ་ཞང་ལྷོ་དང་གྲོང་བརྡལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ལས་གཡུ་སྔང་ཉིན་གྲོང་བརྡལ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་སུ་རུག་ཆེ་ཆུང་དང་ཉག་མང་ཤུང་། ཨ་རིག་ཨེ་མག ཨུཀེ་ཧོར་ར་རུ་མང་ཤུང་སོགས་ནི་སྔོན་གྱི་ཤང་ཧ་ཞོད་

ཀྱི་ཕོངས་གཏོགས་ཡིན་ལ། མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ལས་བུ་རིད་སུ་ཏུག་ཚུང་སོ་མོན་དང་ཏོ་ཞོད་ཆེ་སོ་མོན། པ་རོད་སུ་རིག་ཆེ་སོ་མོན་ཡིན། སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན《ཛེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ལས་རྫིང་གིར་གནམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་རྒྱ་གར་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དེའི་ནུ་བོ་ཧབ་ཐུ་ཧྥ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ཨོའི་རོད་ཚོ་བ་བཞིའི་སྤྱི་དཔོན་སོག་སྐད་ཀྱི་མཚན་ཐུ་ཏུས་བ་རི་ཏུ། (བོད་སྐད་དུ་ལ་རྒྱ་འཛིན་མཁན་ཟེར) ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀུ་ཤྲཱི་བསྟན་ འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ལ་སྲས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཚེ་རིང་ཨེལ་དུ་ཆི་དང་། དེའི་སྲས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་རྣམས་མཚོ་གཡས་ཏུ་དང་། སྲས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མཚོ་གཡོན་ཏུར་ཆགས། ཚེ་རིང་ཨེལ་དུ་ཆིའི་སྲས་ཆེ་བ་མཁའ་འགྲོ་སྒྲོལ་བཟང་བསྟན་སྐྱོང་དང་། ཚུང་བ་དར་རྒྱལ་པོ་སྲོག་ཐུས་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག དར་རྒྱལ་པོ་སྲོག་ཐུས་གཞི་བཏེགས་ནས་རྗེ་གཞུང་དུ་ཡོང་དོན། ཐུ་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཇི་འགའ་ཞིག་གིས། ལུ་གུའི་ཤ་སོར་འཕྲོད་པ་སོགས་བཟུང་ནས། དར་རྒྱལ་པོ་སྲོག་ཐུ་ལ་སྔོན་མོ་སོགས་བསྐྱབས། ས་ཆ་བཟང་བ་དང་ལྷ་ཚུ་འཛོམས་ཤིང་། ཏུ་བ་མང་པོ་མེད་ཚུལ་སོགས་ཞུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞི་བཏེགས་ནས་ཏུ་སྟེ་ཁྲི་གཅིག་སྐྱོང་ལྔ་དང་བཅས། མཚོ་ཚུ་བརྒལ་ནས་འབལ་མང་ཅུ་གསུམ་སོགས་སུ་གཞི་

པབ། འབལ་གཞུང་དུ་ཐོར་མོ་ལ་རྟེའུ་སྐྱེས་པས་དྷ་ཀྣན་ཐ་ལ་དང་། ཨ་རིག་ཆུ་སྔོན་གྱི་འགྲམ་ཚོའུ་མོ་དོ་ཞེས་པར་ཇ་མོང་གི་སུ་རུག་བཟུང་པས་ཐེ་མེ་ཐ་ལ་ཞེས་གྲགས། རིམ་གྱིས་ཚོ་ནི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རོང་བ་དང་། རེབ་གོང་། ཇ་བ་ར་མདོ། ཐོང་ཧུ་ཚུན་ཆད་འབངས་སུ་བསྡུས། དབུས་སུ་དཔུང་བཏེགས་ཏེ་འབྲུག་པའི་དམག་ཕམ་པས། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནས་དགའ་ལྡན་ཨེ་རྟེ་ནི་པོ་ཧོག་ཐུ་ཇི་ནང་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་གནང་། རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་སྲས་ལྷ་ཡོད་པའི་བཙུན་མོ་འབྲིང་གི་སྲས། ཏའི་ཅིང་ཧོ་ཧོའི་ཅིའམ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ལྷ་ཤེ་རྒྱ་སྐར་ས་ལ་འཕོས་འདྲས་འཛིན་མའི་ཕྱིན་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་བྱས། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རུ་ཤེ་འཐོར་ནས་རེབ་གོང་། ཇ་བ་ར་མདོ། ཐོང་ཧུ། མགོ་ལོག ཆ་ཆུ། ཞིན་ཧྭ་སོགས་སུ་ད་ལྟའང་མང་པོ་མཆིས་སོ། །འདི་ནི《ཇོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར》ལ་ཕོངས་གཏུགས་པ་ཡིན།

དར་རྒྱལ་པོ་ཧོག་ཐུའི་སྐུ་ཆེ་སྐད་དང་ཅིང་ཁང་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་མངའ་ཕོངས་ནི། ཧོ་ཤོད་ལྷ་དང་རེབ་གོང་སྟོད་སྨད་དང་ཇོ་གླིས། པེས་མདོ། ཁ་གྲུ ཀན་གྲུ ཧོར་གཙང་། ཨ་འཕོར། ཐེ་བོ། བཟའ་རུ། མཛོད་དགེ ཇ་བ་ར་མདོ། ཁམས། མགོ་ལོག ཉ་མཚོ་སོགས་མངའ་ཕོངས་སུ་བསྡུས།

ཧྲོ་ཞོད་ལྔ་ནི།

1.ཕང་ཧྲོ་ཞོད(མདུན་རིའི་ཧྲོ་ཞོད)།

འདི་ལ་ནང་གཞིས་སོ་སོན་བཅུ་གཅིག་ཡོད།

2.ཐོར་གོད་ཧྲོ་ཞོད།

3.ར་རྒྱ་ཧྲོ་ཞོད།

4.མདའ་ཚན་ཧྲོ་ཞོད།

5. ཚ་གན་ནོ་སོན་ཏན་ཧྲོ་ཞོད།

སོ་སོན་བཅུ་གཅིག

1 ཁུར་བེད་སོ་སོན

2.དུར་བེད་སོ་སོན

3.པ་རོད་སུ་ཏུག་ཆེ་སོ་སོན (ར་རྒྱ་དང་བསང་། ཏན་གུ་གསུམ་ན་ཡོད)།

4.བུ་རད་སུ་ཏུག་ཆུང་སོ་སོན།

5.ཉོད་སོ་སོན།

6.ཡ་སྨིར་སོ་སོན།

7.ཨོ་རོད་བེ་སི་ཆེ་སོ་སོན (བེ་སི་ཆེ)།

8.ཧོད་པ་སོད་བེ་སི་ཆུང་སོ་སོན (བེ་སི་ཆུང)།

9.ཧུན་གར་སོ་སོན།

10.ཡོང་ཤ་སོ་སོན (པ་གསུམ)།

11.ཧྲོ་ཞོད་ཆེ་སོ་སོན (ཨ་རིག་ཨེ་མག)།

ཇི་ནང་གི་མངའ་ཁོངས་སྤྱི་ལོ 1676 ལོར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཁང་ཞིས་ཀྱི་བཀས། ཟི་ལིང་ཞང་ཙོང་ཡི། ལན་ཧྲུའི་ཐུ་ཡོན་སོགས་ཡོང་ནས་གནམ་ལ་རྟོར་གཙང་ཇི་ནང་གི་མངའ་རིས་སུ་བཅད་དེ་ཤར་གྱི་ལུག་མགོའི་ལབ་རྩེ་ཡན་ཆད་ཞེས་ཐག་བཅད། ལྷ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བཏབ་ནས་ཇི་ནང་ཞང་གིས་རྩེ་གཞུང་ན་ཡོད་པའི་ན་ར་ཤེ་ཏུག་གི་སྡེ་དང་འབལ་ན་ཡོད་པའི་ཐུར་ཐུད་སྡེ་རྣམས་ལྷ་སྡེ་ལ་ཕྱིན། གནམ་ལ་ལྕགས་འཕྲིང་ཡན་ཆད་ནས་ས་མཚམས་བཟུང་། དར་རྒྱལ་པོ་ཧོག་ཐུའི་སྐུ་ཚེ་སྐད་དང་ཆིང་ཞང་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་ནི་སྟོད་ཀྱི་ཨ་གསུམ་དང་སྨད་ཀྱི་མདོ་གསུམ་ཡིན། སྟོད་ཀྱི་ཨ་གསུམ་དང་སྨད་ཀྱི་མདོ་གསུམ་ནི།

སྟོད་ཀྱི་ཨ་གསུམ།
- ཨ་ཆེན་གུ་རིའི་ཛ་སྐྱ།
- ཨ་ཆེན་ཆུང་མ་ཁྱུང་འབྲུག
- ཨ་ཆེན་ལ་བོང་གནམ་འདེགས།

སྨད་ཀྱི་མདོ་གསུམ།
- ཀུ་རིང་ཀུ་མདོ།
- རྒྱ་ནག་དར་མདོ།
- ཁམས་ཆབ་མདོ།

བྱང་གི་ཀྱ་རིང་ཀྱ་མཚོ(ཀྱ་རིང་པིས་མཚོ)།

ནུབ་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཨ་གསུམ།

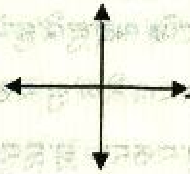

ཤར་གྱི་རྒྱ་ནག་དར་མདོ།

ལྷོའི་ཁམས་ཆབ་མདོ།

ཧི་ནང་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་སྤྱི་ལོ 1734 ལོར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་གཡུང་ཀྲུང་རྒྱལ་པོས་ཐེ་གཏོགས་བྱས་ཏེ། རིབ་གོང་སྟོད་སྨད་རིང་པོ་ནང་སོ་ལ་སྤྲད། ཁ་སོག་ལ་ཁ་ནས་ཕྱང་གི་ས་ཆར་བཅད། རྫོ་སྲིབ་པིས་མདོ་སོགས་དང་། ཀླུ་བྲང་། ཉིས་ཚང་། ཆོས་འཁོར་སོགས་ཡ་ཟེའི་ས་སྐོར་བཅད། ཟམ་རྩེ། ཨ་ལ། ཐེ་བོ་སོགས་ཅོ་ནེའི་ ཕྱོགས་སུ་བཅད། སེ་རྐོད་བཞི་ཁྲབ་དང་། གཞན་རི་ཛ་དམར་ལ་ལབ་རྩེ་བརྩེགས་སུ་བཙུག་སྣེ་བོད་སོག་གིས་མཚམས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤཱ་ར་ལབ་རྩེ་ནས་བཟུང་། ཀླུ་ཆུའི་འགྲམ་གྱི་ཆུ་མིག་དཀར་མོའི་ཁར་སྡོང་པོ་གཅིག་སྐྱེས་པར་ས་མཚམས་བཟུང་། (སྔོན་པ་ཅིག་སྐྱེས་ཡང་ཟེར) སྔོན་གྱི་མིན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་སོག་པོའི་ས་མཚམས་ནི། སྤྱིང་མ་རྫོ་སྐེད། ནམ་རྒྱལ་སོ་ཏེས། ཐེ་ཆུའི་འགོ་ཁུངས། ལྷ་མོའི་ཁོག་ཆུའི་བཅད་དེ་བོང་བུ་རྫོ་མཚོ། མར་མེ(ཨ་དམེ)འདྲེས་མཚམས་ལ་བཅད་ནས། ཕྱུད་བན་ཁྲུན་འདུ་ལུང་ཞེས་པའི་ས་མཚམས་སོགས་བྱེས། སྣ་ཕྱོགས་མགོ་ལོག

དང་། ཨ་རིག་གི་སྐད་ཀྱི་ས་མཚམས། ཕོ་བྲིའི་རྫ་ཨ་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཕོ་བྲིའི་ཞིང་ནག་ནས་ས་མཚམས་བཟུང་བ་བྱས་ཏེ་ཡིག་བཞག་བྱས།

༄ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཚིང་ཧང་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ལ་ས་གཡར་དུས། ཚིང་ཧང་གིས་པོང་བུ་རྫ་མཚོ་ནས་རྫ་མཚོའི་ཆུ་ཡོད་ཆུ་མེད་དང་ཆུ་དཀར། ཨ་ད་མི་འདྲེས་མདོའི་ཨ་ཆུའི་ཁུགས་སོ། ཀུར། འབྲོང་བཅས་ཀྱི་ས་ཆ་གཡར་བས་མཛོད་དགེ་ཉིན་མ་བྱུང་། ཚིང་ཧང་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནི།

རྫ་ཞོད་ལྔ་ནི།
1. ཧང་རྫ་ཞོད(མདུན་རིའི་རྫ་ཞོད)།
2. སྤོར་སྒོད་རྫ་ཞོད།
3. ར་རྒྱ་རྫ་ཞོད།
4. མདའ་ཚན་རྫ་ཞོད།
5. ཚ་གན་ནོ་མོ་ཧན་རྫ་ཞོད།

ཚིང་ཧང་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་དབང་ཕྱུན་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་དང་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་གོང་དང་མཚུངས།

ཚིང་ཧང་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་དཔལ་རའི་དཔལ་བུམ་དང་དུད་ཁྱིམ་འགའ་བཅས་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་

མེད་དབང་པོ་ལ་ཕུལ་བས་དངུལ་ར་ལྔ་སྟེ་ཆགས། ཆིང་ཞང་འདིའི་དུས་སུ་ཞང་ཏོ་ཞོད་ལྔ་ལས་ཚ་གན་ནོ་མོ་ཧན་ཏོ་ཞོད་མང་རའི་ཕྱོགས་སུ་སྤོར། སྤྱིར་༧ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོར་ཕུལ་བའི་ཏུ་བ་རྣམས་དང་ནར་ཤི་ཏུག་གི་ལྔ་སྟེ་བཅས་བསང་གཞུང་ལ་སོང་། བླ་དགུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བཞུགས་གྲལ་རྒྱས་པའི་ཐོག་ཏུ་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཕོ་ཆེ་ལྔ་སྡེའི་མིང་གནང་། ཆིང་ཞང་འདིས་རྒྱ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོག་སྡེ་འཐོར་དུ་བཅུག སོག་སྡེ་འཐོར་བའི་རྒྱ་རྐྱེན《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》དུ་གསལ འབངས་ཡར་སོག་བྱུང་བས་ཞང་གི་མངའ་ཐང་ཉམས་པར་བྱས་སྐབས་མཐའ་སྐོར་གྱི་པོད་རིགས་སྡེ་བ་སོ་སོ་ཞང་གི་ཏུ་སྡེའི་རྩ་ཐང་སྟོང་བ་སོགས་སུ་ཡོང་ནས། ཞང་གི་ས་ཆ་གང་འདོད་བདག་བཟུང་བྱེད་པའི་མགོ་བརྩམས། དེ་དག《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》དུ་གསལ། ཞང་འདི་པེ་ཅིན་གོང་མའི་མདུན་དུ་ལན་དུ་མར་སོང་བས་ཕོང་ལ། ཐུ་ཏུའི་ཧུན་ཞང་དང་ཆེ་ཆེན་མན། ཕོ་ཤོག་ཏ་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་གནང་བ་ལས་འབངས་ལ་ཕན་པའི་དོན་གལ་ཆེན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་།

ཏོ་ཞོད་བཞི་ནི།

1. ཞང་ཏོ་ཞོད། རྫས་སུ་འདི་ཤོག་མང་ཞུང་། ཨ་ རིག་ཨེ་མག་སོགས་སུ་ཕྱེས།
2. ཐོར་གོད་ཏོ་ཞོད།
3. མདའ་ཆེན་ཏོ་ཞོད།
4. ར་རྒྱ་ཏོ་ཞོད།

ཆེང་ཕང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་མཚམས་དང་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནི།

བྱང་གི་གཉན་རི་གཟའ་དམར།

ནུབ་ཀྱི་རྫོ་ལྷ་ལྷ་ཆེན། ཤར་གྱི་ལ་རྩེ་ལུག་མགོ

ལྷོའི་མཛོད་དགེ་ཞིན་མའི་ས་རྒྱུ་གོར་གོར (ས་ཁྲིན་འབོས་དགོན་པའི་ས་ཡིན)།

ཆེང་ཕང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་པའི་ཞལ་ཆེམས་བཞིན་སོག་སྡེ་ཁང་ཀན་སོག་ཏུ་དང་ཁང་སར་སོག་ཏུ། གོང་མ་སང་སོག་ཏུ། གཟིགས་སྐྱོན་སོག་ཏུ། རྒྱ་སྡེ་ཁ་གསུམ། ཡ་དྲང་བྱང་བ་ཁག་གསུམ་དགུ་རུ་ཕྱོགས་དང་། ཉ་མཚོ་སོགས་སུ་འཕོར་བས་ཕྱིར་བསྡུ་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཐུ་མེད་དུ་མ་ཞིག་དབུལ་ཕྱར་འཕོར་བས་པ་སྡེ་རྫོག་ཆེན་དང་། མ་སྡེ་སོག་ཏུར་གྲགས་པའི་མ་སོག་ཏུ་རྣམས་ཡིན། སོ་མོན་བདུན་གྱི་སོག་ཏུ་དུ་མ་དང་། ཐོར་གོད་ཀྱི་སྡེ་ཞིག་འབལ་གཞུང་དུ་བསྡད་ནས་བོད་སྡེ་དུ་མར་འདྲེས་པ་དང་། སུ་ཏུག་ཆེན་གྱི་ཏུ་བ་དུ་མ་ཀན་གུ་དང་མགར་རྗེ་སུ་ཏུག་ཆེན་ལ་སོང་བ་སོགས་བྱུས་པས་ཕྱིར་བསྡུས་ཀྱང་ཡོད་ཚད་བསྡུ་མ་ཐུབ། ཁོས་འབད་པས་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་རྣམས་ཆ་ཚང་མིན་ཀྱང་འཕོར་བསྡུས་ལེགས་པར་བྱུས་ཏེ་པེ་སི་ཆེ་ཆུང་དང་། སུ་ཏུག་ཆེན་རྣམས་རྩ་གཞུང་གི་

སྟོད་ཀྱི་ས་འཛིན་པར་བྱས་པ་དང་། ཐུ་མེད་ཐོར་གོད་ཀྱིས་བར་གྱི་ས་བཟུང་། གཙང་ཨ་རིག་གིས་སྔར་བཞིན་ཟ་སྲིབ་ཀྱི་ས་བཟུང་། ཨ་རིག་ཨེ་མག་ཞེས་པའི་ཧོ་ཤོད་ཆེའི་སྡེ་རྣམས་འབལ་དང་བྱ་དུར་གྱི་ས་འཛིན་པར་བྱས་པ་དང་། སུ་རུག་ཆུང་བ་དང་ཁ་གསུམ་ཚོ་ཧོར་བཅས་པའི་རྫོང་གཞུང་གི་ས་ཆ་བཟུང་བར་བྱས་ནས་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་རྣམས་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། མདའ་ཚན་ཧོ་ཤོད་དང་ཐོར་གོད་ཧོ་ཤོད་ལ་སྔར་གྱི་ས་ཆ་འཛིན་དུ་བཅུག་པས། ཤང་ཧོ་ཤོད་གསུམ་ཞེས་པའི་སྡེ་འདི་རྣམས་ལེགས་འདུས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལོ 1803 ལོར ༧ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏེ། སྡེ་སོ་སོ་ཁྲལ་བཞག་མིན་པར་རང་རང་ཅི་འབྱོར་གྱིས་འབུལ་ཚན་རྒྱ་ཆེར་བསྟབས་པ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་ལོ 1809 ལོར་༧ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཡང་ཤང་ཧོ་ཤོད་གསུམ་ནས་དཔུས་རྫོང་འབུལ་བ་དང་རྟ་བ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་ཟླ་ལྡེ་བར་དཔུས་སྐྱེལ་བྱས། ཤང་ཧོ་ཤོད་གསུམ་ཕྱིར་འདུས་རྗེས་ཧྲུན་ཤང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ལོ་ཉེར་གཅིག་རིང་ལ་གོང་མའི་གནམ་ཁྲལ་དང་ཐྲི་ལིང་ལག་ཀ་བསྡུ་བ་ལས་གཞན་ཤང་རང་ལ་ཁྲལ་དང་འུ་ལག་མེད་པར་བཅད། ཤང་གི《ཧོས་ལིས》ཕོ་མི་ཚོད་པར་བྱས། ཞུ་བཞེས་བདེན་རྫུན་ལ་ལྷ་སྒོ་འཛོག་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་བས། མངའ་འབངས་ཀྱིས་བཀུར་བསྟི་ཐོབ། སྤྱི་ལོ 1815 ལོར་རྭ་རྒྱའི་

ཛ་སག་ཨུ་ཅེ་དང་འགལ་བ་ཙུང་ཟད་སོང་བ་འདུམ་པའི་དོན་དུ་ཧྲུན་ཤང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་རྭ་རྒྱར་ཕེབས། ཛ་སག་དང་ནང་འཁྲིག་པར་བྱས། ཧྲུན་ཤང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་རྭ་རྒྱའི་ཚོགས་ཁང་གི་སྐད་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྭ་རྒྱ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཞེས་མིང་དུ་གསོལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཤང་ཚོ་ཞོད་བཞི་ཡིན།

ཚོ་ཞོད་བཞི་ནི།

1. ཤང་ཚོ་ཞོད།
2. བོར་གོད་ཚོ་ཞོད།
3. མདའ་ཚན་ཚོ་ཞོད།
4. རྭ་རྒྱ་ཚོ་ཞོད།

སུག་ཆེན་ལས་གཡུ་སྔང་ཞེན་གྲོང་བརྡལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་ན་ཧ་རྫི་ཏུ་སྐོར་གཉིས་ལས་མེད།

སུག་ཆུང་ནི།

1. ཧྲུང་ཡིག
2. བ་ཡོད།
3. རྒྱ་སྤྲང་།
4. སྨན་ཚང་།
5. ཁ་ར་རོ།
6. སྤྲ་ནག་རོ།
7. ཨབ་རེས་རོ།
8. ཨ་ཁྱུ་རོ།

ཚེང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་

ས་ཁོངས་ནི་གོང་དང་མཚུངས།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་སོག་པོ་དང་མགར་རྗེའི་ས་མཚམས། གསེར་ཆེན་གསེར་བར་ནས་བཅད། ཨ་རིག་དང་གཡུ་རྫོག་གི་ས་མཚམས་རྗེ་འདུས་རི་ནས་རྫོ་ཀན་ཚ་རྒྱུན་དེད་ནས་ཟླ་ཆུར་གཏུགས་ཏེ་ས་མཚམས་བྱེས། གཙང་དགོན་པའི་ས་སྐལ་ཤར་བྱུ་ས་ལང་ནས་སྔོ་རྟུང་ཏའི་སྣང་དང་ནུབ་ཞང་རྒྱ་ནས་བྱང་སེར་གྱི་གོང་ཁ་བཅས་སུ་བཅད། སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནི་གོང་དང་མཚུངས།

ཕང་རྟོ་ཞོད་དེ་ཆིང་ཕང་འདིའི་གོང་དང་རྗེས་ནས་སྲོག་མང་ཤུང་དང་ཨ་རིག་ཨེ་མག རྟོར་ར་ཏུ་མང་ཤུང་། ཁ་གསུམ་ཚོ་རྟོར། བེ་སི་ཆེ་ཆུང་། གཙང་ཨ་རིག་ཅེས་བྱུང་།

སྲོག་མང་།
1. སྨན་ཚད།
2. ཨ་ཁྲུ་རོ།
3. བ་ཡོད་རོ།
4. ཀན་གྱི་ཆུང་།
5. ཨ་རྒྱ་རོ།
6. ཁ་ར་རོ།
7. སྨྲ་ནག་རོ།

སྲོག་ཤུང
1. ཧ་རྗེ་ཏུ་སྐོར་གཉིས།
2. རྡུང་ཡིག
3. ཨ་དཀོན།
4. ཨབ་ཏུས།
5. ཕྱུག་སྐོར།
6. ཀན་གྱི་ཆེ།
7. ཙྭ་གི་རོ།

ཨ་རིག
- 1. སྐལ་ལྡ་རོ།
- 2. བརྟོན་འགྲུས་རོ།
- 3. སྐལ་བྲོ་རོ། ཨེ་མག
    - 1. ཧོ་ཞོད་ཧུ་མང་།
    - 2. སྨན་པ་རོ།
    - 3. བཀའ་བཅུ་རོ།
    - 4. ཨོས་ཀ་རོ།
    - 5. ཡུ་དུས་རོ།
- 4. རྒྱ་བྲི་རོ།
- 5. ཤིས་ཚང་རོ།
- 6. ཚོས་ཚང་རོ
- 7. ལྷ་ཁ་རོ།
- 8. མགར་རྩེ་རོ། ཧོར་ར
    - 1. ཧོར་ར་ཧུ་མང་།
    - 2. ཧོར་ར་ཧུ་ཞུང་།
- 9. མགོན་བྲོ་རོ།
- 10. གུར་གན་རོ།
- 11. ལོ་ཡང་རོའམ་དཀོ་རྒྱ་རོ།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀླུ་རྒྱུད། གྲོས་ཁོག ལུང་བྲོའི་མཚོ་ཉིན། འབྲོང་གི་ཟུ། བ་སྨོ། ཆ་སྲིབ་ཀྱི་དབྱི་ཁོག ཞི་ཁོག ཆ་ཉིན་གྱི་གསེར་ཆེན། རྩེ་སྟོད་ཀྱི་ན་མི་ཕན། སྐམ་པའི་ཏ་མོའི་ཚུན་གྱི་ས་བཟུང་། ཨུཀེ་རྩེ་གཞུང་གི་སྐྱིད་པོའི་རིར་འདུག ཕང་འདིའི་ནུ་པོ་ཛ་སག་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲོས་སྟོད་ཆ་རིས་མཛོ་མགོ་ནས་སྐྱེས། སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནི་གོང་དང་མཚུངས།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དུས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་ནི། གྲོས་ཁོག་དང་རྒྱ་གི་དཀར་ནུག་དམར་ནུག ཧོས་ཏ་ཁ་བ་ནས་ཆ་ཆུའི་རྒྱུད། དབྱི་མདའ་སྟོང་

དཔོན་ནས་ཕྱི་མདའ་སྟོང་དཔོན་བར་གྱི་རྒྱ་སྲིད་མཐའ་དབུས་རྗེ་གསུམ། རྒྱ་ཉིན་པོ་སྲིད་ནས་ན་མི་ཕན། རྒྱ་ཤེས་ལུང་པ་སྔོ་ལྷང་དང་། པ་ཏ་ཆེན་ཤེའུ་སྙིང་བཅས་སུ་ས་མཚམས་བཅད། སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་ནི། ཆེང་ཧང་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ལ་ཧོ་ཞོད་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར། སྤྱི་ལོ 1934 ལོར་ར་རྒྱ་ཧོ་ཞོད་ཀོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གིས་མགོ་ལོག་པེ་ཡིས་དགོན་མན་གྱི་ཙ་ཟེ་དང་སོག་པོའི་ར་རྒྱ་ཧོ་ཞོད་བཅས་ཐུན་ཏེ་ཛོང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་སྦྲད། སོག་པོའི་ཁྲི་ཙེ་གཅིག་དང་སྟོང་ཙེ་ལྔ་འདི་ལྟར་དུས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་པས་ཆེང་ཧང་སྲིད་འཛིན་མངའ་ཁོངས་ཇེ་ཆུང་སོང་སྟེ་ཧང་ཧོ་ཞོད་གསུམ་དུ་གྱུར།

ཧང་ཧོ་ཞོད་གསུམ་ནི། { ཧང་ཧོ་ཞོད།
ཐོར་གོད་ཧོ་ཞོད།
མདའ་ཚན་ཧོ་ཞོད།

སྤྱི་ལོ 1955 ལོའི་ཡར་སྟོན་གྱི་ཆེང་ཧང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་བོད་སོག་ས་མཚམས་ཆུ་མཚམས་ནི་རྩེ་འདུས་རི་གོང་མ། ན་མི་ཕན། རྩེ་ཆུ་ནག་རིས་མ། རྒྱལ་སྲུས་གསེག་ལམ། སྤ་རི། ཁ་ཆུ་དེའུ་རིག ཐྲག་ནག ཐོའོ་སོག་ཤེ་འགག ཤིས་ཆག་ཟླ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་ས་བཟུང་བ་དང་ཙ་བ་བབས་ཏེ་ཕྱུགས་ཟོག་འཚོ་སྐྱོང་བྱས། དེའི་དུས་སུ་ཨུ་ཀྲེའི་སྐར་ཁ་ན་མི་ཕན་དེའུ་སྦོ་ལོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན།

ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོ་བ་སོ་སོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

དང་པོ། ཧོར་ར་ཏུ་མང་ཞུང་།

གནམ་བསྐོས་ཇིང་གིར་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་མཆེད་པའི་དར་རྒྱལ་པོ་ནོག་ཐུའི་ཞབས་ཞུའི་དུད་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱིས་དམར་པོ་སྒྲིག་ལ་བབས་ཀྱང་ཆེང་ཕང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་ལ་བློ་དཀར་བའི་སྒོ་ནས་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཇག་རྐུས་ཆམ་གསུམ་མི་བྱེད་པ། ནོ་འཕེན་རྒྱན་འཛོག་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་སྒོ་ནས་ཧོར་ར་ཨ་བརྟན་དཀར་དཀར་ཞེས་མིང་ཐོགས།

སྤྱིར་ན་ཧོར་ར་ནི་ཁ་དཔེར། རྒྱ་སྔོའི་འོག་གི་ཁྱི་འགོག་དང་ཚ་ཐབ་འོག་གི་མི་འབུད་ཟེར་བ་ལྟར་ཕྱུགས་ཟོག་གི་ཨང་གི་བརྩིས་ནས་ཆེང་ཕང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱོན་ལ་ཨང་གིའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་དགོས།

ཨང་གི་བརྩི་ཚུལ་ནི་ལུག་བཞི་བཅུ་ཨང་གི་གཅིག་ལ་བརྩི། ཟོག་བཞི་ཨང་གི་གཅིག་ལ་བརྩི། ལ་སོ་གསུམ་ཨང་གི་གཅིག་ལ་བརྩི།

ཨང་གི་གཅིག་ཅན་གྱི་དུད་ཁྱིམ་གྱིས་ཨུ་ཏེ་དང་ཧོར་ར་ཏུ་མང་ཞུང་ནས་མི་འབོད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་འཁྲིན་སྐྱེལ་དགོས།

ཨང་གི་གཉིས་ཅན་གྱི་དུད་ཁྱིམ་གྱིས་བཙོན་མ་སྲུང་བ(སོག་སྐད་ལ་པོ་ནོག་ཕེ)དང་ཉེས་ཅན་འཛིན་པ། ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་

ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཡིན། གཞན་ཡང་འདིས་ཨུ་ཅེ་ལ་ལྕུག་པ་ཞབ་འ དགོས(སོག་སྐད་ལ་ཨོས་ཚོ་ཟེར།)།

ཨང་གི་གསུམ་ཅན་གྱི་དུད་ཁྱིམ་གྱི་མིས་གཡག་ཞོད་ནས་ཨ་རིག་ཨེ་མག་གི་མི་འབོད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་འཕྲིན་སྐྱེལ་དགོས།

ཨང་གི་བཞི་ཅན་གྱི་དུད་ཁྱིམ་གྱི་མིས་རྟ་ཞོད་ནས་མདའ་བཅུ་གཅིག་དང་གླ་བྲང་། ཐོར་གོད། མདའ་ཚན་ཇ་སག བེ་ཤི་ཆེ་ཆུང་། ར་རྒྱ་ཇ་སག་སོགས་ཀྱི་མི་འབོད་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་འཕྲིན་སྐྱེལ་དགོས།

ཨང་གི་མེད་པའི་དུད་ཁྱིམ་གྱི་མིས་ལྷེ་ལས་ཐང་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་ལེན་ཨོང་འཐུ། ཐབ་ཀ་ལས་པ་སོགས་ཨུ་ཅེའི་ཕྱི་ནང་གི་ལས་ཀ་ཆུང་ངུ་མཐའ་དག་ལས་དགོས།

ཧོར་ར་ཏུ་མང་ཤུང་ནི་ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་ཕུ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྡེ་འཐོར་བྱེར་བསྡུ་སྐབས་ཨུ་ཅེའི་ཧོར་ར་ལ་ཏུ་མང་ཤུང་གཉིས་སུ་བགར་ཅིང་ཏུ་མང་ལ་ཏུ་སྐོར་གཅིག་དང་ཏུ་ཤུང་ལ་ཏུ་སྐོར་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ཡོད། ཏུ་མང་ནི་དུས་རྒྱུན་ཨུ་ཅེའི་གཞིས་ཀའི་མཐའ་ན་གནས་ཤིང་ཏུ་ཤུང་ནི་ཏུ་མང་ཏུ་སྐོར་གྱི་ཏུ་མཐའ་ན་ཡོད། འདིའི་རིང་ལ་ཨུ་ཅེ་དང་ཐུ་ས་ལག་ཆེ་ཚོ་དཔལ་ཐེ་ཇི་དང་། དར་ལྷ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་སོགས་ཧོར་ར་ཏུ་མང་གོ་སྲིབ་ནས་བསྐྱོད་པས་ས་མིང་ལ་ཨུ་ཅེ་ཐུ་དང་ཐུ་ས་ལང་ཞེས་ཐོགས།

རྫོང་ར་རུ་མང་ཞུང་སྐྱི་ནས་དཔོན་ཚང་གི་གཟིམ་ཤུར་ཅན་དན་གྱི་ཤིང་ལ་གསེར་དངུལ་གྱིས་མཛེར་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲ་བཏབ་པ། གཡོགས་ཧྭ་སག་བརྩེགས་མ་གོས་སྐུད་ཀྱི་ཨོ་སོར་ཁྲུ་ལིང་གི་ཁྲུ་ཞུག་གེ སྟེང་ན་འཛག་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུག་རིས་སོར་མོ་བཞི་ལས་བར་མཚམས་མེད་པ་སོགས་རྫོང་དང་ཡོ་བྱད་མིག་གིས་ལྟ་བར་མི་བཟོད་དང་སྨྲ་མི་ནུས་པ་བཉམས་རུང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཟློག་པར་མ་ནུས། གཞན་ཡང་ཤུར་ཆེ་བ་ཐེར་རྫོག་བཅུ་གཉིས། ཐེར་རྫོག་གཅིག་ལ་ཐེར་མགོ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་གཙོ་བྱས་ཤུར་ཆུང་འཁྲིང་བརྒྱ་ལྷག་ཏུག(ཐུབ)རྒྱུ་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཉར་དམ་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ། ཧ་ཞི་ཏུ་སྐོར་གཉིས་དང་ཐན་གྱི་ཆེ་ཆུང་།

དེང་སྐབས་ཀྱི་བྲག་དམར་ཧ་ཧོས་ལ་ཧོས་ཆུང་བཞི་ཡོད་དེ་ཧ་ཞི་ཏུ་སྐོར་གཉིས་དང་ཐན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡིན།

ཆོས་རྒྱལ་ཀུ་ཤྲི་ཧན་ལ་སྲས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕུ་བ་ཚེ་རིང་ཨེལ་དུ་ཆེའི་ཡིན་ལ་བོང་ལ་སྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆུང་བ་དར་རྒྱལ་པོ་རྫོག་ཐུ་ནི་མཚོ་སྔོན་སོག་པོའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་ཞིག་ཡིན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་འབྲུག 1652 ལོར་རུ་བ་སྤོར་ཏེ་མང་འབལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ས་བཟུང་བས་མཚོ་སྔོན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སོག་པོའི་རུ་སྡེ་ཐོག་མ་ཡིན། ས་སྟག་སྐྱི་ལོ 1698 ལོར་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་བུ་གསུམ་པ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་སྐྱི་ལོ 1699 ལོར་སོག་པོའི་རྒྱལ་རབས་དང་པོར་

བསྡད། སྐབས་དེར་ཕང་ཧོ་ཞོད་ལྔ་ཡོད་པ་དང་ཕང་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ནང་ཚན་སོ་སོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བགོས་ཡོད་ལ། ཧ་ཧྲི་རི་སྐོར་ཧྲམས་ནི་པ་རོད་ཤུ་ཏུག་ཆེན་སོ་སོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། སྐབས་དེར་ཁྱིམ་གྲངས་ཞིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད། འབལ་གཞུང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཧྲི་ནང་གི་ཨུ་ཏེ་ལོ་ཇོ་མང་པོར་བསྡད་པ་དང་། ཧ་དང་ཟ་སོང་འཚོ་བའི་སར་ཐོ་གན་ཐ་ལ་དང་ཐེ་མེ་ཐ་ལ་ཞེས་ཐོགས་པ་ལྟར། ཤུ་ཏུག་ཆེན་སྡེ་བ་ལའང་ཧ་ཧྲི་ཞེས་ཐོགས་པ་གདོན་མི་ཟ། དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་ པའི་ཤིང་འབྲུག་ལོ་སྟེ (སྤྱི་ལོ 1784) ལོའི་པར་ལོ་ཇོ་བརྒྱད་ཙུ་ལྟག་གི་རིང་ཤུ་ཏུག་ཆེན་ཏུ་བ་ཧྲམས་དར་རྒྱས་སུ་གནས་སོ། ། མེ་ཧ་ལོ་སྟེ (སྤྱི་ལོ 1786) ལོར་རྒྱལ་རབས་བཞི་པའི་སྐབས་སོག་པོར་སྡེ་འཁོར་བྱུང་སྐབས་ཕང་གི་ཤུ་ཏུག་ཀུང་ཕྱི་ཇག་གིས་གཏོར་བ་དང་ཏུ་སྡེ་འཁོར་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོ་ལ་སོང་། ཤུ་ཏུག་ཆེན་གྱི་སྡེ་བ་ཡང་འཁོར་ནས་ཐན་གུ་ཕྱོགས་སུ་སོང་པ་ལ་ཧ་ཧྲི་ཟེར་བ་དང་། ཏུ་འཇན་ཞེས་བ་གཉིས་ཀྱང་ཤུ་ཏུག་ཆེན་ཧ་ཧྲི་ནས་ཆད་པ་ཡིན། དེ་མིན་ད་ཏུང་མགར་རྗེ་ཤུ་ཏུག་ཆེན་དང་། རེབ་གོང་སོག་ཏུ་སོགས་ཡོད་དོ། ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་འབྲུག་ལོ་སྟེ (སྤྱི་ལོ 1808) ལོར་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བའི་སྐབས་སོག་སྡེ་ཕྱིར་བསྡུ་སྐབས་པེ་ཞི་ཆེ་ཆུང་དང་ཤུ་ཏུག་ཆེན་གྱིས་རྩ་གཞུང་སྟོད་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་རྩ་ཁོག་ཏུ་སོང་། ཕྱིར་ནམ་ཚོད་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པས་དཔྱད་དགོས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྕགས་སྦྲུལ་ལོ (སྤྱི་ལོ 1821) ལོར་

ཞིང་བཟའ་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་བྱོན་པའི་ཡ་གྱལ་རྗེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སོག་པོ་སུ་ནུག་ཆེ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། ད་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་དོ་ཚང་ཡིན།

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ཆུ་ཡོས (སྤྱི་ལོ 1903) ལོར་སུ་ནུག་ཆེ་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་གསར་དུ་ཚུགས། དེ་ནི་ས་འདིར་དུས་འཁོར་བཙུགས་པ་ཆེས་ཐོག་མ་ཡིན་ལ་ཀུན་དྷེ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ནས་དབྱངས་ཀུང་གསུངས། ཕྱིས་སུ་གྲྭ་ཚང་དང་པོའི་མདོར་མཉམ་འཚོགས་བྱེད་རག་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་གནས་སོ། ངག་རྒྱུན་ལ་སུ་ནུག་ཆེན་གྱིས་སྟོན་སྐུ་ཞིག་བཞག་པར་ས་ཧུང་ཙམ་ནོར་སོང་བས་སྤྱི་བ་འཕྱོར་ཞིག་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཕག (སྤྱི་ལོ 1947) ལོ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བའི་སྐབས་སུག་ཆེན་ཆེ་ཧ་ཝེ་ལ་དུ་སྐོར་བཞི་ཡོད། དེ་ཤོག་ཞུང་གི་གྲས་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ཧ་ཝེ་དུ་སྐོར་བཞི་པེ་ཅི་ལ་ཚོ་མཐུད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ཨ་མགོན་སོགས་ཀྱིས་བཙན་གྱིས་མངགས་པར་ཧ་ཝེ་རོ་འཐད་པ་མ་བྱུང་བར་སྤྱི་ལོ 1949 ལོར་ཟམ་ཚ་ལ་དུ་སོང་། པེ་ཅིའི་ལྟ་གི་ཨ་ཁྲམ་ཁྲི་ལོས་ཤང་ཨ་མ་ཚང་ལ་གཏུག་ནས་ཟམ་ཚ་ལ་དུ་འགྲོ་དུ་མ་བཅུག་པར་པེ་ཅི་ནས་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལ་བསྡད། སྐབས་དེར་ཨ་ཇོ་རོ་ནི་ཐོར་གོད་ལ་དུ་སོང་། བསམ་འགྲུབ་རོ་བསང་ལོག་ལ་སོང་། བཟང་པོ་རོ་དང་ན་ཙས་རོ་སྤྱི་ལོ 1954 ལོར་སྟོ་གཞུག་ཏུ་ཕྱིར་སུ་ནུག་ཆུང་བར་དུ་ཡོང་།

བཟང་པོ་རོ།

སེ་བ་འདིར་སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ཚང་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་ལ་རུ་སྐོར་ཀད་པོ་ནི་བཟང་པོ་ཡིན། ཕོ་གནས་ཁུ་འདུ་དང་ཤང་གི་ཞབས་ཞུའི་གྲས་ཡིན། ལས་རོགས་པ་ལྷ་མིའི་དཔའ་སོ་ཡིན། དེ་ལ་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་གཅིག་ཡོད། བུ་སྟོབས་ལྡན་ལ་བུ་མེད། བུ་མོ་ཨ་རྫེ་ཚང་ལ་བག་མར་སོང་། ད་ལྟ་ཐོར་གོད་ན་ཡོད། ད་སྐབས་ཀྱི་ཞུལ་གདུགས་དཀར་སྐྱབས་ཚང་ཡིན།

བསམ་འགྲུབ་རོ།

རུ་བསང་ཕོག་ལ་སོང་ནས་སྤྱི་ལོ 1958 ལོའི་སྔོན་དག་དག་ལ་ཕྱིར་ཡོང་། ཁྱིད་ཀ་ཙམ་ད་ལྟ་ད་དུང་བསང་ཕོག་ན་ཡོད། རུ་སྐོར་ཀད་པོ་ནི་བསམ་འགྲུབ་ཡིན། དེ་ལ་ནག་མོ་གཉིས་ཡོད་དེ་དང་པོ་ལ་བུ་བུ་མོ་བཞི་དང་རྗེས་མ་ལ་ཨ་ཁུ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲོལ་མ། དཀོན་མཆོག (ཙ) སྒྲོལ་མ་བཙས་ཡོད། ད་སྐབས་ཀྱི་ཞུལ་ཆེན་ལས་ཚང་ཡིན། ཧ་རྫེའི་གོ་ན་ཚང་ལ་ཨ་ཁུ་བཟོད་རྒྱལ་ནག་ལྡང་ཟེར་བའི་ཟླ་བྲང་གི་སྤྱི་བར་ལོ་མང་པོར་བསྡད་པའི་ཕྲུག་པོ་མིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད། བསམ་འགྲུབ་ཀྱི་བུ་ཨ་ཁུ་ ཤེས་རབ་ཟེར་བ་ཡང་སྤྱི་བ་ལ་བསྡད་སྡོང་།

ན་ཙས་རོ།

ན་ཙས་རོ་སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་ཙམ་ཡོད་ལ་ཡོ་རྗོར་གྱི་བུ་ན་

ཅས་ཙ་སྒོར་ཀད་པོ་ཡིན། ད་སྐབས་ཀྱི་ཤུལ་སྡན་ཁྲགས་ཚང་ཡིན། ཀན་ཀྱུ་ཙ་སྒོར་གཉིས་ནི་སྔོན་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ་ལོ་སྟེ (སྤྱི་ལོ 1753) ལོར་ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྡན་ཁྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཚང་ཐག་དཀར་ཀན་ཀྱུ་ཙ་སྐུ་འཁྲུངས་རྗེས་སུ་ཀན་ཀྱུ་ཙ་སྒོར་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་བླ་མ་དང་མཉམ་དུ་སོག་པོར་ཡོང་བ་དེ་ད་སྐབས་ཀྱི་ཀན་ཀྱུ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡིན། ཀན་ཀྱུ་ནར་ཞེས་པ་ཕྱིས་སུ་ལྷ་ཁ་ཚང་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཁོ་ཚོ་ལ་ཙ་སོང་།

ཀན་ཀྱུ་ཆེ།

ཀན་ཀྱུ་ཆེ་ནི་རོག་ཤུང་གི་གྲས་ཡིན་ལ། ཤེར་ཆེན་ཚང་དང་ཤེར་ཆུང་ཚང་། དེབ་རིད་ཚང་ཟེར་བ་གསུམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། སྔོན་ཙ་སྒོར་ཀད་པོ་བ་ཚེ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཙ་སྒོར་ཀད་པོ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་སྲས་ཡིན། དེ་ལ་བུ་བུ་མོ་ལྔ་ཡོད་ལ་ད་སྐབས་ཀྱི་ཤུལ་བཀྲ་ཤིས་ཚང་ཡིན། ཨ་ཁུ་ཅས་དོ་ཕང་གི་རྫུང་ཡིག་ལ་བསྡད་སྐྱོང་། ཙ་སྒོར་འདིར་ཨ་ཁུ་གསུང་རབ་དང་ཨ་ཁུ་བཟོད་ནི་ཟེར་བའི་བག་རྩེའི་བསྐྱང་བ་འདོན་མཁན་གྲགས་ཅན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད།

ཀན་ཀྱུ་ཆུང་བ།

ཀན་ཀྱུ་ཆུང་བ་ནི་རོག་མང་གི་གྲས་ཡིན་ལ་སྔོན་ཆད་ཁྱིམ་ཚང་བདུན་མ་གཏོགས་མེད། ཐྲ་ངན་ཆུང་བ་ཚང་། བཟོད་པ་ཚང་། རྒྱ་པོ་ཚང་། ནམ་པོ་དཀར་རིས་ཚང་། ཤེས་རབ་ཚང་། ཧ་སྟ་ཚང་། ཨ་ཕ་ཉི་མ

ཚང་བཅས་ཡིན་ལ་འཁྱེར་བ་ཧ་ཅང་ཞན་པས་ལ་མོ་ཁྲིམ་ཚོ་ཚང་གི་ལུགས་མཁར་ཟུར་དགུ་བ་ཀན་གྱི་ཆུང་བ་ནས་དང་པོར་ཚུགས་སྐབས་ལུགས་མཁར་ལ་ཞི་བའི་ར་སྐོར་སྐབས་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཊུ་སྐོར་གཞན་པའི་མཐའ་ནས་ཞི་བ་འཐུས་པར་ཀན་གྱིའི་ཟོག་ལ་སྐྱོ（ཁ་སྐད）མེད། ཀ་རེ་རྒྱུར་རེ་མཐའ་མེད་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་དེ་དུས་བྱུང། ཐེ་བ་འདིར་གྱི་ཞིང་དངོས་སུ་འཁོར་བའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཕྱིན་ཕྱོང་སྐྱེ་ཀན་གྱིའི་མགོན་པོ་དང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཡིན། ཐེངས་ཤིག་ལ་ལུགས་མཁར་ཚུགས་སྐབས་གཏོར་མ་འཕངས་རྗེས་ཟན་ཞིང་ཤིག་ལུས་འདུག་པ་ལ་རྒྱ་བོ་ཚང་གི་བླ་ཀན་ཀ་ཀ་ཟེར་བས་འདི་ན་ཟན་ཞིང་གཅིག་ལུས་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་ན་ཁྲིམ་ཚོ་ཚང་གི་ག་རེ་ང་ཕྱིན་ཟེར་ནས་ཞིན་སྐབས་མགོན་པོ་ཕྱིམ་དུ་ཡོང་བ་དང་ཐུག་ནས་བླ་མས་ཞིགས་ལྡན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཧེན་འབྲེལ་འགྲིག ཟན་ཞིང་འདི་མེད་པར་གྱིས་གསུངས། མགོན་པོས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཟན་ཞིང་མེད་པའི་སོ་རྒྱུས་ཡོད། སྐབས་འདི་ཙམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷེ་བར་གྱི་ལབ་རྩེ་ཆུང་བ་དེའང་ཀན་གྱིའི་ཕྱིས་པ་ཚོར་ཐེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩིགས་པ་ཡིན།

ཊུ་སྐོར་ཀད་པོ།

དང་པོ་ཀན་གྱིའི་བ་ཞག་ཡིན། དེ་རྗེས་ཀན་གྱིའི་དགེ་ཀན（རིག་འཛིན）ཡིན། དེ་རྗེས་སོ་ཡང་ཊུ་སྐོར་ཀན་པོ་ཡིན་ལ། སུ་ཏུག་ཆུང་བའི་དམག་དཔོན་ཡིན། དམག་དར་ཡང་ཡོད། འཁྱེར་བ་ཆེ་བས་སུ་ཏུག་

ཆུང་བའི་ཆ (ཁྲལ) མགོར་བུད། ལོ་ཡང་གི་བུ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན། གྲུ་བ་བྱས་ནས་བན་སུམ་བརྒྱའི་ཐེག་དཔོན་བྱས། ད་སྐབས་ཀྱི་ཤུལ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་ཚང་ཡིན།

གསུམ་པ། ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་སྐོར།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བ་ནི་ཤང་ཧོ་ཞོད་ལྔ་ལས་ཤང་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་དང་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལས་ཧོ་ཞོད་ཆེ་སོ་སོན་ལས་གྱེས། ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ཤོག་མང་ཞུང་། ཨ་རིག་ཨེ་མག་བཞི་ལས་ཨེ་མག་ཡིན། ད་ལྟ་ཙི་རིམ་ཟེར། ཧོ་ཞོད་ནི་ཐོབ་ཡིན།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་དང་པོ།

ཆིང་ཤང་དར་རྒྱལ་པོ་ཤོག་ཐུའི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཐེ་ནང་ཤང་གི་སྐབས། ཧོ་ཞོད་ཚོ་དཔོན་ཨ་དར་ཧོ་ཞོད་ཆེ་ནི་འབལ་གྱི (མཐོན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན) ཉིན་ཤུག་བྲག་དཀར་གྱི་རི་ཞོལ་དུ་སྤྱི་ལོ 1698 ས་ཕྱི་ལོར་སྐྱེས། མ་བུ་གཉིས་ལ་ར་མ་འགའ་དང་འབྲི་གཡག་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད། ཨ་དར་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ནུབ་གཅིག་གཡག་རྐུན་མས་བརྐུས། ཕྱིའི་དགོང་མོ་ཨ་དར་གྱི་གྲི་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྡར་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲིའི་གམ་དུ་རྡོང་ཞིག་བརྐོས་ཏེ་རྐུན་མར་སྒུག་ནས་བསྡད་པས། རྐུན་མས་འབྲི་གཅིག་པོ་བརྐུ་བར་ཐོན་ནས་འབྲི་འཁྱེར་གྲབས་བྱས་པ་ན། ཨ་དར་གྱིས་རྐུན་མ་བཟུང་པས། རྐུན་མ་འཚབ་སྟེ་ཕུར་བ་ཞིག་ལ་

འཛོམ་ནས་སོག ཨ་དར་གྱིས་རྐུན་མའི་བྲང་གཞགས་ཏེ་བསད་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིས་པ་ཆུང་ཆུང་འདི་ལ་མ་ རིག་པར་དམེ་པོ་དགྲ་བོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བཙོག་པར་ལྟ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། སོའི་ཨ་ཞང་ནས་ཀྱང་བཙོག་པར་བལྟ། རེབ་གཅིག་ཨ་ཞང་འབྲོང་བདའ་ལ་འགྲོ་སྐབས་ཡོས་ཁྲིད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་མ་ཁྲིད། ཡོ་ཨ་ཞང་གི་རྗེས་དེད་ནས་སོང་བས་ཀྱང་འབབ་སྟེང་རྗེས་ཆོད། དེ་ནས་འབྲོང་བདའ་སོང་སྟེ་འབྲོང་ཞིག་ལ་ཐུག་པས་ཨ་ཞང་གིས་མེ་མདའ་བླངས་ནས་འབྲོང་ལ་བརྒྱབ་པས་མ་ཆོད་པར་འབྲོང་ཆུར་རྒྱུག་པའི་ཚེ་ཨ་དར་གྱིས་རྡོ་ཞིག་བླངས་ནས་འབྲོང་གི་ཐོད་དཀྱིལ་ལ་བརྒྱབ་པས་བསད། དེ་ནས་བཟུང་ཨ་ཞང་གིས་རི་དྭགས་བདའ་རུ་རྒྱུན་ཏུ་ཁྲིད་པ་རེད། ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ཤར་བ་ཚྭ་ཁར་འགྲོ་དུས་ཨ་དར་སླ་བར་སོང་བའི་ཚྭ་ཁ་ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གྲི་རིང་ཞིག་རྙེད། རྗེས་ནས་དགྲ་ལ་ཐུག་སྐབས་གྲི་འདི་རང་ཤུགས་ཀྱི་ཤུབས་ནས་བྱུང་བའི་མིང་ལ་མཚོན་བྱུང་གི་འཕར་ཟེར། ནར་སོན་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་ལ་རྩལ་ཆེ་བར་གྲགས་ཕྱིན་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་མཚོ་སྔོན་གྱི་འཛུ་བར་བཞག སྤྱི་ལོ་1714 ཤིང་རྟ་ལོར་ཇི་ནང་ཤང་མཚོ་སྔོན་དུ་ཚོགས་འདུར་འགྲོ་སྐབས་ཨ་དར་ཐོ་རུ་དཀར་དཀར་ཞིག་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་འཛུ་བར་ཁྲིད། བྱ་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་སྐབས་འཁོར་རུ་དམར་ཞིག་ལ་ཐུག་པས་རྒྱལ་པོ་ཧེ་ནང་གི་རྗེས་སུ་དམག་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་དེ་མདའ་མདུང་

གང་ཟེན་གྱིས་ཨེ་སོད་སོད་ཀྱིས་མ་སོད་པར་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་དུ་བརྒྱུག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྲོག་ལ་ཉེན་དུས། ཨ་དར་ཐོན་ནས་གྲི་རིང་གཡུག་ཐེངས་གཅིག་གིས་འཁྲོང་སྐེ་བཅད་ནས་བསད། དེ་ནས་བཟུང་གྲི་དེ་ལ་འཁྲོང་སྐེ་དུམ་ཆོད་ཟེར་བར་གྲགས། ཛེ་ནང་ཞང་གི་སྲོག་སྐྱབས་པས་སྐབས་དེའི་འཇུ་བ་བྱེད་མ་དགོས་པར་མ་ཟད། ཕྱིས་སུ་དེའི་དགའ་རྟགས་ལ་སོག་པོ་ཧོ་ཤོད་ཆེའི་ཐོབ་གནང་། སྐབས་འདིར་འབལ་གྱི་སེ་མ་དམག་དཔོན་ཞེས་པའི་ལབ་རྩེ་ཧོ་ཤོད་ཆེས་བསྟོད་པའི་སྲོལ་བཙུགས།

སོག་པོའི་ནང་འཁྲུག་ནི་སྤྱི་ལོ་1723 ཆུ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་མགོ་ཡིན། བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞང་གི་དམག་གཡས་རུའི་སྙིང་དུ་བརྒྱུགས་ནས་ཉེས་ཀུང་ཛེ་སང་སོགས་བསད། ཐེངས་འདིའི་དམག་འཁྲུག་ནང་ཨ་དར་ཧོ་ཤོད་ཆེ་ལ་མདའ་མཆོན་གྱིས་རྨས་བཅུ་གཅིག་ཐོག་ཀྱང་སྨན་གྱིས་སོས། སྤྱི་ལོ 1724 ཤིང་འབྲུག་ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ། ཨ་དར་ཧོ་ཤོད་ཆེ་ཟི་ལིང་དུ་གཏུག་རེས་བྱས་པའི་འཁྲུག་ལོང་ནང་དུའང་ཡོད། ཨ་དར་ཧོ་ཤོད་ཆེས་ཐབས་ཇུས་བཀོད་པ་ལྟར་ལོ་རང་སྔོན་མ་བྱས་ཏེ་ཆེན་དམག་རིམ་པ་དགུ་གཏོར་ནས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འགྲོ་རུ་བཏུག་སྟེ་སྲོག་ཐར་བར་བྱས་པའི་དཔའ་རྩལ་ཆེ་བར་གྲགས། ཨ་དར་ཧོ་ཤོད་ཆེ་ཕྱིར་རང་ཡུལ་ཏུ་སླེབས་ནས་མཁན་པོ་ཙོ་མོན་ཏན་གྱི་རུ་སྡེ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོལ། ཕྱི་དར་སྐྱིད་པོ་རིར་ཨུཅེ་བཞག ཁོས་ཞང་གི་

གཞི་འཛིན་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱས་ཏེ། རྗེ་གཞུང་དང་འབལ་སྟོད་སྨད། མང་ར། བྱ་ཕོག་སོགས་སུ་སྡེ་མི་སེར་དང་ཏུ་བ་རྣམས་སྟོད་དུ་བཅུག་ནས་ཏུ་སྡེ་ཚང་མ་དོ་དམ་བཟང་པོ་བྱས་པས་ཇི་ནང་ཞང་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ཨ་དར་སློན་དུ་བསྐོས། ཧོ་ཞོད་ཆེས་འབལ་གྱི་མཛོན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་སློན་པོ་ལྷ་བཀྲ་ཞེས་པའི་ལབ་རྗེ་བསྟོད་པ་ཡིན། གཞན་འབལ་གྱི་གཏེར་ཀན་གཡས་ཀྱི་དཔའ་མཁར་དེ་ཨ་དར་གྱིས་བརྩིགས་པ་ཡིན། ཆེང་ཞང་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་སར་འགོད་སྐབས་ཧོ་ཞོད་ཆེའི་ཏུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབལ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཆ་བཟུང་སྟེ། རྩི་ཐོ་དཀར་རེས་སོགས་སུ་ཏུ་བ་བསྡད་ཡོད། ཨ་དར་ལ་འབལ་གྱི་སྟག་ཀན་ཟེར་བར་གྲགས། མང་འབལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཏུ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཡིན། ཨ་དར་ཧོ་ཞོད་ཆེས་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཚ་མོ་ཨ་དབུས་བསོད་ནམས་སྐྱིད་ཆུང་མར་བླང་སྟེ་བུ་གཅིག་སྐྱེས། དེའི་མིང་ལ་ཨ་དར་དོན་པོ་ཟེར། ཕ་ཤི་རྗེས་པོ་ཉིད་འགོ་བར་བསྡད་པས་འགོ་བ་དོན་པོ་ཞེས་ཐོགས།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ།

ཆེང་ཞང་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གི་དུས་མཇུག་དང་ཇོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ཨ་དར་གྱི་བུ་འགོ་བའི་དོན་པོ་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྐོད། དེའི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་གྱི་ཏུ་བ་རྣམས་རོང་པོ་སྣ་དཀར་ནག་དང་མཉམ་དུ་འབལ་སྟོད་སྨད་དང་བྱ་འདར(སོག་

སྐད་དུ་ཧན་ཟེར་) རྗེ་ཆུང་བའི་ས་རྣམས་བཟུང་ནས་བསྡད་ཡོད་པས་ཕྱིས་སུ། དོན་པོའི་གཞུང་དང་དོན་པོའི་ཉག་ཁ་ཞེས་མིའི་མིང་དེ་ས་ལ་ཐོགས་ཞེས 《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》 དུ་གསལ།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ།

ཆིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་བཞི་བ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་འགོ་བའི་ཙེ་ཀུ་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྟད། འདིའི་དུས་སུ་རྟ་བ་འབལ་གཞུང་དུ་ཡོད། མགོ་སྐོར་སུག་སྐོར་གཉིས་འགོ་བའི་དཔའ་རིང་གིས་ཁྲིད་ནས་གཙང་ཨ་རིག་ལ་སོང་ནས་རྟ་བ་ཕྱིར་མ་ཡོང་།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་བཞི་པ།

ཆིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་འགོ་བའི་ལྷུ་རྒྱ་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྟད། རྟ་བ་རྣམས་འབལ་གཞུང་དུ་གཞི་སྡོད་བྱས། འདིའི་དུས་སུ་ཨེ་མག་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་པར་སླམ།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་ལྔ་པ།

ཆིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་ཡི་དམ་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྟད། ཕོ་ནེ་ཁུ་འདུ་ཡང་ཡིན། བོད་སོག་གཡུལ་འཁྲིད་སྐབས་ཨེ་མག་གི་དམག་དཔོན་མི་སེར་རྣ་སེར་ཅན་དུ་གྲགས། དམག་དར་ཡོད། དམག་སྤྱིའི་བཀོད་འདོམས་པ་ཨེ་མག་པན་དེ་རྒྱལ་ཟེར་བས་པོའུ་ཁན་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས་དམག་གི་མདུན་

བསྒྲུས་ཏེ་རོང་དམག་ལ་ཕར་རྒོལ་བྱས། འདིའི་དུས་སུ་རྒྱ་ཧྲ་རོ་གྱེས་པ་ཡིན།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་དྲུག་པ།

ཆིང་ཁྲང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་སངས་པ་ཧོ་ཞོད་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྟད། ལོ་ནི་ཁྱི་འདུལ་ཡིན། ཁོ་དཀར་པོ་ཚོས་ལ་དད་འདུན་ཆེ་ཞིང་དམངས་ལ་བྱམས་པ་དང་མི་དཔྱད་ལ་མཁས་པས་ཀུན་གྱིས་ཨ་ཏའམ་ཨ་མཆོད་ཀུང་ཐེར། ཁོའི་སྐབས་ཀྱི་ཧོ་ཞོད་ཏུ་སྐོར་ལྔ་ནི། ཧོ་ཞོད་རོ། བཀའ་བཅུ་རོ། སྨན་པ་རོ། ཨོས་ཀ་རོ། ཡི་དུས་རོ་རྣམས་ཡིན། དེ་རེ་རེའི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཙམ་སྨྲོང་ན།

(1) བཀའ་བཅུ་རོའི་ཏུ་སྐོར་ཤད་པོ།

བཀའ་བཅུ་རོ་ནི་བང་རྒྱལ་སྡེ་བའི་ཀམ་པོ་ཚང་གི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ཧོ་ཞོད་ལ་ཡོང་། ཀམ་པོའི་བུ་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་དང་རྗེ་སྐྱིད་གཉིས་ལ་ཨ་ལགས་བཀའ་བཅུ་འབྱུངས་པས་བཀའ་བཅུ་རོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། ཨ་ལགས་བཀའ་བཅུ་ལ་དར་ཧན་གྱི་ཐོབ་ཡོད། ཁོང་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གྱི་རྗེར་གྲྭ་ཚང་གི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་བཞུགས། ཨ་ལགས་ཀྱི་ཕྱུན་འཛིགས་པ་བཀའ་བཅུ་རོའི་ཏུ་སྐོར་ཤད་པོར་བསྟད།

(2) སྨན་པ་རོའི་ཏུ་སྐོར་ཤད་པོ།

སྨན་པ་རོ་ནི་ཆིང་ཁྲང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་

བརྟན་གྱི་དུས་སུ་བ་ཡོད་ཚེ་བའི་ངག་དབང་ཨེ་མག་ལ་མག་པར་ཡོང་། ཨ་ལགས་དགའ་བདེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་དང་སྨན་པ་བློ་བཟང་ཡོ་ནེ་འཕྲུངས། སྨན་པ་བློ་བཟང་ཡོ་ནེ་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྐོད་པས་སྨན་པ་རོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། ཁོ་ནི་དབུལ་པོ་ལ་སྨན་སྦྱིན་གཏོང་བ་སོགས་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོའི་རྗེས་ནས་བྱམས་པས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། སྨན་པ་ཚང་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྡོང་ལུག་ལ་བུད། ལུག་རྭ་དངུལ་གྱིས་ཤིན། ལ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད། ནོར་གནག་བཞི་བརྒྱ་ཡོད།

(3) ཨོས་ཀ་རོའི་ཧུ་སྐོར་ནད་པོ།

ཨོས་ཀ་རོ་ནི་ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་གྱེས། ཨ་ཨོས་ལ་བུ་ཨོས་ཀ་དང་ཨ་ཁུ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྐྱེས། ཨོས་ཀ་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྐོད་པས་མ་དང་བུའི་མིང་གཉིས་བསྡུས་ནས་ཐོས་པས་ཨོས་ཀ་རོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། དེའི་རྗེས་ནས་ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་དུས་སུ་བློ་ཁོས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་པས་བློ་ཁོ་རོ་ཡང་ཟེར།

(4) ཡི་དུས་རོའི་ཧུ་སྐོར་ནད་པོ།

རྒྱ་ཧྲ་རོའི་སྔོན་གྱི་མིང་ལ་ཡི་དུས་རོ་ཟེར། ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པའི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་བན་དེ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཨེ་མག་ཚེ་ཁོས་བན་དེ་ཤར་ནག་བུ་སྐལ་ལ་བླངས། ཡི་དུས་ཧུ་སྐོར་ནད་པོར་

བསྡད་པས་ཡི་དུས་རོ་ཟེར། ལོ་ཚང་ད་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཡིན། ཕྱུག་པོ་ཆགས་ཚུལ་ནི། ཡི་དུས་ཀྱི་ཨ་མ་ཤི་བས་ལོས་ཨ་མའི་པེམ་པོ་ཁུར་ནས་དུར་ཁྲོད་ལ་སྐྱེལ་བའི་ལམ་ནས་ནཱ་གའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐུག་པས། ནཱ་གའི་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་དཀར་རྩེ་དུས་རྒྱབ་ཞུང་ནང་གི་ཆུ་མགོའི་མགོར་ཞོག་གསུངས་པས་ལོས་དེ་ལ་བཞག ལོ་ཚང་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩར་བབས་དུས། ཟླ་གསེང་ནས་འབྲི་སྦྲུ་སྦྲོར་ཞིག་ལོ་ཚང་གི་ཟློག་ནང་ལ་ཡོང་ནས་བསྡད་པས་རིམ་གྱིས་ཕྱུག་པོར་གྱུར། འགའ་རེས་ས་གནས་དེར་པེམ་པོ་བཞག་པས་གོད་ཁ་བརྒྱབ་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱ་ལྷ་ཅུ་སྐོར་ཐད་པོར་བསྡད་པས་རྒྱ་ལྷ་རོ་ཟེར།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་བདུན་པ།

ཆིང་ཕྱང་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་ཧོ་ཞོད་ཤུ་ལྷ་ཡིན། ཆིང་ཕྱང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཧོ་ཞོད་རབ་བརྟན་གྱིས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། ལོ་གཉིས་ནི་ཁུ་འདྲའང་ཡིན།

ཧོ་ཞོད་ཚོ་བ།

1. ཧོ་ཞོད།
2. བཀའ་བཅུ་རོ།
3. སྨན་པ་རོ།
4. ཨེས་ཀ་རོ།

5.ཡི་དུས་རོ།

བཞི་པ། ཨ་དཀོན་རོ་དང་ཨ་རྒྱ་རོ།

གཅིག ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་བྱུང་འཕེལ།

ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི（སྤྱི་ལོ 1772–1807 ལོའི་བར）ནང་དུ་སྐྱེ་འཁོར་བྱུང་བའི་དུས་དེར། སུ་རུག་ཆེན་ཀན་གུའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དེ་ལས་འཁྲོས་པའི་ཨ་རེའི་དུད་ཁྱིམ་རྣམས་མདོ་སྨད་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་གནས་མཆོག་གཞན་ཆེན་སྟོ་ལྷ་གཡུ་རྩེའི་གནས་རིའི་རྫ་འདབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྐྱེ་བའི་ནང་དུ་སོང་། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་ལོ 1809 ལོ་ཡས་མས་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས（སྤྱི་ལོ 1808–1833）ཀྱིས་སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ཕྱིར་བསྡུ་སྐབས། ཨ་རེའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་སུ་རུག་ཆུང་བའི་ནང་ཚན་རྫོག་ཤུང་དུ་ཡོང་། ཨ་རེ་ནི་གཞན་ཆེན་སྟོ་ལྷ་གཡུ་རྩེ་ལ་རྒྱུན་དུ་མཆོད་གསོལ་ཆད་པ་མེད་པར་འབུལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་གཞན་ཆེན་སྟོ་ལྷ་གཡུ་རྩེས་ཀྱང་མགོན་སྐྱབས་དང་སྟོངས་གྲོགས་དངོས་སུ་མཛད་བཞིན་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་ཁོའི་མི་རབས་རྗེས་མ་རྗེས་མས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་གཉན་བསྙེན་གྱི་ཡོད། ཁོའི་བུའི་མིང་ལ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཟེར།

(1) ཨ་དཀོན་ཚོ་བའི་མིང་གི་ཐོགས་ཚུལ།

སྐྱེ་དཔོན་ཨ་རེའི་བུ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགོ་འཛིན་

སྐབས།　ས་འདིའི་སྲོལ་ཞིག་ལ་ཕ་དང་བུ་ཡི་མིང་བསྡུས་ནས་བུ་མིང་ལ་འདོགས་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕ་ཨ་རིའི་མིང་ཡིག་འབྲུ་མ་ཨ་དང་བུ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་མིང་ཡིག་འབྲུ་མ་དཀོན་གཉིས་བསྡུས་ནས་ཀུན་གྱིས་ཨ་དཀོན་ཞེས་འབོད་པ་གཞི་བཅས་རྗེས་སོར་ཚོ་མིང་ལའང་ཨ་དཀོན་ཞེས་འབོགས།

(2) ཚོ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་དུས།

རྒྱལ་རབས་ཧྲུག་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་སྲིད་སྐྱོང་སྐབས（སྤྱི་ལོ 1834–1850 ལོའི་བར）སྡེ་དཔོན་ཨ་རིའི་བུ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་ཨ་དཀོན་སྡེ་བའི་ཚོ་འགོ་བསྐྱངས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་བཀྲང་བྱ་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་སུ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་ཧ་སྐོར་ཞིག་བོར་བའི་རྩར་བྱེད་དུ་ཡོང་བའི་ལྟགས་པ་ཞིག་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཚང་ནས་བསྟད་དེ་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ཕྱི་མི་འགྱུར་བའི་མནའ་གྲོགས་བསྒྲིགས། དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཧ་རྣམས་རྩར་བཞག རྗེས་སུ་རྩར་ཚོད་པ་མ　ཟད་ཧ་རྣམས་ཕྱིར་ཧ་བདག་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་དུ་བཅུག་པ་ན། ཧ་བདག་ལྟགས་པ་དགའ་སྤྲོ་ང་འདིར་འོང་བའི་བསམ་དོན་མཐའ་ཚོད་པར་འགྲུབ་པ་ནི་མནའ་གྲོགས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་མ་འདས་པས་ངས་ས་རྒྱ་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་ཙུང་ཤེས་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྡེ་འདི་ལ་དགེ་མཚན་འབྱུང་བའི་སྐྱ་ས་ཞིག་བཙལ་ཟེར་ནས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཕེབས་མཐར། དར་ཆེན་

སྔ་ལྡེའི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པའི་གནས་ཀྱི་ཞེ་སར་བུ་ཐུ་ཨོ་ལེན་ཟེར་བའི་གནས་འདི་ལ་སྐུ་རྒྱུན་ཞིག་བཞུགས་ན། སྡེ་འདིར་བཙན་ཕྱུག་དབང་ཐང་དང་ཡ་རབས་དམ་པའི་རིགས་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པའི་ས་བཟང་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་གནས་དེར་སྐུ་བཞུགས།

(3) ཚོ་དཔོན་ཀླུ་ཡོན་དང་སྨན་གྲགས་ཀྱི་སྐབས།

རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་ཕྱང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལོ 1860 ཡས་མས་སུ་ཨ་དཀོན་སྡེ་བའི་མི་ཕྱུགས་ལོངས་སྤྱོད་དབུར་གྱི་ཆ་གཉེར་བཞིན་རྒྱུས་ནས་སྡེ་བའང་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས་ཨ་དཀོན་ཀླུ་ཡོན་དང་སྨན་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་འགོ་ཚོ་འགོ་བསྐྱངས། སྨན་གྲགས་ནི་སུ་རུག་ཆུང་བའི་དམག་དར་ཐོགས་པའི་དཔའ་རྒོད་ཞིག་ཡིན། དེའི་བུའི་མིང་ལ་ཆ་གོ་ཟེར་ལ་ཙུ་སྐོར་རྣད་པོར་བསྟད། ཨ་དཀོན་ཆ་གོའི་བུ་དང་ཐབས་མཁས་ཡིན། ཐབས་མཁས་ནི་ལྷ་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་པོ་ཡིན། ཨ་དཀོན་ཨ་ཅོས་གཞན་ཆེན་སྦྱོ་ལྷ་གཡུ་རྩེའི་རྟུང་རྟའི་ཀྱ་བརྩུགས་དང་ལོ་གཏོར་ཟླ་གཏོར་སོགས་བརྩུགས།

(4) ཚོ་དཔོན་ཨ་དོ་དམ་ཆོས།

སྡེ་དཔོན་ཨ་དོ་དམ་ཆོས་དང་ཨ་ཀ་ཡོ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་དཀོན་སྡེ་བའི་ཙུ་འཁོར་ཕྱིར་བསྡུས་པ་དང་ཨ་དཀོན་སྡེ་བའི་བུ་ཐུ་ཨོ་ལེན་གྱི་སྐུ་ཡང་བསྐུར་སྐད་གསོ་བྱས། ཨ་ཀ་ཡོ་ཙ་ནི་འཛམ་དབྱངས་བླ་མ་

གུང་ཐང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚང་གི་སྐུ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཨ་ཀ་ཡོ་ཙ་དང་ཨ་དོ་དམ་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་བླ་མ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཚང་ལ་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་དར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་སྐུའི་རྒྱུ་མཚན། སྔོན་བཞག་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་མི་ཤེས་ཚུལ་དང་ཕྱིན་ཆད་སྐུ་གང་འཛོག་རྒྱུའི་སྐོར་ཞུས་པ་ན་ཁོང་གིས་གསོལ་ཐབ་དཔྱལ་ཕོར་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གཏེར་སྒྲུབ་ནས་གནང་སྟེ། འདི་སྐུ་འཛོག་སའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་སུ་ཆུག་གསུངས་ནས་གསོལ་ཐབ་གནང་བ་དང་། རྗེས་སུ་སཙྪ་ཞིག་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཕན་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་སཙྪའི་སྐུ་རྒྱུན་དུ་ལྷའི་བར་དུ་འཛོག་སྲོལ་ཡོད།

(5) ཚོ་དཔོན་དགེ་རྒྱམ (རྒྱམ)།

སྡེ་དཔོན་དགེ་རྒྱམ་ནི་ཨ་ཅེའི་ཞབས་བརྟན་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་གི་སྤྱི་བ་དང་ལྷ་ཁ་དཀོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་སྤྱི་བར་ཡང་བསྐོད་སྐྱོང་། ད་དུང་ཞང་གི་ཁྲལ་སྡུད་དང་ཨང་ཀི་རྒྱག་མཁན་ཡིན།

(6) ཨ་དཀོན་ཚོ་བའི་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་ཚུ་ཛ་ཡང་ཟེར།

སྡེ་དཔོན་ཚུ་ཛ་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་བགྲང་བྱ་ང་གསུམ་པ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོར་ཕ་ཚེ་བརྟན་དང་མ་ཀརྨ་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་རུ་སྐྱེས། རང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་སྤྱི་ལོ 1937 ལོར་ཞང་

ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞབས་ཞུ་རུ་བསྐོས། ཕང་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང (སྤྱི་ལོ 1940–1952 ལོའི་བར) གིས་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་རུ་སྐོར་རྒད་པོར་བཞག སྐབས་དེར་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་བུ་ཕྲུ་ཨོ་ལེན་ན་ཡོད་པའི་མཚོའི་སྐྱུར་ཁ་གསོ་བྱེད་ཁག་པོ་འདུག དེ་ཇག་ཚོགས་མང་བའི་ས་སྟོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་མི་འགའ་མཚོའི་སྐྱུ་ལ་ཁ་གསོ་བྱེད་དུ་སོང་བར་ཇག་པ་སྐོར་ཞིག་ལ་ཐུག་ནས་ཀརྨ་ལ་མདའ་རྨས་ཐོག་པ་དང་རྗེས་ནས་སྐྱེ་དཔོན་ཚུ་ཇ་དང་ཡར་འཕེལ་སོགས་འགྲོ་སྐབས་ཀྱང་ཇག་པར་ཐུག་ནས་སྐྱེ་དཔོན་ཚུ་ཇ་རྨས། བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ལྕགས་ཁེམ་ཞིག་བཟུང་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མེ་མདའི་ཁར་བརྒྱུགས་པའི་ཚེ། ཇག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཁེམ་མེ་མདར་འཕྲུལ་ནས་བྲོས། དེ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྲོག་ལའང་མ་འཛེམས་པར་ཨ་དཀོན་ཚོ་བས་མཚོའི་སྐྱུ་འདི་ལ་ཁ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱང་སྐ་དོ་དང་མཁའ་དོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའམ་མི་ཚོར་བར་བྱས་ཏེ་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བའི་མཚོའི་སྐྱུ་ལ་ཁ་གསོ་བྱས། སྤྱི་ལོ 1954 ལོར་རྫོང་སྲིད་གྲོས་བཙུགས་ནས་སྐྱེ་དཔོན་ཚུ་ཇ་མི་གྲགས་གཙོ་འཛིན་གྱི་གྲས་སུ་བཞག་སྟེ་ཏང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཏུ་བཅུག ཁོས་སྐྱེ་བ་ཇོ་སོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་ནང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་ཁ་ཏ་སློབ་གསོ་བཏང་ནས་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཏེ་མི་མང་གི་ཚེ་སྲོག་དང་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷན་མེད་པ་བྱས།

དེ་རྗེས་ས་ཁྲི་ལོར་ལྷ་བདོས་རང་མཚང་མངོན་དུ་ཤུར་ནས་པོ་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་གི་ཞྭ་མོ་ནག་པོ་བསྙོན་ནས་འཐབ་རྩོད་དང་མནར་གཅོད་སྣོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བྱས། ཕྱིས་སུ་སྲིད་ཇུས་སྣ་ཚོགས་དོན་ཐོག་ལ་བབས་པས་པོ་ལ་དག་སེལ་དཀར་འདོན་དང་མཚན་སྙན་ཐོབ་ཐང་སོགས་སླར་གསོ་བྱས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་རྫོང་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དུ་བཞག

གཉིས། ཨ་རྒྱ་རོ།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་སྔོག་མང་གི་ནང་ཚན་ཨ་རྒྱ་སྐུ་སྐྱབ་ནི་འགྱུར་ཕྱུག་ལྡན་ལ་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན། ནང་སྐོར་སུ་རང་སྐྱེའི་ནང་ལ་བྱམས་པ་མ་ཟད། ཉམ་ཆུང་འགྱུར་མེད་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་གཅེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་སྐབས། རྗེས་སོར་སྐུ་སྐྱབ་པོ་སྐྱེ་དཔོན་དུ་བཞག དེ་ནས་པོ་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟ་བ་ཇེ་རྒྱས་དང་ཇེ་མང་དུ་སོང་། མི་ཀུན་གྱིས་སྐུ་སྐྱབ་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་བརྩེ་བཀུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཨ་རྒྱ་ཞེས་འབོད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཨ་རྒྱ་ཞེས་སྐྱེ་མིང་ཐོགས། (ཨ་རྒྱ་ནི་ཕུ་བོའི་མིང་ཡིན།) འདིའི་ཡན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མཁན་མེད།

(1) ཚོ་དཔོན་བན་དེ།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་

བན་དེ་སྡེ་དཔོན་ལ་བསྟོད། འདིའི་སྐབས་སུ་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བ་དང་སོ་ནག་པོན་པོ་སྡེ་བ་གཉིས་བར་ལ་རྩོད་བྱུང་། དེ་ལ་ཤང་རྒྱལ་པོས་བར་འདུམ་བྱས་ནས་སྡེ་དཔོན་བན་དེ་དང་པོན་པོ་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས་འགྲིག་མཐུན་བྱུང་། དེ་ནས་ཤང་རྒྱལ་པོས་ཕོ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ལ་ཆོས་ཆེན་དཔུ་དུམ་ཞིག་བཞག་ནས་ཕྱིན་ཆད་རྩོད་བྱ་མི་རུང་བའི་དམ་བཞག་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྡེ་བ་འདི་གཉིས་བར་ལ་ “མནའ་ས་ལེབ་ལེབ་དང་ཤག་ས་གོར་གོར” ཟེར་ནས། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་རྒྱུད་ལ་ཐུག་མི་རུང་ཟེར་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཞིག་ད་ལྟའི་བར་ཡོད།

(2) ཚོ་དཔོན་འཛིགས་རྒྱ།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་སྡེ་དཔོན་འཛིགས་རྒྱ་ཡིན། ཕོ་ནི་དབང་ཤུགས་དང་ནུས་སྟོབས་དཔའ་ངར་ལྡན་ལ་བློ་སེམས་དཀར། ཁ་ཆོག་རྩུང་རྩུབ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཟེར། འདིའི་དུས་སུ་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བ་ལ་དུད་ཁྱིམ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་སྦྲ་ནག་དར་མདུང་ཅན་ལ་བཞི་ཡོད། ཨ་རྒྱ་འཛིགས་རྒྱའི་སྡེ་བ་འདི་ལ་ནང་ཁྲིམས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི། དུད་ཁྱིམ་རེ་ལ་གྲི་བོའུ་མདུང་གསུམ་གང་རུང་རེ་མེད་ན་མི་ཚོག་པའི་ནང་འགྲིགས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད་ཟེར། ཨ་རྒྱ་འཛིགས་རྒྱ་དང་རྒྱ་བོ་སོང་ཁ་གཉིས་ཤེ་མར་བསྡུ་རུ་འགྲོ་སྐབས། ཛོ་གཏེར་རྣ་བར་ལ་ཐོན་ཚེ་ཇག་པ་འགགས་ཏ་སྐོར་ཞིག་དེད་པ་མཐོང་ནས་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་རྒྱ་མ་བཟུང་ནས་ར་མདའ་

ལ་སོང་ནས་ཏ་ཏམས་ཕྱིར་བླངས་པའི་བཤད་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

(3) ཚོ་དཔོན་མགོ་ནེ།

ཆིང་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་མགོ་ནེ་སྡེ་དཔོན་ལ་བསྐོས། སྨྲ་བརྗོད་ལ་མཁས་ཤིང་བློ་ཁོག་ཡངས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ལ་མཛོ་དགུ་དང་བ་གླང་གཅིག་བཅས་ཁྲིན་པའི་མེ་མདའ་མིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁོ་ཤང་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་ཁྲལ་བསྡུ་ཞུ་ལག་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་དང་གཟུ་བཤད་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིག་དང་ཐམ་ག་དངོས་སུ་གནང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་བོར་བརླག་ཏུ་སོང་།

(4) ཚོ་དཔོན་དབང་རྒྱལ།

ཆིང་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འཁོར་གྱིས་དབང་རྒྱལ་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བའི་རུ་སྐོར་ཏད་པོར་བཞག དུས་སྐབས་དེར་བདེ་ཐང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆེན་པོ་སྡེ་བ་འདིར་གདན་དྲངས་བར་ཁོང་གིས་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བའི་མི་སྐུ་ཡོངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བས་བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་འཛིན་སའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གིས་ཀྱང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བར་དུས་ཚིགས་བཞི་ལ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དབྱར་དགུན་སྟོན་གསུམ་ལ་སྡེ་བར་བཞུགས། འོན་ཀྱང་དཔྱིད་བཞུགས་གནང་མ་ཐུབ། བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་

ཆེ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་ནམ་ཡང་འབྲལ་ཐབས་མེད། དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་བླ་སློབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད། དེའི་དུས་སུ་ཤར་པ་ཁྲི་ཤིང་བར་ལ་རྫོང་གཞི་ཞིག་བྱུང་ནས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་སངས་རྒྱས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤར་པ་ཁྲི་ཤིང་ལ་རྒྱང་རེས་བྱས་ནས་མི་འགའ་ལ་ཆས་ཡོག་པས་ཤར་པའི་དམག་འབུད་སྐབས། སྡེ་དཔོན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དམག་ཇོགས་མ་བྱིན་པས་ཨུ་ཀེ་ནས་བར་འདུམ་བྱས་ནས་ཨ་རྒྱ་སྡེ་བའི་ཚབ་ཏུ་ཤར་པའི་དམག་ཇོགས་ལ་རྟ་གཅིག་དང་སྦུག་གཅིག་བྱིན་ནས་གྲོད་གཞི་མཐུན་ཐབས་བྱས།

(5) ཚོ་དཔོན་བསོད་དབང་།

ཚིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གིས་བསོད་དབང་སྡེ་དཔོན་ལ་བཞག

(6) ཚོ་དཔོན་ཤེར་རྒྱམ།

ཁོས་ཨ་རྒྱ་རོའི་དུད་ཁྱིམ་འགའ་བསང་ཁོག་ལ་སོང་བ་ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་དྲག་དམར་ཐང་ནས་ཨ་རྒྱ་ཚོ་བ་ལྟན་འཛོམས་བྱུང་། ཨ་རྒྱ་སྡེ་བས་བདེ་ཐང་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་མཆོག་ལ་ལྷ་ཁ་དགོན་ནས་གཟིམ་ཁང་བཞེངས།

ལྔ་བ། དུང་ཡིག་དང་རྒྱ་སྲུང་། བ་ཡོད།

གཡུ་སྨང་ཉེན་གྲོང་བརྟལ་གྱི་རྫོ་གཏེར་ཏ་ཧོས་ལ་ཧོས་ཚུང་ལྔ་ཡོད། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ཧོས་ཚུང་དང་པོར་རྒྱ་སྲུང་ངམ་ཕྱུག་སྐོར།

གཉིས་པ་བ་ཡོད། གསུམ་པ་དང་བཞི་བ། ལྔ་བར་དྲུང་ཡིག་ཅེས་འབོད། འདི་ནི་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་རྫ་ཞོད་ལྔ་ལས་ཤང་རྫ་ཞོད་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་དང་། མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ལས་བུ་རད་ཤུ་རུག་ཆུང་སོ་སོན་ལས་གྱེས། ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ནོག་མང་ཤུང་ཨ་རིག་ཨེ་མག་བཞི་རུ་ཕྱེས་པ་ལས་ནོག་ཤུང་དང་ནོག་མང་གཉིས་ལ་གཏོགས། ནོག་ཤུང་གི་དྲུང་ཡིག་དང་ཕྱག་སྐོར། ནོག་མང་གི་བ་ཡོད་གསུམ་གྱིས་གྲུབ།

གཅིག　དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ།

དྲུང་ཡིག་ཚོ་བའི་མིང་གྲོགས་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དཔེ་ཁེར་《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》ལས་བྱུང་བ་དང་ངག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཤང་གི་དྲུང་ཡིག་ཤ་ག་ཚེ་རིང་སོགས་ཐ་བུ་ནང་ཚོ་བར། ཡིག་མཁན་མཁས་པ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བས། ལོ་ཚོའི་མི་རྒྱུད་ལ་ཕྱིས་སུ་དྲུང་ཡིག་སྡེ་བ་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་ཟེར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བླ་བྲང་ཡིག་ཚང་གི་དྲུང་ཡིག་ལ་དྲུང་ཡིག་ཚོ་བའི་ཨ་ཁུ་ཆོས་འཛིན་བཤད་པས་ལོའི་ཡུལ་མི་ལ་དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ་ཞེས་གྲོགས་ཟེར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཁུངས་བཙན་པར་ངེས། དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གི་སྐབས་སྤྱི་ལོ 1752 ཡས་མས་སུ་མིང་གྲོགས་ནས་ད་བར་དུ་ལོ་ངོ 256

ལྷག་ཙམ་འདུས། ཇོ་གཉེར་ཐོགས་དོན་སྟོན་སོག་སྐད་དུ་ཧོ་ཐོར་ཞེས་འབོད་པའི་ས་མིང་ཞིག་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དེར་འབབ་པའི་ཧུང་ཡིག་པ་ཡོད། ཕྱུག་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཐེ་མིང་ལ་ཐོགས། ལ་ལས་དེ་སོག་སྐད་ཀྱི་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སླར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་དུས་ཇོ་གཉེར་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར།

ཧུང་ཡིག་ཚོ་བའི་(ཏུ་སྐོར་ཀད་པོ)ཚོ་དཔོན་དང་པོ།

སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ལ་སྦྱོབས་པས་ཕྱུག་པའི་ཧུང་ཡིག་ཤ་ག་ཚེ་རིང་མཁས་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་གཙོ་བོར་གྱུར། ཁོང་སོག་ཡིག་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱིས་སུ་ཆིང་ཤང་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་གི་ལྷུམ་ཞིར་ཁེ་ཤ་རས་དཔུས་ནས་གདན་དྲངས་པའི་རྗེ་ཧུང་ཡིག་གི་མདུན་ནས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སོག་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བསྒྱུར་ཏེ་ཞང་གི་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ《མེས་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཨུ་ཧི་ག་ཕྲེང་བ》རྩོམ་སྒྲིག་ཁ་སྐོང་བྱས། ཁོས་སྔར་ཞར་ཚགས་བྱས་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་ཁྲིམས་གཅོད་དང་སྲིད་དོན་ཐག་གཅོད། འགལ་འདུམ་དང་ཆད་གཅོད་སོགས་གཏན་ཕབ་དཔེ་དེབ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་སོག་པོའི་"ཧོས་ལི"ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཡི་གེར་བཀོད། འདི་ནས་བཟུང་བོད་ཡིག་ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་གི་འབྲི་སྲོལ་མདོ་སྨད་ཨོས་ལོད་ཧིང་གུར་ཡུལ་དུ་དར་ཞེས་པ་སོག་པོ་འདིར་དར་བའི་དོན་ཡིན། ཤ་ག་ཚེ་རིང་གི་ཕྱིས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་

རྫོགས་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པས། ལོ་ཞབ་པ་རི་རྒྱལ་དུ་བསྡད་ནས་གཙང་དང་རྭ་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེའི་བསླབ་རྒྱུན་དར་སྤེལ་བྱས་པ་དང་། ལོ་གཙང་པ་སྐྱི་ཏས་བདས་ཏེ་རེབ་གོང་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ཡང་། ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་གི་བོད་ཡིག་འབྲི་སྲོལ་དར་བའི་རྒྱུན་དཔར་ལ་བཏབ་སྟེ་རྫོགས་ཆེན་དཔེ་རིས་ཞེས་པའི་མཛུག་གི་ཡིག་རིགས་འགའི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་ཁོས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁྲའི་ཚུགས་ཀ་ཡང་བྲིས་ཡོད། ནང་སློབ་མཁས་པ་གྲགས་ཆེན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ནས་ལཉྫ་དང་ཝརྟུའི་བྲིས་རྒྱུན་བླ་བྲང་ལ་བརྒྱུད་དེ་དཔང་ལོ་ཙཱ་བའི་བྲིས་རྒྱུན་མ་ཕྱི་ལྟར་བླ་བྲང་དཔར་ཁང་ཆེན་མོར་དཔར་འགོད་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཧྲུང་ཡིག་ཤ་ག་ཚེ་རིང་སྤྱི་ལོ 1740—1770 བར་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་དང་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་དབང་ལྡན་རྡོ་རྗེ་པ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཤང་བླ་བྲང་གཉིས་ཀྱི་ཧྲུང་ཡིག་ལོ་ཙ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ལ་ཁྱུར། དེ་ནས་བཟུང་ཤང་ལ་ཧྲུང་ཡིག་འཛོག་པའི་སྲོལ་བྲོག་མར་བྱུང་བ་དང་ཧྲུང་ཡིག་ཐེ་བ་ནས་ཧྲུང་ཡིག་འཛོག་སྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན། ཁོང་གི་བུ་རྒྱུད་ཧྲུང་ཡིག་ཅ་ཅ་ཚང་ཡིན། ཁོའི་དུས་སུ་ཧྲུང་ཡིག་ལ་མཁས་པ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བར་གྲགས། མཁས་པ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་ཚན་ལས་ཡིག་མཁན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ནི་རྫོགས་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་ཡི་ནང་སློབ་མཁས་པ་གྲགས་ཆེན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་

ཧྲེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཝོང་གི་རུས་རྒྱུད་དྲུང་ཡིག་བཀྲ་རྒྱམ་ཚང་ཡིན། དྲུང་ཡིག་ཆོས་འཛིན་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་སོང་ནས་གྲྭ་བ་བྱས། ཐུན་མོང་རིག་གནས་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། རྗེས་སུ་བླ་བྲང་ཡིག་ཚང་གི་དྲུང་ཡིག་ལ་བསྐོད། ཝོང་མཁས་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་ལས་གཅིག་ལ་བརྩི། ཝོང་གི་འཁྲུངས་གཞིས་ལ་དྲུང་ཡིག་ཐོགས་ཟེར་མོད་ངག་རྒྱུན་ལས་སོ་རྒྱས་ཡིག་ཚང་དུ་མ་མཐོང་། དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ་བླ་བྲང་དུ་ཚོང་ལ་ཡོང་ན་བླ་བྲང་ཡིག་ཚང་ནས་འདུག ལུག་ཤ་གཅིག་ཡིག་ཚང་ལ་སྟེར་དགོས། དུས་ཡུན་ལ་བཅད་མཚམས་མེད། ཟ་འཐུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིག་ཚང་ནས་སྐྱོར་དགོས། ཕྱིར་ན་དྲུང་ཡིག་གིས་ཞང་དང་བླ་བྲང་ཡིག་ཚང་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དྲུང་ཡིག་ལ་དབང་ཆེ་བ་ཡིན། ཝོ་ཚང་ལ་སྨན་པ་མཁྱེན་རབ་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་བླ་སྨན་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་འཁྲུངས། ཝོ་གུང་རུ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཡོངས་འཛིན་བྱས། ཝོས་དྲུང་ཡིག་སྡེ་པའི་སྨན་པ་རབ་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་སོགས་སློབ་བུ་མང་པོ་བསྐྱངས། ཝོང་གི་འཁྲུངས་གཞིས་ཚེ་ཛ་ཚང་ཡིན། ཝོའི་སྒྲ་མ་གཏོགས་བུ་རྒྱུད་ཆད་སོང་། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ཚང་སྤྱི་ལོ 1958 ལོའི་རྗེས་ནས་བསང་ཝོག་གི་བདེ་བ་རོ་ལ་རུ་སོང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཨ་ཁུ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོའམ་བརྩོན་འགྲུས་ཞར་མ་ཞེས་པ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དམ་

བཅའ་བཞག་པའི་མཁས་ཆེན་དེ་འཁྲུངས། འདི་མཁས་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་མིན་མ་ཤེས། ཁྲི་མཆོག་ལྔ་པ་ལ་དམ་ཅན་དངོས་སུ་འབབ་ཅིང་། སྐུ་ཕེབས་ཀྱི་ཚེ་ཕྱག་གཉིས་ཕན་ཚུན་བརྡེབ་པའི་སྙིངས་ཀ་མཛད་ན་སྤུབས་པའི་སྒྲ་འུར་འུར་གྲགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཕོའི་རུས་རྒྱུད་ཁྲི་མཆོག་བསོད་ཚེ་ཚང་ཡིན། སྐབས་རྒྱས་སྨན་པ་ཟེར་བའི་སྨན་པ་མཁས་པ་ཞིག་བྱོན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐལ་བཟང་གསེར་མགོ་སྐྱེས། ཕོ་བླ་བྲང་དགོན་པའི་ཀྱི་རྗེར་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་ལ་ཞུགས། ཅིང་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ 1952 ལས་མས་སུ་དངུལ་རྭ་ལྔ་སྟེར་ཅིང་ཞང་གི་བཀའ་ལྟར་བླ་བྲང་ཡིག་ཚང་གི་ཚབ་བྱས་ནས་འགོ་བར་མངགས། སྐུ་སྲུང་བར་ཨ་ཏ་མགོན་ཚེ་མངགས། སྐལ་བཟང་གསེར་མགོ་དཔའ་བོ་དོམ་ནག་ཁྲིམས་པ་འདྲ་བས་དངུལ་རྭ་ལྔ་སྟེས་གཙུག་ཏུ་བཀུར། རྗེ་རྫེ་རབ་འབྱམས་པ་ནི་མཁས་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་ལས་གཅིག་ཡིན། ཕོང་གིས་གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་སྨན་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྱུར། སོག་ཡིག་ལ་མཁས་པར་མ་ཟད་སོག་ཡིག་གི་སྒོ་སྨན་ངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་ལའང་ནང་བྱན་ཆུད་པས་རྗེས་སུ་བླ་བྲང་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་རྒན་དུ་གདན་དྲངས་བས་སྒོ་སྨན་ངོས་འཛིན་དང་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་གནང་། ཨེམ་ཆི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ནི་མཁས་པ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་གཅིག་ཡོས་ཡིན་སྙམ། ཕོས་གཙང་

སྐད་ཡི་ཤེས་བཟང་པོའི་མདུན་ནས་བྱང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། གཅེས་བསྡུས་སྐད་ཡིག་ཆེ་ཆུང་སོགས་མང་པོ་བརྩམས། ལོ་ཆུང་དུས་ནས་གྲྭ་བ་བྱས། རྗེས་སུ་སྐད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་རྒན་བྱས་ནས་བྱང་ལུགས་དར་སྤེལ་ཏུ་བཏང་ཚུལ《སླ་སྦྱང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན》དུ་གསལ། མེར་གན་ནི་སོག་སྐད་ཡིན། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་མདའ་པའི་དོན། ཁོང་རྡུང་ཡིག་ཚོ་བའི་མི་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་དགོས། རྡོ་རྗེ་རབ་འབྱམས་པའི་དུས་རྒྱུད་རྡུང་ཡིག་ཉེ་བའི་ཡི་སྒྱུར་ཚང་ཡིན། ཡིད་ཕངས་པ་ཞིག་ལ་མཁས་པ་བཅུ་བཞི་ལས་འདི་ཙམ་ལས་མ་ངེས།

རྡུང་ཡིག་ཚོ་བའི(ཏུ་སྐོར་ཏད་པོ)ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་ཕང་ངག་དབང་དར་རྒྱས་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སུ་རྡུང་ཡིག་ཕ་ག་ཚེ་རིང་གི་དངོས་སློབ་ཨ་པི་ཏི་ཡིས་སྤྱི་ལོ 1772——1807 བར་དུ་རྡུང་ཡིག་གི་འགན་བཞེས་ཏེ་སླ་སྦྱང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཡིག་ཚང་དང་ཕང་གི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ལ་རོགས་རམ་བྱས་པས་དེབ་ཐེར《རྒྱ་མཚོ》ལས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འཁྲིང་བ་ཤ་སྟག་བྱུང་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་ཚད་མེད་གནངས། ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ 1784 ལོར་མདའ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྟ་ཞོན་འགའ་ཞིག་གི་ཚོ་བ་སོ་སོའི་ནང་འཁྲུག་པ་བྱུང་བས། རྒྱལ་པོ་འདིས་སྔོན་ཙེ་སང་བན་དེ་དང་རྣ་གི ཁུ་འདུ་འགའ་རེ་

བསད། སྒྲ་ནག་སོགས་ཁྱིམ་ཚང་སུམ་བརྒྱ་དགུན་ཟླ་དར་ཆགས་རྗེས་དཔེ་ཁོག་ཏུ་རུ་སོང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ 1786 ལོར་སོག་སྡེ་ཕལ་ཆེར་འགྲོར་ཚུལ་དང་རུ་བ་ཕྱིར་བསྡུས་ཚུལ《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》དུ་གསལ།

རྫོང་ཡིག་ཚོ་བའི་(རུ་སྐོར་ཐད་པོ)ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ།

ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་ལྷོ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་རྫོང་ཡིག་ཨ་བི་ཅིའི་དངོས་སློབ་རྫོང་ཡིག་དབང་ཆེན་སྐྱབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ 1808——1853 ལས་མས་སུ་རྫོང་ཡིག་གི་འགན་བཞེས་ནས་དེབ་ཐེར《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》རྩོམ་སྒྲིག་གི་མགོ་བརྩམས། ཁོས་དཀའ་སྡུག་གང་ལ་འཐུད་ཅིང་སོག་པོའི་མི་རིགས་ལ་བློ་དཀར་གཞུང་དྲང་གི་སྒོ་ནས་ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་རྫུག་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་དེབ་ཐེར《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》རྩོམ་སྒྲིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ཅོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདས། འདི་ནས་རྫོང་ཡིག་ཚོ་བའི་སློབ་གསོ་དར་སྤེལ་གཏོང་ཚུལ་སྙིང་ན། རྫོང་ཡིག་ཞ་ག་ཚེ་རིང་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་དང་ཚ་བོ་སོགས་ལ་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སློབ་ཏུ་འཇུག ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སློབ་གསོ་ནན་མོ་གཏོང་བར་མ་ཟད། དེ་དག་ལས་བློ་རྩེ་ལ་གཞུང་རྒྱུད་དྲང་བ་ལ་རྫོང་ཡིག་གི་ལས་འགན་སྤྲོད། ཁོང་གིས་ཆོས་རྒྱལ་ངག་དབང་ཞང་ལ“ནང་བཙན་ཕྱི་གཙོམ”དང“ཀོ་སློན་པའི་ཞྭ”ཞེས་འབངས་

གྱིས་འཕོད་པ་མ་གསང་བར་དེབ་ཐེར་དུ་བཀོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་དེང་སང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲུང་ཡིག་དབང་ཆེན་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོན་ཆ་ཐེར་འདོན་བྱས་ནས་འབྲི་ཕོད་པ། རྒྱལ་པོའང་སྐྱོན་བཤད་ཀྱང་དྲུང་ཡིག་ལ་ཁྲིམས་ཆད་མི་གཅོད་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་དང་དྲུང་ཡིག་གཉིས་ཀ་ཡ་མཚན་རེད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་ལས་ཞེས་ཐུབ། དྲུང་ཡིག་སྡེ་བ་ལ་སྡེ་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད་པ་ནི། སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཁྱིམ་ཚང་གཞན་ཡོང་ན་ལོ་འགའ་ལ་ཉེ་འདབས་སུ་འབབ་ཏུ་བཅུག་ནས་བརྟགས། རྗེས་ནས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྒན་གཞོན་ཀུན་གྲོས་བྱུང་ན་ཚོ་བའི་ནང་དུ་འཇུག སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཡོང་ནའང་སྒྲ་སྙིང་བ་ཁྱེར་ཡོང་མི་ཆོག སྒྲ་སྙིང་བ་གསོ་བ་དང་གསར་དུ་བཟོ་དགོས། དེའི་རྒྱུ་ཆ་དྲུང་ཡིག་གི་ཁྱིམ་ཚང་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་ས་ནས་འཛོམས་ཚོད་ཀྱིས་སྙེར། ངག་རྒྱུན་ལ་ཆོས་ཆེན་ཡོད་པས་རེད་ཟེར་སོད་དཔྱད་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངན་སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཡོང་གི་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཁོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་དྲུང་ཡིག་ལ་སྤྱར་ལས་ལྷག་པའི་གཟི་བརྗིད་བསྐྱུན། ཁོ་དྲུང་ཡིག་ཤ་ག་ཚེ་རིང་གི་ཚ་བོ་དང་ཡིག་མཁན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཡི་ཚ་བོ་ཡིན། ཡིག་མཁན་བསྟན་འཛིན་ལ་བུ་མ་བྱུང་། ཁོས་ཆུང་མའི་ཕྱོགས་ནས་བུ་སྐལ་བླངས་ནས་དྲུང་ཡིག་ཅེས་པུས་

ཚང་གི་བུ་རྒྱུད་སྤེལ། རྫུང་ཡིག་ཞྭ་ག་ཚེ་རིང་གི་ཚ་བོ་མེར་ཀན་ནོ་རྗེ་རབ་བརྟན་གྱི་བུ་རྫུང་ཡིག་དབང་ཆེན་སྐྱབས། དེའི་ཙུས་རྒྱུད་རྫུང་ཡིག་བཀྲ་རས་ཚང་ཡིན། འདིས་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྫུང་ཡིག་གི་འགན་བཞེས་ཏེ་རྫུང་ཡིག་གི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་།

རྫུང་ཡིག་ཚོ་བའི་(ཙུ་སྐོར་ཀད་པོ)ཚོ་དཔོན་བཞི་པ།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་རྫུང་ཡིག་བསོད་ཀན་གྱིས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། ལོ་དབང་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་ཀན་ཀྱུ་དང་ཏ་ཛེ་རི་གཉིས་ཙུ་བ་སྦྱོར་དུས་རྫུང་ཡིག་སྐྱབས་ལ་འབབ་ཏུ་འཇུག ཆིང་ཤང་གིས་མཆོར་ས་ཀླུངས་མཛེས་ལོས་སྐོག་བུ་འཕེན་མི་དགོས་པར་མཆོར་ས་འདེམ་ན་ཆོག ལོའི་དུས་སུ་རྫུང་ཡིག་ཚོ་བའི་མི་ཕྱུགས་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

རྫུང་ཡིག་ཚོ་བའི་(ཙུ་སྐོར་ཀད་པོ)ཚོ་དཔོན་ལྔ་པ།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་རྫུང་ཡིག་བསོད་ཀན་གྱི་བུ་རྫུང་ཡིག་ཐ་ཏས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། ལོའི་དུས་སུ་རྫུང་ཡིག་ཚོ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེས། རྒྱུ་མཚན་ནི། རྫུང་ཡིག་བསོད་ཀན་གྱིས། “ང་ཤི་ནས་ཨ་གཏུགས་རྒྱ་རོ་ཚང་གིས་རྫུང་ཡིག་གི་དབང་འཛིན་ཞེས་བཤད་པ་བདེན་པར་མད”ལོ་གཤེགས

རྗེས་དྲུང་ཡིག་ཐ་ཧྲ་དང་འཇམ་དཔལ་ཇ་ཁྲུག་བར་ལ་རྩོད་པ་བྱུང་བས། དྲུང་ཡིག་ཐ་ཧྲས། ཁྱོད"ནེའུ་ལེ་ཁྲུང་གི་སོག་ནས། ཚ་ཞང་དཔོན་གྱི་སོག"ཅེས་བཤད་པ་ལ་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་རྗེས་ནས་ཁྱོད་བཤད་དགོས་བྱུང་། ཁྱོད་བཤད་པས་དྲུང་ཡིག་ཐ་ཧྲས་རྒྱ་ནོར་དང་དབང་ཤོར། དེའི་རྗེས་ནས་ཅིས་པུས་རོ། སྐྱན་གྲགས་རོ། འཇམ་དཔལ་རོ་ཞེས་ཏུ་སྐོར་གསུམ་དུ་བབས། རྗེས་སུ་ཧོར་ཚང་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ཐུག འདི་ནས་བཟུང་ཏུ་སྐོར་རྐན་པོ་ཡིན་པ་ལས་ཆོ་དཔོན་མིན།

དྲུང་ཡིག་ཚོ་བ། {
1.ཅིས་པུས་རོ།
2.སྐྱན་གྲགས་རོ།
3.འཇམ་དཔལ་རོ།

ཏུ་སྐོར་རྐད་པོ་ཅིས་པུས།

ཚིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་དྲུང་ཡིག་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེའམ་ཅིས་པུས། ལོ་ཁུ་འདུ་དང་སུག་ཏུག་ཚང་བའི་སྤྱི་ཁྲབ་བཀོད་འདོམས་ལ་བསྐད། ཀླུ་ཏ་བའི་དམག་དར་བཟུང་། ལོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟེང་ནས་བསང་གི་སྟག་ཕྲུག་བསད། དེ་ནས་བཟུང་དཔའ་བོའི་གྲགས་པ་འབར། ལོ་ཤི་རྗེས་དུར་རི་མདུང་མགོ་ལ་བསྐྱལ། ལྷ་གིའི་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རི་མདུང་མགོར་དྲུང་ཡིག་ལ་རྗེའུ་འབུམ་བླུགས། ས་དེའི་ས་དཔྱད་ལེགས་པ། ཐག་ལ་དཔྱད་ན་རྗེ་

ཐོགས་ཆུ་ཁར་འབབ་འདྲ་ཡིན་པས་རྡུང་ཡིག་ལ་ལ་ལོ་སྐྱོང་ཁར་བུད། ཧ་ར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྭ་མདའ་དར་ནང་དུ་ཡོད། རྡུང་ཡིག་གི་ལ་ལོ་ལ་ཚོ་བ་གཞན་གྱིས"རྡུང་ཡིག་གི་རྩ་གཟན།"ཟེར། དེའི་རྗེས་ནས་བུ་སྐོ་སོས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། ཕོས་ཀླུ་ཏ་བའི་དམག་དར་བཟུང་། སྐོ་སོ་རོ་ཡང་ཟེར། ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་བཅུ་པའི་དུས་ཡིན། ད་ལྟའི་ཛེ་གཉེར་ཏོས་བཞི་བ་ཡིན།

ཙ་སྐོར་ནད་པོ་སྣན་གྲགས།

ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འཁོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་སྣན་གྲགས་ཚོ་དཔོན་ལ་བསྐོད། དེ་ནས་སྐོ་ཅག་གིས་འགན་ཁུར། ད་ལྟའི་ཏོས་གསུམ་པ་དང་ལྔ་བའི་ནང་དུ་འདྲེས་ཡོད། ཏོས་ལྔ་བ་ནི་མཁར་ལི་རོ་ཡིན། རྡུང་ཡིག་སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཁྱིམ་ཚང་གཞན་པ་ཡོང་ན་ཐད་གར་ནང་དུ་ཡོང་མི་ཆོག ཐོག་མར་རྡུང་ཡིག་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་བབས་ནས་ལོ་འགའ་ལ་བསྡད། དེ་ནས་རྡུང་ཡིག་གི་ཁྱིམ་ཚང་རེ་རེས་རང་རང་ས་ནས་ཅི་འཛོམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྲེར། རྡུང་ཡིག་གིས་དེ་ལ་སྦྲ་གུར་གསར་དུ་བཟོ། དེ་ནས་ནང་དུ་ཡོང་ཆོག སྦྲ་གུར་སྙིང་བ་རྡུང་ཡིག་ནང་དུ་ཁྱེར་ཡོང་མི་ཆོག རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་ཆེན་ཡོད་པས་ཟེར། རྡུང་ཡིག་ནང་དུ་ཡོང་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིར་འགྲོ་ན་རྡུང་ཡིག་དང་། ཁུ་འདུ། ནད་པོ་རྐོད་པོ་སོགས་འཐད་པ་མ་བྱུང་ན་ཕྱིར་སོང་མི་ཆོག མཁར་ལི་ཚང་གཙང་གི་མཁར་ནས་ཡོང་། རྡུང་ཡིག

སྡེ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་ཚུལ་གོང་གི་ལམ་སྲོལ་དེ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། མཁར་ལི་ར་མ་ཟེར་བའི་བུ་རབས་ཞིག་སྐྱེས། དེའི་རྗེས་མཁར་ལིའི་བན་ནག་གམ་ཨ་ཀ་རྒྱམ་ཟེར་བའི་བླ་ཆེན་ཞིག་སྐྱེས། ཧོས་སུ་རུག་ཆུང་བའི་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་འགན་འཁུར། འདི་ཙམ་ལས་མཁར་ལི་ར་མའི་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོར་མ་ངེས།

ཊུ་སྐོར་ནད་པོ་འཛམ་དཔལ།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་འཛམ་དཔལ་ཛ་ཁུག་ཆོས་དཔོན་ལ་བསྟད། དེ་ནས་ཨ་འཇིགས་ཀྱིས་ཆོས་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། དེའི་རྗེས་ནས་འཛམ་དབྱངས་གཡས་འཁྱིལ་གྱིས་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར། འདི་ལ་འཛམ་དབྱངས་རོ་ཡང་ཟེར། ད་ལྟའི་རྗེ་གཉེར་ཧོས་གསུམ་པ་ཡིན།

གཉིས། རྒྱ་སྒང་ཚོ་བ།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་སུ་རུག་ཆུང་བའི་ནང་ཚན་གྱི་རྒྱ་སྒང་ཚོ་བ་ལ་རྒྱ་འབྱོར་ཧ་ཙང་ཞན་པས་རྒྱུན་དུ་ཧ་རྒྱབ་ནས་ངག་ཀུས་ཆམ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་ཤ་ཁྲི་ཁྲིད་དེ་རི་དྭགས་རྔོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་རོལ་བཞིན་ཡོད། མིང་ལའང་རྒྱ་སྒང་རོ་ཟེར་ལ་ཚུང་བུ་རབ་སྐྱེས་ཞིག་ཡིན་པས། ལྷ་ཐང་གི་ཚོ་བ་གཞན་པའི་གང་འདོད་དུ་སོག་ཐུག་གཏོང་མི་སོད། ཚོ་

བ་འདི་ནི་ཛོ་རིས་དང་ཇི་འབུར་ཞེས་པའི་སོག་པོའི་ཁྱིམ་ཁ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་བཅུ་ལྷག་དང་སྐྱེ་བོ་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་མཉམ་དུ་འཚོ་སྡོད་བྱས་ཡོད་ལ་གཞན་རང་རྫོང་གི་གཡུ་སྨང་ཉིན་ཤོང་བརྡལ་གྱི་རྡེ་བ་སོ་སོའི་ནང་དང་དེ་མིན་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་ཀན་སུའུ། སི་ཁྲིན། མཚོ་སྔོན་གསུམ་གྱི་མངའ་ཁུངས་ལ་གྱེས་ཡོད་པས་ཁྱོན་བསྡོམས་པའི་དུད་ཁྱིམ་བརྒྱ་ཡར་མར་ཞིག་དང་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ ཡོད། ད་ལྟ་རྡེ་མིང་ལ་ཛོ་གཏེར་ཏོས་དང་པོ་ཟེར།

ཚོ་དཔོན་ནམ་ཊུ་སྐོར་རྒྱུད་པའི་རིམ་པ།

རྒྱུད་པ་ཁོ་བོ་ནི་ཚོ་བ་འདིའི་མི་རབས་སྔོན་མ་ཛོ་རིས་དང་ཇི་འབུར་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཇི་འབུར་ལ་བུ་བུ་མོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན། ཆུང་མའི་མིང་ལ་ཁ་སྦྲ་མ་ཟེར་ཛོ་རིས་ཀྱི་བུ་མོ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་བུ་བུ་མོ་མེད། ཛོ་རིས་ཀྱི་བུ་ཡོན་ཏན་ཡིན། དེའི་བུ་ཆེ་བ་སྐབས་སོ་དང་ཛོ་རིས་ཛ་སྒྲིན་གྱི་བུ་མོ་དཀོན་མཆོག་མཚོ་གཉིས་བུ་སྐལ་དུ་བླངས། འདི་ཚང་ཏ་ཅང་ཕྱུག་པས་སུ་ཏུག་ཆུང་བའི་ཆ (ཁྲལ) མགོར་བུད་སྒྱུང་མོད་ལྷ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཨང་གི་དང་པོ་མ་བྱིན་ཟེར། ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ་ལྷ་ཐར་ནི་ཁ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ལ་ཁོ་པོ་ཚང་ལ་མག་པ་ཡོང་བ་རེད། ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ་འཕགས་པས་ཚོ་དཔོན་གྱི་འགན་བཞེས། ཚོ་དཔོན་བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཇི་འབུར་

གྱི་བུ་ལྷ་བ་ཕྱུག་རྡོར་གྱི་བུ་མོ་མགོན་སྐྱིད་དང་རྒྱ་ལོ་གཉིས་ལ་བུ་བུ་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཚེ་བ་ཡིན། ཚོ་དཔོན་ལྷ་བ་རྩེ་པོ་ནི་ཟླ་ཐང་ན་མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་དཔའ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ་ད་དུང་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་དོན་དག་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་འཕྲད་ན་ལུག་གི་སོག་རུས་མེར་བསྲེག་པ་དང་རྡོ་བར་ལ་རྟུང་བ་གང་རུང་བྱས་རྗེས་གས་ཀ་ལ་བརྟགས་ཏེ་འཕྲུལ་སྲུག་གི་དོན་དག་རྣམས་གསལ་པོར་བཤད་ཐུབ་པའི་སོག་སྲིམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན(སོག་སྲིམ་ནི་སོག་པ་དཔྱད་མཁན་གྱི་མིང་)།

གསུམ། བ་ཡོད་རོ།

བ་ཡོད་ཚོ་བ་ནི་ཆིང་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རང་གི་མངའ་འབངས་སོག་སྡེ་རྣམས་མདའ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བགོས་པ་དེ་ལས་བུ་རུད་ཤུ་རུག་ཆུང་སོ་སོན་དང་ཐང་ཏོ་ཞོད་ལྷ་ལས་ཐང་ཏོ་ཞོད་ཀྱི་ནང་ཚན། སོག་མང་རུ་སྐོར་བདུན་ལས་བ་ཡོད་ཚོ་བ་ཡིན། པྣ་ཡྣན་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྒྲ་འགྱུར་ནས་རྗེས་སུ་བ་ཡོད་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་། པྣ་ཡྣན་ནི་ཕྱུག་པོ་དང་རུ་སྡེ་མང་པོའི་དོན་ཡིན།

བ་ཡོད་ཚོ་བའི་ཚོ་དཔོན་དང་འཕེལ་འགྱུར།

བ་ཡོད་ཚེ་རིང་ཀ་བ་ཚོང་ལ་མཁས་པས་ཕྱུག་པོར་ཆགས། དེའི་བུ་ཨ་དེ་བསོད་ནམས་འབུམ་ཟེར། དེའི་བུ་རྗེ་སང་ཡུམ་སྐྱབས་ཞེས་ལྷ་

ཆོས་མི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཐེར་བས་ཞང་གི་སྲས་ཀྱི་དོད་བྱེད་པའི་དཔོན་པོ་དེ་སྐྱེས། ཁོས་ཇེ་སང་གི་འགན་ཁུར། ཇེ་སང་ཡུམ་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྲུན་ཇེ་སང་བླ་མ་ཚང་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་རབ་འབྱམས་ངག་དབང་འདུལ་འཛིན་གྱིས་ཇོ་འདི་ཀློག་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། ཇེ་སང་གི་བུ་ཛ་ཧུང་ཇོ་འདིའི་ཁུ་ཞང་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་དུ་གོ་ཙ་བ་ཡོད་ཏཱ་ཞིག་ཕེ། དེའི་བུ་བློ་ལྡན་གྱིས་ཆིང་ཞང་དགག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐྱི་ལོ 1784 མགོ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་བའི་བ་ཡོད་གྱི་སྡེ་བ་སྐྱི་ལོ 1809 ཆིང་ཞང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཕྱིར་བསྐྱུས་ཀྱང་ཚང་མ་བསྡུ་མ་ཐུབ། གཞན་རྣམས་མགོ་ལོག་ཁང་ཏན་གྱི་སོག་རུ་སོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ལུས་ཡོད། ཆིང་ཞང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བློ་ལྡན་ལ་ཅབ་ཅེའི་ཐོབ་གནང་། བློ་ལྡན་ལ་བུ་བན་དེ་དང་བུ་མོ་བཀྲ་ཤིས་འཚོ་གཉིས་ཡོད། བན་དེ་ཡིས་ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་བ་ཡོད་ཚོ་བའི་ཏན་པོ་ཏོད་པོའི་འགན་ཁུར། བཀྲ་ཤིས་མཚོ་ལ་བ་ཡོད་བན་ཁོ་ཧུལ་ལེ་སྐྱེས། ཁོའི་གཟུགས་ཧ་ཅང་ཆུང་བས་མཚང་མིང་ལ་ཧུལ་ལེ་ཐོགས། ཁོས་ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བདུན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་བ་ཡོད་ཚོ་བའི་ཏན་པོ་ཏོད་པོའི་འགན་དང་བ་ཡོད་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་འདུན་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འོན་པོར་བསྟོད། བ་ཡོད་ཚང་བ་ཡོད་ཚོ་བ་ནས་ཡུན་རིང་ལ་བཞུགས་པས་བ་ཡོད་ཚོ་བ་ཁོའི་ལྷ་སྡེར་

ཚགས། ཁོང་ལ་བ་ཡོད་དགེ་སློང་ཞེས་གྲགས། དེའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱུས་པས་བ་ཡོད་ཞེས་མཚན་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་སྙམ། བ་ཡོད་རྗེར་པོ་ཚང་ལ་ཐོག་ཕྲུ་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས་པས་ཐོག་ཕྲུ་རྗེར་པོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། བན་པོ་རྟུལ་ཞིའི་སྲིང་མོ་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་བ་ཡོད་རྗེར་པོ་ཚང་ལ་མནའ་མ་སོང་། པོ་མོ་ལ་དགའ་བདེ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བ་ཡོད་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་བ་གཉིས་འཁྲུངས། བན་པོ་རྟུལ་ཞིའི་བུ་ཡུ་ཏ། ཞིའི་སྙོམ་ཕྲ། བ་ཡོད་རྗེར་པོའི་བུ་འཕགས་པ། རྟུལ་ཞིའི་ཡི་དམ། བཀྲ་ཪོ་མན་ནག་སོགས་ཀྱིས་ཆེན་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱུད་པ་ནས་བཙུ་བའི་བར་ཀན་པོ་རྔོད་པོའི་འགན་འཁུར། ནོ་ཡོན་སྤྲུལ་སྐུ་བ་ཡོད་གནམ་པོ་ཚང་ལ་འཁྲུངས་པས་ནོ་ཡོན་གནམ་པོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། བ་ཡོད་བསོད་ཚེ་ཀང་བཀྲུངས་ཀྱི་བུ་ཆེ་བ་སྐབས་སེར། འབྲིང་བ་སྨན་རྒྱ། ཆུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུང་དུས་གྲྭ་བ་བྱས། རྗེས་སུ་སྐྱ་སར་བབས་ཏེ་ཨུཀེའི་རྗེས་གཉེར་པ་དང་ཁྲལ་ཡིག་ཨང་གི་གཞུང་ཁྲ་མ་བཟུང་། པོ་ཤང་གི་བུ་ས་ལག་ཆུ་ཡིན་པས་འདོས་ཚང་ལ་ཕྱིད་བཤད་དུ་སོང་། ཁ་ལྟེ་བདེ་ཞིང་སྣོ་རིག་བཀྲ་བས་ཕྱིད་བཤད་དེ་འགྲིག་མཐུན་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ནས་སྐབས་སེར་གྱིས་ཏུ་སྐོར་ཀད་པོའི་འགན་ཁུར། ཁ་སོ་སྨང་སོའི་སྤྲུལ་སྐུ་བ་ཡོད་ཚོགས་དོན་ཚང་ལ་འཁྲུངས། པོ་གཙང་གི་བླ་མ་ཡིན། བ་ཡོད་ཆོས་ལྡན་ཚང་ལ་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས། བ་ཡོད་

དཔའ་བོ་ཚང་ལ་དབྱིག་གུ་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས། མ་ཡུམ་མགོ་ཅས་ཡིན། སྐབས་སོ་དང་ཨ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ནད་པོ་རྐོད་པོའི་འགན་འཁུར། ཕང་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་དུས་སུ་བ་སོའི་བུ་སྨྲ་ཅས་རུ་སྐོར་ནད་པོ་རྐོད་པོའི་འགན་འཁུར། བན་བོ་རྟུལ་ལིའི་སྐབས་སུ་ནང་འཁྲུག་བརྒྱབ་སྟེ་འཐོར་བའི་ཚོ་བ་ཕྱིར་བསྡུས། ཁོས་ཨ་མགོན་ལ་ཞབས་ཞུ་བརྒྱུད་རྩུ་མི་འཛོག་ཅེས་ཞབས་ཞུ་བརྒྱུད་རྩུ་རྫ་སོག་ནས་རུ་བསང་ཁོག་ལ་སོང་། རྗེས་སུ་དངུལ་སྐོར་བྱིན་ནས་སྐྱོད་འཁྲིག་པས་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ཡོང་། སྤྱི་ལོ 1954 ལོར་ཆིས་ཀྲང་གི་འགན་ཁུར། སུ་རུག་རྒྱང་བའི་ས་རྫོང་དང་སྐྱོད་དོན། རྫོང་གླིང་སོགས་འདུམ་འཁྲིག་བྱས་ཏེ་རུ་སྡེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས།

གཞན། བ་ཡོད་སྡེ་བ་ནས་ཆད་པའི་སྐལ་པེ་ཚང་གི་གནས་ཚུལ་བགོད་ན།

ཚོས་ལི་མི་རབས་ལྔ་བ་བ་ཡོད་སྐལ་པེ་ཚང་ད་ལྟ་དངུལ་ར་ཞང་གོང་མ་དངུལ་རྒྱང་ཏ་རྟོས། ལུགས་རྟུལ་ར་རྟོས་བཞི་བ་ན་ཡོད། བོ་ཚང་ན་ཆིང་ཕང་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱིས་བ་ཡོད་རུ་སྡེ་ལ་གནང་བའི་བཀའ་རྡོག་ད་ལྟ་ད་དུང་མཛལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྩར་བཞུས་ཡོང་པ་གཉམ་གསལ།

༡གནམ་བསྐོས་འཇམ་དབྱངས། ༢གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱི་ཅོད་པཎ་བདེན་དོན་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པ། ཐུ་ཏུའི་ཧྲུན་ཕང་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་ཞེས་འདོད་པའི

(ཐེལ་ཙེ་བརྒྱབ་པས་མི་རིག) མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྡིགས་ཞན་ཀུན་གྱི་གསན་ཅིང་ངེས་རྒྱུར། བ་ཡོད་ཤེ་བ་འདི་རྣམས་དང་པོར་ངེད་ཞང་གི་ཏུ་ཤེ་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་ཏུ་ཤེ་གྲངས་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་དངུལ་ནྲའི་མགོ་ཚའི་སོས་བརྟན་དང་། ཆོས་ལེ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཐུས་ནས་ད་ནས་བཟུང་བ་ཡོད་ཏུ་ཤེ་འདི་ཀ་འདུག་ས་མགོ་ལོག་གི་ས་ཆ་ཡིན་ཀྱང་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་ཏུ་ཤེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། ལོ་རེ་བཞིན་ངེད་ལ་ཏེ་ཅིའི་ཐེབས་སུ་ཤ་ཞུན་བདུན་སོགས་འབུལ་དུ་ཡོད་པས། ད་ནས་བཟུང་ཏོ་ཞོད་གསུམ་སོགས་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་ཚད་རྡིགས་ཞན་གང་གི་ངོས། འདི་ལ་ཀུན་ཧག་བྱེད་པ་མི་འོས་པའི་ཕྱོད་སྣ་གླེང་རྩོད་སོགས་མཇོར་ན་བྱ་བྱེད་ངན་པའི་ལས་ཀྱི་མནར་སེམས་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཚེ་ངེད་ཀྱིས་རྩད་གཅོད་གང་དྲག་རྒྱུན་ཏུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས། ཀུན་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ལ་ཡི་གེའི་འབྲུ་དོན་ངེས་པར་བྱེད་དགོས (ཐེལ་ཙེ་ཡོད་པས་གསལ་པོར་མི་མཐོང)།

ཆུ་ཡོས་སོར་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་དགེ་བ་ལ་རྩེ་སྨད་ཀྱི་སའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཚན་མའི་སྣ་རྫོང་ནས་བྲིས (ཛ་ཡན་ཏུ) (ཐེལ་ཙེའི་ཞབས་ནས་མི་རིག)

མ་ཆུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་མཁན་ཆོས་སྐྱོང་དང་ཚེ་རིང་། བརྟན་འཕེལ་གསུམ་ཡིན།

དྲུག་པ། ཨ་རིག་རོ།

(1) ཨ་རིག་རོའི་འབྱུང་ཁུངས།

ཆིང་ཕྱང་རྒྱལ་རབས་བཞི་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ 1783 ལ་ཨ་རིག་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་གྱེས་སྐབས་དཔོན་པོ་དུ་མཆོག་ལྷུན་གྱིས་ཨ་རིག་སྨད་མའམ་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཨ་རིག་མདའ་བཞིའི་ཏུ་སེ་ཁྲིད་དེ་རྨ་ཆུའི་དར་ཟམ་སྟེང་ནས་འཕལ་མང་རར་སོང་སྟེ་ཨ་དར་ཧོ་ཞོད་ཆེའི་ཏུ་སེ་མང་འཕལ་བྱ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྡད། རྗེས་ནས་ཕྱི་ལོ 1811 ལོར་ཨ་རིག་སྨད་མའི་ཏུ་པ་འཕལ་མང་ར་ནས་མཚོ་སྔོན་པོའི་འདབས་སུ་འགྲོ་སྐབས་ཨ་རིག་སྲི་པོ་མ་སོང་བར་སོག་པོའི་ཏུ་སེ་དེ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་མི་རྒྱང་བྱས་ཏེ་བསྡད། ཨ་རིག་སྲི་པོ་ནི་ཆིང་ཕྱང་རྒྱལ་རབས་ལྔ་བ་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐབས་ལ་སོག་པོར་ཡོང་བ་ཡིན། ཕོའི་རྒྱུད་མ་ནི་ཨུ་ཅེའི་ཚོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཡོང་བའི་ཨ་མཆོག་ཕ་སྦྲའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་མིང་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཟེར། ཨེ་མག་གི་ཁྲིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་ཨ་རིག་སྲི་པོ་ལ་གཉེན་བསྒྲིགས། དེའི་བུ་ཨ་རིག་དགེ་འདུན་ཁ་རོ་ཡིན། རིམ་གྱིས་ཨ་རིག་སྲི་པོའི་བུ་རྒྱུད་འཕེལ་ཏེ་ཨ་རིག་ཚང་ཞེས་གྲགས། ཨ་རིག་རོ་ནི་ཕྱང་ཧོ་ཞོད་ལྔའམ་བཞི་ལས་ཕྱང་ཧོ་ཞོད་དང་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལས་ཧོ་ཞོད་ཆེ་ས་མོན། ཇོག་མང་ཐུང་དང་ཨ་རིག་ཨེ་

མག་ལས་ཨ་རིག་ཞེས་པ་དེ་ཝོ། ད་ལྟའི་སྐྱ་འཁྱིལ་དང་ཨ་མཆོག ཚན་མ་གསུམ་ཡིན།

(2) ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་དང་པོ།

ཨ་རིག་དགེ་འདུན་ཁ་རོ་ནི་སྤྱི་ལོ 1812 ཡས་མས་སུ་སྐྱེས་ཞིང་ཨ་རིག་རོའི་རྒད་པོའམ་ཚོ་དཔོན་ཐོག་མ་ཡིན། སོག་པོའི་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོད།

(3) ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ་ཨ་རིག་ཏ་ཏ།

ཨ་རིག་ཏ་ཏ་ནི་སྤྱི་ལོ 1835 ཡས་མས་ཞིག་ལ་སྐྱེས། ཕོས་ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་བྱས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་སུ་དྲུག་ཆུང་བའི་ཐཱ་གི་ལ་བསྐོད།

(4) ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ་ཨ་རིག་ཛོ་ཛོ།

ཨ་རིག་ཛོ་ཛོ་ནི་སྤྱི་ལོ 1856 ཡས་མས་སུ་སྐྱེས། ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ་ཡིན། ཨ་རིག་ཛོ་ཛོའི་སྐབས་ནས་བཟུང་ཨ་རིག་ཚང་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། རིམ་གྱིས་སོག་པོའི་དམག་དཔོན་དང་ཐཱ་གི ཅིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་དང་ཅིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱུ་ས་ལག་ཆེ་བཅས་ལ་བསྐོད། རྒྱ་ནག་གོང་མས་ཨ་རིག་ཛོ་ཛོ་ལ་བྱུ་རུ་དམར་པོའི་ཏོག་ཅན་གྱི་ཁུ་ལིང་ནག་པོའི་ཞྭ་སོགས་ཅིང་ཤང་གི་ཕྱུ་ས་ལག་ཆེའམ་ནང་བློན་གྱི་ཐོབ་བསྩལ། ལྔ་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་དང་

ལྷ་ཁ་དགོན་བཅས་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཉུས་ཞུགས་ཡོད་ཀྲུས་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པས་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཚོ་དཔོན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཨ་རིག་ཚང་གི་ནང་ནས་སྐལ་ཐོ་རོ་ཞེས་རུ་སྐོར་ཞིག་བྱུང་། དེའི་རུ་སྐོར་གནད་པོར་ཨ་རིག་སྐ་ཐོ་བསྡད།

(5) ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་བཞི་པ་ཨ་རིག་སྐལ་ལྷ།

ཨ་རིག་སྐལ་ལྷ་ནི་ཨ་རིག་རོའི་ཚོ་དཔོན་བཞི་པ་དང་ཧྲ་གི་བཅས་ལ་བསྡད། ཕང་ཨ་མ་ཚང་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་ནས་གྲྭ་པ་སྤོད་དུ་མ་བཙུག་པའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ 1940 ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པར་ཨ་རིག་སྐལ་ལྷས་ཨ་རིག་རོ་དང་ཨེ་མག་གཉིས་ཀྱི་རུ་སྡེ་ཁྲིད་ནས་འབབ་ཤོག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཟླ་བ་དགུ་ཙམ་ལ་བསྡད།

(6) ཨ་རིག་བརྟོན་འགྲུས།

ཨ་རིག་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཨ་རིག་ཚང་གི་ནང་ནས་བརྟོན་འགྲུས་རོ་ཞེས་རུ་སྐོར་ཞིག་བྱུང་། དེའི་རུ་སྐོར་གནད་པོ་ཡིན། སྤྱི་ལོ 1926 ལོར་ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་ཐུ་ས་ལག་ཆེར་བསྡད། མ་ཕུ་ཧྥང་གིས་གནང་བའི་ཐུ་ས་ལག་ཆེའི་བཀའ་ཤོག་ཡོད།

ལྷ་ཁ་དགོན་དང་ཕང་ཨ་མའི་བར་གྱི་རྙོད་གླེང་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཐབས་བརྒྱ་ཇུས་སྟོང་གིས་འབད་བརྟོན་བྱས་མཐར་ཕྱོད་འགྲིག་འདོད་ཀྱི་གཟི་བ་རང་ཡིན་ཟེར་ནས་ཕང་ཨ་མ་ཚང་དང་ལྷ་ཁ་ཚང་།

ཧོ་ཞོད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཨ་རིག་སྐལ་ལྡན། ཆེང་ཧང་རྒྱལ་པོའི་ཁྲུ་ས་ལག་ཆེ་ཨ་རིག་བཙོན་འགྲུས་སོགས་ལྡན་འཛོམས་ཀྱིས་གྲོས་བྱས་ནས་ཞང་ཨ་མ་དང་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་བར་གྱི་རྩོད་གླེང་ཚང་མ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ 1940 ལོའི་ ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པར་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་གྲྭ་བ་རྣམས་ཕྱིར་དགོན་པར་འདུས་པ་དང་ཨ་རིག་ཚང་དང་ཨེ་མག་གི་རྟ་སྡེ་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཡོང་།

ཤེས་ཚང་རོའི་ཚོ་དཔོན་ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་འདུས་རྗེས་ཤེས་ཚང་རོ་སྐལ་ལྡན་རོར་བསྒྲེས། སྐལ་བཟོ་རོའི་ཚོ་དཔོན་ཨ་རིག་སྐལ་བཟོ་འདུས་རྗེས་སྐལ་བཟོ་རོ་སྐལ་ལྡན་རོར་བསྒྲེས། གཙོད་ལོའམ་མགར་རྩེ་རོའི་ཚོ་དཔོན་དང་པོ་ཨ་རིག་གཙོད་ལོ། ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ་གཙོད་ལོའི་བཟོད་པ་ནི་སྤྱི་ལོ 1954 སྐབས་ཀྱི་ཚོ་དཔོན་ཡིན། མགོན་བཟོ་རོའི་ཚོ་དཔོན་དང་པོ་ཨ་རིག་གདུགས་དཀར་སྐྱབས། ཚོ་དཔོན་གཉིས་པ་ཨ་རིག་མགོན་བཟོ། ཚོ་དཔོན་གསུམ་པ་ཨ་རིག་ལྷ་ཐོ། ཚོ་དཔོན་བཞི་བ་ཨ་རིག་ཡུ་ལོ་ཡིན།

(7) ཨ་རིག་རོའི་ནང་གསེས་ཤེས་ཚང་རོ། ཤེས་ཚང་རོ།

ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་ཟེར་བ་དེ། སྔོན་ཆད་ཤེས་ཚང་གཙམ་པ་ནས་མི་འབྲུགས་ཤིག་ཡོང་ནས་ཨ་རིག་ཛོ་ཛོ་ཡོད་སར་ཡོང་། དེ་ནས་ཨ་རིག་ཛོ་ཛོའི་ཁ་གཡོག་ལག་གཡོག་བྱས་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་འགོར། ཨ་རིག་ཚང་ལ་ཉེ་བྱས་ནས་ཨ་རིག་ཛོ་ཛོའི་སྲིང་མོ་བཟང་པོའི་ཟེར་བའི་

བུ（ལེགས་པ）བུ་སྐལ་དུ་བླངས། དེའི་རྗེས་སུ་གཞུག་བྱས་ནས་ཤེས་ཚང་གཙམ་པའི་སྐྱུར་ཆོས་མགོན་འགྲོ་ཟེར་བ་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་དུ་ཕྱིར་ལ་རོག་ཟེར་ནས་ཐེངས་ཁ་ཤས་ལ་བཤད། ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ད་སྐབས་ཁོས་ཨ་རིག་ཚང་ལ་ཉེ་བྱས་ནས་བུ་སྐལ་ཞིག་ཀྱང་བླངས་ཡོད་པས་ང་ས་ཆ་འདི་ནས་སྐྱིད་གི་བདེ་གི ངའི་དུ་འདི་ནས་འདུག་གི་འཇུག་རྒྱུ་རེ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་བཤད། ཤེས་ཚང་གཙམ་པའི་སྐྱུར་ཆོས་མགོན་འགྲོ་ཟེར་བ་དེས་ཀྱང་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ཟེར་ནས་བཞག་པ་བཤད་ཆོད་ཡོད།

ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་ལ་ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བས་ཁྱོད་བསྟོད་ནས་ཤམ་ཧྲ་ལའི་ཞིང་ལ་དམག་དཔོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་གསུང་ཡོད། ཁ་རྒྱུན་ལ་ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་ནས་ལྷ་ཁ་ཚང་ལ་ཏ་ཕོ་བརྒྱད་ཅུའི་འབུལ་བ་བཀུགས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་ཚང་སྔོན་ལ་ཁྱིམ་ཆེན་གཞི་རྙིང་ཞིག་ཡིན་ན་ཐང་གི དེའི་རྒྱུ་མཚན། 1.མཆོན་བསྲུང་ལྷ་བུའི་གོན་པ་ཞིག་ལ་བེམ་ཟེར་བའི་སྣམ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་གང་ཡོད། 2.འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་བ་དངུལ་དང་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་སྣམ་གང་ཡོད། 3.གྲི་རིང་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པའི་མིང་ལ་མ་དུང་ཐེལ་ཁ་ནས་བུ་ཤི སྐྱིད་ཟེར་བའི་བཤད་ཆོད་ཡོད། དེ་གསུམ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་བདག་དོམ་བྱེད་མྱོང་། མཐུ་ཆེན་གཞི་བརྩིགས་བྱེད་སྐབས་བེམ་ཟེར་བ་དེ་འཛམ་དབྱངས（ཤེས་ཚང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མག་པ་ཡིན）

ཀྱིས་ཐེངས་གཅིག་ལ་གོན་སྐྱོང་། ཤུ་རུག་ཆུང་བ་ན་དེ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རེད། སྔོན་སོག་པོའི་སྡེང་ལ་རོང་དམག་ཡོང་སྐབས་ཕུན་ཚོགས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྡེང་དཔའ་མིང་བླངས་ནས་དམག་དར་བྱིན། གཞུག་ནས་ཁ་ཆེམ་ལ་ང་ཤམ་ཟླ་ལའི་ཞིང་ལ་སོང་ནས་དམག་དཔོན་བྱེད་དགོས། ཐུས་རྟའི་སྡེང་ལ་དམག་དར་དང་བཅས་པ་འབུལ་དགོས་ཟེར་བ་ལྟར་ཕུལ་བ་རེད། སྤྱི་ལོ 1933 ལོར་ལྷ་ཁ་ཚང་སྐུ་མི་བཞུགས་པས་སྐུ་སྐྱེས་ཚང་ལ་ཐུས་རྟ་དང་དམག་དར་བཅས་ཕུལ།

ལྟ་འཕྲུལ།
1. རྒྱལ་བྲི་རོ།
2. བརྩོན་འགྲུས་རོ།
3. སྐལ་ཟླ་རོ།
4. སྐལ་བཟོ་རོ།
5. ཤེས་ཚང་རོ།
6. ཆོས་ཚང་།

བདུན་པ། ལྷ་ཁ་རོ་དང་མགར་རྗེ་རོ།

གཅིག ལྷ་ཁ་རོ།

ཆིང་ཕང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་ཞབས་ཞུར་དུད་ཁྱིམ་འགའ་གནང་ས། རྗེས་སུ་ལྷ་ཁའི་ཨ་ཆེ་ཚང་དང་མཉམ་གཅིག་ཏུ་བབས་

བསྟོད་པས་ལྷ་ཁ་རོ་ཞེས་མིང་བཏགས། གསེར་ཁྲི་རོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ཁའི་འོན་པོ་སྐལ་བཟང་གྱི་རིང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐབས་གསེར་ཁྲི་ཚང་ས་དེ་ནས་བར་ཐག་ཙུང་ཟད་ཀྱིས་ཐ་གནས་བཅས་པས་ན་གསེར་ཁྲི་རོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན།

ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་དང་བཅུ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་ཁ་རོའི་ཚོ་དཔོན་ཨ་པོ་ཨུ་རྡ་ཡིན། ལྷ་ཁ་རོ་ལ་སྐབས་དེར་སྒྲིག་ལམ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཐ་སྐོར་ཕྱིའི་མི་ནང་དུ་ཡོང་མི་ཆོག་པ་དང་། ཐ་སྐོར་ནང་གི་མི་ངག་རྒྱུགས་དང་། དམག་ཚོགས། ཀུན་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་མི་ཆོག ལྷ་ཁ་རོ་ལ་བསྡོམས་པས་ཁྱིམ་ཚང་ཉེར་དྲུག་ཡོད།

གཉིས། མགར་རྫེ་རོ།

མགར་རྫེ་རོ་ནི་མགར་རྫེ་ཛ་ས་ནས་དུད་ཁྱིམ་འགའ་ཡོང་བ་ལ་རྗེས་ནས་མགར་རྫེ་རོ་ཞེས་མིང་བཏགས། མགར་རྫེ་གཙོད་ལོ་ནི་ཕྱི་ལོ་1899 ལོར་དེང་གི་ཨ་མྱོག་སྡེ་བའི་མགར་རྫེ་ཚོ་བར་སྐྱེས། ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་དང་བཅུ་བའི་དུས་སུ་མགར་རྫེ་རོའི་ཐ་སྐོར་གཏད་པོ་ཡིན། (ཨ་རིག་གཙོད་ལོ་ཡང་ཟེར།) ལོ་རང་ཆུང་དུས་ནས་བཟུང་གཏམ་ཁ་ལྡེ་བདེ་ཞིང་སྣ་རིག་ཆོད་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་བཤད་བོད་པ་དང་སྒྲུབ་ཐོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་ཤང་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་སྡེ་དོན་ཚོ་དོན་ཆེ་མ་ཆུང་གསུམ་ཐག་གཙོད་བྱེད་

དཀའ་བའི་དུས་སུ། ཕོ་རང་པོས་ནས་གྲོས་ཐག་གཅོད་པའི་གྲལ་དུ་ཞུགས་སུ་འཇུག་པ་རེད། དེ་མིན་ཕྱིར་བཏང་གིས་ཕོ་རང་མི་སེར་དཀྱུས་མ་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་རོལ་བཞིན་ཡོད། ཕོའི་བྱུས་རྗེས་ཀྱི་ཐད་ནས། གཅིག་ནི་ཕང་སྲུས་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལ་མག་པ་ཨ་མགོན་སྐྱོང་དུ་སོང་དུས། ཕང་མངའ་ཕོངས་ཀྱི་ཆེད་མངགས་མི་སྣ་སུས་ཀྱང་སྐྱོང་མ་ཐུབ། གཅོད་ལོ་མངགས་ནས་ཐེངས་གཉིས་ལ་སྐྱོང་དུ་སོང་། ཐེངས་དང་པོར་ཕོས་ཀྱང་སྐྱོང་མ་ཐུབ། ཐེངས་གཉིས་པར་མག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཁྲིད་ཡོང་བ་ཡིན། སྐབས་དེར། ཕང་གིས་ཕོ་ལ་གོ་ས་ཕྲན་བུ་ཞིག་བསྐྱལ་མོད། འོན་ཀྱང་གོ་སའི་རིམ་པ་དང་མིང་ཅི་ཡིན་གསལ་པོ་མི་ཤེས། གཉིས་ནི་རྨ་ཕ་རིའི་སྣང་བའི་ཚེ་ལོ་དང་གདོང་ནག་སོགས་ཀྱི་རྣ་ས་ནས་ཕོས་རུ་སྐོར་གཉིས་ཀྱི་ཟོག་ལུག་མང་པོ་ཕྱིར་འཕྲོག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་མིན་དངུལ་ཀྭ་དང་སོག་པོའི་བར་གྱི་གྱོད་བཤད་དུས། གཅོད་ལོས་ཨ་མགོན་གྱི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ཕོང་གི་ཚ་རུ་ལུས་ལ་ཕྱོན་པ་མ་ཟད། པོའུ་ཐུང་བཏགས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་གཤགས་ཏེ་སོང་ནས་ཁྱིད་ཚང་གི་ལག་དམར་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད། （སྐབས་དེའི་ལག་དམར་ནི་མགོན་པོ་ཧེ་ཐོ་ཡིན）དེ་བས་ཕོ་བོའི་སྐན་གྲགས་དང་ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་ནི་སོག་པོའི་རྫུ་ཐང་ཀུན་ལ་ཁྱབ། ཕྱིར་ཕོ་ནི་རིགས་རུས་དང་ཐོབ་གོ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ལ། ཡིན་ཡང་ཕོ་པོས་སོག་པོའི་རྫུ་ཐང་ལ་བཞག་པའི་སླ་མེད་ཀྱི་བྱུས་རྗེས་དག་གིས་ཕོ་

རང་ཁ་ཆེན་དཔང་ཆེན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། གཞན། ཁོས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གླིང་བར་ནས་ཧ་ཝོན་ནས་སོང་ཆོག་པ་ལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོག་མཆན་གནང་ཡོད་པས། ཉིན་ཞིག་ཁོས་གླིང་བར་དུ་ཧ་ཝོན་ནས་འགྲོ་སྐབས། གླིང་སྦུལ་བ་འགས་ཁོ་བཀག་པ་ལ་ཁོས་བཤད་རྒྱུར "ང་སྐྱབས་མགོན་འཛམ་གླིང་ཉེ་མས་བཀའ་ཤབ་ཡོད་ནི་ཞིག་རེད། ཁྱེད་ཐེའུ་ཕྲུག་ཚོ་མར་སོང་།" ཞེས་བཤད་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་མིན་ཁོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ས་གནས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ལ་བཤད་རྒྱུར "ཁོ་ཨ་རིག་བུ་ཚོ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ན་ཡོད། ཁོ་གན་གི་གནམ་གི་གནམ་ཞིག་རེད" ཅེས་པའི་ཟེར་སྒྲོས་ཡོད།

ཨ་མྱོག
- ལྷ་ཁ་རོ།
- མགར་རྩེ་རོ།

བརྒྱད་པ། ལོ་ཡང་རོ། གུར་ཀན་རོ། མགོན་ཐོ་རོ།

གཅིག ལོ་ཡང་རོ།

ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ཨ་ཞང་རྡོར་སེར་ཚང་ལ་ཨ་ཁྱུ་ལོ་ཡང་ཟེར་བའི་ཨ་མཆོད་ཞིག་ཡོད། ཨ་ཞང་རྡོར་སེར་ཤི་རྗེས་ལོ་ཡང་བན་ལོག་བྱས་ཏེ་རྡོར་

སེར་གྱི་ཆུང་མར་མག་པར་བསྡད། ཁོ་ཙ་སྐོར་ནད་པོ་ལ་བསྡད་པས་སོ་ཡང་རོ་ཞེས་མིང་ཐོགས། ཚོ་བ་འདི་ཧ་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཡིན་ཡང་བུ་དཔའ་བོ་མེད་པས་རྒྱ་ནོར་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་འགྲོ་སྐབས་མི་རྐྱང་དཔའ་བོ་རེ་འཁྲུམ་ནས་སྐྱེ་བ་ཙ་ཡོང་ན་ཁོ་ཚོས་ཚོ་བའི་ནང་དུ་འདུག་ཏུ་འཇུག ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་དགུ་བ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་སོ་ཚོས་རྫ་སོ་ཟེར་བའི་མི་རྐྱང་དཔའ་བོ་དེ་སོ་ཡང་རོ་ནས་བསྡད། འགོ་བ་སོ་ཡང་གིས་ཨ་རིག་དམག་རིང་གི་བུ་པད་མ་དབང་གྲགས་བུ་སྐལ་དུ་བླངས། དེ་ལ་ཨ་རྒྱ་རོའི་སྐོ་སོ་ཚང་གི་བུ་མོ་ཆུང་མར་བླངས། དེ་ཁེར་རེ་ཕུད་སྐབས་གཞན་གྱིས་ཇ་དང་ནོམ་པ་ཁྱེར་ཡོང་བ་ཧ་ཅང་མང་སྐབས་ཇ་དང་ནོམ་པའི་ཕག་ནས་ཁོ་ཚང་གི་སྒྲ་མི་མཐོང་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དེའི་རྗེས་ནས་རྗོར་སེར་གྱི་བུ་མོ་འབྲུག་མོ་ལ་སྐྱོ་ཙ་མག་པར་བཞག ད་ལྟའི་ཚན་མ་སྐྱེ་བའི་རྟོས་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ཡིན།

གཉིས། ཀུར་རྣན་རོ།

དེ་ཡང་ད་ལྟའི་ཚན་མ་སྐྱེ་བ་འདི་ཨ་རིག་ཨེ་མག་གཉིས་ལས་ཨ་རིག་རོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། ཀུར་རྣན་རོ་ནི་སྟོན་མདའ་བཅུ་གཅིག་ཏོ་ཞོད་ཆེ་སོ་མོན་ལས་ཨ་རིག་ཁྱིམ་ཚང་གསུམ་ཆིང་ཞང་རྒྱལ་རབས་ལ་ཞབས་ཞུར་ཡོང་། ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ཙ་བ་ཕྱིར་སོང་། གཞན་ཁྱིམ་ཚང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ཨ་རིག་རྒྱ་རྗེ་ཡིན། ཙ་

སྐོར་གཏད་པོ་ཨ་རིག་རྒྱ་རྫོའི་ཡར་སྟོན་ལ་ཨ་རིག་ཚང་མོ་ཁྲིམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྐབས་ཕོ་ཚོས་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་ནས་མི་འབོད་པར་ཏུ་སྐོར་དེ་ལ་གུར་གཏན་རོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་པས་གུར་གཏན་རོ་ཐོགས་ཟེར། གུར་གཏན་རོ་ནི་ད་ལྟའི་ཚན་མ་སྐྱེ་བའི་ཧོས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་གུར་གཏན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་ཚུལ་ནི་གུར་ཏ་ཅང་ཆེ་བས་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། གུར་གཏན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་པའི་སྐབས་དེར་ཨ་རིག་རྒྱ་རྫོ་སྐྱེས་ཤིང་ནར་སོན་རྗེས་པོ་ཏུ་སྐོར་གཏད་པོ་ལ་བསྟད། དེ་ནི་ཏུ་སྐོར་འདིའི་གཏད་པོ་ཐོག་མ་ཡིན། འགོ་བ་འདིའི་སྐབས་ཕོ་ཚོར་ཁྲིམ་ཚང་བཅུ་ལྷག་ལས་མེད་པ་དང་ཏུ་འབབ་ས་དཔའ་རིའི་ཁ་སྒོ་དང་བན་ཆེན། མདོ། ཁེབ་ཐེ་སོགས་ཡིན། ཨ་རིག་རྒྱ་རྫོ་ཚང་ཏ་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་རི་འགེལ་སྐབས་མཛོ་བཞི་ལ་ཟོག་རྫང་འགེལ་དགོས་ཞིང་རི་འགེལ་ཐག་རིང་ན་མཛོ་ཡང་ཐང་ཆད་འགྲོ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ཏུ་སྐོར་གཏད་པོ་གཉིས་པ།

ཨ་རིག་རྒྱ་རྫོའི་འཁྲུར་འགོ་བ་ཨ་རིག་གོ་པོ་ཏུ་སྐོར་གཏད་པོ་ལ་བསྟད་ཞིང་། ཏུ་འབབ་ས་དཔའ་རིའི་ཁ་སྒོ་དང་བན་ཆེན། མདོ། ཁེབ་ཐེ་སོགས་ཕལ་ཆེར་སྔོན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཏུ་སྐོར་གཏད་པོ་གསུམ་པ།

ཆེང་ཧྲང་རྒྱལ་རབས་བཞི་བ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སྐེ

འཁོར་བྱུང་རྗེས་མགོ་བའི་དཔའ་རིང་ཞེས་པ་ཨ་རིག་ཆེ་བར(གཙང་ཨ་རིག)ཙ་བ་སོང་ནས་ཕྱིར་མ་ཡོང་། ཕྱིས་སུ་མགོ་སྔར་སུག་སྔར་ཞེས་པའི་ཙ་སྔར་གཉིས་སུ་ཆད། ད་ལྟ་མཛོ་མོ་ཏ་ཧོས་ན་མང་ཤོས་ཡོད། མགོ་སྔར་གྱི་ཕ་ར་བེ་དང་མ་ཚེ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་བུ་འོད་ཟེར་དང་སུག་སྔར་བུ་མོ་ཚེ་ཛ་གཉིས་གུར་ཏན་གོ་ལོ་ནས་བུ་སྐལ་དུ་བླངས།

ཚེ་ཛ་གཉེན་སྒྲིག་ཁེར་ཕུད་བྱས་རྗེས་བུ་འོད་ཟེར་སྐྱ་སར་བབས་ནས་ཙ་སྔར་ཏད་པོར་བསྡད། འགོ་པ་འདིའི་སྐབས་ཙ་སྔར་ལ་ཁྱིམ་ཚང་ཕལ་ཆེར་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཡོད་ལ་ཐེ་བ་ནང་ཁྲུལ་ནས་བཅའ་བ་རིམ་གྲོ་ཞུ་བའི་མགོ་ཡང་འདི་ནས་ཚུགས། ཐེ་བའི་བཅའ་བ་རྗེ་དེའི་སྐབས་ལྷ་མོའི་ཁྲིབ་ཟ་ཞེས་པའི་བླ་མ་དེར་ཞུས་ནས་སྨན་བླ་སྟོང་མཆོད་དང་ལྟུགས་མཁར་གཉིས་བཅའ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཐོག་མར་སྤེལ།

ཙ་སྔར་ཏད་པོ་བཞི་པ།

ཙ་སྔར་ཏད་པོ་འོད་ཟེར་སྐྱབས་ཀྱི་རྗེས་གུར་ཏན་ཆོས་རྒྱམ (ཆོས་རྒྱམ་མགོ་སྦྱུགས་ཀུང་ཟེར) ཙ་སྔར་ཏད་པོར་བསྡད། འགོ་པ་འདིའི་སྐབས་ཙ་སྔར་ལ་ཁྱིམ་ཚང་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཡོད་ལ་རི་འབབ་ས་ནི་རྒྱ་སློབ་དང་། དཔའ་རིས་ཁ་སྒོ། ཁུག་གི་ཧྭ་ཧྭ། ཤོ་དོ། ཁེབ་ཐེ་སོགས་ཡིན། སྐབས་དེར་ཨ་ལགས་སུམ་ཁྲི་འཁྲུངས་པ་དང་དེས་གྲུབ་རྟགས་འགའ་ཡང་བསྟན་མྱོང་ཟེར། ཨ་ལགས་སུམ་ཁྲིའི་ཡབ་འཇམ་དབྱངས་དང་ཡུམ་ཀ་ཀ་ཡིན། ཨ་ལགས་སུམ་ཁྲི་ནི་ཤེས་ཚང་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་དཔོན་བློ་ཡིན་པས་ཁོ་ཤེས་ཚང་ གིས་སྐུ་སྲུས་ནས་ཁྲི་ལ་བཀོད་པ་ཡིན།

ཏ་སྒེར་ཀད་པོ་ལྔ་བ།

ཆིང་ཁྲང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་གུར་ཀན་ཚེ་རིང་སྐྱེ་བའི་འགོ་བར་བསྟད། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རི་འབབ་ས་དང་ཁྱིམ་གྲངས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་འགོ་པ་འདིའི་སྐབས་སྐྱེ་འདིར་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྱུངས་པ་བསམ་གཏན་དམར་ནག་དང་ཨ་ཁུ་བསོད་ནམས་གཉིས་ཡིན།

འགོ་པ་འདིས་དངུལ་ར་དང་ཐུག་པའི་སྐབས་དངུལ་རའི་ཚོར་ར་གཏོར་ནས་དཔའ་རྟགས་བཞག་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྲང་གིས་ཁོ་ལ་རྟ་དང་པོའུ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་དགའ་གནང་།

ཆིང་ཁྲང་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གི་དུས་སུ་གུར་ཀན་སྒོ་ཧྲ་ཏ་སྒེར་ཀད་པོ་ལ་བསྟད། འགོ་པ་འདིའི་སྐབས་སྐྱེ་བའི་ནང་སྒེར་ཐིག་སྣ་ལོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཨུཅེ་ལ་སྤྱོད་ཚད་ནས་ཏུ་བ་འབབ་ཁོག་ཏུ་ཐོན། གུར་ཀན་སྒོ་ཧྲ་མགོན་ཐུལ་སྐར་བ་ལ་ཏ་སོང་ནས་ཙུང་མ་འགོར་པར་སྤྱོད་འཁྲིག་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་སོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་རང་སར་འདུས། དེ་ནས་ཙུང་མ་འགོར་པར་རྫོང་ཡོངས་བཅིངས་གྲོལ་བྱུས།

གསུམ། མགོན་ཐོ་རོ།

ཨ་རིག་རོའི་ནང་དུ་གདུགས་དཀར་སྐྱབས་རོ་ཞེས་རུ་སྐོར་ཞིག་བྱུང་། དེའི་རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་གདུགས་དཀར་སྐྱབས་ཡིན། དེའི་བུ་བྱམས་སྒྲོལ་ཡིན། དེའི་བུ་མགོན་པོ་ཡིན། དེ་རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་གཉིས་པ་ཡིན། རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་གསུམ་པ་ཨ་རིག་བླ་ཁོ།རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་བཞི་བ་ཨ་རིག་ཡུ་ལོ་ཡིན།

དགུ་པ། སྨན་སངས་རོ་སོགས།

གཅིག སྨན་སངས་རོ།

སྨན་སངས་རོ་ནི(ད་ལྟའི་མཚོ་སྔོན་པོ་ནས་རུ་ཚད་དེ་ཡོང་བ་ཡིན) སྨན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་ཤིང་མིང་ལ་སྨན་སངས་རུ་སྐོར་ཟེར། རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་ར (སྦྲ) ནག་ཡུན་པོ་ཡིས་ཁུར། དེའི་འཕྲོ་ནས་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་ཡི་འགན་ཁུར། ཁོ་ལ་བུ་བཞི་སྐྱེས་ལ། ཆེ་བ་སྨན་སངས་ཡུན་ལོ། མགོན་ལོ་བྱང་དམར། ལུང་རྟོགས་སྐྱ་ར། ཨ་ཁུ་འཇམ་དཔལ(རབ་བྱུང་བ་ཡིན།)དོན་འགྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ནས་སྨན་སངས་ཡུན་ལོས་རུ་སྐོར་ཆེད་པོ་ཁུར་ཞོར་དུ་ཁྲོག་མང་གི་རྫོང་གིའི་འགན་ཁུར།

གཉིས། སྦྲ་ནག་རོ།

རུ་སྐོར་འདི་ནི་ཡུ་ཐོ་རྒྱ་མིག་ཞེས་པའི་མི་དེའི་སྐབས་སུ་ཆགས་པ་ཡིན། ཡུ་ཐོ་རྒྱ་མིག་ནི་སྐབས་དེའི་དཔའ་རྟུལ་བརྒྱད (ལོ་རྒྱུས་མི་གསལ) ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། ཁོ་པོའི་འཁོད་སྤྱིལ་གཞན་ལ་ལོ་བ་རི་

སྒྱུང་ཡུ་བོ་དང་སྒྱུང་མོ་ལུག་རྒྱུགས་ཞེས་ཟེར། ལོའི་རྗེས་སུ་ཏུ་སྐོར་གནད་པོར་དར་རྒྱས་མགོ་དགུ（ཡུ་བོ་རྒྱ་མིག་དང་ཉེ་འབྲེལ་མེད）བསྡད། དེ་ཡི་འཕྲོ་ནས་དར་རྒྱས་མགོ་དགུ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྩལ་ཞར་ཏུ་སྐོར་གནད་པོ་ལ་བསྡད། གནད་པོ་རྩལ་ཞར་མ་ཤི་གོང་ལོའི་བུ་སྐར་མ་ཡ་ལོ་ཏུ་སྐོར་གནད་པོར་བསྡད་པ་དང་སྐར་མ་ཡ་ལོ་མ་ཤི་གོང་ཚ་བོ་ཆོས་སྐྱིན་ཏུ་སྐོར་གནད་པོར་བསྡད། ད་ལྟའི་གཉེར་ལུང་ཧོར་དང་པོར་གཏོགས། སྟོན་གྱི་ཤོག་མང་མངའ་ལོངས་ཀྱི་ཏུ་སྐོར་ཡིན།

གསུམ། ཁ་ར་རོ།

(1) སོག་པོ་གཉེར་ལུང་ཧོར་བཞི་བ“ཁ་ར་རོ”ཞེས་པའི་ཏུ་སྡེ་དེའི་སྔ་རབས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཏུ་སྡེའི་མིང་གི་ཐོགས་དོན་བཤད་པ།

སྤྱིར་ཏུ་སྡེ་འདི་ནི་སྟོན་ཁུ་ཤིན་བེ་ཆུང་གི་མ་ལག་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་ལ(ད་ལྟའི་ཁུ་ཤིན་ཞང་ཁུ་ཤིན་ཧ་ཧོས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད།) ཏུ་སྡེ་འདིའི་སྔ་རབས་པའི་ཁུངས་གནུགས་སའི་གཙོ་བོ་ནི་བེ་སིའི་བན་མིག་སྐྱ་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་བུ་བེ་སིའི་དཔལ་སྟོང་ཞེས་པར་བུ་གཉིས་དང་བུ་མོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བུ་ཆེ་བའི་མིང་ལ་ཨུན་འཇུས་ཟེར་ལ། བུ་ཆུང་བའི་མིང་ལ་རྩལ་རྒྱམ་ཟེར། དེ་མིན་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར་བ་མི་ཤེས། དེ་ནས་བེ་སིའི་དཔལ་སྟོང་གི་བུ་གཉིས་དང་བུ་མོ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་རུ་བགར་ཏེ་བེ་སི་ནས་

ཏུ་ཞེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ནང་འགོ་ཚུགས། སྐབས་དེར་བེ་སིའི་དཔལ་སྟོང་གི་བུ་ཆེ་བ་ཨུན་འཇུས་ཀྱིས་དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོར་སྐྱོང་བཀུར་དོ་གསུམ་བྱེད་པས་ན་ཨུན་འཇུས་ཀྱི་ཁ་ན་སྨྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞི་བྱས་ཕྱིས་སུ་བེ་སི་དང་ཏུ་ཞེ་གཞན་པ་ཚོས་ཁོའི་མིང་ལ“ཨུན་འཇུས་ཁ་སྨྲ”ཞེས་འབོད་ལ་རྗེས་སུ་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་འདོགས་རའི་བཏགས་མིང་དེ་ཁ་ནྲ་རོ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དུད་ཁ་སྤྱིའི་ཞེ་མིང་དུ“ཁ་ནྲ་རོ”ཞེས་གྲགས། “ཁ་ནྲ་རོ”དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དུད་ཁ་སོ་སོ་འབབ་དུས་ཀུང་བེ་སིའི་འདབས་ནས་ཁེར་ཆད་དུ་འབབ་སྲོལ་འདུག དེ་རྗེས“ཁ་ནྲ་རོ”དུད་ཁྱིམ་དེ་ཚོ་བེ་ཆུང་ན་ཡོད་དུས་འཁྱེར་བ་རྒྱུང་ཞན་པས་ཏུ་ཞེ་གཞན་པར་ངག་བྱས་ནས་འདུག་སྲོལ་ཡོད་ལ། མཐའ་འཁོར་གྱི་ཏུ་ཞེ་ནས་ཏ་ཝོར་ལུག་གསུམ་སོགས་སྒོ་ཕྱུགས་གང་དུད་ཁྱིམ་དེ་ཚོའི་ལྷས་དཀྱིལ་དུ་ཡོང་ན་དེ་མ་ཐག་བཤས་ནས་ཀུན་གྱིས་གསང་བ་དམ་པོ་བྱེད། གལ་སྲིད་བེ་སི་དང་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཏུ་ཞེ་དག་གིས་གསང་བ་འདྲུ་ཤེས་ནས“ཁ་ནྲ་རོ”དུད་ཁྱིམ་དེ་ཚོར་རྩད་གཅོད་དུ་ཡོང་ནའང་ཏུ་ཞེ་ཆུང་ཆུང་འདིར་རྩད་ཞིབ་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་དོགས་དགོས་སྲོལ་ཡོད། (གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ལ“ཁ་ནྲ་རོ”ཞེས་པའི་ཏུ་ཞེ་འདིའི་ཡོང་ཁུངས་ནི་ཁུ་སིན་བེ་ཆུང་ཡིན་ལ། ཡང་ལ་ལས་ཏུ་ཞེའི་ཁོངས་གཏུགས་ས་ན་དུང་ཡར་ལ་འདེད་དགོས་པར་བཤད་ན་བེ་ཆུང་ནི་སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་ནང་གི་མདའ་

གཅིག་ཡིན་པས་རྗེས་སོར་ཁུ་སིན་པེ་ཆུང་ཏུ་སྡེ་སྤྱིའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཆགས་རིམ་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཟིགས་རྒྱུ་ཡག་ལ།)

(2) ཁ་ར་ཧོ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དེ་མིན་དུད་ཁ(སྤྲ་སྒོ)སྐོར་ཅིག་ཁུ་སིན་པེ་སི་ནས་སུ་ཏུག་ཆུང་བར་ཏུ་ཡོང་ཚུལ་བཤད་པ།

ཡང་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ལ"ཁ་ར་ཧོ"དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དེ་མིན་དུད་ཁ(སྤྲ་སྒོ)སོ་སོའི་འཁོར་བ་ཏུང་ཞན་པས་པེ་ཆུང་ན་ཡོད་དུས་ཏུ་སྡེ་གཞན་པར་ཛག་བྱས་ནས་བསྡད་སྐབས་སྡེ་གཞན་ཚོ་མ་འཐད་པར་པེ་ཆུང་ཏུ་སྡེ་སྤྱི་ནས"ཁ་ར་ཧོར"གྲོས་མོལ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ"པེ་སི་ཆུང་སྡེ་བ་ཆུང་བས་ཁྱེད་ཚོས་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཀྱོད་གཞིའི་དོན་རྐྱེན་འདུ་བཟོས་ན་ང་ཚོའང་ཕྱི་སྡེའི་རྒོལ་ལན་ལ་དོགས་ཤིང་། དེ་བས་ཁྱེད་ཚོ་སུ་ཏུག་ཆུང་བའམ་སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལ་སོང་ན་ཏུ་སྡེ་ཆེ་བས་དོན་རྐྱེན་འདུ་བཟོས་ཀྱང་ཕྱི་སྡེའི་དགྲ་ལ་དོགས་དགོས་དོན་མེད།" ཅེས་གྲོས་ མོལ་བྱས་ཙ་ན། ཁ་ར་ཧོའི་བཤད་རྒྱུར"ཁོང་ཧོ་འགྲོ་ན། པེ་སིའི་སྡེ་གཞན་ལ་བཙོལ་དགོས་དོན་མེད་ལ། ནང་ཕུ་ནུ་སྟག་ཁྱུ་འདྲ་པོ་དག་ཡོད་པས་ཁོང་ཧོ་སོང་ན་སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལ་དགོས་ནི་རེད།"ཅེས་ཕྱིར་ལན་སྤྲད་ལ། དེ་ནས་ཏུ་ས་བོར་གོད་ལ་སྤར་ནས་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་བར་ཞག་བྱས་ནས་བསྡད།

ཡོངས་ཁྱབ་ལྟར་ན"ཁ་ར་ཧོ"ཚུར་སུ་ཏུག་ཆུང་བར་ཏུ་ཡོང་དུས་ནི་ཁ་

རྣ་མཆོག་ལྷུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་བས་སོག་པོ་ཆེང་ཕྱང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན (སྐྱེ་ལོ1887—1916) གྱི་སྐབས་ལ་འཁེལ་ཡོད། ཕྱང་འདིའི་བསམ་པར"ཁ་རྣ་རོ"དུད་ཁྱིམ་བཞི་གཙོ་བྱས་པའི་དེ་མིན་དུད་ཁ(སྤྲ་སྐྱ)སོ་སོའི་འབྱོར་བ་ཆུང་ཞན་པས་ཁ་ཟས་སྤྱོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆེད་ལ་ཏུ་སྡེ་གཞན་ལ་ཇག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཁྲོད་ན་མི་འཛོན་ཐང་ཅན་དང་ཕུ་རབ་ཡོད་ཚུལ་དགོངས་ནས་ཨ་རིག་ཇོ་ཇོ (ཕྱང་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་གྱི་བུ་ས་ལག་ཆེ་ཞིག་ཡིན) བེ་སི་དང་བར་ལ་མངགས་ནས"ཁ་རྣ་རོ"ཚུར་ཤུ་ཉུག་ཆུང་བར་བླངས། (ཤུ་ཉུག་ཆུང་བར་ཏུ་ཡོང་དུས་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁ་བཅོ་ལྔ་གཡས་གཡོན་ཙམ་ཡོད་ཚོད་འདུག)

ནོན་དངོས་སུ་སྐབས་དེར་བེ་ཆུང་ནང་ཁུལ་གྱི་གཟུང་ཚོ་ཇ་ལོ་ཚང་། སྨན་པ་འཇིགས་རྒྱལ་ཚང་བཅས་དུད་ཁ་འགའ་དང་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁ་འགའི་བར་ལ་སྐྱོད་གཞི་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ། གཟུང་ཚོ་ཚང་ལ་ཕྱར་རྒྱོད་རྒྱུ་བཤད་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ཁ་རྣ་རོར་མགྲོན་པོར་སོང་ནས་ཞག་བསྡད་དེ་ཚུར་ཡོང་བ་གོ་ནས་ལམ་བར་དུ་གཟུང་ཚོ་ཇ་ལོ་དང་སྨན་པ་འཇིགས་རྒྱལ་གཙོ་བྱས་ནས་མགྲོན་པོ་དེའི་ལག་གི་རྟ་སྒ་སྲབ་གསུམ་དང་བཅས་ཚང་མ་འཕྲོག་སོང་། ཁ་རྣ་རོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གོ་ནས་དམག་གྲབས་སྒོས་གཟུང་ཚོ་ཚང་ ཁྱིམ་ཁ་ཚོའི་ཏུ་ཐོག་ལ་བརྒྱུག་ནས་མ་ཐོན་གོང་གཟུང་ཚོས་སྟོན་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཁ་རྣ་ཚུལ་རྒྱམ་

གྱི་རྟ་བསད། སྐབས་དེར་པེ་ཅུང་གི་སྡེ་མི་ཚོ་བར་ལ་ཕུད་ནས་ཕན་ཚན་ལ་ལག་འཛིང་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་རྒྱུག་རེས་མཚམས་བཞག དེའི་ཕྱིར་གཟུང་ཚེ་ཚང་ཁྲིམ་ཁ་ཆ་བོའི (ཆ་བོ་ནི་འགའ་ཞིག་ཞེས་པའི་དོན།) རུ་ཀན་སྔོ་ཕོ་ཚེ་སྐར་བ་རོར་སོང་བ་དང་སྐབས་ཐོག་དེར་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁ་དེ་དག་པེ་ཅུང་ནས་སྤར་གནས་སུ་བསྐྱོད་ལ། རྗེས་སུ་ཨ་རིག་རྫོ་རྫོ་ཚུར་པེ་ཅུང་དུ་ཡོང་ནས་པེ་ཅུང་ནང་ཁུལ་གྱི་གྲོད་དོན་དེ་ཁ་གཅིག་གྲུགས་ན་འདུམ་འགྲིག་བྱུང་ཐུབ་པས་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁ་འགའ་པོ་ཆེད་དུ་ཚུར་སུ་རུག་ཅུང་བའི་ཨུཅེའི་རྟེབ་ལ་བླངས་པ་དང་གཟུང་ཚེ་ཚང་ཁྲིམ་ཁ་ཆ་བོ་ཕྱིར་པེ་ཅུང་དུ་ཡོང་ནས་གྲོད་དོན་དེ་ཐག་བཅད། སྐབས་དེར་སོག་པོ་ཆིང་ཤང་རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན (སྤྱི་ལོ1887—1916) གྱི་མངགས་བཀོད་ལྟར་ཨ་རིག་རྫོ་རྫོ་ཡིས་པེ་ཅུང་ནང་ཁུལ་གྱི་གྲོད་དོན་དེ་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་པར། ཨ་རིག་རྫོ་རྫོས་སྐྱན་ཚིག་གམ་ཁེད་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་ནས་རུ་སྡེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་ལ་གདམས་གསེས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སོ་སོའི་གདམས་གཞི་ལྟར་གྲོད་དོན་ཐག་བཅད་ཐུབ་པ་སྟེ། ཨ་རིག་རྫོ་རྫོ་ན་རེ"བྱུ་དཀར་ཕྲེང་བ་དགོས་སམ། ཅི་འདོད་པ་མ་དགོས།"ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་གདམ་དུ་བཅུག་པ་ན། པེ་ཤིས"བྱུ་དཀར་ཕྲེང་བ"གདམས་པ་དང་། ("བྱུ་དཀར་ཕྲེང་བའི"བསྟན་དོན་ནི་ལུག་བརྒྱ་ཡིན།) དེ་ནས་སུ་རུག་ཅུང་བས"ཅི་འདོད་པ་མ་"གདམས་ལ། ("ཅི་འདོད་པ་མའི"བསྟན་

དོན་ནི་པེ་ཞིའི"ཁ་རྣ་རོ"དུད་ཁ་དེ་དག་ཡིན།) དེར་བརྟེན་པེ་ཆུང་ནང་ཁུལ་གྱི་སྐྱིད་དོན་དེ་དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་པས་ན"ཁ་རྣ་རོ"དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དེ་མིན་དུད་ཁ(སྤྲ་སྒོ)སྐོར་ཅིག་གི་ཙ་ད་གཟོད་སུ་ཙུག་ཆུང་བར་ཡོང་ནས་རིམ་གྱིས་གཞིས་ཆགས་ལ། དེ་དུས་སུ་ཙུག་ཆུང་བར་གྱོན"ཨོག་པ་བཞི"ཡོད་པ་སྟེ་ཨོག་མང་དང་ཨོག་ཧུར། ཨ་རིག་དང་ཨེ་མག་བཙས་ཨོག་པ་བཞི་ལས་ཨུཀེ་ནས"ཁ་རྣ་རོ"དུད་ཁྱིམ་དེ་དག་གི་ཙ་ཨོག་མང་དུ་བགོས། ཕྱིས་སུ"ཁ་རྣ་རོ"དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དེ་མིན་དུད་ཁ(སྤྲ་སྒོ)དེ་དག་གི་བུ་རབས་ཚོ་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་དུད་ཁ་སོ་སོར་གྱེས་པ་ན་གཞི་ནས"ཁ་རྣ་རོ"ཞེས་པའི་ཙ་སྡེ་འདི་ཆགས་པ་རེད།

(3) ཁ་རྣ་རོའི་ཙ་སྐོར་རྒྱུད་པོ་ཨུན་འཛུས་ཁ་རྣའི་སྐབས།

པེ་ཞིའི་དཔལ་སྟོང་གི་བུ་གཉིས་དང་བུ་མོ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་རུ་བཀར་ཏེ་པེ་ཆུང་ནས་ཙ་སྡེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ཚང་འགོ་ཙམ་ཚུགས་ཁུལ་གྱི་དུས་ལ་ཨུན་འཛུས་ཀྱིས་དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོར་སྐྱོང་བཀུར་དོ་གསུམ་བྱེད་པས་ན་ཨུན་འཛུས་ཀྱི་ཁ་ན་སྤྲ་ཐོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞི་བྱས་ཕྱིས་སུ་པེ་སི་དང་ཙ་སྡེ་གཞན་པ་ཚོས་ཕོའི་མིང་ལ"ཨུན་འཛུས་ཁ་སྤྲ"ཞེས་འབོད་ལ་རྗེས་སུ་བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁྱིམ་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་བྱས་པའི་དུད་ཁ་སྤྱིའི་སྡེ་མིང་དུ"ཁ་རྣ་རོ"ཞེས་ཐོགས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ཙ་སྡེ་འདིའི་མིང་གི་ཐོགས་དོན་ཡང་ཨུན་

འཛུས་ལ་ཐུག་ཡོད།

“ཁ་རཱ་རོའི”་ཏུ་ཚུར་སུ་ཏུག་ཆུང་བ་ན་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། སུ་ཏུག་ཆུང་བའི་ཕྱོགས་ནས་སི་ཁྲིན་ཡ་རོང་འགག་ནས་གནས་འདིར་ཡོང་བའི་ཤར་བ（ཤར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དེར་སི་ཁྲིན་ཤར་ཕོག་གམ་ཡ་རོང་འགག་ནས་གནས་འདིར་གཙོ་བོ་ཛ་ཁྱེར་ནས་ཚོང་རྒྱག་པར་འོང་བའི་ཚོང་བ་རྙོག་ཁག་ལ་གོ）ཞིག་གི་ཇག་ལ་དམག་བུད་ནས་ཤར་བ་དེ་དག་གི་ལག་ནས་དངོས་ཟོག་ཚང་མ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས། སྐབས་དེར་ཁ་རཱ་ཨུན་འཛུས་ཀྱིས་སྐབས་བསྟུན་སྒོས་ཕོའི་ཛ་སྒོལ་བྱེད་དུ་ཁྱེར་འོང་བའི་བ་མའི་ཞབས་ལ“ལྷ་བཙུ་མ་ཤྣ་ཏུ་ཙན་གྱི་དངུལ་ལོ（“ལྷ་བཙུ་མ་ཤྣ་ཏུ་ཙན་གྱི་དངུལ་ལོ”ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དེར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ས་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེ་ན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་དབྱིབས་ནི་ཤྣ་ཏུ་ཙན་གྱི་དངུལ་གྱི་སྒོར་མོ་ཞིག་ཡིན་ལ། “ལྷ་བཙུ་མ་ཤྣ་ཏུ་ཙན་གྱི་དངུལ་ལོ”གཅིག་གི་ཚད་ནི་ཕལ་ཆེར་དངུལ་གྱི་དཀར་སྒོར་ལྷ་བཙུའི་རིན་ཡོད་ཚོད་འདུག）ཏུང་མང་པོ་ཞིག་བླུགས་པ་དང་། ཆུ་དང་དེའི་སྟེང་ལ་ཛ་བཏབ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་མི་ཤེས་པར་བཅུག དེ་ནས་སུ་ཏུག་ཆུང་བའི་དམག་གིས་དངོས་ཟོག་ཚང་མ་ཀུན་པོའི་དཀྱིལ་དུ་སྤུངས་ནས་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་ཀྱང་། ཁ་རཱ་ཨུན་འཛུས་ཀྱིས་བ་མའི་ནང་ལ་བླུགས་པའི་ལྷ་བཙུ་མ་ཤྣ་ཏུ་ཙན་གྱི་དངུལ་ལོ་དེ་དག་ཐབ་ཀ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་བཞག་ནས་ཛ་སྒོལ་ཁུལ་བྱས་ནས་སློ་ཐབས་སྒོས་ཕྱིར་ལ་ཁྱེར་

ཡོང་ཐབས་བྱས། ཤུན་འཛུས་ཕྱིར་ཐོན་རྗེས“ལྷ་བཙུན་མ་སྣ་དུ་ཅན་གྱི་དངུལ་ལོ”ཚང་མ་དུད་ཁ་སོ་སོར་མཉམ་བགོས་བྱས་པ་རེད། དེ་བས་ཁ་རྣ་རོ་དུད་ཁ་བཞི་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་དུད་ཁ་དེ་ཚོ་ཚུང་ཕྱུག་པའི་མ་གཞི་དེའང་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད།

ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྐབས།

སྔར་ཁ་ར་མཆོག་ལྡན་ནི་ཁ་རྣ་རོ་བེ་ཚུང་ན་ཡོད་དུས་ཀྱང་བེ་སི་ཚུང་ཏུ་སྡེ་སྤྱིའི་ནང་གི་རྩེས་འདང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་དམེ་ཞོལ་གཙོད་པ་ཚུར་སོག་པོར་ཧྲག་ལ་ཡོང་ནས་ཁ་རྣ་རོའི་སྒོ་ཚོ་ཚང་གི་ལ་སོ (རྣ) དེད་པ་དང་ཁ་ར་མཆོག་ལྡན་གྱི་ཚ་བོ་སོས་ཡོ་རྗེས་ར་མད་འ་ལ་སོང་། འོན་ཀྱང་དམེ་ཞོལ་གཙོད་པས་སོས་ཡོའི་སྔུན་དུ་བསྒྲུག་བསྡད་ནས་ཤ་བོའི་ཨ་སྐྱབས་གད་པ་ནས་སོས་ཡོ་བསད་དེ་རྟ་དེད་ནས་བུད་སོང་། གཏམ་རྟེ་གོ་འཕྲལ་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་ན་རེ“དམེ་ཞོལ་གཙོད་པ་དངོས་སུ་མ་བསད་ན། ངའི་ཚ་བོའི་དོ་ཟླ་མ་ཡོང་ནི་ཡིན”ཞེས་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེས་སོང་། འོན་ཀྱང་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་ལོ་ན་རྒས་པས་ཚ་བོའི་ཇོ་རྐྱེན་ལེན་ཕྱིར་དམག་ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ་དུང་ཨང་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་ལ“ཁྱོས་དམག་བཀོད་ཅིག་བཞག་ན”ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁ་ར་མཆོག་ལྡན་ན་རེ“ངའི་ཡིད་ན་ཡོད་པ་ནི་ཁ་ར་རོ་ཡིན་སྟབས་དེ་ལྟར་དམག་བཀོད་བཞག་ན་མི་འགྲིག་གམ”ཞེས་ཕྱིར་ལན་བཏབ། དེ་མིན་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་གྱི་

བསམ་པར་ར་ལའི་སྐ་ནག་ལ་ཕར་རྒྱུག་རྒྱུའི་རིག་པ་དང་། ཕྱིར་ཡོང་རྒྱུའི་སྙིང་ཡོད་པས་དེ་བཞག་ན་ཞེས་ཁེངས་སྐྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་གླེང་ཞོར་ཙམ་བྱས། དེ་རྗེས་དམག་མི་ཚོས་ཀུང་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་དམག་དཔོན་དང་པོར་ར་ལའི་སྐ་ནག་དང་། དམག་དཔོན་གཉིས་པར་ཀོ་ཡས་སྨྲ་སྒོ་བཞག དམག་དཔོན་གསུམ་པར་ཚོས་གྲགས་ལེ་མོ་བཅས་བཞག་སྟེ་དམེ་ཤུལ་གཙོད་པ་ཚང་གི་རུ་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུག་ནས་དམག་དཔོན་གཉིས་པ་ཀོ་ཡས་སྨྲ་སྒོས་དམེ་ཤུལ་གཙོད་པ་གསོན་པོར་བསད། དེ་ལྟར་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་དམག་བཀོད་བཞག་པ་དོན་ལ་གནས་པས་ཁོ་ཚོ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་ཕྱིར་ལོག ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་མིང་ལ་གྲགས་དོན་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་སོ། ཕྱིས་སུ་ཁ་རྣ་མཆོག་ལྡན་ལོ་ན་རྒས་དྲག་པས་ཁོའི་དབང་ཆ་ཚོ་པོ་ཁ་རྣ་བཀྲ་ཤིས་ལ་སྤྲད།

ཁ་རྣ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྐབས།

ཁ་རྣ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས（ཁ་རྣ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བུ་འཇམ་རྗེ་ལོ8—9ཡས་མས་སྐྱེད།）ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ1927ལོ་ནས་བཟུང་ཞབས་ཞུ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཤང་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར（སྤྱི་ལོ1917—1940ལོ）སྐུ་གྲོངས་རག་བར་ཞབས་ཞུ་བྱས་ནས་བསྡད། སྐབས་དེར་ཞབས་ཞུ་ཉིས་བརྒྱ་འཛོམ་པའི་སྲོལ་ཡོད་ལ། སྐབས་ཤིག་ཤང་འདི་ཟི་ལིང་ཀྲུའུ་ཞིར་འཚམ་ཞུ་ལ་སོང་དུས་ཞབས་ཞུ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་རྟ་ཞོད་སངས་པ་དང་མཚོ་སྔོན་ཆེ་བཀྲ། ཁ་རྣ་བཀྲ་ཤིས་བཅས་ཤང་གི

ཞབས་ཞུ་འདང་ཆེན་གསུམ་ལ་ཏོའུ་རེ་གནང་བ་དང་། དེ་མིན་ཁ་རྭ་བཀྲ་ཤིས་ཞབས་ཞུ་བརྒྱའི་"བརྒྱ་དཔོན"ལ་བཞག་སྟེ་ཐྲི་ལིང་ལ་ཕྲིད་པ་དང་དེ་རྗེས་ཐྲི་ལིང་ནས་ཡང་ཏོའུ་གཅིག་ཐྲིན། ཕར་འདིའི་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རིང་ལ་ཁ་རྭ་བཀྲ་ཤིས་ཕང་གི་སྐུ་ཚབ་བྱས་ནས་སྐྱོད་དང་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པར་སོང་བའང་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད།

ཁ་རྭ་འཛིགས་ཀའི་སྐབས (ཧུ་ཡོང་གི་གྲས)།

ཁ་རྭ་འོད་ཟེར་གྱི་སྐབས། ཇ་ཐབ་མགོ་ཉའི་བུ་ཁ་རྭ་འཛིགས་ཀ་ནི་མི་སྐད་ཆ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཧུ་ཡོང་རོའི་འགོ་བར་ཡང་བསྡད། སྤྱི་ལོ1954ལོ་ཡས་མས་ལ་ཆིས་ཀྲང་ལ་བཞག སྤྱི་ལོ1945–1947ལོ་ཡས་མས་ལ་ཁ་གསུམ་ཚོ་རྫོར་དང་ཤེས་ཚང་གཉིས་ཐུག་སྐབས་ཨུ་ཅེ་ནས་ཁ་རྭ་འཛིགས་ཀ་ནི་མི་སྐད་ཆ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་ཕར་ལ་རྫོགས་ལན་བྱེད་མཁན་ནང་ཞུགས་སུ་བཅུག

(4) ཁྲུ་སིན་ཤིང་བཟའ་མཐའ་བ་དང་དེ་མིན་རྨ་ཆུ་དཀྱིལ་རྭ་ཞོལ་མར་ཆད་པའི་ཁ་རྭ་རོའི་དུད་ཁ་འགའ།

རྭ་རྒྱའི་དབྱི་ཆེན་ཀུ་རུ་བསྟན་འཛིན་རྭ་རྒྱའི་ཇ་སག་ལ་ཕེབས་འདུག་བྱེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ཁ་རྭའི་ཆོས་གྲགས་ལེ་མོ་གཙོ་བྱས་ཨ་ཀྲ་ལྷ་པ་དང་། ཨ་ཀྲ་སྐྱ་ལོ་བཅས་རྭ་རྒྱའི་དབྱི་ཆེན་ཚང་ཕྱིར་རྭ་རྒྱར་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་རྭ་རྒྱའི་དབྱི་ཆེན་ཚང་གི་ཐོག་ལ་བརྒྱུག་ནས་འཁྲུལ་ཟོག་ཚང་མ་འཕྲོག་ཞིང་། ཆོས་གྲགས་ལེ་མོ་ན་རེ “ཁྱོད་དབྱི་

ཆེན་ཤུ་རུ་བསྟན་འཛིན་ཡིན་ན། ང་ཁབ་རྣའི་ཆོས་གྲགས་ལེ་མོ་ཡིན།” ཞེས་བཤད་ལ། ད་དུང་“ཕྱོད་དཔྱི་ཆེ་ན་ང་བླ་ཆེ”ཞེས་པའི་ཁ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་འདུག རྗེས་ནས་ཁ་རྣ་རོར་རུ་སྡེ་སྤྱི་ལ་གནོད་པ་མི་སྐྱེལ་བ་དང་སྐྱོད་གཞི་དེ་ཞི་འཛུགས་བྱེད་ཆེད་ཨ་ཀྲ་ལྷ་པ་ཁྱིམ་ཁ་འགའ་དང་ཆོས་གྲགས་ལེ་མོའི་ཁྱིམ་ཁ་དེ་ཚོ་ཤིང་བཟའ་སྐྱ་ཕྲེང་བཞི་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱི་ལོ1858—སྤྱི་ལོ1926 ལོའི་དུས་ལ་ཤིང་བཟའ་མཐའ་བ་ཆགས་པ་དང་སྐབས་དེར་ཆོས་གྲགས་ལེ་མོའི་ཁྱིམ་ཁ་དེ་ཚོ་དང་ཨ་ཀྲ་ལྷ་པ་ཁྱིམ་ཁ་དེ་ཚོ་གཞི་ནས་ཤིང་བཟའ་ཚང་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་སོང་དེ་ཤིང་བཟའི་མཐའ་བ་བྱས་ནས་བསྡད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཨ་ཀྲ་ལྷ་པ་ཁྱིམ་ཁ་འགའ་པོ་འཕྱོར་ནས་དེ་ལས་ཁྱིམ་ཁ་གཉིས་གསུམ(རྟ་ཚེ་ཞོ་འགོ། ཚེ་གོ ཨ་ཀྲ་ལྷ་པ་དང་དེའི་བུ་ལོ་རེས་ཇོང་སྙིག་ཡིན། ཨ་ཀྲ་སྒོ་ལོ་བཅས།)ཅམ་ལྷ་སྡེ་དཔྱལ་རྣ་ཞོལ་མར་ཆད་སོང་། འོན་ཀྱང་དེ་བྱིངས་ཆོས་གྲགས་ལེ་མོའི་ཁྱིམ་ཁ་འགའ་པོ་སྟེ་ཐུ་གོ་ཚང་། ཕྱོགས་སྒྲིང་ཚང་། རབ་རྒྱས་མཛོ་ལ་ཚང་།（དེའི་ཁྲོད་དུ་ཨ་ཁུ་བློ་གྲོས་བསྟན་པས་ཤིང་བཟའ་པན་ཆེན་སྤྱི་ལོ1925–སྤྱི་ལོ1998ལོའི་སྐུ་སྟོད་ཀྱི་འོན་པོ་བྱས་པ་རེད།） དགྲ་བགེགས(དེའི་བུ་གཉིས་དམ་ཆོས་དང་བསྟན་དར་གཉིས་ཡིན།) བཅས་ཁྱིམ་ཁ་དེ་ཚོ་སྔར་བཞིན་ཤིང་བཟའ་མཐའ་བ་བྱས་ནས་བསྡད་པས་རྗེས་སུ་ཆེ་ཧན་སོས་ན་ཡོད།

བཞི། ཨབ་རིས་རོ།

ཨབ་རིས་རྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། སྟོན་བུད་མེད་སྣ་རིག་ལྡན་ཞིང་བྱ་ཐབས་བུད་མེད་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། ཚོ་བའི་འགོ་པར་བསྟད་པའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཨབ་རིས་རྟ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཚོ་བ་འདི་སྟོན་ཚོ་བ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚོ་བ་འདི་རྟ་འཁོར་བྱུང་ནས་ཞིང་ཆེན་ཕྱི་ནང་དུ་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་མགོ་སོག་དགའ་བདེ་སྟོང་གི་མངའ་ཁོངས་དང་། བསང་རྒྱ་སྟོང་བསང་ཁོག་ཞང་། ཚ་ཚུ་སྟོང་དངུལ་རྭ་ཞང་། རྩེ་ཁོག་སྟོང་གི་ མགོན་ཤུལ། ད་ལྟའི་ཆ་ཁོར་ཞང་། རང་སྟོང་གི་མདའ་ཚན་དང་བེ་སི། གཙང་ཨ་རིག མདོ་གསུམ་ཞང་། རྩེ་གཞུང་སྡེ་བ་སོགས་སུ་ཁྱིམ་ཚང་ལུས་ཏེ་གཞི་སྡོད་བྱས་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་ཐུབ།

ཚོ་བ་འདིའི་རྟ་སྐོར་གནད་པོ་གཉིས་པར་ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་གི་ཕ་བསྟད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན། སྟོན་ས་དཔྱད་པ་ཞིག་ལ་ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་གི་ཕས་ཚོ་བ་འདིར་བུ་རབ་སྐྱེ་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་སྐྱུ་ཞིག་འཛོག་དགོས་ཞེས་བཤད་པར། ས་དཔྱད་པས་སྟག་ཚང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བཞག ད་ལྟ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེའི་རྗེས་ནས་ཚོ་བ་འདིའི་ནང་སྐྱེས་པའི་བུ་རབ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དང་སྡེ་བས་མ་ཐུབ་པས། སྡེ་བས་སྐྱུ་དེ་ལ་རྐྱེན་ངན་བཟློས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག

ཡོད་པ་ནི་སྟག་མོ་ཚང་ནས་འཐོར་ཞུལ་ལ་སླུ་བཞག་པའི་ལན་གྱིས་ཚེ་བ་རུ་འཐོར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

རུ་སྐོར་རྒྱད་པོ་གསུམ་པར་ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་བརྗོད། ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་ལ་ཕྱུན་བལ་སྐོར་སྐྱིང་རྒྱལ་དང་། སྲིང་མོའི་མིང་ལ་དགེ་མ་ཟེར་པ་ཞིག་མགོ་ལོག་མགོན་ཚང་གི་སངས་རྒྱས་མཚོ། ཞིང་ཆེན་པོད་སྨན་ཁང་གི་སྨན་པ་མཁའ་ལོའི་ཛོ་མོ་བཅས་མིང་སྲིད་བཞི་ཡོད།

དགེ་མའི་མི་རྒྱུད། དེའི་ཕྲུ་གུའི་མིང་ལ་ཀུ་རུ་ཟེར།（མིང་གཞན་ལ་མོ་འགུར་ཟེར། སྔོན་ཨ་རྒྱ་རུ་པ་ད་ལྷའི་ཕྱུགས་སྐྱུ་ཡིན།）བུ་ལོ་ཉེར་དང་སྐལ་མོ། ལྷ་ཐར། ཕྱུན་ཆུང་པ་ཞིག་ཉེས་ཚང་གིས་བསད་པས་རྫོད་སྐྱིང་ཁྲག་གི་བདག་པོ་རུ་གྱུར་ཏེ། ལོ་ཉེར་གྱིས་སྐྱིང་ནད་རྫོད་ཕྱིར་གྲུ་ལོག་བྱུས་ཏེ་མི་བསད་པས་མི་བསད་ཉེས་པ་བསམགས་པ་ཡིན་ཟེར། བུ་མོ་སྟོན་དང་དཀར་ནག་གི་རྫོ་མོ། མགོན་ཞུལ་དམེ་སྐོར་གྱི་མགོ་བ་དང་ཤ་བོ་ཚེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་མ་ལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྨན་ཞུལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་སྐྱུ་ལྷས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེའི་ཞུལ་ད་ལྷ་མཛོ་ཡུལ་མ་ཆུ་ལུང་ཧོས་དང་པོའི་བ་དབང་ཚང་ཡིན།

ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་གི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ད་ལྟའི་བསང་ཤོག་ཞང་གི་དཔའ་རིས་པ་ཡིན། རྫོ་ལུང་བ（མིང་གཞན་ལ་སྣྭ་བཟང་ལྷག་ཁྲ）བསང་ཤོག་ནས་མིང་ལ་སྣྭ་བཟང་ཆེས་ཀྱང（区K）ཟེར། དེའི་བུ་འཕྲིན་ལས་ད་རུང་ཡོད། ལོ 70 ཡིན་ལ་དཔའ་བོ་མིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

ཁྲིམས་ཚང་གི་ཧུ་བསང་ཁོག་ལ་སོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞབ་རིམས་རྫོ་ལུང (རྫུང་ཡིག) ཅེས་པུས་སོགས་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལག་ཧུབ་བྱས་ནས་བསད། རྗེས་ནས་ཨུ་ཀྲེས་མི་བསད་སྐྱོད་གཞི་འདུམ་སྒྲིག་བྱས་ཀྱང་སྐྱོད་མ་ཁྲུར་བར་དགུང་མོ་ཞིག་ལ་ཧུ་བསང་ཁོག་ལ་བྲོས་པ་རེད་ཟེར། འཕྲིན་ལས་དང་སྐལ་བཟང (སྐེ་རིང)། སྐལ་བཟང (སྐེ་ཐུང)། རབ་བརྟན། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཞལ་ངོ་སློབ་ལམ་གྱི་མ། ཤིང་མོ་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་གསལ་པོ་མི་ཤེས།

བལ་སྐོར་སྐྱིད་རྒྱལ། ཧུ་དཀུན་མཚེར་ནས་དབུར་མཚེར་ལ་མ་སྤྱིར་ལྷབས (ཚིག་བདག) མགོན་ཞུལ་དཔོན་པོའི་བར་ཟླ་སའི་སྐྱོད་བྱུང་ནས་བལ་སྐོར་སྐྱིད་རྒྱལ་ཕ་བུ་གསུམ་གྱིས་ཧུ་སྐོར་ཀད་པོ་ལྷ་བས་ད་དེ། ཁྲིམས་ཚང་དམྱི་སར་བྲོས་ཐྱོལ་བྱས་ཏེ་གཞིས་ཆགས་པར་མ་ཟད། ད་ཧུང་བསམ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མགོན་ཞུལ་གྱི་ཟླ་སའི་སྙིང་གཏོར་བརླག་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཟེར། རྗེས་ནས་སྐྱོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་བྱུང་བས་ད་ལྟ་ཁྲིམས་ཚང་མགོན་ཞུལ་བལ་སྐོར་དུ་གཞི་འདུག་བྱས་ཡོད། དེ་ལ་བུ་དར་རྒྱས་དང་འཕྲིན་སྟོང་། ཚོས་དོ། སངས་ངེ། བསམ་འགྲུབ། སྟོབས་ལྡན། ཤིང་མོ་གཅིག་བཅས་མིང་ཤིང་བདུན་ཡོད།

མགོ་ལོག་གི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཧུས་རྒྱུད་ལ་མགོན་ཚང་སྐར་པོ་དང་གདུགས་ཞར། མགོན་ཚང་ཨ་ལགས་བཅས་མིང་ཤིང་གསུམ་ཡོད། གདུགས་ཞར་གྱི་བུ་ཁམས་དབང་། དེའི་བུ་ཚུར་ནམ་དགོན་

པའི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། ཞང་ཆེན་བོད་སྨན་ཁང་གི་འགོ་བར་བསྟད་སྐྱོང་བའི་སྨན་པ་མཁའ་སོའི་རྒྱ་མོ་ཡང་ཨབ་རིས་རྫོ་ལུང་གི་མི་རྒྱུད་ཡིན།

ཨབ་རིས་རུ་བའི་ཁྲིམ་ཚང་རྣམས་ཕྱོགས་སོ་སོར་དུ་འཐོར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། གདུགས་སྐྱོན་གྱིས་ཨུ་ཊེ་ལ་ཁྲི་རྫོད་བྱས་པ་དང་གཅིག ཙཱ་གིའི་ལྷ་རྒྱལ་བཟའ་ཟླ་གཉིས་བསད་པའི་དབང་གིས་རུ་འཐོར་བྱུང་། རྗེས་ནས་ཨུ་ཊེས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གདུགས་སྐྱོན་ལ་སྦྱུག་ཁྲིམས་བཅད། ལོ་པ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ས་དོང་ནང་འཕངས་ཡོད་པ་བྲོས་བྱོལ་བྱས་ནས་དངུལ་རྭའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་སྟེ་ཡུལ་དེར་ཤི་ཟེར།

རུ་སྐོར་ཁག་དང་པོ་ལྔ་བ་ཨབ་རིས་ལྷ་ཐར་བསྟད། སྐབས་དེར་རུ་འཐོར་བྱུང་ནས་ཚོ་བ་གཞན་པར་སོང་ཤུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲིམ་ཚང་བཅོ་ལྔ་ལྷག་ཡོད།

རུ་སྐོར་ཁག་དང་པོ་དྲུག་པ་བསམ་འགྲུབ་བསྟད། དེའི་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡང་རུ་འཐོར་བྱུང་ནས། སྤྱི་ལོ 1954 ལོའི་ཡར་སྟོན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཕུང་གིས་རུ་ཤུལ་ཆད་མི་ཚོག་ཅེས་ཁྲིམ་ཚང་ཕྱོགས་སོ་སོར་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱིར་བསྡུས། ཚོ་བ་འདིར་ཁྲིམ་ཚང་མང་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད། རུ་སྐོར་ཁག་དང་པོ་སུས་ཀྱང་ཁྲིམ་ཚང་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱིར་བསྡུ་མ་ཐུབ།

༢། ཨ་ཁུ་རོ།

ཏ་སྐོར་འདིའི་སྤྱི་ལོ 1920 ལོ་ཡས་མས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་། བརྩོན་འགྲུས་ཚང་། མགོ་སངས་ཚང་། ཨ་ཁུ་ཕུན་ཚོགས་ཚང་། རྒྱལ་མཚན་དཔྱི་མགོ་ཚང་། བསྟན་པ་དར་རྒྱས། རྒྱལ་མཚན་ཏ་ཧ། ཨ་ཁུ་བློ་དཀར། དགེ་ སློང་བློ་གྲུག ཡོན་ཏན། ཕུན་ཚོགས（ཛེ་བོ）། གཡག་རའི་སྒྲོལ་སྐྱབས། ཨ་པ་སྐོ་ཚེ། ན་འཛིགས། བཟོད་པ་སོགས་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་བཞི་ལྷག་ཡོད(ད་ལྟའི་གཏེར་ལུང་ཧོས་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་ཉོག་མང་ལ་གཏོགས)།

ཨ་ཁུ་རོ་ཞེས་པའི་མིང་ནི་ཏ་སྐོར་ཏད་པོ་དང་པོ་འདུ་འཛིན་བན་པོ་ལ་སྤུན་ཨ་ཁུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཨུཀྲེའི་གཉེར་བ་ལ་བརྟད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཨ་ཁུ་ཏུ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་པ་རེད།

འདུ་འཛིན་བན་པོས་མིང་ལ་ཀླུ་མོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཆུང་མར་བླངས། དེ་ནས་བཟུང་འདུ་འཛིན་ཀླུ་མོ་ཞེས་འབོད། འདུ་འཛིན་ཀླུ་མོ་ནི་ཡ་རབས་བུ་མོའི་སྤྱོད་པ་ལྡན་ཞིང་། བློ་རིག་གསལ་ལ་གཞུང་དྲང་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་བུ་དང་བུ་མོ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡོད་སྐབས། ད་ལྟའི་མཐོ་ཡུལ་མ་ཞང་ཆུ་ཁུར་སྡེ་བའི་བསོད་པོ་མན་ཆག་ཚང་ནས་གསེར་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བུ་ཚབ་ཏུ་གཏོར། （མིང་གཞན་ལ་གསེར་ཆག་ཟེར）གཞན་ད་ཏུང་སྨྲ་ནག་ཀུ་བུཝ་ཚང（ད་ལྟའི་གཏེར་ལུང་ཧོས་དང་པོའི་བཀྲ་དོ་ཚང་།）ནས་བསོད་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡང་བུ་སྐལ་དུ་

བླངས། འདུ་འཛོམ་བན་ཁོས་བུ་ཚབ་ཏུ་བླངས་པའི་མི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་ས། གསེར་པོ་དང་བསོད་པོའི་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་བུ་ཚབ་ཏུ་བླངས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། རང་ཚེ་པའི་མ་འོངས་པའི་བདག་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་སྐྱེད་བསྲིངས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བུ་ཚབ་གསེར་པོར་མཚོན་ན། མི་ཡ་རབས། ལ་རྒྱ་ཅན་རང་སྟེ་པའི་བུ་བཞག་སྣ་ཚོགས་ལ་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་བྱེད་མཁན་ཅིག་ཡིན། བསོད་པོ་ནི་ཤུག་སྐྱུལ། རྟ་སྐོར་གྱི་བུ་བཞག་ལ་ཞ་མི་ཚ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བན་ཁོའི་རེ་བ་ཡོད་ཚད་འདུ་འཛོམ་གསེར་པོའི་སྟེང་བཞག་ཡོད། རྗེས་ནས་རྟ་སྐོར་རྒད་པོ་གཉིས་པར་གསེར་པོ་བསྟད། གསེར་པོ་ནི་བློ་རིག་ལྡན་ལ་འཆར་སྒོ་རྩོན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། སྐབས་ལ་ལར་ཨུ་ཀྲེའི་ཚོགས་འགོ་བཙིངས་ནས་སྤྱིའི་དོན་ལ་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་དུས། དུས་ལྟར་གསེར་པོ་ཚོགས་འདུའི་རྗེས་མ་ཚོད་ཚེ་ཨུ་ཀྲེས་གསེར་ཆག་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནམ། གསེར་ཆག་གང་ལ་བུད་སོང་། ཞེས་འདྲི་གིན་འདུག་ཟེར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཨུ་ཀྲེས་གྲོས་འགོ་བརྩོན་ནས་གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་གྲོས་གཞི་རྣམས་གསེར་པོའི་བློར་མ་བབས་ཚེ། གསེར་པོར་ཨུ་ཀྲེར་ཕྱིར་ངོ་ཡ་བྱེད་པའི་སྤོབས་པ་ཡོད་པས་ཨུ་ཀྲེ་ལ་ཡང་བྱ་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཡིན།

རྟ་སྐོར་རྒན་པོ་གསུམ་པ་འདུ་འཛོམ་བན་དེ་བསྟད། གསེར་པོའི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན། ད་ལྟའི་གཡུ་སྒང་ཉིན་གྲོང་རྫ་ལ་ཧོར་ཤན་ཧོས་ལྷ་བའི་ཚེས་དོའི་རྫ་བོའི་ཨ་མའི་ཕ་ཡིན། འདུ་འཛོམ་བན་དེ་ཡང་ད་ལྟའི་

མཛོ་ཡུལ་མ་ཞང་རྩ་འུར་སྲེ་བ་སྟེ། བསོད་པོ་མན་ཆག་ཚང་གི་སྤ་རབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།)

ཏུ་སྐོར་ནད་པོ་བཞི་བ་ཕ་ཧི་ཚའི་མི་རྒྱུད་སྒྲོལ་ཞར་དང་། མ་དྲུང་ཡིག་ད་ལྟའི་རྗོ་གཉེར་གྱི་གཡང་སོའི་བུ་བསྟན་འཛིན (གཅེས་མིང་ལ་ཨ་བརྟན) ཞེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྐོར་ནད་པོར་བསྟུད་ཀྱང་དུས་ཡུན་མ་རིང་བར་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ནས་ཤི་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་སྐོ་རྫའི་ཨ་ཞང་ཡིན།

ཏུ་སྐོར་ནད་པོ་ལྔ་བ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དཔྱི་མགོ་བསྟུད། དེས་སྲེ་འགོ་མ་ནོན་པར་རང་གི་ཚོ་བ་ཏུ་འཛོར་བྱུང་ནས་སླན་སངས་དང་སྤྲ་ནག་ཁ་སྤྲ་རའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཟེར།

ཏུ་སྐོར་ནད་པོ་དྲུག་པར་ནད་པོ་ཐལ་སྐོ་བསྟུད། ཡོན་ཏན (མིང་གཞན་ལ་དུང་དཀར།) ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་དབང་མོ (གཅེས་མིང་ལ་ཡེ་ནོ།) ཞེས་པ་ཞིག་བུ་མོའི་ཚབ་ཏུ་བླངས། དེ་ལ་ནད་པོ་ཐལ་སྐོ་མག་པར་བཞག་ནས་བུ་དབང་ཆེན (མིང་གཞན་ལ་དབང་ཆེན་ཁ་སོ།) བུ་མོ་ཚེ་པ་གཉིས་སྐྱེས། སྤྱི་ལོ 1958 ལོའི་ཡར་སྟོན་ཁྲིམ་ཚོང་གང་པོ་ལྷ་སར་མཇལ་སྐོར་དུ་སོང་། ཕྱིར་ཡོང་བའི་ལམ་བར་དུ་སྐབས་མ་ལེགས་པར་ནད་པོ་ཐལ་སྐོ་དང་བུ་དབང་ཆེན་གཉིས་གཙང་པོའི་ཆུ་ནང་དུ་ཤི་བས་ཡེ་ནོ་དང་བུ་མོ་ཚེ་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཕྱིར་ཡོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ནད་པོ་ཐལ་སྐོས་རྒྱལ་པོ་ཞང་གི་ཐུགས་བཀོད་ལྟར་ཨ་ཁྲུ་ཏུ་བའི་

ཁྲིམས་ཚང་འགའ་ཞིག་ཚོ་བ་གཞན་པར་གནས་བཅས་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱིར་བསྡུས། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ1947ལོ་ནས་ད་ལྟའི་ཨ་ཁྱུ་རུ་བའི་ཚོ་བ་འཛོར་ཟིན་པ་རྣམས་ཕྱིར་བསྡུས།

དེའི་རྗེས་ནས་ཨ་རྒྱ་རུ་བའི་རྗོ་རྗེ་ཤུག་གེའི་བུ་མོ་རྒྱ་དོ་ལ་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་ཀྱིས་གནས་ངན་བལྟས་ནས་བསྐུར་བ་དང་གཅིག ཤ་བུ་ནར（སོག་སྐད་དེ་གྲུ་པ་མང་བའི་དོན།）རྟ་མཆོའི་བུ་མོར་དགེ་སྒྲིན（ཁ་སྐད་དུ་དགེ་རྒྱམ།）གྱིས་གཉེན་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་བསྐུར་བ་དང་གཉིས། སྐབས་དེར་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་ཚན་མའི་ལོ་བཀྲ་ཚང（ད་ལྟའི་ཚེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་ཚང་།）ན་མག་པར་ཡོད་པ་ལ། རྗེས་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་ཀྱིས་ཚེ་པ་ཁྲིད་དེ་བྲོས་ཐྱོལ་བྱས་ཏེ་མདའ་ཚན་དཔོན་པོ་ཚང་གི་མི་རྒྱང་ལ་བསྡད་དེ་ལོ་གཅིག་ལྷག་འགོར། གོང་གསལ་མོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་དགེ་སྒྲིན་གྱིས་རྒྱ་མང་པོ་སྐོར་བས་དགེ་སྒྲིན་དང་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་གཉིས་འཁྲིག་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། འདིག་རྟེན་སྲིད་པའི་དཔེ་ལ། ཕོ་སྣ་མང་གིས་དོན་གཅིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་དང་། ཁྱི་མོ་ཁྲིད་ན་ཁྱི་ཁ་ཆོད། བུ་མོ་ཁྲིད་ན་སྐྱིད་སྡུ་འཕོར་ཞེས་པ་ལྟར། དགེ་སྒྲིན་ཚང་ནི་རང་ཚོ་བའི་ནང་གི་ཕྱུག་པོའི་གྲས་སུ་གཏོགས་ནའང་ཁྲིམས་ཚང་གསུམ་ལ་མོ་སྟོང་བརྒྱབ་པས་ཁྲིམས་ཚང་གི་རྒྱུ་ནོར་ཅུང་ཟད་ཉམས་རྒུད་དུ་གྱུར།

རྗེས་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་ཀྱིས་དགེ་སྒྲིན་ལ་ཞུ་སྐུན་གཉིས་

ཀྱིས་ལག་རྗང་སྤྲེལ་ནས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱོད་པ་གཏུག་དགོས་ཞེས་ཞུ་བ་ཡང་ཡང་ཕུལ་བ་ལྟར་ལྟ་སར་ཆས། སྐབས་དེར་ཡེ་ནོས་ཕྱིད་རྣམས་ལྟ་སར་སོང་དང་ང་མི་འགྲོ་ང་སྤྱོན་སོང་ཡང་ལས་དམན་པས་དབུས་ལམ་མ་ཟིན། ང་མི་འགྲོ་རྒྱུ་ཕྱོས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་དང་ཚེ་པ་གཉིས་རྩ་བ་ནས་ཡིད་འཐད་མ་བྱུང་བས། ཡེ་ནོ་མི་འགྲོ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་སྤུན་གཉིས་དང་ཡེ་ནོ་མ་སྨད་གཉིས་བཅས་བཞི་པོ་ལྟ་སར་མཇལ་སྐོར་དུ་སོང་ནས་བདེ་ལེགས་ངང་ཕྱིར་ཐོན། མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་དང་ཚེ་པ་གཉིས་ལ་བུ་བུ་མོ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡོད་སྟབས་མགོན་པོ་མཚོ། ད་ལྟའི་མིང་ལ་རྡོ་རྗེ་མཚོ་ཟེར་བ་བུ་མོའི་ཚབ་ཏུ་བླངས། དེ་ནས་དུས་རིང་པོ་མ་སོན་པར་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབས་དང་ཚེ་པ་གཉིས་བསད། ཙ་སྐོར་ཀད་པོ་ཐལ་སྐོའི་ཤུལ་ད་ལྟ་གཏེར་ལུང་ཧོས་གཉིས་པའི་རྫོ་རོ་ཚང་ཡིན།

ཙ་སྐོར་ཀད་པོ་བདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བུ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས (སྐྱ་རྗེ།) བསྡད་ནས་དུས་ཡུན་ལོ་བཅུ་ལྷག་འགོར་རྗེས་སྤྱི་ལོ 1958 ལོ་ནས་ཙ་སྐོར་ཀད་པོའི་རྒྱུན་ཆད།

གསལ་བཤད། (1) ཨབ་རིས་སངས་ཡོག་གི་བུ་རྒྱུད་ད་ལྟའི་སྨན་པ་ཚེ་བཀྲ་ཡིན། དེའི་སྲིང་མོ་ཡི་དམ་སྐྱིད་དང་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཡིན། (2) ཨབ་རིས་ནོ་ཙེའི་ཁྱིམ་རྒྱུད། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བུ་དབང་ལྡན་སྐྱབས། ཉི་མ། ཚེ་རིང་རྒྱལ། བུ་མོ་ཀ་པོ། སྒྲོལ་ཏེ་མ། གཙོད་པ་སྐྱིད་

སོགས། ད་ལྟ་གསེར་ལུང་ཧོས་བཞི་བར་ཡོད། (3) དགེ་སློང་ཏ་དག་ཉི་རྒྱ་དཔྱད་ཀྱི་ཐུན་ཡིན། མི་སྟོབས་ཆེན། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན། བན་སུམ་བརྒྱའི་ཞལ་ངོ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ 1958 ལོའི་རྗེས་ནས་མཉམ་ལས་ཁང་ལ་བསྒྱུར་ནས་ཚོ་བ་ཆུང་ཆུང་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཐུ་རྒོད་གཅིག་ལ་ཐོགས་པའི་གཙོག་པ་དང་། ལག་མགོ་གཅིག་ལ་ཐོགས་པའི་མཛུབ་མོ་ནང་བཞིན། མཉམ་གནས་ཀྱི་འཚོ་བ་རོལ་ནས་ལོ་ངོ 50 ལྷག་འདས་པ་རེད།

བཅུ་བ། ཙྭ་གི་རོ།

ཙྭ་གི་ཚོ་བའི་མེས་པོ་ཚོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལས་བུ་རུད་སུ་རུག་སོ་སོན་ཡིན་ལ་རོག་མང་རོག་ཤུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་པ་ལས། རོག་ཤུང་རུ་སྐོར་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཙྭ་གི་ཚོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་ན། ཆེང་ཞང་རྒྱལ་རབས་བཞི་བ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ། ཨེ་མག་ཚེ་པོ་ཙྭ་གིའི་རྣམ་གྲོལ་ཚང་ལ་མག་པ་ཡོང་། པོ་ཨེར་ཏན་དར་ཏན་གྱི་དུས་སུ་སུ་རུག་ཆུང་བའི་ཙྭ་གི་ལ་བསྟད། པོའི་བུ་རྒྱུད་ལ་ཙྭ་གི་རོ་ཞེས་ཐོགས། ཚེ་པོ་ཙྭ་གི་རོའི་རུ་སྐོར་རྒད་པོ་ཐོག་མ་ཡིན། བསོད་པོས་ཙྭ་གི་རོའི་རུ་སྐོར་རྒད་པོ་གཉིས་པའི་འགན་ཁུར། དེའི་རྗེས་ནས་ཙྭ་གིའི་ཙ་གྲུས་རུ་སྐོར་རྒད་པོ་ཡིན། དེའི་རྗེས་ནས་ཙྭ་གིའི་སློ་བཟང་གིས་རུ་སྐོར་རྒད་པོ་ཡི་འགན་ཁུར། འཇིག་རྟེན་གཏམ་དཔེར"མི་ཞུལ་ཆད་ཁར་བན་གན་མང་། །རྟ་ཞུལ་ཆད་ཁར་ཀྱོ་ཀྱོ་

མང་།” ཟེར་བ་ལྟར་རྔ་གི་ཚོ་བའི་ཏུ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་གྲྭ་བ་བྱས། དེའི་རྗེས་ནས་རྔ་གིའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཏུ་སྐོར་རྒད་པོའི་འགན་ཁུར། སོ་ཨབ་རིས་གདུགས་སྐྱོན་གྱིས་ཨ་མགོན་ལ་དབང་རྫོང་བརྒྱབ་པས་བཙོན་དུ་བཟུག རྔ་གིའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་མནའ་བཅད་ཡིན་པས་རྒྱུ་བྱིན་ཏེ་བསྐྱབས། རྗེས་སུ་ཨབ་རིས་གདུགས་སྐྱོན་གྱིས་རྔ་གིའི་ལྷ་རྒྱལ་དང་ཆུང་མ་སྨུམ་མ་ཡིན་པ་བསད། དེ་ནས་ལོ་གོ་ཏུ་སྐོར་རྒད་པོ་བྱས་ཏེ་ལོ་གཉིས་ལས་མ་འགོར་བར། ཚེས་སྐྱོང་ཟླ་ཞིས་ཚེ་དོ་སྤོ་རས་བསད་པས་ཚོ་བ་འཐོར། དེ་དུས་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེའི་ཤུལ་ནས་ཁྱིམ་ཚང་བཞི་བསྡད་པས་རྔ་གིའི་ཁྱིམ་བཞི་ཟེར། ཐེངས་ཤིག་རྔ་གི་རོ་ཨ་རིག་དཔལ་སས་རོའི་འགྲམ་ལ་བབས་པས། དེའི་རྒད་པོ་ཞིག་གིས “དཔལ་སས་ཐལ་གྱི་རྩིབས་ན། ཐིག་ནག་ཐུ་གུ་འཐེན་འདྲ”ཞེས་བཤད། རྒྱུ་མཚན་རྔ་གིའི་ཁྱིམ་ཚང་བཞི་ལ་དར་མདུང་ཡོད། དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་འཐེན་ཡོད་པས་ལབ་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྔ་གི་རོ་ཀན་གྱི་དང་མགར་རྩེ། ལྷ་བྲང་། བ་ཡོད། གུར་ཀན། སྨན་སངས། ལྷ་ཁ་རོ་སོགས་སུ་འཐོར་ནས་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པར་གྱུར་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་མཁན་མ་བྱུང་།

བཅུ་གཅིག་པ། མཐའ་བ།

སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་ལས་སུ་དྲུག་ཆུང་བའི（དེང་སང་གི་གཡུ་སྒང་ཞེན་གྲོང་རྫལ་ཡིན།） མདའ་ཡི་གྲས་སུ་གཏོགས་པའི་རྩེ་

གཞུང་སྡེ་བ་འདིའི་ཆགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་ཐོག་མར་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་བཏབ་པ་ནས་ལྷ་ཁའི་མཐའ་བ་ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེ་ཆགས་ཚུལ་བར་དང་། དེ་ནས་བཙོན་ཟློག་ཏུ་ཁག་དང་དམག་ཁྲང་ཆགས་ཚུལ། རྗེས་སུ་ད་ལྟའི་རྩེ་གཞུང་སྡེ་བ་ཆགས་ཚུལ་བཅས་རིམ་པར་གླེང་བྱའོ།

ལྷ་ཁའི་མཐའ་བའི་གྲོང་སྡེ་ཆགས་ཚུལ་དང་རྣམ་པ།

སྤྱི་ལོ 1921 ལོར་ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་ཕྱག་འདེབས་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་སྐུ་རིང་ལ་དགོན་བདག་བླ་མ་དང་སུ་རུག་ཆུང་བའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་ནས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དང་ལྷུང་བཞགས་ཞྭ་ཁང་། དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་གྲྭ་ཤག་སོགས་གསར་བཞེངས་བྱས་པས་དགོན་པ་ཆེས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར། སྤྱི་ལོ 1935 ལོར་སུ་རུག་ཆུང་བའི་མངའ་འབངས་འཚོ་བའི་སྙིང་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བའི་མི་ སེར་སྐོར་ཞིག་རིམ་གྱིས་དགོན་པར་ཡོང་ནས་དགོན་བདག་བླ་མར་སྐྱབས་བཅོལ་བྱས་ཅིང་། དགོན་པའི་གཡོག་པོ་སོགས་བྱས་ཏེ་གཡོག་སྐྲ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་བ་དང་བསྟུན་ནས་ལྷ་ཁའི་མཐའ་བ་ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེ་ཞིག་ཆགས་སོ།

མཐའ་བའི་གྲས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་སེར་ནི་སྤྱིར་བཏང་དུ་བཤད་

ན་ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་ཆེས་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བའི་དབུལ་པོ་དག་ཡིན། དེ་དག་མཐའ་བར་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གང་རེད་ཟེར་ན། གཅིག་ནས་ཁྱིམ་ཚང་ལ་སྒོ་ཕྱུགས་ཧ་ཅང་ཉུང་བ་དང་ཕྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་རོལ་ཐབས་བྲལ་ཅིང་། རྟ་བཀལ་འགེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཡག་མེད་པས་རྟ་སྐྱོར་བ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ། གཉིས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་ལ་སོ་སོན་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་སོགས་མང་བས་ཕྱུགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་མེད་པར་གྱུར་བ། གསུམ་ནས་སྐྱ་དྲག་གིས་མནར་གཅོད་དང་བརྐུས་བཅོས་ཚད་མེད་བྱུང་དགོས་པ། བཞི་ནས་ཕྱུགས་ཟོག་རྐུ་འཕྲོག་དང་རིམས་ནད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཟོག་ཤི་ཚར་ནས་འཚོ་བར་བརྟེན་ས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མཐའ་བའི་གྲས་སུ་མི་ཡོང་ག་མེད་དུ་གྱུར། དེ་བས་མཐའ་བའི་གྲོང་སྡེ་འདི་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་ནས་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཁ་གྲངས་ཀྱང་ཇེ་མང་དུ་གྱུར། སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ཚང་བཞི་བཅུ་ལྷག་སུ་དྲུག་ཆུང་བའི་ཚོ་ཁག་ཁ་ཤས་ལས་ལྷ་ཁ་ཚོ་བ་དང་ཨ་རིག་ཚོ་བ། མགོན་ཤུལ་ཚོ་བ་སོགས་ནས་ཁ་གྱེས་ཏེ་མཐའ་བའི་གྲས་སུ་ཡོང་།

ལྷ་ཁའི་མཐའ་བ་གོང་ཞོལ་གཉིས་སུ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། བདག་བཟུང་བྱས་པའི་རྩྭ་སའི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་གཡུ་སྣང་ཉིན་ནས་རབ་བརྟན་དེའུ་ཡག་བར་དང་། འཁོར་སྐམ་ཆེ་རྒྱང་། རྩེ་རྒྱུའི་བཞུར་རྒྱུན་གྱི་

ཨ་ར་བུ་ལག་ནས་ཤུ་བོའི་མདོ་ཡི་བར་གང་འདོད་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཆོག

མཐའ་བ་གོང་ཞོལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་བཞི་བཅུའི་མི་གྲངས་ཀྱི་ནང་ནས་ད་ལམ་མི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་བཅུ་ལྷག་ཡོད་སྐད། དེས་ན་བཅིངས་འགྲོལ་བྱས་པའི་བར་དུ་མཐའ་བའི་དཔོན་པོ་གསུམ (སྔོ་བཟང་ཚེ་རིང་དང་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ། བཀྲ་ཤིས་གསུམ་ཡིན།) ཅམ་རིམ་བཞིན་བརྗེ་སྒོར་བྱས་ཡོད། མཐའ་བའི་དཔོན་པོའི་ལས་འགན་ནི་མཐའ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོ་དམ་དང་རྩོད་གླེང་རྩོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་པ། དགོན་པའི་སྤྱི་གཉེར་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་གཞུང་གི་ཉིན་རྒྱུན་གྱི་ལས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན།

མཐའ་བའི་དཔོན་པོ་སྔོ་བཟང་ཚེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་མགར་ལས་སུ་གཞོལ་བའི་འཇིགས་ཚོ་ཡིས་ལྷ་ཁ་དགོན་པར་གུར་དང་ལྕགས་ཆས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་ལས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཏུ་བོས་བཟོས་པའི་གུར་གྱི་གུར་ཤིང་དང་གུར་ཕྱིང་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་ཞིང་བཟོ་དབྱིབས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མགར་བ་མིང་གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར་རོ།

ལེའུ་གསུམ་པ། གནམ་གཤིས་བརྟག་ཚུལ།

ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་གནམ་གཤིས་བརྟག་ཚུལ་ཙམ་གླེང་ན།

1. ཡབ་མེས་རྣམས་ལ་དེང་སང་གི་གནམ་དཔྱད་འཕྲུལ་ཆས་སོགས་མེད་ཀྱང་། ལོ་ཆོས་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་ཉུང་ཤས་ཙམ་འདིར་བཀོད་ན།

(1) ཉི་མས་ཆུ་འཐུང་ན་ཆར་འབབ། དོན་ནི་ཉི་མ་གསལ་པོ་ཤར་ནས་ཐུང་མ་འགོར་བར་སྤྲིན་འོག་ཏུ་སོང་བ་ལ་ཟེར། དབྱར་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆར་འབབ་པ་དང་དགུན་དཔྱིད་གཉིས་ལ་རླུང་གཡུག་པར་ངོས་འཛིན།

(2) སྐྱུག་པ་ཐང་ལ་ལྷུང་ན།།
ཆུ་ནག་ཙད་ཀྱིས་གཏུ།།
སྐྱུག་པ་གནམ་ལ་སོང་ན།།
ཆར་ཆུ་འབབ་པའི་རྟགས།།

(3) ཟོག་གིས་རླུང་ལ་བསྣུམ་ན།།
དྲག་ཆར་འབབ་པའི་རྟགས་ཡིན།།

(4) དབྱར་འབྲུག་ན་འབབ།།

དགུན་ཟླ་ན་འབབ། །

(5) སྨུག་པ་གནམ་ལ་སོང་ན་འབབ་པའི་རྟགས། །

སྨུག་པ་ས་ལ་འཁྱིམ་ན་ཟླ་བའི་རྟགས།།

(6) དགུང་ཕྱི་ཟླའི་སྤྲིན་དམར་མེ་ཡིན། །

དེ་ནག་པོར་སོག་ན་ཆུ་ཡིན། །

(7) ནངས་སྔ་མོའི་སྤྲིན་དམར་ཆུ་ཡིན། །

སྤྲིན་དཀར་པོར་སོག་ན་མེ་ཡིན། །

(8) ཟླུག་པའི་ཤེའུ་སྐར་གྱིས་མཚན་ཐུབ།

(9) བདུན་པའི་བ་དཀར་ཆུ་འཐུང་།

(10) བརྒྱད་པའི་ཆུ་དཀར་སྨན་ཡིན། །

མི་ཕྱུགས་གཉིས་ཀར་ཕྲུས་བྱེད། །

(11) ཆུ་མཐའ་ཕྱུ་ཡིས་བཀང་དུས། །

ཆུ་ཆེན་བྲུག་པའི་རྟགས་ཡིན། །

(12) ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་བཀང་དུས། །

ཆར་ཆེན་འབབ་རྒྱུའི་རྟགས་ཡིན། །

(13) དགུ་སྔ་ཡིས་བརྩུབར་ཟུག་ནི་མེད། །

དགུ་རྙིང་ནས་གསུམ་པར་ལུས་ནི་མེད། །

འདི་ནི་དགུ་ཟུག་ཚུལ་དང་དགུ་རྫོགས་མཚམས་སྟོན་པའི་སྟོམ་ཚིག་ཞིག་རེད།

2. གནམ་གཟིགས་དང་བོར་ཡུག་ལ་བསྟུན་ནས་ཟླ་རེ་རེར་མིང་བཏགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

(1) རྒྱ་ལོ་ཛ་སྐྱིད།

(2) གཉིས་པ་ཆུ་ནག་ལམ་བཞུར།

(3) གསུམ་པ་པོ་ཐོ་འགྲམ་སྒོ་དང་སྐྱ་ཚད་སྒོ་བརྡེབས།

(4) བཞི་པ་ས་ལྷོང་གནམ་ ལྷོང་།

(5) ལྷ་བའི་རྟེ་ནག

(6) དྲུག་པའི་སླང་མགོ

(7) བདུན་པའི་རམ་མགོ

(8) བརྒྱད་པའི་ཆུ་དཀར།

(9) དགུ་བའི་ཁྲུང་རྫ་ཛོ་ནག

(10) བཅུ་བའི་ལྷ་མཆོད།

(11) བཅུ་གཅིག་པའི་ཉི་ཟློག

(12) བོད་ལོ་ཛ་ལྷུག་ཅེས་ཡོད་དོ།

3. དགུ་ཟླུག་ནས་ཇེ་འཕྲུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལའང་དངོས་པོ་རེ་རེའི་ཁྲུད་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྟོན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན།

(1) དགུ་དང་པོ་ས་འགད།

(2) དགུ་གཉིས་པ་རྩོ་འགད།

(3) དགུ་གསུམ་པ་ལྷུགས་ཀྱི་བྲུ་ཡུམ་འགད།

(4) དགུ་བཞི་པ་ཕོ་ལྷུང་གི་གདོང་པ་འགག།

(5) དགུ་ལྔ་པ་མོ་ལྷུང་གི་ཧུབ་མ་འགག།

(6) དགུ་དྲུག་པ་རྫོང་མེ་སྟག་ཅན་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་ལྷུང་། (འདི་ནས་བཟུང་རྫོང་འབབ་ཅེས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད།)

(7) བདུན་པ་ཀང་ཐང་གི་ལྷམ་ཕུད།

(8) བརྒྱད་པ་སྐུ་མི་མགོའི་ཞྭ་ཕུད།

(9) དགུ་པ་སེ་ཡང་ནེ་ཡང་།

གཞན། དགུ་དང་པོར་ཁ་བ་བབས་ན་རྒྱ་ལོར་འབབ། རླུང་གཡུག་ན་རྒྱ་ལོར་གཡུག དགུ་གཉིས་པར་ཁ་བ་བབས་ན་གཉིས་པར་འབབ། གཡུག་ན་གཉིས་པར་གཡུག འདི་ལྟར་དགུ་རེ་རེས་ཟླ་བ་རེ་རེར་ཁ་བ་དང་ཆར་པ་འབབ་ཚུལ། རླུང་གཡུག་ཚུལ་སོགས་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལེའུ་བཞི་པ། ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་སྐྱེད་པ།

རྫེ་གཞུང་གི་ཆུ་དང་ཆུ་ཕྲན། མཚོ་དང་མཚེའུ་སོགས་ནི། ༡ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པའི་གསོལ་ཆུ་དྭངས་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆུ་མགོ་སྨུག་ལུང་གི་མདོ་ནས་སྔོ་ཕྱོགས་སུ་བཞུར། ཤུ་བོའི་ཆུ། ཆུ་མགོ་ཆ་ལྔང་། དཀྱུས་འགིར་ཆུ། མདུན་ལུང་ཆུ། ཛ་སོང་ཆུ་མགོ་ཆ་ལྔང་། གད་དམར་ཆུ། བྲུ་ཚང་ཆུ། ཆུ་ཤར་ཆུའམ་ཆུ་ནག་ཆུ། རྟབ་སོའི་ཆུ། ཚད་མའི་ཆུ། མ་སོའི་ཆུ། བྲག་དམར་ཆུ། ནག་མེར་ཆུ། ཁ་ཆུ་དེའུ་རིགས་ཆུ་བོ། པན་ཆེན་ཆུ།དང་བོའི་ཆུ། སོ་ཆུ། སློ་ཆུ། ཀྱུ་དཔོན་ཆུ། གླུ་ཆུ། ཡན་ཆུ། བསང་ཆུ། གྲོས་ཆུ། བག་ཏ་བོ་ཆུ་བོ། དབོ་ལུ་ཏུ་ཆུ་སོགས་ཆུ་ཕྲན་དང་ཛ་ཆུ་བསིལ་མ་སོགས་རྫེ་ཆུ་ལ་འདྲེས། དེ་ནས་སྔོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་སུ་བཞུར་ཏེ་མ་ཆུ་དང་འདྲེས།

མཚོ་དང་མཚེའུའི་སྐོར་ནི། དཀར་མོ་གཡུ་མཚོ། སེང་གེ་མཚོ་འཕོར། བུན་སོན་ནྡ་མཚེའུ། གད་དམར་མཚོ་ཆུང་། དབུ་རྩེའི་མཚེའུ། ཀླུ་མཚོ་སོགས་ཡོད།

ལེའུ་ལྔ་པ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས།

སྔོན་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་འགའ་བརྗོད་ན། དྲེད། གཟིག ཟ་དགོ་བྱི་བ། ཤ། སྤྱང་ཀི སྤྲེ གཡུ་སེར། གཡུ་དཀར། ས་ལྷ་སྲོ་ལེ། རྟེའུ་ལོ། སྲམ་པ། རྒྱ་སྲམ། ཐག་སྲམ། གཉན། ཤྭ་རི་བོང་། ཁ་ཤ ར་རྒྱ། ཕག་རྒོད། ཨ་རྟ་ཛོ་ཐུང་། ཀླ སྤྲང་། སྤྲེལ་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་འདབ་ཆགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཁྲུང་ཁྲུང་། ཐང་དཀར། ཐང་ནག མཐིང་རིལ་ཐུག་དམར། བྱིའུ་ཙ་ཀ ན་བྱིའུ་ཀྱོ་ར། བྱིའུ་མཐེ་བོང་། ཁ་སེར། ཁ་ལ་ཡུག གོང་མོ། ངང་པ། ངང་དམར། ངང་སྐྱ། སྲེག་པ། བྱིའུ་ཆ་རག བྱིའུ་གྲུ་མགོ ཁུག་རྟ། ཁུ་བྱུག ཐོ་རོག གཙོང་ཀ སྐྱག ཁྭ་ཏ། ཐིའུ་རྒྱ། རྡོ་སྐྱག ཐག་བྱིའུ། ཨ་རིས་དགོ་ཕྱུགས། ནས་བྱིའུ། ཆུ་སྐྱར་རམ་དཀར་མོ་ཞ་འཛིན། གོའུ་མགོ་སེར། གོའུ་མགོ་ནག བྱིའུ་འཕང་པ། དེ་བོ། སྐྱ་ཀ་ཁྲ་མོ། ཁྱུང་ཁྲ། ཞུག་པ། ཁངས་བྱིའུ། ཆས་མེན། མཆིལ་པ། སྤུ་ཤུད། དམར་རྒྱུག་རྐང་འཛིན་པ། ནེ་ལེ་སོགས་གནས་སོ། །

ཞའི་རིགས་ལ། གསེར་ཞ། རག་ཞ། ཞ་ཐོམ་མགོ ན་བུན་བུ་མོ། ཞ་ཁྲ། རྒྱ་འབུ་སྦྲི་ཞ།

གཞན། ཕྱི་ལེབ་དཀར་སེར། སྣང་མ། ཨ་ཚག་བ་ཚག ཨ་ང་ཅི། བྱང་ཁྲ། སྣང་ནག་སོགས་འབུ་སྣང་གི་རིགས་མང་པོ་ཡོད།

ལེའུ་དྲུག་པ། སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས།

ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་སྐྱེ་བའི་སྨན་རྩའི་རིགས་ཡའང་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ། ལྕུམ་བུ་རྟ་འོག གུར་ཀུམ། བ་མ། མོ་ཏྲུ། ལྕུམ་བུ་ཤེའུ་ཚང་། ཙ་ལུ། ཀ་ཀོ་ལ། འབྲི་ཏ། བྱ་རྒོད་སྤུག་པ། ཏིག་ཏ། སྟག་ཤ སྨན་ཆེན། ཚེར་ལེབ། ལྕུམ། མེ་ཏོག་གངས་ལྷ། རམ་ཁ། སྐྱུར་བུ་ལེབ་མོ། སྟར་བུ། སྤང་རྒྱན་དཀར་སྔོན། ཕྲ་ལོ་ས་འཛིན། མཁན་པ་གསེར་མདོག ཐང་ཕྲོམ་དཀར་ནག ཨ་དར་ཤེའུ་དར་དང་།

ཤིང་སྨན་ལ། མཛོ་མོའི་ནུ་ཤིང་། འོམ་བུ། སྟག་ཤད། ད་ཡིས། ཐེན་ནག ཐེན་དཀར། ཀྱི་ལྕེ། སྣ་ཏིག་སྔོན་བུ། ཁུར་མང་། མཁན་སྐྱ། གྲེས་མ། སེང་ལྡེང་ནག་པོ། ཧྭ་དྲ། ཕྲ་མ། གླ་སྒང་། རྒྱ་རྩི། འཇིབ་དཀར། སྙི་བ། ཏི་མུ་ས། སེ་བཙན་པ། དེ་ཡ། ལྕུགས་ཏིག ལྕུགས་ཏིག་དཀར་པོ། སྟག་ཤ ཐ་རམ། ཐང་ཕྲོམ། པར་པ་ཏ། རེ་སྐོན་རྩེ་དམར། ཕྲ་མ། བོང་བ་དཀར་པོ། མེ་ཏོག་སྲང་སྒྲ། སྐྱུར་བུ་ལེབ་མོ། ཚ་སྒོག ཁུ་ཡུག་ཙ་ནེ། སོས་ཁ་བ། རི་སྒོག ཕྲ་མ། ཚེར་ཟྭ། སྟར་བུ། གོ་ཐོག ཤ་མོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ་སོགས་རིགས་མང་པོ་ཡོད།

ད་དུང་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་དང་འདམ་སོལ། ཚོང་ཞི་སོགས་

ཀྱི་གཏེར་ཁ་ཡང་མཆིས་སོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། དཔལ་འབྱོར།

ཕྱུགས་ལས་དཔལ་འབྱོར།

ལོ་ངོ་125 ཡི་སྔོན་དུ། ཨ་སྨྲའི་སོག་པོའི་སྐྱེས་པ་ཚོས་ཀོ་པགས་མཉེས་ཏེ་གོན་པ་བཟོ་རི་དྭགས་རྔོན་པ་དང་ཧྲག་ལ་བརྟེན་ནས་བཟའ་བཏུང་ཐག་གཅོད་བྱེད། སྐྱེས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཟོག་འཚོ་སྐྱོང་གི་ཞོར་དུ་བཀལ་འཁེལ་དང་མར་ཆུར་སོ་ཏ་ཕྱུགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་འབད། དབུལ་ཕྱུག་གི་དབང་གིས། དབུལ་པོས་ཕྱུག་པོའི་འཚོ་སྐྱོང་གི་གཡོག་བྱེད་ལ། དབུལ་ཕྱུག་བར་མས་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད། ནམ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་ཁ་ཟས་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱུགས་ལས་ཐོན་རྫས་གཙོར་བྱེད་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཕྱེ་ཟམ་ཉོ་བར་བླ་བྲང་ལ་འགྲོ་དགོས། དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་རིན་ཐང་འདྲ་མཉམ་སྒྲོས་བརྗེ་བ་ལས། སྐབས་དེར་ཚོང་རར་རྒྱུག་ཆེ་བ་ནི་དདུལ་ལྔ་བཅུ་མ་དང་རྒྱ་ནག་གསེར་གཞུང་མ། ཧ་ཐིག་མ། རྣ་རུ་མ། བཅུ་ལོས། ལྔ་ལོས། ཟངས་གྲངས། དུང་ཙེ། རག་ཕྱིན་བཅས་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་གཞི།

ཆེན་ཕྱང་དར་རྒྱལ་པོ་ཧྲོག་ཐུས་ཞར་ཤོག་ཁྲི་ཤིང་སྤྱོད་སྐབས། སྤྱོད་ཧྲོག་ཁལ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཐང་ལ་དཔོན་ཐུན་མོང་ནས་རྗེ་

རིང་སྟེང་དུ་བཀོད་ཡོད། རྗེས་སུ་སྟོད་ཀྱི་ཤར་པ་ཁྲི་ཤིང་སྨད་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་ན། དང་པོ་བསང་གཞུང་དུ་ཡོང་དགོས་པ་བྱུས། བཙན་པོ་མའི་བཀའ་ཡིས་མདའ་ཚན་ཀུན་ལ་ཁྱབ། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ཆ་ཁག་སྣེར་ལ་དབང་མི་དབང་དེ་མི་སྣེར་ནས་ཕང་བཙན་པོའི་བཅས་ཁྲིམས་ལ་ཕོག་གཏུག་བཏང་མ་བཏང་གིས་བྱེད། བཙན་པོའི་ཁྲལ་དེ་ལོ་རེ་ལ་ཐེངས་གཅིག་མ་གཏོ་ཏ་བསྡུ་རྒྱུ་མེད་ལ་དེའང་ལོ་མཇུག་ཏུ་དུད་ཁྱིམ་རེའི་ཕྱུགས་ཟོག་གི་མང་ཉུང་ལྟར་ལས་ཚད་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོ། ༼མེས་པོའི་ཞལ་ལུང༽ ལས། སྔོན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་རྗེ་ཉུང་ཏུ་བཏང་ཏེ་འབངས་ཀྱི་འཚོ་བ་རྗེ་རྒྱས་སུ་བཏང་། གཞན་ཁྲལ་ལ། བལ་ཁྲལ་དང་མར་ཁྲལ། ཀོ་ཁྲལ། ཤ་ཁྲལ། པགས་ཁྲལ། ཚེར་ཁྲལ་སོགས་ཡོད། འཁོར་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱུག་པོའི་ལག་ནས་སྣོར་མོ་མདོག་ལ་ལེན་དགོས། དེ་ལ་མདོག་དཀར་དང་མདོག་ནག་གཉིས་ཡོད། མདོག་དཀར་ཉུང་ཡང་བ་ལ་མདོག་ནག་ཞེས་བ་ལྡབ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲེར་དགོས། དེ་བཞིན་འབྲུ་རིགས་ཀྱང་མདོག་ལ་ལེན་དགོས། འབྲུ་མདོག་དང་མར་མདོག་གི་མདོག་ཀྱང་གོང་གི་དེ་བཞིན་ཡིན། གལ་སྲིད་དུས་བཅད་ལྟར་མ་འཁྱོད་ན་མ་ཡིས་བུ་ཁྲིད་ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲེར་དགོས། དོམ་མང་དྲགས་ནས་སྤྲེར་མ་ཐུབ་ཚེ། བུན་ལོན་སྣོན་མོ་འཛོག་དགོས། (བུན་ལོན་སྣོན་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱིམ་ཚང་དེར་རྒྱུ་རྫས་ཅི་ཡོད་དོམ་བདག་ཚེར་ཚང་མ་སྤྲོད་དགོས) དོམ་པ་ཤི་སོང་ན། ཁ་

དཔེར"དོམ་པ་ཤི་ནས་དོམ་སྐྱེ་ཁྲ། "ཟེར་ནས་དོམ་འཛལ་རྒྱུ་མེད།

ཕྱུགས་ཕྲུའི་རིགས།

གནའ་ཐ་མོ་ནས་ཕྱུགས་ཕྲུའི་རིགས་ལ"མ་ཆུ་འབྱུང་གི་རྟ། རྩེ་ཆུ་འབྱུང་གི་མཛོ"ཞེས་སྐད་གྲགས་འབར་ཡོད། ལུག་ལའང"སོག་རའི་ལུག"ཅེས་གཟུགས་མཛོ་ལ་ཤ་ཆེ་བ་ཡོད། ཐོན་རྫས་ཁག་གཙོ་བོ་རང་གིས་བཟའ་བཏུང་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ལྷག་མ་ཚོང་རར་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱི་རྩམ་གཙོ་བྱས་པའི་རྒྱུན་མཁོའི་འཚོ་བའི་རྒྱུ་ཆར་བརྗེ། བལ་རྩིད་ཁུལ་གསུམ་གྱིས་ཕྱུལས་ལས་ཐད་མགོ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་ལག་ཆ་བཟོ། སོག་རའི་ལུག(དེང་སང་དཔལ་རའི་ལུག་ཡང་ཟེར)པགས་ཀྱིས་མིང་དུ་གྲགས་པའི་སོག་སླག་བཟོ། ཕྱུགས་རྒྱུད་རྗེ་བཟང་གཏོང་ཆེད་དུ་རི་དྭགས་དང་འདྲེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུད་བསྒྱུར་བར་བྱེད།

སླ་བ་བྱས་ཏེ་དཔལ་འཁོར་གཉེར་ཚུལ།

ཕྱུག་པོར་བརྒྱ་ཧྲ་སྟོང་ལུག་ཡོད་ལ་མེད་པོར་ཕྱུགས་ཟོག་གཉིས་དང་གསུམ་ལས་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཧ་ཅང་མང་། རྒྱུ་འཁོར་བ་ཡོད་ན་དཔོན་པོ་དང་ངོ་ཐང་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱུ་འཁོར་བ་མེད་ན་མིང་སྲིད་ཡིན་ནའང་གཡོག་པོ་དང་གཡོག་མོ་བྱེད་དགོས། མེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེ་ཟོག་ལེན་དགོས། མཛོ་མོ་གཅིག་ལ་མར་ཁེས་བརྒྱད། (ཁེས་གཅིག་ནི་རྒྱ་མ་ལྔ་ཡིན།) ཆུར་བ་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་སྤྲེར་དགོས། མཛོ་མོའི་རྟོལ་པོ་ལེན་དགོས། ལོ་གཅིག་ལ་གཡོག་བྱས་ན་གཡོག་གླ་དངུལ་སྒོར་

བཅུ་ཡིན། སྐབས་དེར་དངུལ་སྐོར་གཅིག་གིས་ལུག་གཅིག་ཉོ་ཐུབ། མགོའི་ཞྭ་རིང་གི་ལྷམ་བཅས་གཡོག་སྐར་སྟེར། གཡོག་པོའི་ལུག་ཧྲི་གཅིག་ལུག་བར་འགྲོ་སྐབས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཟ་མའི་ཐག་གཅོད་ནི་མར་ཁེས་གཅིག རྩམ་པ་ཁེས་གཉིས། ཆུར་བ་ཁེས་ གཅིག ལུག་ཤ་གཅིག སྤྱིར་བཏང་དུ་དེ་འདྲ་ཡིན་མོད། ཕྱུག་བདག་གི་ བཟང་ངན་ལྟར་སྣ་སྟེར་བ་ཞིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་དབུལ་པོས་ཕྱུག་ཁྱིམ་ལ་ཁ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་འགུལ་གྱིས་འཚོ་སྐྱོང་གི་གཡོག་བྱེད་ལ། ཕྱུག་ཁྱིམ་གྱི་བཟང་ངན་གྱིས་ལོ་མཇུག་ཏུ་སྐབས་འགར་ཆང་སྣམ་རེ་སྦྱིན་མི་སྦྱིན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གཡོག་པོ་ལ་ཚེ་གཡོག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནང་དམི་བྲུས་ཏེ་སྟོང་རྒྱག་རྒྱུའི་སྟོབས་མེད་ན་ཚེ་གཡོག་བྱེད་དུ་འཇུག ཚེ་གཡོག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་ཚེ་མི་ཚེ་གང་པོར་གཉེན་སྒྲིག་གི་དབང་ཆ་མེད།

སྤྱི་ཚོགས་དེར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལོ་ཐུད་འཇལ་འདེགས་གཞོལ་གསུམ་ནི་ཤིང་ཚེ། བྲེ་གཞོང་། དང་ཏོ། སྲང་སོགས་ཡོད། སྐབས་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཙ་ཐང་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཡོད། ཨ་རོལ་སྒྲུ་ཕྱུག་གིས་མར་ཁུ་དཀར་ཡོལ་གསུམ་འཛིང་ན། མི་དེའི་སོག་ན་གསེར་ཞ་སྣ་སྦྲེལ་ཡོད་ཟེར། བསྟན་པོ་ཁ་གདངས་གིས་མར་ཁུ་དཀར་ཡོལ་གང་འཛིང་ན། དེའི་སོག་ན་འདྲེ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། འབྲུ་རིགས།

《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》དུ"སོག་ལུགས་ཀྱི་བཟའ་བཅའ་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་པོད་ལུགས་ཀྱིས་ཤན་ཤུགས་ཐེབས་པས། སྔོན་དང་གཞིབ་ན་ཕྱི་ཕྱིར་བཟང་བར་སོང་། སྔར་ཟ་མའི་གཙོ་བོ་འབྲི་མར་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཐེར་མི་བུ་ཏ་ཞེས་འབྲི་མར་གལ་ཆེ་བར་བརྩི། སྔར་མར་མི་བསྲུབ། འོ་ཁ་རྒྱལ་བར་གསོག་ནས་མར་བསྲུབ་མཁས་པར་གྱུར་ཤིང་། རྩམ་པ་ཡང་མཁོ་བར་གྱུར། སྔར་རྩམ་པ་ལ་གཏོར་མའི་ཕྱེ་ཟེར་བས་ཟ་མར་མི་བཀོལ། སྔར་ཁྱིམ་ཆེན་རྣམས་ལ་བྲེ་མང་ཙམ་ཡོད་པ་ལས། ཁྱིམ་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་བྲེ་མང་པོ་མེད། སྔོན་མོ་རྣམས་སུ་སོག་ལུགས་ཀྱིས་ཤའི་རྣམ་གྲངས་ལས་བྲ་མང་པོ་ཡོད། ཟ་བཏུང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཤ་མར་ཐུད་གསུམ། གྲོ་ནས་སྲན་གསུམ་གཙོ་བྱས་པའི་ཟས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་པོ་ཙི་ལོག ལ་ཙི། ཨོད་མོག སེར་ར། ཏ་ཤི། གྲི་མ། ཡེ་བུན་ཀོ་རེ། འབྲུ་མར། ཐྲི་གཡོས་ཚུར། ཐེ་སུ་བུར་ཏ། ཚོ་ཐོག་མ། བཙུན་མ་སོགས་ཡོད། ཕྱིར་བཏང་དུ་དཀར་ཟས་བཅུ་གསུམ་དང་དམར་ཟས་བཅུ་ཟེར། མདོར་ན་སྔར་སོག་ལུགས་ཀྱི་ཟ་མའི་གཙོ་བོ། ཤ་དང་དཀར་ཚུར་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ད་ལྟའི་ཟ་མའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་མི་འཛོམས་པ་ཡིན།"

ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེའི་རྗེས་ནས་སོག་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ལ་བོད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་གྱི་ཤན་ཞུགས་པ་རྗེ་མང་དུ་སོང་བས། ལྷ་མ་ཕྲི་སར་འཁོད་ནའང་སྟོན་གྱི་ཤ་སྐྱེར་བཅུ་གསུམ་དང་དཀར་སྐྱེར་བཅུ་གསུམ་བསྲེས་ནས་སྐྱེར་ཁ་བཅུ་གསུམ་འབུལ་སྲོལ་དར། ཁ་ཚོས་མར་རྒྱུར་དང་། ཚའི་ཙོ་ཙོ། པ་ལུ། ཙེམ་ཅི། རྩམ་པ། གྲོ་མ། ཞོ། འོ་མ། ཕྱེ་ཁུད། གྲོ་ཕུད། གྲོ་འབྲས། འབྲས། ཙ་ལོ། ཁུ་ལིས། རྐོད་མའི་ཚིག་ག ཡུག་ལིག ཤ་སོགས་ལས་གཞན། ལྷ་བྲང་དང་རེབ་གོང་། བ་ཙེ་སོགས་ས་དམའ་ས་ནས་འབྲས་དང་ནས། གྲོ སྲན་མ། ཕྱེ་སོགས་མཛེ་གཡག་དང་རྟ་ལ་བཀལ་ནས་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱས་ཏེ་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་འཚོ་བ་འཛོམས་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤུགས་བརྒྱབ། བྲོ་རྫས་ཀྱི་རིགས་ལ། གཡེར་མ། རི་སྣོག རྒྱ་སྣོག བཙའ་སྣ་ཡོད།

རྒྱུར་ཁུའི་ག་ར། དར་རའི་ནང་ནས་རྒྱུར་བ་བླངས་ཤུལ་གྱི་རྒྱུར་ཁུ་གདུས་ནས་ཞུར་བབ་པའི་ནང་སྦྲང་རྩི་ཙམ་བཏབ་ནས་སྐམ་ཏུ་བཙུག་པ་དེར་རྒྱུར་ཁུའི་ག་ར་ཟེར། བཤད་ཚུལ་ལ་ཏ་ཙང་ཞིམ་མོ།

ཕྱེ་ཁུད། ཕྱེ་བརྔོས་ནས་ཀོར་ཀོར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་ལ་བུ་ག་ཞིག་ཕུག་ནས་བཙོ། འདི་ལ་གནམ་ཞིང་དང་ཡ་སྨོར་ཡུག་ལིག་ཀྱང་ཟེར།

ཡུག་ལིག བོ་མའི་ནང་ཕྱེ་དཀྲུག་ནས་དེའི་ནང་མར་འཕངས་ཏེ་རྫོད་ནས་བཙོད་དགོས།

རྟེའུ་ཞིང་། ཁྲག་ནང་གི་ཁྲག་ལོག་གཅུར་ནས་སྙིགས་རོ་བླངས་

རྫེས། དེའི་ནང་ཤ་ཆོལ་འཐག་མ་དང་ཚྭ་གཡེར་བཏབ། དེའི་ཁར་ཐལ་ཕྱེ་ཤུང་ཙམ་གཏོར་ཏེ་གདུས་ནས་བསྐོལ་དགོས།

ཇ་ཐང་། ཝོ་མའི་ནང་ཕྱེ་སླུ། མར། གོ་ཐོག (ལ་སྐད) བཅའ་སྨ ཚྭ་སོགས་བཏབ་ནས་ཆོལ་ནང་བཏོས་ནས་བསྐོལ་དགོས།

འབྲུ་རིགས་ལེན་ཚུལ།

ལོ་གཅིག་ལ་ཐེངས་གསུམ་ལ་གཏོང་འདྲེན་བྱེད་དགོས། ཟོག་ལུག་སོགས་ཀ་རྒྱུ་དང་ཐྲ་བྲད་ལ་དེད་ནས་བཙོང་བ་དང་དེས་འབྲུ་རིགས་དང་བཟའ་ཆས་ཉོས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

ལེའུ་དགུ་བ། ཕྱུགས་ནད་ཀྱི་འགོག་བཅོས།

དང་པོ། ནོར་ལུག་གི་ནད་བཅོས་ཐབས།

1. གནམ་སྐྱིན་ལ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཏུས་ནས་ཆུར་ཁུའི་ནང་སྦྱགས་ནས་བཀྲུ་དགོས། ཐིག་ཆས་ཕུར་དགོས།

2. ཤིག་བཏབ་ན། ལུམ་ཕུ་ཕྱི་ཙ་ཆུ་ནང་དུ་སྦྱགས་ནས་བཀྲུ་བ་དང་མ་སྦྱགས་པར་ཕུར་དགོས།

3. ཟིག་ལུག་སོག་ལོག་པ་མང་ན། ལྷས་རའི་དཀྱིལ་དུ་ཕྱི་མགོ་སྐམ་པོའམ་རྟ་མགོ་སྐམ་པོ་བཞག་ནས་ཚ་གསུར་ཕུད་དགོས།

4. ཁ་ཚོ་བྱུང་ན། རྒྱལ་སྙིང་དང་ཕག་ཤ་སྙིང་བ་ཁ་ནང་དང་སྨ་ཁར་བྱུགས་དགོས། ནད་འདི་འགོག་ཆེད་དུ་ཐོད་པར་ས་དམར་བྱུགས་ཤིང་ཁ་ལ་ཕག་ཆིལ་བསྐུ། བྱུང་ཚར་སྐབས་སྨན་ཕྱི་དང་རྒྱལ་ལི་རུལ་བ་ཁ་ལ་འདེབས། གྲོག་ཚང་གིས་ཀྱང་བདུག་གོ

5. གོར། ཕྱུགས་ཀྱི་བཤལ་ནད། དེ་རིགས་ཀྱི་ནད་རྟགས་ལ་ལོག་གཟེར་ཆེ་ཞིང་ཁྲག་འཁྱམ། ལྷག་ཏུ་རྒྱུ་འཁྲུང་ལ་འཁྲུག་སར་ཉལ། འདིའི་བཅོས་ཐབས་སྐོར་ལ་གོར་ནད་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱུགས་ཟོག་གི་ཁྲག་བླངས་ཏེ་ཉི་མར་བཞག་ནས་བསིལ་སྐམ་བྱས་རྗེས་དེ་ཆུ་ནང་དུ་སྦྱངས་ནས་གོར་ནད་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱུགས་གཞན་དག་ལ་བླུད་དེ་དུས་

ཚོད་ལྟར་ཙམ་འགོར་རྗེས་ཕྱུགས་དེ་དག་བཟུང་ནས་སྨྲ་མའི་འོག་གི་གྲུ་ཞུང་སའི་སྐྱི་མོའི་ཟྭག་གི་ཁྲག་རྩ་ཕྱིར་མཐོན་ཡོད་པའི་རྩ་དེ་གཏར་ནས་ཁྲག་ཕྱིར་འདོན་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཁྲག་རྩ་དེ་ཕྱིར་མཐོན་མེད་ཚེ། ཕྱུགས་དེ་ཡར་མར་ལ་བདའ་སྐོར་བྱས་ནས་དུ་བཙོད་ཕྱུགས་ལ་རྒྱ་འགོས་ཤིང་ཁྲག་རྩ་ཕྱིར་མཐོན་ཐུབ། དེ་རྗེས་རྣ་ཤུལ་སྙེང་ཤིང་ལེབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བཞག་ནས་བལ་ལམ་ཡང་ན་རས་འཇམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་དཀྲི་དགོས། གཏར་རྗེས་ཕྱིར་བཏོན་པའི་ཁྲག་དེ་གོར་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱུགས་གཞན་དག་ལ་བླུད་ན་ནུས་པ་གཞན་ལས་འཕགས། སྔོན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་ཐལ་བ་གཏོར་བ་དང་རི་དྭགས་ཧེཕུ་ལོ་ཡི་རོ་འཕེན་ལ་པགས་པ་ཕྱུགས་ཀྱི་སྐེ་ལ་འདོགས། གྲོག་ཚང་བདུག་ན་འང་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཐུབ་ཟེར། ཡང་གོར་བྱུང་བའི་ཕྱུགས་ཟོག་དེའི་ཧ་རྩ་ནས་ཁྲག་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་ཡ་རུ་འགའི་ཧ་རྩ་ནས་ཀྱང་ཁྲག་བླངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་བསྲེས་ནས་ཉིན་ཞག་འགའ་ལ་ཉ་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལྟར་བཞག་རྗེས། གོར་བྱུང་བའི་ཕྱུགས་རིགས་ལ་བླུད་པ་ཡིན།

6. འགག་ ནད་འདི་རི་དྭ་ཏ་ཀྱི་སྙིང་ནས་བྱུང་ཟེར། འགག་ནད་དེ་རིགས་བྱུང་བའི་ནད་རྟགས་ལ་ཆོར་ནག་གི་སྐྱེ་སྐྲངས་ཤིང་མིད་པ་འགག་ནས་རྩྭ་ཟ་མི་ཐུབ། མེས་པོའི་གསུངས་རྒྱུན་ལྟར་ན་ནད་འདིའི་རིགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ནི་ནེའུ་གསེང་དང་གད་འོབས། ཁྱུ་ཁ་སོགས་སུ་འཚོ་བའི་འགག་བྱིའུ་ཡི་ཤ་བཙོས་ནས་ཁུ་བ་ཕྱུགས་ཟོག

ལ་ཕྲུད་ན་ཏ་ཅང་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། གལ་ཏེ་གྲེ་བ་ནས་སྲུ་ཤུ་དྲངས་ཕྱུབ་ཚོ་ཐར་འགྲོ་ཡང་། ལག་རྩལ་འདི་ཤེས་མཁན་ཏ་ཅང་དཀོན།

7. སྣོ་ནད། ནད་འདི་བྱུང་ཚེ་ལག་པའི་སྣོ་རྩ་གཏར་བའི་ཁྲག་ཕྱུགས་ཀྱི་ཁ་ལ་བྱུགས། དབོ་འབུ་དང་རི་བོང་གི་ཤ་པགས་གདུས་པའི་ཁུ་བ་ལྡུད། སྣོ་ནད་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཕྱུགས་ཀྱི་སྙིང་རྒྱུ་སེར་ལས་ཁྲག་མེད་པས། རྒྱུ་སེར་དེ་མཁར་ཟངས་ནང་རྒྱུ་སྣ་གཙང་མས་བསྐོལ་ཏེ་ནངས་མོ་སྐར་ཤར་གྱི་དུས་འཕྱུར་ཏེ་ཕྱུགས་གཞན་ལ་ལྡུད་པའང་སྔོན་འགོག་གི་ཆེད་དུའོ།། གཞན་སྣོ་རྩེ་རྒྱག་པ་དང་སྣོ་བྱུང་བའི་ཕྱུགས་ཟོག་བསད་ནས་དེའི་ཡ་རྒྱུང་ནང་ནས་གང་རྒྱུ་བླངས་ཏེ་ནང་དུ་རི་བོང་གི་ཤ་བསྲེས་ཏེ་ཉིན་ཞག་བདུན་ཚན་གྱི་ཡུན་ལ་གདུས་ནས་ཁོལ་བར་བྱས་རྗེས། སྣོ་ནད་བྱུང་བའི་ཕྱུགས་གཞན་དག་ལ་ལྡུད་པ་ཡིན། གདུ་སྐབས་མཁར་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་གདུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་མི་མང་གིས་མ་ཚིའང་འདོན་པ་ཡིན། ཉིན་དཀར་ཕྲུད་ནས་དགུང་མོ་སྐར་མ་འཆར་བའི་དུས་སུ "སྐར་རྒྱ" ཞེས་པའི་རྒྱ་ཞིག་ལྡུད་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ། སྣོ་ནད་བྱུང་བའི་ཟོག་ཁྲུ་ནས་གཡག་གསར་སྣ་ལོ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྣ་གཏད་དེ་སྣོ་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་གནམ་ལ་ལྡིང་དུ་བཙུག་ན་སྣོ་ཐག་ཆད་རྗེས་སྣོ་ནད་དྲག་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

8. ས་སྐྱོན། ནད་འདི་བྱུང་ཚེ་མཚེར་ཁྲུང་ནང་འཕེགས་རྒྱག

འབིགས་ཚུན་དོ་ཟུར་གྱིས་རྒྱག གཉིད་མཚེར་རྒྱག་དུས་གྲོད་ཕུ་ཕྱིགས་ནས་མཚེར་བའི་སྟེང་རྒྱག ཤེས་མ་ཐག་མཚེར་རྒྱག་ཐུབ་བྱུང་ན་མི་འཆི། བཅོས་ཐབས་ལ་ཞོ་སྐྱུར་ཙྭ་ཁུ་ཅན་གྱི་ནང་མཚེར་བརྒྱབ་པའི་ཁྲག་བསྲེ་ནས་ཕྱུགས་གཞན་ལ་ལྡུད་དགོས།

9. ཕྲུ་ཕར་བྱུང་ན། གཡུ་དཀར་གྱི་མཁལ་མ་ཨུར་ཆའི་ནང་བཞག་ནས་ལུག་གི་ནང་དུ་འཕངས་ན་མཚམས་ཆད།

10. ས་བྱུང་ན། འབིགས་མཚེར་ཁུང་ལ་སྟེང་འོག་ནས་རྒྱག་དགོས། དེ་ནས་རས་དམར་པོ་ཞིག་སྟེང་དུ་བཀབ་ནས་འཛོག བརྡ་ཐོག་དང་ལག་པའི་སྟེང་ནས་རྗེད་པ་ཐུང་ཙམ་རེ་བྲིགས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན། ས་ནད་བྱུང་བའི་ཟོག་ལུག་ལ་ལག་པ་སོགས་ཕྲུག་མི་ཉན་པས་ས་ནད་ཀྱི་རྩ་འགོས་པའམ་བྱུང་བར་དོགས། ས་ནད་འགོག་པའི་མི་ལ་"ས་ཕྲུར" ཟེར་ཞིང་། ས་ནད་བྱུང་བའི་ཟོག་ལུག "ས་ཕྲུར" གྱིས་མ་གཏོགས་བཤའ་མི་རུང་ལ། དེ་ནས་བཅོས་ཚར་རྗེས་མི་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟོས་ནའང་ཆོག

11. ཕྱུགས་ལ་སྦོ་ཆུང་དུག་ན། དུད་ཁ་ལྡུད་རྒྱུ་དང་སྔོན་འགོག་ཉིན་གསུམ་ལ་རྩྭ་གསར་ཟོས་ན་དུག་རྒྱུ་མེད། ཉིན་ཕྱེ་ལས་ཟ་མི་ཉན། སྦོ་ཤེག་ལས་ན་རྒྱུ་རྩེ་དུག་ལོ་མར་རྙིང་དང་ཞག་རྙིང་ནང་བསྲེས་ནས་ལས་དགོས།

12. ཨོལ་བ་བྱུང་ཚེ་ནོར་ནག་ལ་སྒྲོ་རྩེ་བརྒྱུག་པ་དང་ལུག་ལ་རྩྭ་

ཆུ་ལྷུད་པ།

13. རྩ་བྱུང་ཚེ་རྒྱ་སེའི་དུག་སོ་དང་རྫ་རྒྱ་བ་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་མར་གྱི་ནང་དུ་བསྐུགས་ཏེ་ཕྱུགས་ཟོག་གི་སྙིང་དུ་བྱུགས་ན། རྩ་ཤིག་ཕྱི་ཁར་གཡིང་ནས་ཡོང་ཟེར།

14. ལུག་མགོ་འཁོར། ཀླད་པའི་ཕྲ་ཁྱུང་ནང་ནས་ཁྲག་དང་ཆུ་སླངས་རྗེས་མགོར་རས་དམར་པོ་ཞིག་གིས་དཀྲིས་ནས་འཛོག

གཉིས་པ། རྟ་ནད་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་སྐོར།

1.དཔོ་འབུ། ཉིན་དཀར་ཆུ་ལྷུད་མི་ཉན་ཞིང་མཚན་མོ་སྐར་མ་ཚང་མ་ཤར་དུས་སྐར་ཆུ་ལྷུད་པ།

2. ཐེབ་བྱུར（ཕོ་བ་སྐྲངས་པའི་ནད་རིགས་ཤིག）།

བཅོས་ཐབས། （1）、 སྣ་མཆོར་རྒྱག་པ（འབྱུག་རྒྱག་པ།）།

（2）、 མེ་སྲེག་པ།

（3）、 གཞོང་བ་སྣུག（ཤིང་རིགས་ཤིག）གཞོང་མེ་ར་དམར་ནས་ལྕང་ཟོག་བྱུགས་པ།

3、གྲང་ང་བཅོས་ཐབས（གྲང་བའི་ནད།）།（1）、སྣ་མཆོར་རྒྱག་པ།

（2）、དྲུག་མཆོར་རྒྱག་པ།

（3）、སྣར་ཆུ་འཐུག་ལུག་པ།

4、 རྫ་ནད། རྟ་ལ་བྱུང་བའི་ཟ་ནད་ཚབས་ཆེན་ཞིག

བཅོས་ཐབས། （1）、རྫ་བརྒྱ་བ་སྙེ（རྫ་སྨན་རིགས་ཤིག）རྫ་

སྨན་བརྫངས་ནས་ར་ཁུའི་ནང་གདུས་ནས་རྟའི་སྙིང་ལ་བསྐུ་བ།

（2）、རྡུག་ལོ། (རྩ་སྨན་རིགས་ཤིག) དེ་གཉིས་ཀ་བརྫངས་ནས་མར་ཁུའི་ནང་གདུས་ཏེ་ཚ་མོར་རྟའི་ཐོག་ལ་བསྐུ་བ།

（3）、ཆང་ལྡུད་པ།

5. རྟ་ལ་བཞའ་ཀེམ་ལས་ན། རྡུག་པའི་གཡུ་སྔོང་བླུད་ན་བཟང་།

འདི་དག་ནི་སྔོན་ཆད་སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཙམ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

ལེའུ་བཅུ་བ། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས།

རང་ཁྱིམ་གྱི་མིའི་ཕྱུན་གོས་ནི་སྐྱེས་ཕོ་མོ་སུ་ཡིན་རུང་འདྲ་བཟོ་བྱེད་ཤེས། འོན་ཀྱང་། ཆེད་ལས་འདྲ་བཟོ་དང་ཚེམ་བཟོ་བྱེད་མཁན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པའང་རང་གི་སྔོ་བའི་ཆེད་ཡིན། སྤྱིར་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རིགས་ལ། མོ་རྣམས་ཐག་འཐག་པ་ལ་མཁས་པས། སྐྱི་དང་སྐྱེ་མོ། གུར་གྱི་ཁ་སྐྱག་དང་འདབས་དགྲིས། སྐེ་རགས། ཀླད་ནག་བཟོ་བ། ནོར་ལུག་སྣ་ཚོགས་བཅས་མགོ་ཆས་མང་པོ་བཟོ་བ་དང་ཕོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིང་བུ་འཛོག་པ་དང་པགས་པ་མཉེད་པ། སྒ་དང་སྒྲོ། ཀོ་ལྷམ་དང་ཐོད་ཞྭ། ཚེར་ཞྭ། ཕ་ཞྭ བག་ཞྭ་ཅ་ལ་ཅན། སོག་ལྷམ། སོག་རྩག（སྐྱག）སོག་ཞྭ། འཚོ་བའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཐད་ཀྱི་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་མོའི་འདོགས་ཆ། དངུལ་དཀར་གྱིས་ཤན་པའི་ཅ་ནེ（དཔོན་པོ་དང་ཕྱུག་པོས་སྤྱོད）། ཤིང་གི་ཅ་ནེ（རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད）། གཡུལ་འཐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤང་ལང་། མདུང་། རྒྱུགས་པོའུ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད། གཞན་ཁངས་འགོག་བྱེད་དུ་རྟ་ཇ་དང་ཟོག་ཇས་མིག་ཤེལ་བཟོ་བ་ཡིན།

གྲུ་བའི་སྙོད་འགག

གྲུ་བའི་སྟོད་འགག་བཟོ་བར་རྒྱུན་དྲུག་ཚང་དགོས་ཏེ། ཕྲག་སྙིང་གཉིས་ནས་སྟན་ལ་ཕྱུག་ཁ་གང་གཤུར་ནས་འཕངས་ཡོད། ཕྱུག་དེའི་མིང་ལ་རྟ་མཆོག་མགོ་རྒྱན་ཟེར། ཕྱུག་དེའི་ཁར་འཛིན་པའི་ཆུ་སྐྱུད་ཀྱི་སྣེ་མོར་ཁྱུགས་ལུང་ཡོད། ཁྱུགས་ལུང་དེའི་མིང་ལ་ཚོ་རོག་མིག་རྒྱན་ཟེར། མཚན་འོག་ན་སྐུད་ཅིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་བུམ་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཟེར། སྐུད་དེའི་ཞོལ་ན་ལྷག་ཚུགས (ཀ་ཅི་སྨ་ཁ་འགགས) ཞིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་སྦུ་ཧྲིག་ཕྲེང་རྒྱན་ཟེར། སྙལ་གཞུང་ན་རྒྱལ་སྲུས་དང་ནང་མའི་བར་མ་བཟོས་བར་བཞག་ཡོད་ས་ཞིག་ཡོད། དེའི་མིང་ལ་ཤེས་རབ་སྒོ་རྒྱན་ཟེར། མཚན་ལྷག་ན་ཞོལ་ནས་ཡར་སྐོར་ཏེ་གསའ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འཕངས་ཡོད། དེ་ལ་སྤྲང་ཆེན་མཆེ་རྒྱན་ཟེར་རོ།

ཟླ་གམ (གྲུ་བའི་ན་བཟའི་རིགས་ཤིག ཁ་སྐད་ཡིན)

ཕྱུག་ཁ་གང་ཉིས་གཤུར་ཏག་ཏག་བྱས་ནས་བསྟུས་ཏེ་བཟོ། དེར་སྐུད་བརྒྱུད་རུ་ཡོད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད། སོག་སྟོད་ཀྱི་ཕྱུག་ཕྱིར་རྫོགས་པ་དང་སོག་སྨད་ཀྱི་ཕྱུག་ཕྱིར་མི་རྫོགས། དེ་ནི་རྫེ་ཅང་ཁ་བར་སྲུ་ངན་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན། སོག་སྟོད་སོག་སྨད་ཀྱི་བར་མཐུད་དུས་སྐུད་ནག་གིས་འགོས་ལྷུག (ཁ་སྐད) བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟ་སོ་ཟེར། སྐུད་དེའི་མགོ་ནས་མར་འདབས་ཁའི་བར་ཕྱུག་ཁ་གང་འཕངས་ཏེ་གོང་བ་བྱེད (ཕྱུག་ཁ་གང་ཉིས་གཤུར་བྱས་ན་སྐུད་གཅིག་ཡིན།)།

སྒྲིག་པའི་འདྲ་བཟོ།

ཕོའི་སྒྲིག་པའི་འདྲ་སྒྲོལ།

སྒྲིག་པ་ལ་དབྱར་སྒྲིག་དང་དགུན་སྒྲིག་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། དབྱར་སྒྲིག་ནི་ལུག་པལ་བྲེགས་རྗེས་ཀྱི་དབྱར་དུས་སུ་བཤས་པའི་པགས་པས་བཟོ། དགུན་སྒྲིག་དེ་དགུན་ཁའི་ཨོས་ཚོར（སོག་སྐད）བཤས་པའི་ལུག་གི་པགས་པས་བཟོས་པ་ལ་ཟེར། སྒྲིག་པ་ སྤུབ་མཐུག་གང་ཡིན་རུང་གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་བྱེད་ནུས་ཡོད། སྒྲིག་པ་བཟོས་མ་ཐག་ཕྱོར་ལ་ཉན་ལ་དུས་རྒྱུན་གྱི་འགྲོག་པའི་གོན་པ་དང་ཉལ་ཐུལ་གྱི་ཚབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། སྒྲིག་པ་འདྲ་བ་ལ“ཕོ་སྒྲིག་མདའ་རི་འདྲ་ཞིག མོ་སྒྲིག་དྲིལ་བུ་འདྲ་ཞིག” ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་མོད། ཕོ་སྒྲིག་ཆེ་ཞིག་འདྲ་ན་པགས་པ་དགུ་དགོས། ཕྲག་ཞེང་ལ་མཐོ་ལྔ་འཛོག （དེའི་ནང་ཕྲག་གསེས་གཉིས་ཐེ། ཕྲག་གསེས་ཀྱི་གསའ་ མགོའི་ཆེ་ཆུང་ལ་སོར་ལྔ།）ཕོག་སྟོད་ཀྱི་རིང་ཐུང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་ལྔ་དང་ ཕོག་སྨད་ཀྱི་རིང་ཐུང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་དང་སོར་བཞི་ནས་ལྔ་འཛོག གྱི་འཕོབས་ཕར་ཚུར་གྱི་གསའ་གཉིས་ཀྱི་གསའ་མགོ་ལ་གོང་མཐོ་གང་དང་གསའ་ཇ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་དོ་ཙམ་འཛོག འཕོབས་མགོའི་ཐད་ཞེང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་འཛོག རིང་ཐུང་ནི་ཕོག་སྨད་ཀྱི་རིང་ཐུང་དང་འདྲ། གསའ་ཇ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་གོང་མཐོ་གང་འཛོག གོང་རྐོས་ཀྱི་རིང་ཐུང་ན（གཡོན་ཕྲག་སྙིང་ནས་ཏུམ་ཁའི་

མཚམས་རག་བར) དཀྱིལ་མཐོ་དྲུག་ཡས་མས་ཡོད། ཐུག་སྒྲུབས་གཡས་གཡོན་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན། གཡས་ཐུག་གི་ཐུག་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚུན་ནས་འཕོབས་མགོ་ནས་ཐུར་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་གཞག་ནས་དེའི་ནང་འདོགས་དགོས། ཕྱིར་ཕོག་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབས་ཟིན (སྒྲུབས་ཟིན་ནི་པགས་པ་ཞིག་གི་སྲུ་ལྷངས་རྩེས་དེའི་སྨལ་གཞུང་ནས་གཤུར་ཏེ་དྲུག་རྒྱའམ་བརྒྱད་རྒྱ་བྱས་ཏེ་དེའི་བར་ཕྱེ། ཆུས་སྦྱར་ནས་སྐམ་ཏུ་བཙུག་པ་ཞིག་ཡིན། པགས་འདབ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག) བཞག་སྟེ་བཟོ་བ་དང་། ཐོག་ཐུའི་གསའ་མ་གཏོགས་སྒྲུབས་གཞན་རྣམས་སྒྲུབས་ནག (སྒྲུབས་ཟིན་མི་འཛོག) བྱས་ཏེ་བཟོ་དགོས། སྒྲུབས་ཟིན་བཟོ་བྱེད་བལ་སྐུད་དཀར་པོ་ཡིན། ཐུར་རྙིང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་ལྔ་འཛོག ཕུ་རུང་གི་དཀྱིལ་དུ་སོར་དོ་ཙམ་གྱིས་རྩེ་ཕྲ་རུ་གཏོང་དགོས། ཐུར་ཁའི་ཆེ་ཆུང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་དང་། ཕུ་རུང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་དྲུག་འཛོག ཁ་ཆོན་ལ་སྲུས་ལེགས་ཀྱི་ཁྲུ་འཛམ་ནག་པོ་དང་། གོང་ཐུར་ལ་རྒྱལ་སྲུས་ས་འོག་རྒྱག གོང་ཁའི་ཁ་ཆོན་ལ་ཁྲུ་འཛམ་དང་རྒྱལ་སྲུས་ས་འོག་བརྒྱག་ལ་ཚ་རུ་སོར་གསུམ་བཞི་ཞིག་བརྒྱག རུམ་ཁར་ཁ་ཆོན་དང་སྐྱི་ཐུམ་རྒྱག་དགོས། གོང་ཁ་དང་རུམ་ཁའི་ཁ་ཆོན་ཡོད་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ནོར་སྲོ་དང་ཆུ་སྐུད (ཁ་སྐད) འཐེན་དགོས། ཐུར་ཁར་ཚ་རུ་གོང་མཐོ་གང་། ཁྲུ་ལིང་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་ལྔ། དོས་མ་ལ་རྒྱལ་སྲུས་ས་འོག་གོང་མཐོ་གང་བཙས་རྒྱག དེའི་གོང་ལ་ཀ་ཅི (གོས་སྐད)

སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ནོར་ལྷ（ཁ་སྐད）འཛིན་ལ། དེའི་གོང་ལ་གོས་སྐུད་དང་ཡང་ན་བལ་སྐུད（毛线）ངུར་སེར་དང་ལྗང་ཁུ་གཉིས་གཡས་རྒྱུ་གཡོན་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བརྒྱུག ཁ་ཆེན་གྱི་ཆེ་ཆུང་ཀྱོན་མཁན་གྱི་དགའ་ཕྱོགས་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིར་བཏང་སོར་དྲུག་ཙམ་འཛོག སྐྱེ་ཁྲུམ་ནི་དགོ་པགས་ལྟར་མ་ཡིན་དགོས།（སྐྱེ་བཏང་གི་པགས་རིགས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཆོག）སྐྱེ་ཁྲུམ་གྱི་ཆེ་ཆུང་ལ་སོར་གང་ཡོད་མེད་ཞིག་ཡིན། དེའི་མགོ་བཏུམ་ནི་པགས་པའི་ཁྲིར་རྫོག་བཟང་པོ་ཞིག་གི་སྲུ་བླངས་ནས་བཏུམ་དགོས། མགོ་བཏུམ་གྱི་ཁ་གནོན་ཞོར་སྐྱེ་ཁྲུམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བཟོ་བ་ལག་རྩལ་ཅན་ཞིག་གིས་གཤར（ཁ་སྐད་བཟོས་ནས་སོང་བའི་དོན）དགོས། ཁ་ཆེན་གྱི་གོང་དུ་ཕུར་ཁ་བཞིན་ནོར་ལྷ་དང་ཆུ་སྐུད（ཁ་སྐད）འཛིན་དགོས། ཁྲུ་སྣེ་གཉིས་དང་གོང་བའི་ཁ་ཆེན་གྱི་བཀུག་མཚམས་བཅས་གསུམ་ལ་ནོར་ལྷ་འཛིན་དགོས། སློག་པའི་མཆན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་དོག་ལེའམ（ཁ་སྐད）ཞུར་མཐིལ་འདྲ་ཞིག་སྦྲད་དེ་མཆན་རྗེ་ཡང་ལ་གཏོང་དགོས། དེང་སྐབས་འདི་མི་འཕེན་མཁན་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཆེན་མེད་པར་གོན་མཁན་ཡང་ཡོད།

མོའི་སློག་པའི་འདྲ་སྤྱོལ།

པགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དྲས་ན། སོག་སྟོད་ཀྱི་རིང་ཐུང་ལ་མཐོ་གསུམ་དང་སོར་བཞི་འཛོག ཕྲག་ཞང་ལ་མཐོ་གསུམ་མ་གཏོགས་མི་དགོས། ཕྲག་གསེས་གཉིས་ཀུང་ནང་དུ་སོང་ཡོད། ཐོག་ཁྲུའི་

རིང་ཐུང་ལ་མཐོ་ལྔ་འཛོག དེར་ཐུ་གསའ་འཕེན་པ་དང་ཡང་ན་གསེས（ཁ་སྐད）རྒྱག་དགོས（ཐུ་གསའི་གསའ་མགོ་ལ་སོར་གསུམ་ནས་བཞི་དང་གསའ་ཧ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་གང་འཛོག）། གོང་རྐོས་ལ（གཡོན་གྱི་ཕྲག་སྙིང་ནས་རུམ་ཁ་བར།）མཐོ་གསུམ་དང་སོར་བཞི་ནས་ལྔ་ཡོད་དགོས། གོང་བའི་མཐོ་དམན་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་གང་འཛོག ཕུར་རྙིང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་འཛོག ཕུར་རྙིང་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན། གཡས་ཕུར་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་ལྔ་དང་ཕུར་ཁ་ན་དཀྱིལ་མཐོ་དོ་སོར་བརྒྱད། གཡོན་ཕུར་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་དང་ཕུར་ཁ་ན་དཀྱིལ་མཐོ་དོ་སོར་དོ། ཕུ་རུང་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་སོར་གང་དོ་ཡིས་ཛེ་ཕྲ་རུ་གཏོང་དགོས། ཐོག་ཐུའི་རིང་ཐུང་ལ་མཐོ་ལྔ་འཛོག དེར་ཐུ་གསའ་འཕེན་པ་དང་ཡང་ན་གསེས（ཁ་སྐད）རྒྱག་དགོས།（ཐུ་གསའི་གསའ་མགོ་ལ་སོར་གསུམ་ནས་བཞི་དང་གསའ་ཧ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་གང་འཛོག）ཐོག་ཐུའི་འཕོབས་ཀྱི་རིང་ཐུང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གསུམ་དང་སོར་བཞི། འཕོབས་མགོ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་དོ་འཛོག འཕོབས་མགོ་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན། བུད་མེད་ལ་གཡས་ཕྲག་གི་ཕྲག་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚུན་ནས་འཕོབས་མགོ་ནས་ཐུར་ལ་སོར་བཞི་གཞག་ནས་དེའི་ནང་གོང་སྣེ་འདོགས་དགོས།（མ་གཞག་པར་བཏགས་ཀྱང་ཆོག）ཁ་ཚོན་སུམ་རྒྱག་ཟེར་ཏེ་སྔོན་པོ་མཐའ། དམར་པོ་དཀྱིལ། ནག་པོ་གོང་བུས་ནས་བརྒྱག ཚེ་རྒྱུང་ལ་

སྔོན་པོ་ཆེ། དམར་པོ་འབྲིང་། ནག་པོ་ཆུང་། ཀ་ཅི（གོས་སྐུད）སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ནོར་ལྷ་དང་ཆུ་སྲུད（ཁ་སྐད）དེའི་གོང་ལ་འཛིན། ཚ་རུ་ཚོན་ལྔ་ཙམ་ཁ་ཚོན་གྱི་འོག་ཏུ་བརྒྱུག མོ་སློག་གི་གོང་བར་ཁ་ཚོན་ཁེར་རྒྱག་བྱེད་ལ་ཉིས་རྒྱག་ཀྱང་ཡོད་དོ།

ཀོ་པགས་ཀྱི་མཉེ་སྲོལ།

མནའ་མཉེད།

པགས་པ་མཉེད་སྲོལ་ལ་ཆུ་མཉེད་དང་ས་མཉེད། དམར་མཉེད་བཅས་མཉེད་སྲོལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆུ་མཉེད་ནི་ཐོག་མར་པགས་པའི་སྙིང་གི་ཁྲག་སྔོན་ཆུས་བཀྲུ་བ་རེད། དེ་ཡང་དབྱིད་ཆུས་བཀྲུས་ན་པགས་པའི་སྤུས་ཀ（པགས་པའི་ཤས）ཇེ་ཞན་བཏང་འགྲོ་ཟེར། པགས་པ་ཆུ་ནང་ནས་བཏོན་རྗེས་པགས་པའི་སྤུ་གཤག་བཞི་ཁ་སྦྱར་ནས་ཆུ་འཛག་རྒྱུ་མེད་རག་བར་སྒྲིག་རྗེས་བསིལ་སྐམ་བྱེད་དགོས། པགས་པ་སྐམ་སྐབས་པགས་པའི་ངོས་ལ་ཕྲུ་རྗེས་ཕབ་པ་དང་ལག་པ་ཐུག་མི་རུང་། ཕྲུ་ཤོས་བ་དང་ལག་པ་ཐུག་ཚེ་པགས་པ་སྲེག་འཛག་པས་ཐེར་ངོས་སུ་བརྒྱངས་ནས་སྐམ་དགོས། སོས་དུས་ལ་པགས་པ་མཉེད་ཅིང་། པགས་སྙིང་ཇ་དང་ས་སྣོན་བཏབ་ནས་སྣོན་པ་བྱས་རྗེས་རྐང་ཕུར་རྒྱབ་ནས་སྐམ་དགོས། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་པགས་པ་ཆུ་ནང་བཀྲུ་བ་རེད། བཀྲུས་ཚར་རྗེས་ཕུར་བ་ཞིག་བཙུགས་ནས་པགས་པ་དེར་བཏགས་ཏེ་ཆུ་བཙིར་རྗེས་བསིལ་སྐམ་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་

ཡང་པགས་སྙིང་ས་དང་ཇ་གང་ཙམ་བཏབ་ནས་རྣོན་པ་བྱས་རྗེས་ཕྱིར་ཁང་ཐུར་བརྒྱབ་ནས་སྐམ་དུ་འཇུག་དགོས། དེ་ནས་པགས་པའི་སྙིང་ས་སྐུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆུ་ནང་སྦངས་ནས་བསྐུས་ཏེ་ཞག་གང་ལ་བཞག་རྗེས་པགས་ཤད་བརྒྱབ་ནས་མཉེད་དགོས། (པགས་ཤད་ནི་ཤུག་པ་དང་སྐྱེར་བ་ལ་གྲི་ཡིས་སོག་ལེའི་ཁ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕུད་ན་དེ་ནི་པགས་ཤད་ཆེས་བཟང་པོར་བརྩི) པགས་པའི་སྙིང་གི་ཁྲ་ཐིག་དང་འདབས་མཉེད་པར་རྡོ་ཏ (རྡོ་ཏ་ནི་རྡོ་སྡོན་ཁ་སྲབ་ཞིང་ལྟག་ཙུང་མཐུག་པའི་ལག་ནང་འཛིན་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན) བརྒྱབ་ནས་པགས་པའི་ཤ་ཟེལ་མཉམ་པོ་བཟོ་དགོས། དེ་ནས་ཚོ་ཞིག་ཆུར་སྒྲིའི་ནང་བཙུགས་ནས་སྐམ་དུ་བཙུག་རྗེས་ཇ་ཁོད་ནང་བསྲེས་ནས། དེའི་ནང་ཏུ་ཐེར (སྤུགས་ཟོག་གིས་ཟ་བའི་ཚྭ་ཁུའི་རིགས་ཤིག) དང་ཚྭ་ཁུ་ཞུང་ཙམ། ཕྱེ་དཀར་ཡོལ་གང་ཙམ་བསྲེས་ཏེ་དཀྲུག་དཀྲུག་ནས་པགས་པར་བསྐུ་དགོས། སྔོན་ཆད་ཞག་གཅིག་གམ་དུས་ཚོད་འགར་བཞག་རྗེས་ཁ་མེད་པའི་པགས་ཤད་བརྒྱབ་ནས་ཐེངས་ཤིག་མཉེད། སློག་པ་འདྲ་ཁར་པགས་པ་རྣམས་ཉི་མར་ལྡེ་ནས་ཙུང་བཞག་རྗེས་མི་བཞི་ཡིས་སྒུག་ཐུ་བཞི་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཅིག་གིས་གདབ་བུ་ཞིག་གིས་གཏག་པ་རེད། དེ་ལ་གདབ་ཞེལ་ཟེར། པགས་པ་བདུན་ནས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕོ་ལ་ཕོ་གོང་དང་མོ་ལ་མོ་གོང་བྱས་ཏེ་སློག་པ་འདྲ་བ་ཡིན། བཟོས་ཚར་རྗེས་སློག་པ་སྐུ་ལྷུ (ཁ་ཚོན་མེད་པ་ལ་ཟེར) བྱས་ནས་སྤུབས་

འབབ་རག་པར་གོན་པ་རེད། སྤུབས་པབས་རྗེས་ཁ་ཆེན་ལ་སི་པོའུ་ནག་པོ་དང་ཁྲུ་འཇམ་ནག་པོ་རྒྱག འཕྱོར་ཆུང་ཆེས་གོང་ཕྱུར་ལ་གོས་དམར་པོ་དང་ཁྲུ་ཤུར་དམར་པོ་རྒྱག་ལ་ཕྱུག་པོས་ཡུ་མོ་ཏན་བརྒྱག་པ་རེད། སློག་པའི་འདབས་ཁར་ཚ་རུ་བརྒྱག་པ་ཞིག་ཡིན།

ས་མཉེད་ནི་ཐོག་མར་གོང་ལྟར་པགས་པ་བཀྲུས་ནས་སྐམ་དགོས། ཇ་དང་ཚྭ་ཁྲུ། ཞོ་སྤྱི་སོགས་བསྲེས་ཏེ་སྙིན་པ་བྱས་རྗེས་ཁ་བསུམས་ཏེ་མནན་ནས་ཉིན་འགའ་ལ་བཞག་ན་དེ་ལ་ས་དྲི་བྲོ་ཡོང་བ་རེད། དེ་ནས་བླངས་ཏེ་བསིལ་སྐམ་བྱེད་དགོས་ལ་བསིལ་སྐམ་བྱས་ཚར་རྗེས་བད(སད)སྙིང་ཁ་སྦུབས་སུ་ཉིན་འགའ་ལ་འཕངས་ནས་སྐམ་པ་རེད། མཉེད་ཁར་པགས་སྙིང་ས་བཏབ་ནས་སྦྲངས་དགོས།(ཇ་འདེབ་མི་ཉན)སྦྲངས་རྗེས་པགས་ཤད་ཀྱིས་མཉེས་ན་མཉེད་ཏ་ཅང་སླ་པོ་ཡིན། པགས་པ་འདིར་ཆུ་ཐུག་མི་རུང་ངོ་།

དམར་མཉེད་ནི་ཀང་ཕུར་ཐེངས་གཅིག་བརྒྱབ་ནས་སྐམ་རྗེས་པགས་སྙིང་ས་བཏབ་ནས་སྦྲངས་ཏེ་མཉེས་ནས་སྐམ་དགོས་ལ། ཇ་ཏོད་ནང་ལུག་གི་ཀླད་པ་དང་ཞོ། མར་སྙིང་། ཚྭ་ཁྲུ། སྤྱི་རྩམ་ཞུང་དུ་བཙས་བསྲེས་ནས་བསྐུས་ཏེ་མཉེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེར་ཇ་ཞིལ་ཟེར།

ད་མཉེད།

ཛོན་ཆད་ཀྱི་མཉེད་སྲོལ་གསལ་པོ་བཤད་ཤེས་མཁན་དཀོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་པགས་པ་མཉེད་སྲོལ་དྲིས་ཆོའང་པགས་མཉེད་རེ་རེར་

རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་མཉེད་སྲོལ་རེ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། པགས་པ་མཉེད་སྲོལ་ལ་རིགས་བགར་ན་ཆུ་མཉེད་དང་དམར་མཉེད། ས་མཉེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཆོག དེ་ཡང་པགས་མདོག་ཙུང་དཀར་བ་དང་སྨུག་པ། སེར་བ་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་ཞིལ་སྟེང་ནས་ཡོང་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཞིག་རེད། པགས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་འཁྱོངས་མིན་དེ་ཀང་ཕུར་ཡག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག ཀང་ཕུར་དང་པགས་ཤད། ཞིལ་སོགས་གང་ཡིན་རུང་སྣང་མེད་སྐྱོད་གཡེང་གི་དབང་དུ་མ་ཤོར་ན་པགས་པ་ཡག་པོ་མཉེད་ཐུབ།

པགས་པར་ཀང་ཕུར་འཇམ་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་རྗེས་དེའི་སྒྲུ་ལ་འདག་རྫས་བརྒྱབ་ནས་བཀྲུས་ཏེ་སྒྲུ་སྐམ་རག་པར་བཞག་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཀང་ཕུར་བརྒྱག དེའི་སྟེང་ས་འདམ་སྲབ་བུ་ཞིག་བསྐུས་ནས་དུས་ཚོད་བཞི་ནས་ལྔ་ཙམ་ལ་བསྐྱུར་རྗེས་པགས་ཤད་བརྒྱབ་ནས་མཉེད་དགོས། པགས་པ་སྐམ་ཡོད་མེད་སྒྲུ་ཚར་བལྟ་ལ་དཀར་པོར་གྱུར་ཡོད་ན་སྐམ་པ་ཡིན།

ཞོ་ཟ།

ཞོ་ཟ་ནི་དར་ཞོའི་ནང་གི་ཆུ་བཙགས་རྗེས་དེའི་ནང་ཟ་ཚོད་ཞིག་བསྐོལ་ནས་བསྲེས། དེའི་ནང་ཁྱེ་ཤུང་ཙམ། རྩ་ཁུ་ཤུང་ཙམ། རྩམ་པ (མཐེ་ བོང་དང་གོང་མཛུབ་དཀྱིལ་མཛུབ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་བཟུང་ནས་འདེབས) བཏབ་ནས་དཀྲུག་དཀྲུག་ནས་པགས་པའི་ངོ་ཡོངས་

ལ་ཕྱེ་སྤུ་སྲབ་བུ་ཞིག་བསྐུས། དེའི་སྟེང་གོང་གི་ཞོ་དེ་བསྐུས་རྗེས་དུས་ཚོད་གཉིས་ལ་བཞག་ནས་བླངས་ཏེ་པགས་ཤད་ཐེངས་ཤིག་བརྒྱབ་ནས་འཛོག་པ་ལས་སྐམ་ཡག་མི་བྱེད། དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཁུག་ལ་བཏུམ་པའམ་ཙོ་སར་ཉར་ཚགས་བྱས་ནས་འཛོག ཁོམ་པ་ཡོད་ན་ཉིན་རེར་པགས་ཤད་རེ་བརྒྱག་པ་དང་མེད་ན་ཐེངས་གཅིག་རེ་འཐེན་ནས་འཛོག དེ་ལྟར་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉི་ཤུ་ལ་མཉེས་ནས་སྐམ་ན་པགས་མདོག་དཀར་ལ་གསོབ་འཇོན་ཞིང་མཉེད་ཡག་པོ་ཡོང་། གཞན་ང་རྐོད་ཀྱི་ནང་འོ་མ་ཞོ་མའི་ཞོ་མ་བཙགས་པར་བསྲེས་པ་དང་དེའི་ནང་གོང་ལྟར་ཕྱེ། ཙྭ་ཁུ། རྩམ་པ་ཞུང་ཙམ་རེ་བཏབ་སྟེ་པགས་པར（གོང་ལྟར་པགས་དེ་ཡོངས་ལ་ཕྱེ་སྤུ་མི་བསྐུ）བསྐུས་ནས་ཞིལ་ཐུད་ན་པགས་མདོག་སྨུག་སྨུག་ཡོང་། ཡང་གོང་གི་ཞིལ་རྫས་དེ་དག་ནང་རྟུལ་པོ（ཏ་བྲུན་གྱི་ཁུ་བ）བསྲེས་ཏེ་ཞིལ་ཐུད་ན་པགས་མདོག་སེར་པོ་ཡོང་ངོ་།

ལྷར་ལ་འཕེན་སྟོལ།

དར་ཆུའི་ནང་དུ་ཅེར་དང་བག་ཚྭ་བསྲེས་ཏེ་ཉི་མ་དྲུག་ནས་བདུན་པར་འཕེན། ལྷར་བྲོས་པའི་རྟགས་ནི་ཚ་ཏྲ་བླངས་ནས་སྐམ་དུས་འཐེན་ན་མཉེད་བབས་ཡོད་པ་དང་འདྲ།（སྐྱི་ཐུམ་ཡང་དེ་ལྟར་ལྷར་ལ་འཕེན）སྐམ་ཐག་ཆོད་རྗེས་དེའི་སྟེང་ས་འཕངས་ཏེ་ཞུང་སྣོན་པར་སོག་རྗེས་མཉེད། ཤ་ཆོད་མེད་ན་རྡོ་རྟས་ཞུང་འཐྲད་པ་རེད།

ཀོ་བ་མཉེ་སྲོལ།

ཀོ་བ་ནི་ཡུལ་མི་ཚོའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མེད་མི་རུང་བའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་ཡིན། ཀོ་བ་ནི་ནོར་ནག་གི་སྟེང་ནས་ཐོན། ཀོ་བའི་རིགས་ལ། གཡག་ཀོ་ འབྲི་ཀོ མཛོ་མཛོ་མོའི་ཀོ རྟོལ་ཀོ། ཡ་རུའི་ཀོ་ བ་ལུའི་ཀོ་ བེའུ་ཀོ་སོགས་རིགས་བཀར།

ཀོ་བ་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོར། ནོར་ནག་གི་ཀོས་ཀང་ལྷམ་དང་འབྲིང་བུ། སྒྲོ། སྒབ། སྒྲོག ཁ་ཤད། ལྕག་རྒྱུན། རྔང་། སྨྲ་ཡི་ཆེན་ཐག ལྷམ་སྒྲོག་སོགས་བཟོ།

ཀོ་བའི་ལས་སྣོན། སྔ་སྲོལ་ལས་སྣོན་བྱེད་སྐབས་ཐོག་མར་ཀོ་སྤུ་ལེན་པ་ལ། ཀོ་སྤུ་ལྟུར་དུ་འཇུག་པ། གྲིས་བཞར་བ། ཆུའི་ནང་དུ་སྦངས་བ་བཅས་ཡོད། ལྟུར་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཀོ་བའི་ནང་དུ་བྱ་རྡོ་བཙུག་སྟེ་ཆུའི་ནང་དུ་སྦངས་ན་ད་གཟོད་ཀོ་བའི་སྟེང་གི་སྤུ་ཤུད་འགྲོ། ས་ཐབ་ཞིག་ལས་ཏེ་དེའི་ནང་རྩྭ་སྐམ་བསྲེག་སྟེ་དུ་བ་བརྒྱབ་ནས（ཡང་ན་སྟེང་དུ་ཙྭ་ཁུ་འདེབས་རྩལ་ཡོད）ཡུན་རིང་འགོར་ཚེ་ཀོ་ལ་ཤད་རྒྱག་དགོས། དེ་ནས་ཉི་མར་བཞིལ་སྐམ་བྱས་ན་ཀོ་བ་སྤུས་ལེགས་ཡོང་ཐུབ། ཀོ་ལྷམ་འདེབ་རྩལ་གོང་གསལ་གྱི་ལས་སྣོན་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་དགོས།

ཕྱིང་བུ་འཛོག་པ།

བལ་གྱིས་མི་རིགས་འདིའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། གུར་ཕྱིང་། མན་ཚོ། ཞྭ་ཕྱིང་། ཧེར་ཕྱིང་། ནང་

ཕྱིང་། ཐག་པ། སྐྱི། ཞུར་ཁ། སེ་ཐེག སྦུད་པ། འདོགས་ཐག་ལ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དཔེ་ཙམ་བརྗོད་ན།

ཕྱིང་བུ་འཛོག་དུས་ཐོག་མར། བལ་ནང་གི་ཆ་རྫ (བལ་རྫུབ་མོ) དང་ཁ་རྒྱའི་རིགས་ལེན (བསལ) དགོས། ཕྱིང་བུ་ལ་ཉིས་འཛོག སུམ་འཛོག རྡུག་འཛོག་དང་ལེར་ཕྱིང་དང་ཉིས་ཕྱིང་། གསུམ་ཕྱིང་སོགས་ཡོད། ལེར་ཕྱིང་ནི་བལ་ལེབ་གཅིག་གིས་བཞག་པ་ལ་ཟེར། ལེབ་གཅིག་ནི་རྒྱ་མ་ལྔ་ལ་ཟེར།

ཕྱིང་བུ་འཛོག་དུས་བལ་ཡག་པོ་ཞིག་བསེད་ནས (བལ་ལག་པས་བསེད་པ་དང་གདབ་བུས་གདེག་པ) ལག་ངར་ལྔ་བུ་ཞིག་གྲིམ་བརྒྱབ་ནས་ཐག་དཀྲུ་བྱས། ཕྱིང་བུ་འཛོག་བྱེད་ལ་ཕྱིང་བུའི་ཆེ་ཆུང་ལྟར་མ་ཕྱིང་ཞིག་དགོས། མ་ཕྱིང་སྟེང་བལ་ཐག་དཀྲུས་བྱས་པ་དེ་བཅད་ནས་བལ་གྱི་མགོ་ཟ་ཡང་ཡང་བསྡེབ་ནས་ལག་གཡོན་པས་བལ་སྡེ་གནོན་པ་དང་ལག་གཡས་བས་བལ་ཕྱིར་འཐེན་ནས་གཅོད། ཐོག་མར་བལ་ཐད་དུ་འཛོག དེ་ལ་ཞབས་འཛོག་ཟེར། དེའི་སྟེང་བལ་ཐུར་དུ་འཛོག དེ་ལ་སྟེང་འཛོག་ཟེར། (ཞབས་འཛོག་ཐུར་དང་གསེག་གིས་བཞག་ཚོག་ལ་སྟེང་འཛོག་གསེག་དང་ཐད་ཀྱིས་བཞག་ཀྱང་ཆོག) དེ་ལྟར་ཕྱིང་བུ་བཞག་ཚར་རྗེས་ཕྱིང་འདབས་ནང་དུ་ཁ་ཆགས་བྱེད་དགོས། ཕྱིང་བུའི་མགོ་ལ་བལ་ནག་གིས་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གཡུང་དྲུང་སོགས་རྟགས་རེ་འཛོག དེ་ནས་ཕྱིང་བུའི་སྟེང་ཟ་མའི་ནང་ཆུ་

བླངས་ཏེ་ལག་གཡས་ཀྱི་མཛུབ་མོ་ནམས་ཐར་ཐར་བྱས་ནས་ཆུ་གཏོར་དགོས། ཆུ་གཏོར་རྗེས་ཕྱིང་བུའི་རྩེ་མ་ནས་ཡར་སྣམ་རེས་བྱས་ནས་ཐག་པས་སྡོམ་དགོས། དེ་ནས་མི་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིང་བུ་འདྲིལ(ཁ་སྐད་ལ་ཕྱིང་བུ་བླངས་ཟེར།)དགོས། མ་ཁུག་ནས་སྟོང་གཅིག་འདྲིལ་རྗེས་བཅིངས་ཐག་ལེན་དགོས། བཅིངས་ཐག་བཤིག་རྗེས་བརྒྱ་ཙམ་འདྲིལ་དགོས། དེ་ནས་མ་ཕྱིང་ཁུག་ནས་བཀོག་ནས་ཕྱིར་མ་ཕྱིང་ཁུག་ལ་གཅུད་དེ་ལྔ་བརྒྱ་འདྲིལ་རྗེས་ཕྱིང་བུའི་ཕྱི་ནང་བརྗེས་ཏེ་དེ་ཙམ་འདྲིལ་དགོས། དེ་ནས་བཟུང་མ་ཕྱིང་ཁུག་ནས་འདྲིལ་ཏེ་སྟོང་ལྔ་ནས་ཁྲི་བར་འདྲིལ་དགོས། དེ་ནས་ཕྱིང་བུའི་ཚིལ་ཆུ་ནང་དུ་ལེགས་པོར་བཀྲུས་ནས་སྐམ་དགོས།

གུར་ཕྱིང་ནི(ཉིས་འཛོག)ཞབས་འཛོག་གསེག་གིས་བཞག་རྗེས་སྙིང་འཛོག་ཐུར་དུ་འཛོག་དགོས།

ཆེར་ཕྱིང(གསུམ་འཛོག)ཞབས་འཛོག་ཐུར་དུ་བཞག་པའི་སྙིང་ཐད་དུ་གཅིག་བཞག་རྗེས་དེའི་སྙིང་ཡང་ཐུར་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཟེར། ཆེར་ཕྱིང་ལ་ངེས་པར་དུ་ཨར(ཨར་ནི་རི་མོ་ལ་ཟེར)འབབ་དགོས།

ཞྭ་ཕྱིང་འཛོག་བྱེད་ལ་ལུ་གུའི་ཡུ་ཐུ་རབ་ཡིན། མཐའ་གསུམ་འཛོག དཀྱིལ་དྲུག་འཛོག ཞྭ་དབྱིབས་ས་དམར་གྱིས་ལས་དགོས།(ས་དམར་ནང་བལ་ཁྱུལ་བསྲེས་ནས་རྫུང་ནས་ལས་དགོས)མགོ་བུར་སྙིང་གཡུང་དྲུང་སྒོ་བཞི་དང་རྒྱ་ནག་ལྕགས་རི་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་ཏ་ཊས་

གཙོགས་པ་རེད།

ཕྱིང་བུ་འདྲིལ་གྲངས་བརྩེ་སྒྲོལ།

མཛོ་ནས་ནི་ཕྱི། མཛོ་ནི་རྟ་ཡོར། མཛོ་ནས་ཕྲུར་བ། མཛོ་ནས་འདེབ་ཕྱི། མཛོ་ནས་ཐ་བུར། མཛོ་ནས་འཛིར་ཕྱ། མཛོ་ནས་འདོད་སོ། མཛོ་ནས་ནེ་མ། མཛོ་ནས་ཡེ་སེ། མཛོ་ནས་ཨར་ཕྱ།

ཨར་ཕྱ་ནི་ཕྱི། ཨར་ཕྱ་རྟ་ཡོར། ཨར་ཕྱ་ཕྲུར་བ། ཨར་ཕྱ་འདེབ་ཕྱི། ཨར་ཕྱ་ཐ་བུར། ཨར་ཕྱ་འཛིར་ཕྱ། ཨར་ཕྱ་འདོད་སོ། ཨར་ཕྱ་ནེ་མ། ཨར་ཕྱ་ཡེ་སེ། ཨོ་རྡོ་རྟ་རྟ།

རྟ་རྟ་ནི་ཕྱི། རྟ་རྟ་རྟ་ཡོར། རྟ་རྟ་ཕྲུར་བ། རྟ་རྟ་འདེབ་ཕྱི། རྟ་རྟ་ཐ་བུར། རྟ་རྟ་འཛིར་ཕྱ། རྟ་རྟ་འདོད་སོ། རྟ་རྟ་ནེ་མ། རྟ་རྟ་ཡེ་སེ། ཨོ་དོ་དཔོ་ཆེན།

དཔོ་ཆེན་ན་ཕྱི། དཔོ་ཆེན་རྟ་ཡོར། དཔོ་ཆེན་ཕྲུར་བ། དཔོ་ཆེན་འདེབ་ཕྱི། དཔོ་ཆེན་ཐ་བུར། དཔོ་ཆེན་འཛིར་ཕྱ། དཔོ་ཆེན་འདོད་སོ། དཔོ་ཆེན་ནེ་མ། དཔོ་ཆེན་ཡེ་སེ། ཨོ་དོ་དེ་ཆེན།

དེ་ཆེན་ནི་ཕྱི། དེ་ཆེན་རྟ་ཡོར། དེ་ཆེན་ཕྲུར་བ། དེ་ཆེན་འདེབ་ཕྱི། དེ་ཆེན་ཐ་བུར། དེ་ཆེན་འཛིར་ཕྱ། དེ་ཆེན་འདོད་སོ། དེ་ཆེན་ནེ་མ། དེ་ཆེན་ཡེ་སེ། མཛོ་ནས་ཐ་བུར།

ཐ་བུར་ནི་ཕྱི། ཐ་བུར་རྟ་ཡོར། ཐ་བུར་ཕྲུར་བ། ཐ་བུར་འདེབ་ཕྱི། ཐ་བུར་ཐ་བུར། ཐ་བུར་འཛིར་ཕྱ། ཐ་བུར་འདོད་སོ།

ཐ་བུར་ནེ་མ། ཐ་བུར་ཡེ་ཤེ། ཨོ་དོ་ཅེ་ར།

ཅེ་ར་ནེ་ཡེ། ཅེ་ར་ཧོ་ཡོར། ཅེ་ར་ཤུར་བ། ཅེ་ར་འདེབ་ཡེ། ཅེ་ར་ཐ་བུར། ཅེ་ར་འཛིར་ཡ། ཅེ་ར་འདོད་སོ། ཅེ་ར་ནེ་མ། ཅེ་ར་ཡེ་ཤེ། ཨོ་དོ་ད་ལ།

ད་ལ་ནེ་ཡེ། ད་ལ་ཧོ་ཡོར། ད་ལ་ཤུར་བ། ད་ལ་འདེབ་ཡེ། ད་ལ་ཐ་བུ། ད་ལ་འཛིར་ཡ། ད་ལ་འདོད་སོ། ད་ལ་ནེ་མ། ད་ལ་ཡེ་ཤེ། ཨོ་དོ་ན་ཡ།

ན་ཡ་ནེ་ཡེ། ན་ཡ་ཧོ་ཡོར། ན་ཡ་ཤུར་བ། ན་ཡ་འདེབ་ཡེ། ན་ཡ་ཐ་བུ། ན་ཡ་འཛིར་ཡ། ན་ཡ་འདོད་སོ། ན་ཡ་ནེ་མ། ན་ཡ་ཡེ་ཤེ། ཨོ་དོ་ཡུ་ར།

ཡུར་ར་ནེ་ཡེ། ཡུར་ར་ཧོ་ཡོར། ཡུར་ར་ཤུར་བ། ཡུར་ར་འདེབ་ཡེ། ཡུར་ར་ཐ་བུར། ཡུར་ར་འཛིར་ཡ། ཡུར་ར་འདོད་སོ། ཡུར་ར་ནེ་མ། ཡུར་ར་ཡེ་ཤེ། ཡེ་ཁུས་ཙོ་ཡ།

གཞན་ད་དུང་བལ་ཁུལ་རྫིད་གསུམ་གྱི་སྐད་པ་འཁིལ་བྱེད་ལ་འཕང་དང་ཁྲིས་གཉིས་ཡོད། འཕང་མིང་གི་མིང་ནི་གསོམ་པ་ཡིན་ལ་འཕང་རྫོ་ནི་རྫོ་གོར་གོར་དཀྱིལ་ན་བུ་ག་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁྲིས་ནི་གཡག་རྔའི་རྔ་རྙིང་གིས་ལས་པ་ཡིན། སྐད་པ་འདི་དག་འཚམ་བཟོ་ཡི་རིགས་མང་ཆེ་བ་ལ་བཀོལ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། གུར་དང་སྟོག་པ་འདོགས་ཐག་གི་རིགས། སྒྲི་གདན། ཤུར་དུག རྡོ་ཕྱིར། ཟ་ཁ།

ཏོམ་སོགས་ཡོད།

རེ་ལས་བྱེད་ནི་ཐགས་ཁྲི་ཡིན། ཐགས་ཁྲིའི་རྒྱུ་ཆ་ལྕག་པ། ཉེམ་ཤིང་། དངོས་སྐུད་ཡིན།

ཏེ་ར་འདྲ་སྲོལ།

ཏེ་ར་ལ་ཏེ་ར་དང་མགོ་ཤུར（ཁ་སྐད སྤུ་ཧྲང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན）རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མགོ་ཤུར་མ་ཡིན་པའི་ཏེ་ར་ལ་སྨུག་གོང་དང་ཐོའུ་གོང་ཞེས་འདྲ་སྲོལ་གཉིས་ཡོད། ཏེ་རེའི་ཕུར་རྩེང་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་དོ། ཕུར་ཁ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་དང་སོར་ལྔ་ཙམ་འཛོག ཤོག་སྙོད་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་ལྷག་བཞག་ན་ཆོག ཤོག་སྐྱད་ཀྱི་ཕྱི་འཕོངས་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བདུན་ལྷག་དགོས། འོག་ཐུ་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་བཞི་ཡས་མས་དགོས། ཐོག་ཐུར་ཕལ་ཆེར་དཀྱིལ་མཐོ་དྲུག་ཙམ་ཡོད། ཐོག་ཐུའི་གསལ་ཡི་གསལ་རྩེང་ན་དཀྱིལ་མཐོ་གང་། གསལ་མགོ་ཚུང་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་དགོས། ཕྱི་འཕོངས་ཀྱི་གསལ་གཉིས་རྩེ་སྦྲ་ཐུས་ཏེ་མཆན་འོག་ལ་གཏུག་དགོས།（ཤོག་སྐྱད་ཀྱི་ཕྱི་འཕོངས་ལ་མཐོ་བདུན་ཟེར་བའི་ནང་ཕྱི་འཕོངས་ཀྱི་གསལ་གཉིས་ཐེ）

ཐོའུ་གོང་ཟེར་བ་ནི་སྐེ་ཐོག་ལ་དཀྱིལ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙན་གྱི་གོང་བ་ཞིག་འཕངས་ཏེ་དེའི་སྟེ་ཁ་ཕར་ཚུར་གྱི་འཕོངས་མགོ་གཉིས་ལ་བཏགས་པས་ཆོག འདི་ལ་ཐོའུ་གོང་ཟེར་རོ།

མགོ་ཤུར་ནི་བུད་མེད་ཚོས་ཆར་ཆུའི་ནང་བཞོན་མ་བཞོ་དུས་

གོན་པའི་ཕུ་རུང་མེད་པའི་ཕྱིང་བུའི་ལྭ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ཕྱིང་བུ་གཉིས་ཐོ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲུབས་བརྒྱབ་པའི་ཡར་སྣེ་ནས་མིའི་མགོ་རྒྱུད་པའི་ཐུལ་ཞིག་བཞག་པའི་ཕྱིང་སྣེ་འཕྲོ་མ་གསེག་གིས་གཅོད། ཐུ་སྣེ་པར་ཚུར་ལ་གསའ་ཆེན་རེ་འཕངས་པས་ཆོག མི་ཞིག་ཡར་ལངས་ནས་བསྡད་ན་ཐུ་སུམ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

གུར།

སོག་གུར་བཟོ་ན་ཚང་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཆ་ནི་ཨུ་ཧུ (སོག་སྐད)། ཧ་ར་ཆེ། ཚམ་ཚ། ཕྱིང་བུ། ཐིག་གུ སྐེ་རག འདབས་དཀྱུས། ཁ་ཚབ། གནོན་ ཐགས། ཕུར་བ། ནང་སྐག ཁ་བཅིངས། འོད་ཟེར། ཁུ་ཐགས་ཕྱ། ཅག་ཐགས་ཕྱ། ཤིང་སྒོ ཧོན། ཁུ་ཤིག་ལྷེ་བཅས་དགོས། སོག་གུར་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ཆ་གཅིག་འདྲ་ཡིན། གུར་ཕུབ་སྐབས་དབྱར་འགེབས་དང་དགུན་འགེབས་གཉིས་ཡོད། དབྱར་འགེབས་ནི་འགྲམ་ཕྱིང་དེ་སྟོན་ལ་འགེབས། ཚམ་ཚ་རྗེས་ནས་འགེབས་དགོས། དེ་ནི་ཆར་ཆུ་གུར་ནང་དུ་མི་ལྷུག་པའི་ཆེད་ཡིན། དགུན་འགེབས་ནི་ཚམ་ཚ་སྟོན་ལ་འགེབས་དགོས། འགྲམ་ཕྱིང་རྗེས་ནས་འགེབས། དེ་ནི་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས་གནོད་འཚེ་མི་ཐུབ་ཆེད་ཡིན།

གུར་ཕྱིང་།

གུར་ཕྱིང་ལ་གླད་ཕྱིང་གཉིས། འགྲམ་ཕྱིང་གཉིས། ཕུགས་ཕྱིང་གཅིག་བཅས་ཕྱོན་ལྔ་ཡོད། གླད་ཕྱིང་འདྲ་ན་ཨུ་ཧུས (སོག་སྐད) ཚད་

ཐིག་ལེན། ཨུ་ཏུ་ལས་ཙུང་ཐུང་ན་འགྲིག རས་ཀྱིས་གུར་ཕྱིང་འདྲ་ན་ཨུ་ཏུ་ལས་ཙུང་ རིང་དགོས། གུར་གྱི་ཕྱིར (ཁ་སྐད) ཕུབ་ནས་ཚད་དགོས།

གུར་ལས་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ། ཨ་ཙུར་ཧྥ། གཙེར་ཤིང་། རྒྱན་བུ (ཁ་སྐད)། ལྕང་མ། ཨུ་རོམ (འབུག)། སོག་ལེ་སོགས་དགོས།

ལས་སྒྲོལ། ལྕང་མ་གཏུབ་རྗེས་ཆུ་ནང་ལ་ཞག་གཅིག་སྦངས་དགོས། དེ་ནས་བུན (ལུད) བཞག་ནས་དེའི་ནང་ངར་ཏེ་རྔོས་སུ་འཇུག དེ་ནས་དྲང་ཕུད་དགོས། དེ་ནས་གཞོག་པ་དང་བུ་ག་ཕུད་དགོས། ཐེར་ཤིང་གི་དབྱིབས་ནི་མགོ་ཕྱིར་ལ་ཙུང་དགུ་ཡོད། དཀྱིལ་ཙུང་ཕྱིར (ཁ་སྐད)། ཟ་མ་དྲང་མོ་ཡིན། རྒྱན་བུས་ཨུ་རོམ་བསྐོར་ཏེ་ཐེར་ཤིང་ལ་བུ་ག་ཕུད་དགོས། གུར་གྱི་ཐེར་སྒོག་གཅིག་ལ་ཐེར་མགོ་དགུ་ནས་བཅུ་གསུམ་ཙན་སོགས་ཡོད་ལ་དེ་ལས་ཆེ་ན་འང་མི་ཆོག་རྒྱུ་མེད། གུར་གྱི་ཆེ་ཆུང་མ་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་ལས་སྒྲོལ་ཆེ་ཕྱོགས་ནས་མཚུངས་སོ།

གུར་ཐེར་སྒོག་གཅིག་ལ་ཐེར་མགོ་བཅུ་གཅིག་ཙན་ཞིག་ལས་བའི་དཔང་བཏང་ན། དེའི་ཐེར་སྒོག་གཅིག་ལ་ཐེར་གྲངས (རིང་པོ) བཅུ་གཉིས་དགོས། ཐེར་གྲངས་རེའི་སྟེང་བུ་ག་དགུ་ཡོད། བརྒྱད་མ (འབྲིང་པོ) ལ་ཡར་འཁོར་གཉིས་དང་མར་འཁོར་གཉིས་ཡོད། བདུན་མ (ཐུང་བ) ལ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཡར་འཁོར་གཅིག་དང་མར་

འཁོར་གཅིག ཏྲུག་མ་ལ་ཡར་འཁོར་གཅིག་དང་མར་འཁོར་གཅིག ཁ་རིང(གཡས)ཡར་འཁོར་གཅིག མར་འཁོར་གཅིག ཁ་ཐུང(གཡོན)ཡར་འཁོར་གཅིག མར་འཁོར་གཅིག་བཅས་དགོས་དེ་བཞིན་བུ་ག་ལྔ་ཅན་དང་བཞི་ཅན། གསུམ་ཅན་སོ་སོར་ཡར་འཁོར་གཅིག མར་འཁོར་གཅིག ཁ་རིང་ཡར་འཁོར་གཅིག མར་འཁོར་གཅིག ཁ་ཐུང་ཡར་འཁོར་གཅིག མར་འཁོར་གཅིག་བཅས་དགོས། གཉིས་མ་ལ་ཡར་འཁོར་གཅིག་དང་མར་འཁོར་གཅིག་ལས་མེད། (བདུན་མ་བརྒྱད་མ་སོགས་ནི་ཐེར་ཤིང་སྟེང་གི་བུ་གའི་ཁ་གྲངས་ཀྱིས་ཐགས་པ་རེད།) གོང་གི་དེ་དག་ནི་ཐེར་མགོ་བཅུ་གཅིག་ཅན་གྱི་ཐེར་ཤོག་གཅིག་ལས་བར་ཚང་དགོས་པའི་ལྷུ་ལག་གི་རིགས་ཡིན། དཔེར་ན་ཤུར་ཐེར་མགོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་ཟེར་བ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐེར་ཤོག་བརྒྱད་དགོས། སོག་ཤུར་ཆེ་བ་ནི་ཐེར་མགོ་བརྒྱད་ཅུ་ཚང་དགོས། དེ་ལ་ཐེར་གྲངས་ཏྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ཡོད། དེའི་ནང་ཨུ་ཏུ་ཆེ་གཉིས་ཡོད། ཆུ་འགོག་སྒོ་གཅིག་ཡོད། བརྒྱད་མ་མགོ་ཅན་བཅོ་ལྔ། བརྒྱད་མ་ཡར་འཁོར་བཅུ་བཞི་དགོས། གནོག་པ་བཞི་དགོས། གནོག་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཤིང་ཐུར་བརྒྱད་རེ་དགོས། ཐེར་ཤོག་བརྒྱད་དགོས། ཐེར་ཤོག་རེ་རེའི་མགོར་བཅུ་རེ་དགོས། ཤིང་ཐུར་གྱི་ཁ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་ཏྲུག་དགོས། ཡང་ཐེར་མགོ་དགུ་ཅན་གྱི་ཐེར་ཤོག་གཅིག་ལ་ཐེར་གྲངས་ཏྲུག་ལས་མེད། དེ་བཞིན་ཤུར་གྱི་ཆེ་ཆུང་ནི་ཐེར་ཤོག་གི་

ཁ་གྲངས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་ཐེར་མགོའི་མང་ཤུང་ནི་ཐེར་གྲངས་ཀྱིས་ཕུད་དགོས་པ་ཤེས་དགོས། གུར་སྒོ་གཏུག་སར་ཐེར་གྲངས(རིང་པོ)གསུམ་སྟོན་དགོས། ཨུ་ནུ་གྱེན་གཉིས་དགོས། གུར་སྒོའི་སྐད་ལ་ཐུག་ཡོད། བརྒྱན་མ་རྐང་རིང་ཞེས་པ་གུར་སྒོའི་ཞབས་ལ་ཐུག་ཡོད། གུར་སྒོའི་སྐད་ན་ཨུ་ནུ་ལྷ་ཡོད།

ཧ་ར་ཆེ། དབྱིབས་ཀོར་ཀོར་ཡིན། དེ་ལ་བུ་ག་ཐེར་མགོའི་ཨུ་ནུའི་ཁ་གྲངས་ཀྱི་སྟེང་བུ་ག་ལྷག་མ་བརྒྱད་དགོས། བརྒྱད་པོ་དེ་ཚམ་དཔར་ར་སྦྲད་ས་ཡིན། ཧ་ར་ཆེ་ནི་ཤིང་གཉིས་ཁ་སྦྱར་ནས་ལས་དགོས། ཤིང་གི་ངོས་གཅིག་ནས་བུ་གའི་དབྱིབས་བཏོད་དེ་དེའི་སྟེང་ཤིང་གཞན་པ་ཞིག་ཁ་སྦྱར་ནས་ཧ་ར་ཆེ་ལས་བ་ཡིན།

སྐད་ནག

སྐད་གྲུ་བཞི་ཡིན། དེར་འདབས་སྦྲད་ན་གྲུ་བཞི་པོར་གསལ་བཞི་འཕེན་དགོས། གསལ་རྟེང་ན་རེ་ཞེང་གཉིས་གཤིབ་པ་ཞིག་ཡོད།(རེ་ཞེང་ན་མཛོ་གང་སོར་བཞི་ཙན་སོགས་ཡོད) རེ་ཞེང་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་གཉིས་ཡོང་། སྐད་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ལ་རེ་ཞེང་བཙོ་ལྔ་ཙན་སོགས་ཡོད། གྲུ་ཆོན་བཞི། དཀྱིལ་ཆོན་གཉིས་ནས་གསུམ་ཙན་ཡོད། གསུམ་ལས་ཆེ་བ་ཤུང་ངོ་། གྲུ་ཁ་ནས་སྒོ་ཕུད་ཀྱང་ཆོག་ལ་མ་ཕུད་ཀྱང་ཆོག སྐད་ནག་གི་དབྱིབས་དེ་གཙོ་བོ་ཀ་ཁུང་ཕུད(རེ་ཞེང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ཕུད)སྐབས་ཕུད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལེའུ་བཅུ་གཅིག འཁྲིམ་འཁྲུལ།

འཁྲིམ་འཁྲུལ་ཏ་གཡག་ལ་བསྟེན་དགོས། གཞུང་ལམ་སོགས་ལམ་བདེ་མོ་མེད། ཤར་ལམ་དང་རྐང་ལམ། སྐྱ་ལམ། རི་ལམ། ཚོང་ལམ། ནགས་ལམ། སྐོང་ལམ། གསང་ལམ། ནུ་ལམ། རྒྱའི་རབ་ཁ་བཅས་ཡོད།

ཚོ་བས་རྩ་འཛོགས་བྱས་ནས་མི་ཁ་ཤས་མཉམ་དུ་ཚོང་ལ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་སོང་ན་ལམ་ནས་ཇག་པས་ཚོང་ཟོག་འཕྲོག་འགྲོ་བས་ངོ་ན་ངན་དེའི་རིགས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གཞན་སྟོན་ཚོང་དགུན་ཚོང་གཉིས་ནི་དགུ་བའི་འཆམ་དང་རྒྱ་ལོའི་སྨོན་ལམ་གཉིས་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས།

ལོ་གཅིག་ལ་ཐེངས་གསུམ་འགྲོ། {
དབྱར་བདུན་པའི་རིགས་གྲུ་ཡི་སྐབས།
དགུ་བའི་འཆམ་གྱི་སྐབས།
རྒྱ་ལོའི་སྨོན་ལམ་སྐབས།

སྐུ་ལམ།

1 ཁྲིམས་ཆག་གི་ལམ། ལྷ་བྲང་ནས་རྫོང་གཙང་ཤིང་སྔོ་ཀ་ཅེ།ལམ་འདི་གཙོ་བོ་ཚོང་ལམ་དང་ཟ་མའི་ལམ་ཡིན། གཙོ་བོར་དགུན་དུས་སྤྱོད།

2 པན་ཆེན་གྱི་ལམ། ལྷ་བྲང་། འདི་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚོང་ལམ་ཡིན།

3 དཔུས་ལམ། མདོ་ཤུལ་རྫོང་མཁར་གྱི་རབ་མགོ ཙ་རྒྱ། དཔེ་ཁོག (དདུལ་ར) ། ཤི་ཁོག སེང་གེ་བརྒྱ་འདུས། ལྷ་ས། ལམ་འདི་གཙོ་བོ་མཇལ་ལམ་ཡིན། སྐར་ནོག་བྱས་ཏེ་ཏུ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚོད་ཙམ་མཉམ་འགྲོ་བྱེད། འདི་ལ་སྐར་དཔོན་འདེམས་ཡོད་པ་དེའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་སྟེ་འདྲེན་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་འདུག་གི་ཚོད་འཛིན། སྐར་ནོག་ནང་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐག་གིས་གཅོད།

4 རྩྭ་ལམ། འདི་ནས་མཚོ་ནུབ་ཀྱི་རྩྭ་ཁ།

5 ཚོང་ལམ། སྟོད་ཀྱི་ཟུང་ཆུ། ལྷ་བྲང་། སྨད་ཀྱི་ཀ་ཅེ།

6 ཤར་ལམ། འདི་ནས་ཀོས་ནན་རྫོང་གི་མདུང་ཤིང་རིབ་ཁའི་བར་ལ་ཤར་ལམ། ཁ་སྐད་ལ་ཤར་བ་ཁྲི་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་ཤར་བའི་ཚོང་པ་ཁྲི་གཅིག་ཙམ་ལ་ཟེར།

ལེའུ་བཅུ་གཉིས། སྐྱེལ་འདྲེན།

སྔར་རབས་སུ་ཛ་མོང་ཡོད་ནའང་། དུས་རབས་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལ་རྟ་དང་མཛོ་གཡག་ལས་མེད། དུས་བཞི་ལས་དབྱར་སྟོན་དགུན་གསུམ་ལ་འབྲོག་པའི་རུ་བའི་གནས་སྤོར་དགོས། རུ་བ་སྤོར་དུས་མཛོ་གཡག་ལ་ཁལ་བཀལ་ནས་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད། རུ་བ་སྤོར་བའི་དུས་ཚོད་དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་། ཐུ་ས་ལག་ཆེ། ནུ་གི ཁུ་འདུ་དང་རུ་སྐོར་རྒད་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐག་གིས་གཅོད། ཐག་གི་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་ལ་ཁ་ཆར་འབབ་ནའང་རུ་བ་ངེས་པར་དུ་སྤོར་དགོས། རིང་ས་རེབ་གོང་མཐའ་སླུག་དང་འབལ་ལོག ཧོར་གཙང་ཤིང་སྣོ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཡིན་མོད། ཆེང་ཞང་རྒྱལ་རབས་རེ་རེས་གཞན་ལ་ས་གཡར་བ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ས་ཕྱིན་ཛེ་ཆུང་དུ་སོང་། དམག་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་འཕྲིན་ཡིག་སྐྱེལ་དུས་རྟའི་བང་རྫལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེལ་དགོས། ཉེ་སར་ཀི་འདེབས་པ་དང་ཐུང་སར་གཡག་ཞོན་ནས་བརྡ་རྒྱུག་པར་འགྲོ ཉིན་ཞག་གསུམ་བཞིའི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་དུས་ཚོད་གཉིས་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྐྱེལ་དགོས། ཚོང་ཟས་སྐྱེལ་འདྲེན་ལའང་རྟ་དང་མཛོ་གཡག་རྣམས་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་།

ལེའུ་བཅུ་གསུམ། ཚོང་ལས།

སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་དུ་སྟོན་དགུན་གཉིས་གཙོ་བྱས་པར་ཚོང་ལ་འགྲོ་དུས་ཤ་དང་གླ་རྩི། ནོམ་མཁྲིས། ནོམ་པགས། ཤ་ར། ཀོ་པགས་ཚར་གསུམ། མར་ཆུར་ཕྱུ་མ། འབྲི་མཛོ་མོ། རྟ། ལུག བལ་ཁུལ་རྩིད་གསུམ། ཝ་པགས་སོགས་ཁྱེར། ཚུར་ལ་སྲམ། བྱུ་རུ། གཡུ། ནས་རྩམ། སྔོ། ཇ་སྨ། སྐ་གཙུ། སྤུར་བ། བཞོ་ཟེའུ། དབྱུག་པ། སྒྲོན་པ། ཉོམ་པ་སོགས་ལ་བརྗེ།

ས་གཞན་གྱི་ཤར་བས་ཚོང་རྡུད་ནས་ཡོང་བ་ལ་ཀོ་དང་པགས་པ། ཚ་རུ། མར་ཆུར། ཁུལ་རྩིད། བལ་སོགས་འབྲུ་རིགས་དང་སྒྲོན་པ་སོགས་མཁོ་ཆས་ལ་བརྗེ་རྒྱུ་ཡོད།

འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མར་འཇལ་རྒྱུ་མེད་པར་བྲེ་ལ་འཇལ་དགོས། བརྩི་སྲོལ་ལ་ཁལ་གཅིག ཁལ་གཉིས་ཞེས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་། ཁལ་གཅིག་དེར་སང་གི་རྒྱ་མ་ལྔ་ཡིན།

ཚོང་རར་རིན་མཉམ་བརྗེ་འཚོང་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་རུང་། རྒྱུགས་དངུལ་ལའང་དངུལ་སྒོར། རྒྱ་ནག་གསེར་གཞོང་མ། ལྔ་བཅུ་མ་ན་ཏུ་ཅན། ལྔ་བཅུ་མ། ལྔ་ལོས། བཅུ་ལོས། དངུལ་སྲང་། ཞོ། ཁྲ། ཟངས་ཏེང་། དོང་ཙེ། ཚན། ཚན་བཅུ་དོང་ཙེ་གཅིག དཀར་

སྒོར། ཞོ་བདུན་དཀར་སྒོར་གཅིག རག་ཚྭན། ཟངས་གྲངས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱུག་མི་ཆེའོ། །

ལེའུ་བཅུ་བཞི། དམག་དོན་འཐབ་འཁྲུག

སྐྱེར་ན་ཆེ་བ་སོ་སོའི་བར་ལ་འཐབ་རྩོད་ཕྲན་བུ་འབྱུང་བ་དུས་དེར་མཆོན་ན་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་རེད། བོད་སོག་བར་ལ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ཆུ་ལུག་སྤྱི་ལོ 1883 ལོར་ཆེང་ཧྲང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ནང་སོ་མགོན་པོ་རྒྱལ་གྱིས་རོང་ཤོག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིས་པ་མཐེ་བོང་ཙམ་ཡན་ཆད། ལོ་ལོན་ཀན་ཀོན་མན་ཆད་ནས་བཟུང་། འབྲི་མོ་བཞོ་བའི་བུ་མོ་མང་པོ་དང་ཐ་ན་ཟློག་འདོགས་སའི་ཧྲང་དང་འདོགས་སྤྱད་སོགས་ཀྱང་ཁྱེར་ཏེ་དམག་བུ་ཏས་ཁེངས་པ་ཡོང་ནས"སོག་སེར་པོ་ཚང་ལ་ཇི་འདྲའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། ང་རོང་པོ་ནང་སོ་ལ་ཇི་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཞིག་ཆེ"ཞེས་འདོད་སེམས་མ་གཏོན་པར་སོག་ཡུལ་ལ་དཔུང་འཇུག་བྱས། དུས་དེར་ཧྲུང་ཡིག་ཅིས་ཕུས་ཀྱི་ལག་ན་ཀླུ་ཏ་པ་ལའི་དམག་དར་བཟུང་ཡོད། ཁོ་དཀྱིལ་རའི་དམག་དཔོན་མི་ནག་ཧ་ནག་ཅན་ཡིན། ཧོ་ཞོད་ཡི་དམ་དང་ཨ་རིག་རྫོ་རྫོ་གཉིས་ཤར་གྱི་དམག་དཔོན་ཡིན། ཨ་དཀོན་སྐྱན་གྲགས་སོགས་དམག་ལ་ཆས། བན་པོ་ཧུལ་ལི་ཕྲུན་བཞིས་རོང་དམག་མང་པོ་བསད་པས"སྤྱག་ཀན་ཕྲུན་བཞི"ཞེས་པ་དང་ཧྲུང་ཡིག་ཅིས་ཕུས་ལ"ཧྲུང་ཡིག་ཞི་ལི"ཞེས་མཚན་སྐྱན་གྲགས། སོག་དམག་ལ་

སྟོབས་ཆེ་ལ་དཔའ་ངར་ལྡན་པས་རོང་དམག་གིས་འགོག་མ་ཐུབ་པར་ཕྱིར་ཐྲོས་པས་དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་རྗོ་ལུང་ལ་རོ་ལུང་ཐོགས། དེ་ཕྱིར་ལ་རོ་ཕྱིར་ཐོགས། རོང་དམག་གིས"སོག་མིས་མིག་ཅེར་ནས། སོག་རྟའི་ཁ་གདངས་ནས་ཡོང་ན"ཞེ་མ་སྐྲག་འདི་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་དང"དྲུང་ཡིག་ཞི་ལིས་མི་སོས་གསོད། རྟ་ཁུ་ལིང་གིས་ཀུང་དམག་གསོད"ཅེས་བཤད་པའི་ངག་རྒྱུན་བྱུང་། གཞན་ཡང"ཇ་ཐབ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོགས། ཁྲལ་གདན་བཅོ་བརྒྱད་བཏྱེབས"ཞེས་པའི་ཁ་དཔེ་བྱུང་། ཕྱིར་སོག་པོའི་དམག་གིས་གནོད་སྐྱོན་བཞིའི་དར་འཕྱར་གྱི་ཡོད།

འབོས་མགོ་རོ་ཚང་གི་ལ་ལོས་བཀྲ་ཤར་བཀྲ་ནག་གིས་དེད། སྤྱི་ལོ 1933 ལོའི་བོད་ལོའི་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དེའི་རྗོད་ལ་ཡོང་ནས་དྲུང་ཡིག་གི་ལུག་པ་ཐུར་རྐན་གྱི་མདོ་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་དཔུལ་རྣའི་དམག་བརྒྱུགས་ནས་ཟིན་ཐར་འཛིགས་སོ། བསོད་ནམས་པང་། རྟ་པ་མགོ་སྐྱང་གསུམ་བསད། ཨ་པུ་ཅེ་དང་མགོ་པ་རྒྱ་རོ་གཉིས་བཟུང་ནས་སོང་། ཨ་རིག་གཙོད་ལོ་འབོས་མགོ་རོ་ཚང་ལ་སོང་ནས། "ད་ཐེངས་ཀྱི་ཕྱོད་འདི་འཁྲིག་ནི་ཕྱོས། ཁྱོད་ཐུག་ས་དེ་དྲུང་ཡིག་ཞེ་བ་རེད།"ཅེས་བཤད་ཀུང་མ་ཉན་པས། ཁོས་ཡ་ཡ། "དྲུང་ཡིག་གི་དམག་རྒྱ་ལོའི་བཅོ་ལྔའི་དགོང་མོ་བརྒྱུག་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་སྒྲིག་ཕྱོས"ཞེས་བཤད་ནས་ཕྱིར་ཡོང་། དྲུང་ཡིག་ཅེས་པུས་ལོ་མཛོ་བས་དམག་ལ་འགྲོ་

མི་ཐུབ་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཞང་གིས"ཁྱོད་ཁ་ལས་ཅན་ཡིན་པས། ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་དམག་སྣ་ཚུད་ཙམ་སྡོངས"ཞེས་བཀའ་ཕབས་ནས། "བཀྲ་དཀར་བཀྲ་ནག་གཉིས་ཀྱི་ལག་ཏུ་དར་དཀར་ནག་གཉིས་བཞག་ནས་སྔོན་ལ་རྒྱུགས་དགོས"ཞེས་བཀའ་ཕབས། དྲུང་ཡིག་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ་ཡིས་ཀླུ་ཏ་པའི་དམག་དར་བཟུང་ནས་ཁྲག་དམར་ཕོག་གི་རྒྱ་མགོ་དམར་གྲུས་ཀྱི་མགོ་བར་སུ་ཏུག་ཆུད་པའི་པ་དམག་གི་སྣ་དྲངས། དེ་ནས་སྐྱ་སོའི་ལག་ཏུ་དམག་དར་བཞག་ནས་ཕྱིར་ཡོང་། ལྷ་སྡེ་མཛུག་སྔོན་རོ་དང་ཐེ་གན་རོ་གཉིས་རྒྱ་སོའི་བཙོ་ལྷའི་དགོང་སོར་བཅུག། ཏ་ཆོར་ལུག་གསུམ་དེད་ཡོང་། རྗེས་སུ་ཕྱིད་པ་བཤད་ནས་འཁྲིག་མཐུན་བྱུང་ངོ་། །

ལེའུ་བཅོ་ལྔ། རིག་གནས།

1 རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས། གླུ་ལེན་གར་རྩེད་དང་། རྟ་རྒྱུག ཆུ་རྩེད་སོགས་ཡོད། དེའང་ལོ་གསར་དང་། ཡབ་རྗེ་བསྐོང་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་འགོ་འཛིན་གྱི་མི་སྣ་དང་བཀོད་སྒྲིག་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རྩེད་མོར་རོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། དཔའ་ཐུད་ལེན་པ། མེ་ཏོག་གོང་ལེན་སོགས་ཀྱི་རྟ་རྒྱུག་རོལ་རྩེད་དང་། ཁྱིམ་ཚང་རྟ་ཁ་སྒྱུལ་ནས་གླུ་ལེན་གར་རྩེད་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

2 ཆོས་ལུགས་རིག་གནས། ལྷུང་རྟ་བཏོན་ནས་སོ་ཁྲ་བརྒྱག་པ་དང་། དཔའ་ཐུད་ལེན་པ། «དྲི་མེད་ཀུན་ལྡན» འཁྲབ་པ་སོགས་མང་། འདི་གཙོ་ཆེ་བ་སོག་པོའི་སེར་སྐྱའི་ཕྱོགས་ནས་རོལ།

3 རིག་གནས་ཞུལ་བཞག «འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསེར་བྲིས» «སེམས་པོའི་གདམས་རྒྱུད་ནུ་ཧིག་ཕྲེང་མཛེས» མེད། «སེམས་པོའི་ཞལ་ལུང» «སྐན་དཔེ་གཅེས་བསྡུས» མེད། གསེར་བྲིས། དངུལ་བྲིས། དུང་བྲིས། གཡུ་བྲིས། མཚལ་བྲིས་སོགས་ཀྱི་གླེགས་བམ་སྣ་ཚོགས་ད་ལྟ་མེད། བ་སོའི་རྒྱ་མ། གཟི། མཆོང་། མཁར་ཟངས། ཨེ་མག་ཚེ་ཁོའི་ཐོབ། དམ་ཅན་གྱི་ཐང་ག རྟ་སྒ། ཀོ་སྐམ། ཟེའུ་ཐོ། ལག་སྒོར། གཡུ་ཡི་སྒྲོལ་མ། དགའ་བདེ་མཁན་པོ་ཚང་གི་ཐུར་བུ། ཏླ་མ་བཀའ་

བཅུ་ཡི་གཙོད་མདར། ཀྱུ་རྩེ་ཞར་མིག་བྲིས་ནས་རྩེ་འཁྱམ་དུ་སྦེབ་ཕོར་གྱི་ཁོང་དུ་མཁར་བརྫུང་ནས་བསྡད། རྗེས་སུ་གནམ་ལྕགས་ཐོག་གིས་རྡུབས་པའི་མཁར་ཤུལ་ནས་མཆོང་དང་ཐོག་ཀ། ཕྱེ་རྫ། བ་ཤུ་སོགས་ད་ལྟ་རྙེད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ལབ་རྩེ་དང་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་མང་པོ་མཆིས།

4 དམངས་ཁྲོད་རྩེད་རིགས། འཁྱིག་འདེད་པ། འབའ་འཐེན་པ། བྲེ་གེ་རྒྱག་པ། སྤྱང་ཀི་ལུ་གུ ཤོ་ཕྱུ་འཛུགས་པ། ཐོད་དཀར་ཐོད་ནག་འཐེན་པ། ཚེ་ཕ་མོ་དོ། སྤྱང་ཀི་ལུ་གུ ཨ་ཡེས་ཁབ། ཐག་ཉིང་།

འབའ།

འབའ་རྫེའུ་ལ་རྫེའུ་ལྔ་དགོས། འཐེན་མཁན་ལ་ཕོ་མོ་དང་རྒན་གཞོན་གྱི་ངེས་པ་མེད། འཐེན་མཁན་མང་ན་ཆ་བཏབ་ནས་རོགས་པ་སྒྲིག་དགོས། ཐོག་མར་གཉིས་འབའ་ནས་འཐེན་དགོས། གཉིས་འབའ་ནས་དོམ་བཅུ་བཀལ་རྗེས་རྡུལ་འབའ་རྩེ། རྡུལ་འབའ་ནས་དོམ་བཅུ་བཀལ་དུས་ཐུག་མི་ཉན་ཐུགས་རྗེ་སྟོན་པ་རྩེ།

1 གཉིས་འབའ་ལ་ཁེར་ཀ། གཉིས་ཀ། གསུམ་ཀ། བཞི་ཀ། ཆ་འདེབ་པ (ཐེངས་གསུམ་ལ་བཏབ་ཆོག) མཛུག་ལྷག བསུ་བརྗེ། སྣ་སྟོད། འཆབ། (འཆབ་འདེབས་དོམ་ འགེལ་དགོས) ཡོད།

2 རྡུལ་འབའ། འབའ་ཕན་ཚུན་ཐུག་ནས་ཡོད་མི་ཆོག ཁེར་

ཀ། གཉིས་ཀ། གསུམ་ཀ། བཞི་ཀ། ཆ་འདེབ་པ (ཐེངས་གསུམ་ལ་བཏབ་ཆོག ཐུར་ཆབ་བྱེད་དགོས) མཇུག་ལྷག བསུ་བཟེ། སྣ་སྟོད། འཆབ། (འཆབ་འདིས་དོམ་འགེལ་དགོས། ཐུར་འཆབ་བྱེད་དགོས) ཡོད།

3 ཐུག་མི་ཉན་ཐུགས་རྗེ་སྟོན་པ། (འབའ་རྡེའུ་ཕན་ཚུན་ལ་ཐུག་མི་ཆོག་པ་དང་ཕན་ཚུན་དགོས་མི་ཆོག) ཁེར་ཀ། ཉིས་ཀ། (འཕེན་རོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིན) སུམ་ཀ། (སྔོན་མ་དང་མཚུངས) བཞི་ཀ། ཆ་འདེབ་པ (སྐོར་ཏེ་འཆབ་དགོས) མཇུག་ལྷག (ཐེངས་གསུམ) ཁུ་ཚུར་ཐང་རྒྱུག (ཐེངས་གསུམ) བསུ་བཟེ། ལག་གསོག མགོ་མང་། འབའ་རུང་འབའ་ཐུང་། ཐོད་རྒྱུག རྒྱབ་ལག ཙི་གུ་རམ། སྣའི་བཞི་ཀ། སྣ་སྟོད (གཅིག་སྟོད་དང་སུམ་སྟོད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་འབའ་རྡེའུ་ཐུར་སྒྲིལ་བྱེད་པ)། དོམ་ཆ (སྐོར་འཆབ) བཅས་སོ།

ཐེ་གེ

ཐེ་གེ་ནི་ལུག་གི་སུག་སྐམ་དང་རྗེ་ངར་གྱི་མཐུད་མཚམས་ན་རུས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཐེ་གེ་ལ་རྟ། ལུག ར་མ། མཛོ། (འདི་ལ་ སྔོན་ཆད་ཛ་མོང་དང་མཛོ། དེང་སྐབས་ཐོང་བུ་ཟེར་རོ།) ཀེག་ལངས། སྣ་ཚོགས་བཅས་ངོས་རེ་རེ་ཡི་འབབ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ཏེ་རྟ་རྟ་ལ་རྒྱུག་པ། ལུག་ལུག་ལ་རྒྱུག་པ། དེ་བཞིན་ར་མ་དང་མཛོ་འང་

རང་རང་གི་རིགས་ལ་རྒྱག ཀེག་ལངས་བབས་ཚེ་འཕྲོག་རེས（ཏབ་ཐོབ་ཟེར།）བྱེད་དགོས། སྨྲ་ཇོགས་ནི་རང་ལ་གང་ཞིག་འབབ་དགོས་ཚེ་དེའི་རིགས་སུ་སྨྲ་ཡིས་ཇོགས་ནས་རྒྱབ་ཆོག འཕེན་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཐེ་གེ་བཞི་ནས་དྲུག་རེ་འཕེན་པ་ དང་སྨྲ་ཁ་གཅིག་ཏག་ཏག་བབ་ཚེ་ལུས་སོན་འཕྲོག་རེས（ཏབ་ཐོབ་ཟེར།）བྱེད་དགོས། ཧ་གཅིག་བཅུ། ལུག་གཅིག་གཉིས། ར་མ་གཅིག་གཅིག   མཛོ་གཅིག་ལྔ། ཀེག་ལངས་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཡིན་ལ་ཐེ་གེ་བརྒྱབ་ཚར་རྗེས་མང་ཉུང་བསྡུར་ནས་དོན་འགེལ་རེས་བྱེད་པ་ཡིན།

ཐེ་གེ་ལ་ཧ་གཙོད་ཅེས་པའི་རྩེད་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། མི་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་གེ་ཡོད་ཚད་མཉམ་བགོ་བྱས་རྗེས་རང་རང་གི་སྔུན་དུ་ཧ་བྱས་ནས་གྲལ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐེ་གེ་གཅིག་གིས་ཕར་རྩུབ་ཀྱི་ཐེ་གེའི་ནང་ལ་རེས་མོས་བྱས་ཏེ་བརྒྱབ་ན་དེའི་ནང་གི་དུ་ཇོགས་ན་དེ་དག་རང་གིས་ཁྱེར་ནས་བཟང་ངན་ལ་བལྟས་ཏེ་དོན་འགེལ་རེས་བྱས་ནས་རྩེད་པ་ཞིག་ཡིན།

འགྱིག（མིག་མངས）

འགྱིག་ལ་མཚོང་ངམ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་མང་སོད། ཚད་དང་རན་པ་ནི་མཚོང་བཅུ་གསུམ་ཅན་དང་བཅོ་ལྔ་ཅན་ཡིན། འགྱིག་རྡེའུ་དཀར་ནག་གཉིས་རེས་བསྐོར་ཏེ་སྔོན་ལ་དཀར་པོས（རྡེའུ་དཀར་པོ་ཅན་ལ་ཟེར）འགྱིག་འཛོག་དགོས་ཤིང་། འཕོང་རྡེའུ་འམ་མཐའ་མར་

རྡེའུ་ནག་གིས་བཞག་པས་འཁྲིག་འཛོག་པའི་རིམ་པ་ཚར་བ་ཡིན། ཁ་སྐད་དུ་དཀར་ར་དང་ནག་ག་ཟེར། འཁྲིག་ཡིན་སྐབས་སུའང་རང་ཤ་ཡིན་པར་ཐོག་མར་ནག་པོས（རྡེའུ་ནག་ཅན་ལ་ཟེར）སྔོན་ལ་རྡེའུ་དཀར་ནག་གཉིས་བླངས་རྗེས་དཀར་པོ་འགྲུལ་དགོས། སྔོན་ལ་ཡིན་མཁན་ནག་པོས་རྒྱལ་ཁ་འཕྲེར་བའི་ཚད་མཐོ་ནའང་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཆེན་བཅད་དེ་བཤད་ཁག་པོ་ཡིན། འཁྲིག་འདེད་སྐབས་རྡེའུ་ཟ་བ（ཁེར་ཟ། ཉིས་ཟ། སུམ་ཟ། བཞི་ཟ་ལ་སོགས་ཡོད）། སྨམ་རྒྱག་པ（ཁེར་སྨམ། ཉིས་སྨམ།）ཏ་ཡིན་ལས་པ（བསེགས་ཏ། ཏ་ཡིན་མགོ་གཉིས་མ། ཕྱི་ཏ་རྒྱབ་ཏ།）སོགས་ཡོད་ལ་མཚོང་ལ་ཐོན་རག་བར་རྒྱལ་ཁ་ལོན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་བཙིར་བ་དང་ལྟམ་འཕུར་འཕེན་པ། ཙོ་འཕུར་འཕེན་པ། ཙོ་ཏོ་འདོགས་པ། འཕུར་འདོགས་པ། དཀྱིལ་འཕུར་འཕེན་པ། བཅུ་གསུམ་འཁོར་རྒྱག ཆོས་འཁོར་སྐོར་བ（དེ་ལ་རྡེའུ་གཉིས་དང་རྡེའུ་བཞི། རྡེའུ་བདུན་སོགས་ཡོད།）། ལྟམ་འདེབས་པ། ཐོའུ་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་བྱེད་པ་རེད། མ་མཐའ་ཡང་མཚོང་ལ་ཐོན་རག་བར་ཕྱི་ཏ་རྒྱབ་ཏ་ཞིག་ལས་དགོས་ཤིང་དེ་ཙམ་ཡང་ལས་མ་ཐུབ་ཚེ་ཕྱིར་སྡོལ་ལུ་བསྐོར་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ཅིས་ཐ་མ་ཡིན།

སོ་འདེབས་པ།

སོག་མོ་ནི་རྫག་པ་ཆམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འཛིན། དེ་ལ་འཛམ་གླིང་རྒྱུག་མོ། བྱ་རྡུག་མོ། ཨ་ཡེ་རི་ལ་མོ། སོག་མོ་ལྟ་བུ་མང་དུ་ཡོད།

བྱ་རྡུག་མོ {
ཁྱུ་བྱུག དང་པ།
ཙ་ཀ ཚ་རོག
གོང་མོ། མཐེ་པ།

སྐར་དོ། ད་ལྟ་ལོ་74 ཡིན་ལ་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སོག་པ་དཔྱད་རྒྱུར་དགའ་ཞིང་སྤྱི་ཚོགས་གསར་རྙིང་གང་ཡིན་རུང་བོ་ལ་སོག་པ་དཔྱད་དུ་འཇུག་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་ཁོས་སོག་པས་ཕན་ཐོགས་སའང་མི་ཤུང་ངོ། གང་ལྟར་སོག་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་གཞི་དང་རྫག་ཆམ་རྐྱ་འཁྲུག་སོགས་བྱ་བ་ལེགས་ལམ་དུ་འགྲོ་མིན་ལ་བལྟ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་སུའང་སྔར་བཞིན་སོག་པ་དཔྱད་ནས་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་མིན་ལ་བལྟ་མཁན་མང་ངོ།

སོག་འདོད།

གཙང་ས་ལེ་དག་ས་ལེ།
གཙང་ས་ལེ་དག་ས་ལེ།
ཟོ་ལྟ་ན་མཚོས་པ་ཡོད་ན་གཙང་ས་ལེ།

དཀྲ་ལྷན་མཚོས་པ་ཡོད་ན་དག་ས་ལེ།
འབྲུ་ཤུག་སྔོན་མོས་མི་བསངས་ནི་མེད།
ཛ་རྒྱ་བསིལ་མས་མི་དག་ནི་མེད།
རམ་ཡང་ཁང་མཆོད། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ །
ཨོ…མགོ་ནག་གི་གནམ་ཀན་མ་གོང་མ་རྒྱལ་པོ།
གནམ་ཀན་མ་གོང་མ་རྒྱལ་པོ།
གནམ་ཀན་མ་གོང་མ་རྒྱལ་པོ།
གནམ་ངོ་སྔིན་ན་མ་བལྟ།
ས་ངོ་རྡུལ་ལ་མ་བལྟ།
རྒྱ་ཆེན་ན་འབུད་རྒྱུར་མ་བལྟ།
རླུང་ཆེན་གཡུག་རྒྱུར་མ་བལྟ།
བརྒྱ་ཕར་འཁྱོར་མ་བལྟ།
སྟོང་ཚུར་ཡོང་ལ་མ་བལྟ།
ཁྲུར་ཁྲུར་ཟང་ཟིང་ལ་མ་བལྟ།
ཀི་ཆ་ཧབ་ཤུང་ལ་མ་བལྟ།
ཉིན་མགོ་ས་ཟད་གྲིབ་མགོ་ར་རིག་ལ་མ་བལྟ།
ཚོང་བ་མཛོ་དེད་ལ་མ་བལྟ།
སྣ་མ་དྲེལ་དེད་ལ་མ་བལྟ།
ཕོ་ངན་པའི་ཁར་མ་བལྟ།

མོ་ངན་པའི་སྨོད་ལ་མ་བལྟ

མོ་པཏཔ་ས་པོ——

རི་རབ་ཐག་ན་ཡོད་ན་རིག་དགོས།

རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ན་ཡོད་ན་མཐོང་དགོས།

ཡི་དམ་ཡང་གསང་ཨ་རོ་ ཡི་དམ་ཡང་གསང་།

ང་མི་ལུས་སྐྱུག་པོ་རེད་མོ།

མི་སེམས་གཡའ་པོ་རེད་མོ།

སེམས་ཀྱི་གཡའ་དག་བྱེད་ཀྱི།

རི་མོ་ཡང་དག་ཅིག་འབབ་དགོས།

ཡི་དམ་ཡང་གསང་ཅིག་མཁྱེན།

ཡི་དམ་ཡང་གསང་།

ཡི་དམ་ཡང་གསང་།

འཚམས་བྱེད་ཀྱི་ལྷེ་དགོས།

འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དགོས།

ཟུན་བྱེད་ཀྱི་སློ་དགོས།

བཤད་བྱེད་ཀྱི་ལྷེ་དགོས།

དགའ་ཁ་དགའ་ངོ་དོན་ས་དོན་ངོ་ཆེ་དགོས།

ཁ་སྐྱུར་ལྕེ་སས་ཚིག་ན་ངས་མོ་རབ་ལ་དཔྱད་ནི།

འཛོམས་པ་ར་མཆེ་ལྡན་ན་མོ་རབ་ལ་དཔྱད་ནི།

སྣ་ལམ་རྩེ་གསུམ་ལྡན་ན་མོ་རབ་ལ་དཔྱད་ནི།
དགའ་ཁ་དགའ་ངོ་ཆེ་ན་མོ་རབ་ལ་དཔྱད་ནི།
ངོན་ས་ངོན་ངོ་ཆེ་ན་མོ་རབ་ལ་དཔྱད་ནི།
ར་སོག་མིན་རེའུ་སོག་མིན།
དུང་གི་ལྷ་སོག་དཀར་པོ་ཡིན།
མ་མོ་གྱུ་མོའི་གཡུས་སོག་ཡིན།
དཔྱད་ལ་ཚོགས་ནས་གོར་ལ་འདུ་ནི་ཞིག

གནམ་གྱི་ཀ་བ་ས་ཡི་ལྡེ་བ། བཙན་མགོན་གྱི་ཡང་། ཙོ་ཏོད་པོའི་ཁྲབ་ཆེན། དཔའ་རྩལ་དྲག་རྩལ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཨ་རིག་མཐུ་ཆེན་ཨ་རོ...མགོན་སྐྱབས་སྐྱོངས་གྲོགས་མཛད་དགོས། ཨ་རོ...ཨ་རིག་མཐུ་ཆེན་མཁྱེན། དམ་ཆེན། བདེ་གསང་། འཇིགས་བྱེད། མགོན་ཀན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། མཆོ་མི་ལ་དུང་གི་ནང་ཤུལ་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་ བདེ་ཐང་ཚང་གི་ལྷ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྐྱོང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་མོ།

འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་མོ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ།
བསམ་པའི་དོན་འགྲུབ་དགོས།
འདོད་པའི་རྩེ་གང་དགོས།

འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་མོ།
བསམ་ཆོ་ལག་ལ་ཡོང་དགོས།
འདོད་ཚོ་འགྲུབ་དགོས།
འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་མོ་ཅིག་མཁྱེན།
ཕྱི་ས་ཞ་ཞ་ཞོག་ཞོག་བྱེད་དགོས།
འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་མོ་ཅིག་མཁྱེན།
ང་བུ་རིག་པ་ཅན་ན་དཔྱད་རྒྱུ་དགོས།
བློ་རིག་པ་ཅན་ན་འདོན་རྒྱུ་དགོས།
སྟུན་ན་སྟུན་རི་བོ་ཐུག་གི་དགྲ་མེད་ལ།
གཞུག་ན་བདའ་འདེད་སྐོར་གསུམ་མེད་ལ།
ཨ་ལུང་ཅན་གྱིས་སྐོར་བདའ་མེད་ལ།
འཐོས་རས་ཅན་གྱིས་སློས་རྫོགས་མེད་ལ།
ཁ་ན་ཁ་འཁྱོད་ཡ་སྙོ་ཀྱོང་གསུམ།
སྒྲུག་སྙོ་འཛིགས་གསུམ།
ཞོར་བ་ལན་གསུམ་མེད་ལ་བསྟད་ནས་ཞྭེ་དགའ་
ཁའི་ཆ་ཞིག་གེ་དགོས་པའི་ལྷ་ངོར་འབབ་དགོས།
དགོས་བྱེད་ཀྱི་རྫེ་དགའ་ཁས་ཆ་ཞིག་གེ་དགོས།
ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ།
ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ།

འགེབས་ཆེན་ན་འགེབས་ཀི་མ་འཛུག

གཡོས་ཆེན་ན་གཡོས་ཀི་མ་འཛུག

ཨ…སྨུར་མགྱོགས་མ། ཧྲུ་འཕྲུལ་མ།

མངོན་ཤེས་ཅན་མ་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ།

ཀྱུ་རས་སྤུ་རས་ཁ་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་རྒྱུ་རོག་རོག་སྣ་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས།

ད་ཕྱུག་པོའི་འབྲི་མོ་ལ་ཐུག་དགོས།

གཡང་གི་མཛོ་མོ་ལ་ཐུག་དགོས།

གཡང་གི་ཁོད་མ་ད་ཁྲ་མར་ཐུག་དགོས།

ཕྱུག་གི་གཡུ（གཡག）གུ་སྣ་སྒྲིལ་ལ་ཐུག་དགོས།

རྒྱུ་ནོམ་པ་ཟས་ཟ་མར་བོ་ཐུག་དགོས།

ད་ངན་དོར་ཞིག་ཚང་ལ་ཐུག་དགོས།

ཕ་ངན་བུ་ཕྱུག་ཚང་ལ་ཐུག་དགོས།

ཁྱུད་སོང་ང་སོང་ཚང་ལ་ཐུག་དགོས།

ཁྱུད་སྤོད་ང་སྤོད་ཚང་ལ་ཐུག་དགོས།

ངས་རང་ས་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ།

འབྲི་ཤུག་སྔོན་མོས་ཁ་བརྒྱུན་བཞག་ནས།

ཡག་པ་ཐམས་ཅད་རང་སར་འབབ་དགོས།

རང་སའི་ནང་གི་ལྷ་སར་འབབ་དགོས།

ཕྱི་ས་དགུ་སར་སྐྱིད་སྡུག་ཤེ་གསུམ་གྱིས་མཚོས་པབ་ནས།
རྩྭ་ཞིག་ཞིག་རྗེ་ཁུལ་ཁུལ་གཡའ་མ་འཆག་འཆག་
བྱེད་དགོས། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ།

2008 ལོའི་ཟླ་5 པའི་ཚེས་9 ཉིན།

ལུས་རྩལ་གྱི་རིགས་ལ། ཧ་རྒྱུག མདའ་འཕེན། རྐང་རྒྱུག གཡག་ རྒྱུག ཐག་འཐེན། སྒོ་ག མཐོ་ལྡིང་། ཐག་ལྡིང་། ལྷ་ཤིང་རྡུག་རྗེ་སོགས་ཡོད།

ལེའུ་བཅུ་དྲུག འཕྲོད་བསྟེན།

ཐོག་མདའ་སེམས་ཅན་ལ་ཕབ་ན་རིག་མི་ཤེས། སྙིང་དུ་ཆུ་འཕྲུར་དགོས། ཕྱིས་པ་ཁ་ཡངས་ན། མི་ལག་ནག(མི་བསད་སྐྱོང་མཁན)ཞིག་གིས་ཕྱིས་པའི་ཁ་ནང་དུ་མེ་ཆ་བརྡེབས་པ། ཕྱིས་པའི་མཐོ་དམའ་མཉམ་པའི་ཀ་བའི་སྙིང་དུ་མེ་བཙའ་འཛོག་པ། སྙིང་དུ་མེ་ཆ་བརྡེབས་དགོས། མིག་ནད་ལ་སྨྱུར་དུ་ཁ་ད་གདུས་ནས་ཁུ་བ་མིག་ལ་བླུག་ན་ཕན། མི་ལ་ལྷ་བགོ་སྲོལ་ཡོད། ཆུ་སེར་གྱིས་ཡན་ལག་ན་བ་ལ་མེ་ཏོག་ཞྭེ་ཚ་དང་མར་རྙིང་། རི་སྒོག་སོགས་བཞེབས་ནས་གསོ་བ། མི་བཙའ། བསྐྱར་ཁ། མི་ཡོལ། ལིམས་སོགས་ལག་ལེན་མང་པོ་མཆིས། གང་ལྟར་ལྷ་རག་དྲི་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད། ཞིབ་བྱ། འགྲིམ་བུ་ནག་པོ། ཕྱི་ནད། ཚ་རིམས། རྒྱུ་ནད། ཉིན་བརྒྱའི་ལུ་ནད་སོགས་ནད་རིགས་མང་པོ་ཡོད། སྲིབ་ནད་རྨ་འཁྲུམ་ལ་ལྷ་ནག་ཡང་ཟེར། ནད་འདི་ལ་བཅོས་ཐབས་དཀོན། དཔེར་ན། ཁྱིམ་གཅིག་ནས་མི་དྲུག་ཤི་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད། ཨེ་མག་སྨན་པར་ནད་འདི་ལྷ་བགོས་ནས་འགོག་བཅོས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། རིམས་ནད་ལྷ་ནག་ཐར་མེད་ནི་སྔོན་འགོག་ཧ་ཅང་བྱེད་དཀའ། སྔོན་འགོག་དང་བཅོས་ཐབས། འགྲིམ་ནད་ལ་ལྷ་བགོ་བའི་བཅོས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད།

གཞན་རིམས་ནད་འགའ་བཅོས་ཐབས།

(1) ཀ་བུར་ཞེར་ལྔ་དང་སྤྲ་ནག་ཞེར་དགུ་བསྲེས་ནས་རས་སྔོན་པོ་ནང་བཅུག་ནས་སྐེ་ལ་འདོགས་པ།

(2) ནག་པོ་དགུ་སྦྱོར་མེར་ཐོག་ལ་གཏོར་ནས་བདུགས་པ།

(3) སྔོག་པ་དབང་མགོ་ལ་བསྐུམ་པ།

(4) སོ་ཀྱོན་མའི་རིལ་བུ་ཆུ་ནང་དུ་སྦངས་ནས་ཆུ་ཕོལ་གྱིས་དབུལ་ཏེ། དབང་སྔོའི་ཐོག་བསྐུ་བ།

(5) རང་གི་དྲི་ཆུ་ནད་སྔ་མོར་དབང་སྔོ་ལ་བསྐུ་བ་སོགས་བཅོས་ཐབས་མང་ངོ་།

(6) ཁྲག་གཅོད་དང་གཅིན་སྐག་ལ་སྲམ་ཤ་དང་ལྷུམ་གྱིས་བཅོས།

(7) མིའི་གླད་རྒྱ་སྦྱོར་ཚུལ། གླད་རྒྱ་གཏོར་ཡོད་མེད་ལ་ཁ་ནང་དུ་མཛུབ་གུ་གསུམ་ཆུད（སོར་གསུམ）མིན་ལ་བལྟ། མ་ཆུད་ཚེ་གླད་རྒྱ་གཏོར་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྦྱོད་ན་ཀང་བ་བསྟར་ཏུ་བཅུག་ནས་ཀང་མཐིལ་ལ་ཤིང་ལེབ་ཞིག་བཞག་སྟེ་ཀང་པ་དེར་གཏུག་ཏུ་བཅུག་རྗེས། གླད་པའི་གཙུག་ལ་ཙ་ནེ་ཞིག་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དལ་བུར་བརྒྱབ། བཤད་ཚུལ་ལ་མི་དེའི་རྣམ་རིག་སྣང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་བརྒྱབ་དགོས་ཟེར། བརྒྱབ་ཚོད་མ་ཐུབ་ན་གླད་རྩ་གཅོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་ཧབ་གཟབ་མོ་བྱེད་དགོས། ཀང་མཐིལ་གྱི་ཤིང་ལེབ་སྟེང་བརྒྱབ་པའང་ཡོད་ཟེར།

(8) མི་ཕྱུགས་ཀྱི་ཆག་སྦྱོར་ཐབས། མི་ཆག་ན་ལྷན་མ（ཁ་སྐད）སྐར་ནས་ཆག་ཤིང་བྱེད། ནོར་ལུག་ལ་ཤིང་ལེབ་ཕྲ་བུ་བཞི་གཤུར་ནས་ཆག་ཤིང་བྱེད། ཕྱིང་སེར་དང་རེ་ཚད་ཀྱི་ཁུག་ལ་ཐལ་བ་བླུགས་ཏེ་གཙུད་རྫིས་རྐང་སྒོ་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་འཐེན་ཞོར་ཆག་ཤིང་ཕྱོགས་པའི་ཐོར་བཞག་ནས་སྐུད་པས་སྡོམ་དགོས།

(9) ཆུ་བཙོས། དགུན་ཉི་ལྡོག་ཉིན་མགོ་གདུ་བྱས་ནས་དེའི་ནང་གྲོ་མ། རུས་ཞག ཚྭ་སོགས་བཏབ་ནས་ལོ་ལོན་ལ་སླུད་ན་སོ་གང་བོར་རྒྱུ་མི་ཐོག་པར་སྨོན་འགོག་གི་ནུས་པ་ཐོན་ཐེར།

ལེའུ་བཅུ་བདུན། སློབ་གསོ།

སྤྱི་ལོ 1651 ལོའི་སྔོན་ནས་སོག་པོ་རང་གི་རིག་གནས་སློབ་པའི་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ཡོད། སློབ་མས་དགེ་རྒན་ལ་སློབ་ཡོན་སྤྲེར་མི་དགོས། དགེ་རྒན་གྱིས་གསོ་བ་རིག་པ། སྨྲ་སྙན་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་དཔེ་ ཁྲིད་གནང་གིན་ཡོད། དེབ་ཐེར《མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》ལས། "སྔར་སོག་ཡིག་སློབ་པའི་ན་ཆུང་སློབ་མ་ནས། བོད་ཡིག་ལ་སྦྱོང་བ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ།" ཞེས་པས་ཤེས་ཐུབ། འདི་སྤྱི་ལོ1744ལོའི་རྗེས་ནས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ལྟེ་གནས་སུ་བསྒྱུར་ནས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ལས་སྨྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་དང་སུམ་རྟགས་སོགས་ལ་སྦྱངས། དེ་ལས་ཀུང་གཙོ་བོར་གཙང་སྨན་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་སྨན་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་ཡིག་མཁན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རབ་འབྱམས་པ། སོག་པོ་མེར་རྒན་ཨེམ་ཆི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལྷ་བུའི་མཁས་པ་བྱུང་། ཁོ་ཚོ་བླ་བྲང་དགོན་པའི་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་རྒན་བྱས་ཏེ་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད། ཁོ་སྨན་ངོ་སྤྲོད་ལ་ཀླུའི་ཆབ་སྒྲིག རྩེ་འགྲམ་གྱི་རྫ་སྒྲིག་ཤུང་རི་དུ་མ་འགྲིམ་ནས་ཞིབ་ཁྲིད་གནངས། དེ་ནས་བཟུང་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིའི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་སློབ་ས་བཙུགས་ཡོད་པའི་

སྤྱིལ་རྒྱུན་དེ་དོར་ནས་བོད་ཡིག་སློབ་པའི་འགོ་བཙུགས། དེའི་ཕྱིར་ཧྲུང་ཡིག་ཕག་ཚེ་རིང་གི་རྗེས་ནས་སོག་ཡིག་ལ་མཁས་པ་མ་བྱུང་ལ་སློབ་གསོའི་ལྟེ་གནས་དགོན་པ་ཧུ་རྒྱུར། ཧྲུང་ཡིག་སྡེ་བ་སྐྱ་བོའི་སློབ་གྲྭ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཧྲུང་ཡིག་དབང་ཆེན་སྐྱབས་ཀྱི་རྗེས་ནས་སྐྱ་སེར་གཉིས་ལས་མཁས་པ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚགས་སུ་ཞར་བ་གཡོན་ལྕུང་སྐབས་སེར་བསྒྲིགས་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་འཁོད་པ་མང་མོད་པས། ད་ཆར་མང་པོ་མ་ངེས། དེ་ནས་སློབ་གསོ་དར་སྤེལ་གཏོང་ས་ལྷ་སྡིང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བྱས་ནས་སོག་པོའི་ཆེང་ཧྲང་གིས་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་ཞུགས་བརྒྱབ། ལྷ་སྡིང་མ་བཏབ་པའི་སྔོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་1683 ལོར་བ་སོ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་ཁམས་ལྷ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེང་ཧྲང་རྒྱལ་པོ་དབུ་ལྷར་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས། དེས་ཞབས་བརྟན་གྲྭ་ཚང་བཙུགས། དེ་དག་གིས་འདོན་དབྱངས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གཞུང་ལ་གཟིགས་པའི་གོམས་སྲོལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་ད་ལྟའང་དཔྱད་ན་ཤེས། ཁོ་རྗེས་འདོན་པ་ལས་གཞན། མེ་ལོང་དགུ་བརྡུང་། སྙིང་པོ། ཏུར། ཏྲི་མེད་ཀུན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་རྣམ་ཐར། དཀར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། འདོན་ཏ་དབྱངས། ཡི་གེ་དཀར་ནག འབུད་རྟུང་དཀྱིལ་གསུམ་སོགས་ལ་སྦྱངས་སྲོལ་ཡོད། དགོན་པ་ནི་སློབ་གསོ་དར་སྤེལ་དུ་གཏོང་བའི་སོག་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁོ་ནར་ཆགས་པས། གྲྭ་

བཙུན་གྱི་ནང་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་འབྱུང་དང་བྱུང་བཞིན་ཡོད། རང་རིགས་འདི་ལ་མཚོན་ན་སོག་བོད་གཉིས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ལྡེ་གནས་ལྷ་བུར་གྱུར་ཡོད་མོད། སོག་ཡུལ་དུ་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་བཙུགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་གསོ་ཡིན།གཞན་ཏུ་སྐོར་དཔོན་པོས་ཏུ་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེས་རྒན་གཞོན་ཕོ་མོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་བསྡུས་ནས་གཞོན་དར་ཕོ་མོ་སྤྱོད་ངན་ཅན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཁ་བརྡར་སློབ་གསོ་གང་མང་གཏོང་བ་ཡིན། སྐུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་གྱི་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་བྱུང་ཡིག་ཚོ་བས་ཀུང་སྐྱོང་མ་ཐུབ།

ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེ

སོ་ཧོར་སུམ་བརྒྱ་ང་དྲུག་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་དང་ཆོང་ཧྲས་བརྗེ་རེས་བྱས་པ། བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་སོགས་གདན་དྲངས་ནས་དགོན་པ་དང་ས་ཆ་གཡར་བ། འགྲོ་འདུག་སོགས་ཆ་གང་ཐད་ནས་བོད་དང་མཉམ་འདྲེས་བྱས་པས་མི་གྲངས་མང་ཤུང་གི་དབང་གིས་རང་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་འཛིག་པའི་མགོ་བཙམ། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་སོག་ཡིག་སློབ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་དེ་བོད་ཡིག་སློབ་པའི་ལྟེ་གནས་སུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕ་སྐད་འཛིག་པ་ཏ་ཙང་། ད་ལྟ་སྐད་དང་ཡི་གེ བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་སྐད་ཆའི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་ཅུ་གོ་ལྔ་ཡན། བོད་སྐད་ཀྱིས་ཟིན་ཡོད་སོད། ཀུན་གྱི་ སེམས་ན་རང་ཉིད་སོག་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉམས་མེད། ཁ་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་སྐད་དང་སོག་སྐད་བསྲེས་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། དཔེ་མཚོན་ཙམ་བཀོད་ན།"ཁོ་ཨེ་ཏྲན་དར་ཏྲན་ཡིན་དུས"ཞེས་དང་ཨོབ་རྟུག ཐོས་ཤུར། དེ་ བུར། ཏ་ར་ཆེ། ཚམ་དཔའ་ར།ཆག་ཐག་ཕ། ཨུ་ཧྲུ། སེ་ཏག་ཕ། ཐེར་མེ། ཚམ་ཚ། ཝུར་ཏུ་ཆེན། ཙེ་ཡིག འོ་ཟེར། ཧོ་ཝུ། ཝུ་རུ་སི། རྡོན། ཝུ་རིམ། ཨ་ཅིར་ཧ་སོགས་ཡོད།

སྐྱེས་པ་ཚོས་ཕྱིང་པ་འདྲིལ་སྐབས་གཅིག་ནས་བརྒྱ་བར་དུ་སོག་སྐད་ཀྱིས་བརྩི།

ཀྱིན་ཆས་ཀྱི་མིང་ལས། ཁུ་པེ། དོས་མ། ཙོར་སྐྲོ། གསའ། ཧེ་ར། ཐུ་ཏུར། ཐོར་མ་ལག

ཙ་ལག་གི་མིང་ལས། ཆན་ཚོན། ཙོ་ཐ། ཨན་འདྲིས། ཡེ་ལོར། ཨེར་གུ་ཙི། རྟམ། ཁོ་ཁོར། ཤུར་ཏུག ཁེ་བུ་སི། མན་ཚེ། ཏེབ་ཁོར། དེབ་ཐར། པེ་ཅིན་ལྷ་པུ།

ཟས་རིགས་ཀྱི་མིང་ལས། ཕ་ཐོ། ཚེའི་མོ་མོ། པ་ལུ། ཚེ་ཐོག་མ། ཙེམ་ཚོ། ཡུག་ཤིག ཞི་སོ། ཁེ་ཤིས། ཆོང་མའི་ཆིག་ག ཐ་མ་ཁ། ཨ་རག

གཞན་ཡང་། ཨོ་མོག ཐུ་ལི་ཤ། ཏོས་རུ་ཤ། ཨ་ཆུར་ཏྲ། ཡ་ཤམ། ཨེབ་ཐེ། ཏོར་ཀོ་ཏོར་ཀོ། མི་མི། འེ་ཤིག ཨབ་ཡང་། ཨོབ་ལི། ཏར་ཏན། ཆུར་ཤ། ཐྭ་གི ཁུ་འདུ། ཨེམ་རྒྱ། ཤུ་ལ། ཏྲ་ཞུ་སོགས་སོག་སྐད་འདྲེས་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་མང་ངོ་།

ལེའུ་བཅུ་དགུ། སོག་རུ།

དུར་ཁུད་སོ་ཚོན་དང་མགོ་ལོག་གི་གནས་ཚུལ།

ད་ར་ལེགས་རྫོང་དེང་ལེགས་ཞང་ལ་སོང་། དེང་གཞུང་འདི་སྟོན་ཨ་སྐྱོང་ར་ལོའི་སྡེ་བ་ཡིན། ད་སྐབས་ཀྱི་དེང་ལེགས་ཞང་གི་ཏ་ཧོས་བཞི་བ་ཧོས་ཚང་བཅུ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ནང་ཨ་སྐྱོང་སོག་རུ་སྡེ་བ་དེ་བཅལ་བ་ཡིན། ད་དུང་དེང་ལེགས་ཞང་ཏ་ཧོས་གསུམ་པ་དང་ཧོས་ཚང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་སོག་པོ་ཡིན། མཁན་པོ་ཨ་ཁུ་ཐུབ་ཞེར་དགོན་བདག་བླ་མ་ཡིན། དགོན་མིང་ལ་ཐུབ་ཚོགས་དགོན་པ་ཟེར། དེང་ཁོག་ནས་མིང་ལ་ཏ་ད་སི་དང་ཏཱ་ཀན་མ། ཇོ་སྨོམ་ལུང་བ། སོག་ལུང་སོགས་ཡོད་པ་དང་། སོག་རི་ཀློ་རྒྱམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། སོག་ཆེན་ཨ་ལྷ་སི་པྣ་ཐུར་གཡུང་དྲུང་གི་ཁུ་དགེ་ཚང (ད་ལྟ་ལོ་74 ཡིན) ཨ་ཁྲུང་ཚེ་དབང་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་རིང་ཡར་མགོ་ལོག་ལ་ཡོང་བས། ས་འདིར་ཡོད་པའི་སྡེ་བ་རྒྱལ་ཚར་གཅོད་བྱས། ཚེ་དབང་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་རིང་སོག་པོ་དེ་དག་ཁང་གསར་སོག་རུ། འཁང་ཀན་སོག་རུ། བེ་སོར་སོག་རུ། རུ་མང་སོག་རུ། དཔོན་མོ་སོག་རུ་བཅས་སུ་བགོས་སོ།

ཁང་གསར་སོག་རུ་པདྨ་རྫོང་ན་ཡོད།

འཁང་ཀན་སོག་རུ་གཅིག་སྒྲོལ་རྫོང་ན་ཡོད།

ཞེ་སོར་སོག་རུ་གཅིག་སྒྲིལ་རྫོང་ན་ཡོད།

རུ་མང་སོག་རུ་དགའ་བདེ་རྫོང་ན་ཡོད།

དཔོན་མོ་སོག་རུ་མ་ཆེན་རྫོང་དེང་ལེགས་ཞང་ཏ་ཧོས་གསུམ་པ་ཡིན།

དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་མགོ་ལོག་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དུ་ཡོད།

གཞན། བསང་ཁོག་གི་སྐར་སྐོར། ཁོ་ཚེ། དཀྱིལ་རྣ་ལྷ་སེ། ཏན་ཀྱུ། རེབ་གོང་སོག་རུ། ངག་དབང་ཞང་གི་སྐབས་ཆད་དེ་ད་ལྟའི་མགོ་ལོག་ཁུལ་མ་ཆེན་རྫོང་རྣ་རྒྱ་གྲོང་བརྡལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་སོང་བའི་སུ་རུ་ག་ཆེན་སོ་མོན་དང་རྣ་གིའི་ཚོ་བ་སོགས་ཡོད།

དུར་བུད་སོ་མོན་གྱི་ཁོངས་དེད་ན་ཞང་ཚེ་དཔང་བསྟན་འཛིན་གྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་དུར་བུད་སོ་མོན་དེ་ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོར་ཕུལ་བ་ཡིན་ཟེར་ལ། སྐབས་དེར་སོ་མོན་གཅིག་དང་ཚོ་བ་བདུན་ཕུལ་བར་བཤད། དེ་དག་ནི་དུར་བུད་དང་ཚོ་ཕོར། ཤ་བུ་ནར། སྨན་ནོས། ཕོར། ཐུ་ལག བང་ཐ་མ། མགོ་ཚ（མགོ་ཚང）ཚོ་བ་བཅས་སོ། རོང་པོ་ཚེ་དཔལ་གྱིས་འདོན་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཆ་ནོག་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་བང་ཐ་མ་དང་མགོ་ཚའམ་མགོ་ཚང་སྡེ་བ་གཉིས་ལ་དཔྱད་དགོས་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་བཙན་པས་དོགས་སྣང་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་བྲིས་འདུག ད་ལྟ་ཚོ་བ་འདིའི་ཕྱེད་ཀ་རྩེ་ཁོག་རྫོང་ཉིན་ཞིག་ཞང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་ལ། ཕྱེད་ཀ་མགོ་ལོག་དགའ་བདེ་རྫོང་ལྷུང་ཆུ་ཞང་དུ་ཡོད། མང་གཞི་སྦྲ་ནག་ཚོ་བ་ཡིན་ཟེར་དོན་

ཏེ། མགོ་ལོག་དུར་བྱུད་དང་སྨན་ནག་དུར་བྱུད་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་འཕགས་པ་བརྒྱུད་སྟོང་བ་ཞིག་སྔ་དུས་ཕྱི་དུས་བྱས་ནས་བཟུང་ཡོད་པའི་སྔ་དུས་སྨན་ནག་དུར་བྱུད་ན་ཡོད་པ་དང་གཅིག མགོ་ལོག་དུར་བྱུད་ཀྱིས་སྨན་ནག་ནས་ཆད་ནས་ཡར་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་གཉིས། སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་རྨང་གཞི་ས་འདི་ན་ཡོད་པ་གསུམ་ལ་བལྟས་ན་སྨན་ནག་དུར་བྱུད་ཚོ་བ་དུར་བྱུད་སོ་སྔོན་གྱི་རྨང་གཞི་དང་སོག་རིགས་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཆོག་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་ཅུང་བྱས་འདུག་སྙམ་མོ། གོང་གི་སྐད་ཆ་དེ་དག་དེ་ལས་ཀུང་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་གྱི་གདན་རབས་རྫོགས་ལྡན་གཏམ་གྱི་རང་སྒྲའི་ཤོག་ངོས 761 ནས 762 བར་གསལ་བོར་བཀོད་ཡོད་ཞེས་བྲིས་འདུག གཞན་ཆ་ལྷོ་རྫོང་རིག་གནས་མི་རྒྱུས་དཔྱད་ཡིག་ལ་བལྟས་ན་ཅུང་ཤེས་ཐུབ།

ལེའུ་ཉི་ཤུ། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས།

ལུག་པགས་ཀྱིས་ཕོ་མོ་གཉིས་ལ་གྱོན་པ་མི་འདྲ་བའི་སླག་པ་བཟོས་ནས་གྱོན། དེ་ནང་སོག་གི་གྱོན་པ་དང་ཧུང་མི་འདྲ་ཡང་། བོད་པས་དེ་ལ་སོག་རྫུགས་ཞེས་ཡག་པ་ཞིག་ཏུ་བརྩི། 《དེབ་ཐེར་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》ལས"སྔ་རབས་ཀྱི་གྱོན་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ཕྱོར་གོས་ལ། ཆུ་བ་རྩིས་ཆེན་དུ་བྱེད། ཆུ་བ་ལེགས་པོའི་མཐར་ཙེ་ཕྲུག་འཛིན་ཞིང་། ནུ་དུར་ཅན་གྱི་ཕུ་ཐུང་ཡོད། སྐེ་རགས་ནང་དུ་དགྲིས་ཞིང་གཟབ་ཕྱོར་གྱི་གོས་སུ་བྱེད། ཡང་ཚིགས་གདུག་དང་ཐེར་ལུག་ཡོད་ལ། རལ་བ་སྟོན་དུ་ཡོད། ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་གོན་པ་སླད་སོག་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ཕོ་ལ་སླད་སོག་དང་མི་འདྲ། ཕོ་སློག་ཁ་ཕྱིན་སྟག་ཚུགས་བྱས་ཏེ་གོང་འདབ་ཚར་ཁ་བྱས་པ་ཡོད། སྔར་དངུལ་གྱི་ཡོ་བྱད་ཧ་ཅང་ཉུང་མོད། ཕྱིས་སུ་དངུལ་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་འདོགས་ཆ་སྣ་མང་སྤུས་ལེགས་ཚང་འཛོམས་སུ་སོང་བས་ཇེ་དར་དུ་སོང་བ་ཡིན།"ཞེས་བཀོད་པ་ལ་བལྟས་ན་ལོ་ངོ་སུམ་བརྒྱ་སྔོན་གྱི་གྱོན་གོས་དང་འདོགས་ཆ་སོགས་སྔར་ལས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་མངོན་ཐུབ། རིམ་གྱིས་དེ་ལས་ཀྱང་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཕོ་སློག་གི་གོང་བ་ལ་སྟག་པགས་རྒྱག་པ་དང་ཚར་རུའི་འདབས་ཁར་སྲམ་པགས་རྒྱག་སྲོལ་

དར། ཁྲིམ་དུ་བཟའ་ཚང་འདུག་དུས་ཕོ་སྐྱིད་བུའི་གཡས་དང་མོ་གཡོན་དུ་འདུག ཕོ་ལ་རྣ་རྒྱན་དང་སྐེ་རྒྱན་ཆེར་མེད། གྲི་དང་མེ་ཆ། མེ་མདའ། ར་མཆོག་སོགས་སྟག་ཤར་གྱི་རྒྱན་ཆ་ཡིན་ལ་མགོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་ཡིན། མོ་ལ་གསེར་དངུལ་གྱི་རྣ་རྒྱན། ཨ་ལོང་། ར་འཕྱུར། བཅོ་ལུང་། ལག་ཤུབས། སྐྲ་བསྒྲུས་ནས་སྐྲ་ཤུབས་སམ་ཙོ་རྟའི་ནང་དུ་འཇུག གཡུ་བྱུར་དང་གཟི། མཆོང་། གསེར། དངུལ་གྱི་རྒྱན་ཆ་འདོགས། སྔོད་ཁང་ཕྱིང་གུར་ཡིན།

དགའ་སྟོན་ལ། 《དེབ་ཐེར་མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》 ལས"སྤྱིར་སོག་པོ་གནའ་དུས་ནས་བཟུང་། ལུགས་ཀྱི་རྩེད་མོ་སྣ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དར་ཏེ། རྩེ་ཚན་དྲུག་ཅུ་ཞེས་པ་བརྩེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་མང་ཆེ་ཁོ་ཆོ། རྫིང་ཁེར་གྱི་དུས་ལྟར། ཧ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན། ཆང་འཐུང་གླུ་ལེན་བྲོ་དང་ལྷོས་གར་རྩེ་བ་དང་། སྒྲུང་དང་གཏམ་རྒྱུད་ཤོད་པ། ཐི་ཤང་། སྒྲ་སྙན། མདོ་དར་བརྟུང་འཕུད་སོགས་རྩེ་འགུའི་སྣང་བ་རྒྱས་པའི་དུས་འདའ་བ་ཞིག་གི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡོད།" ཞེས་པ་ལ་བལྟས་ན་སྟོན་ནས་ཙེད་རིགས་ལ་དགའ་བའི་མི་རིགས་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཐུབ། སྟོན་ལབ་ཙོ་བསྟུད་ནས་ཧ་རྒྱུག་འགྲན་པ་མ་གཏོགས་དེང་སང་གི་ཧ་རྒྱུག་འདི་འདྲ་མང་པོ་མེད། རྒྱུ་མཚན། ཆོ་བ་ཆོ་བའི་བར་ལ་ཕྱུད་ནམ་བྱུང་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ཧ་གསོ་དགོས། མི་རིགས་འདིར་མཆོན་ན་ཧ་ནི་འཚོ་རྟེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སྐྱུ་ལྡངས་ནའང་ཧ་འདོ་བ་ཞིག་ལ་

ཕ་འདང་ཡོད་ཟེར་དོན་དེ་ཡིན། གཙོ་བོ་འཛུ་རེས་བྱེད་པ། རྐང་རྒྱུག འགྲིག་འདེད་པ། འཁྱུག་རྗེ་འཁྱུག་པ། མི་ཧྲག་གོང་ལེན། སོ་ཁྲ་རྒྱུག་པ། པི་ཝང་ཁྲོལ་བ། གླུ་ལེན་པ་སོགས་རྩེད་རིགས་མང་པོས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བ་རེ་རེའི་རྩེད་མོ་ལས་ཤེས།

ཆིང་ཝང་གི་ལོ་སར་ཚུལ་བཤད་ན། ལོ་རེའི་བོད་ལོའི་ཚེས་ཉེར་དགུའི་ཉིན་ཨུ་ཐེའི་གཞིས་ཀ་ལ་འཁོར་དགོས་པ་དང་ཚེས་གཅིག་གི་ནངས་མོར་ཨུ་ཐེའི་གཞི་ཆེན་ནས་གོ་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་རིམ་ལྟར་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོད་པ་དང་སྟེར་ཁ་སོགས་སྒྲིགས་ཡོད། སྐབས་དེར་མི་རིན་རབ་རྒྱས་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་སྒོ་ཐེངས་གསུམ་བརྡུང་པ་ན། ཁོས་སོག་སྐད་ཀྱི་"ཆུ་ལེན་པས" ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཕྱི་མ་དེས"བང་ཚག་ཞན་ཅན་འོས་ཏ་ཐ་ལུ" ཞེས་བཤད། ཁོས་"པས་མི་རིན་རབ་རྒྱས" ཞེས་བཤད་རྗེས་སྒོ་ཕྱེ་བ་རེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་གྲལ་རིམ་ལྟར་ཁྲི་ལ་བཞུགས་རྗེས་ལུག་ཤ་བཙོས་མ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མི་རིན་གྱིས་སོ་སོར་སྟེར་ཁའི་སྟེང་བཀོས་ནས་བཞག་ཚར་རྗེས་སོག་སྐད་ཀྱི་གླུ་ཞིག་བླངས་རྗེས་རང་གི་ཁྲི་སྟེང་ལ་བསྡད་ཚོག དེ་ནས་གླུ་བ་གློ་རྡོན་གྱིས་ཚང་མར་ཆང་འདྲེན་པ་དང་སོག་སྐད་ཀྱི་གླུ་ཡང་ལེན་དགོས་པ་རེད། རབ་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་མ་ཙོ་བསྟན། ཨ་པ་ཀ་ཞྭ་སོགས་ཡོད། སྔོན་ཆད་ཀྱི་བེ་ཅུང་དང་དེང་སང་གི་ཁུ་ཤིན་ཏ་ཧོས་ན་རྒྱུད་པ་འདེད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནས་ཚོ་དཔོན་སོ་སོ་ནས་ལོ་སྐྱལ་སྐྱེལ་དགོས། བླ

བྲང་ནས་ལོ་སར་ན་ཡུལ་ཕྱོགས་གྲུ་བ་ཡོངས་དང་གྲུ་ཚང་སོ་སོའི་ལས་སྣེ་དང་ཡིག་ཚང་ནས་ལོ་སར་སྐྱེལ་དགོས་སོ།།

ལོ་སར།

ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ནས་བཟུང་བསང་ཁྲི་ལས་མགོ་བཙམ་ཏེ་ཉི་ཤུ་དགུ་ཉིན་ཡོངས་འགྲུབ་བྱེད་དགོས། བསང་ཁྲི་ཆུང་བ་རེ་དུས་རྒྱུན་ཡོད་མོད་ལོ་སར་སྐབས་གསར་དུ་བརྩིགས་དགོས་པ་ཡིན། བསང་ཁྲི་བརྩིགས་ཚུལ་ནི་དཀྱིལ་ནས་བཟའ་དཔོན་ལ་བསང་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་དགོས། དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་རང་ཁྱིམ་ན་སྐྱེས་པ་དུ་ཡོད་ན་དེ་རེ་རེར་བསང་ཁྲི་ཆུང་ཆུང་རེ་ལས་སྒྲིལ་ཡོད་ལ་ད་དུང་ཁྱིམ་ཚང་ལ་ལས་རང་ཁྱིམ་ནས་གྱེས་པའི་བུ་དང་ཚ་བོ་སོགས་ལའང་ལས་སྒྲིལ་ཡོད། ཉི་ཤུ་དགུའི་ཉིན། དགུ་ཏུལ་ལེན་པ། དགུ་ཐབ་ལས་པ། དགུ་ཐུག་བསྐོལ་བ་སོགས་ཡོད། དགུ་ཐུག་ནི་གྲོ་མ་འབྲས་ཤ་སོགས་ཟས་སྣ་དགུ་བསྲེས་པའི་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན། དགོང་མོ་བཟའ་བ་ཚང་མ་མགོ་ཁར་འདུས་རྗེས་ད་གཟོད་འཐུང་བ་དང་ཁྱིམ་མཚེ་ཚོར་སྐལ་བསྐྱལ་བའང་ཡོད། གནམ་གང་ཡོད་ན་གནམ་གང་དང་གནམ་གང་མེད་ན་ཉི་ཤུ་དགུའི་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་སྔོང་བསང་དང་བོ་ཐུལ་ཏེ་ལོ་རྙིང་བ་ཕར་སྐྱེལ་དགོས་ཟེར་ལ་དེ་ནས་བཟུང་ཞལ་མི་ཞལ་གཉིས་ཀ་ཡོད། སྔེར་ཁ་ཕྱི་རུ་འཛོག་པ་དང་དགོང་མོ་འཛོག་པ་ཅི་རིགས་ཡོད། སྔེར་ཁ་འཛོག་སྐབས་ལྷོ་བའི་འཕྲུག་

རེངས་སུ་གྱུར་བའི་ལྒོ་ལེབ་གྱིས་ལས་པའི་དབྱིབས་ནར་མོ་རྩེ་རྙེང་ཅན་འགའ་ཡར་བསྲང་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་གུར་གྱི་ཨུ་ཏུ་བཙུ་ཁ་རེ་གདར་ཏེ་དཀྱིལ་ནས་དྲང་མོར་བཞག་སྟེ་སྟེ་གཉིས་མར་བཀུག་ནས་འཇོག དེའི་སྟེང་དུ་ཁོས་དང་རས་གང་རུང་ཞིག་བཏིང་རྗེས་སྟེང་དུ་ཀོ་རེ་དམར་པོ་སུམ་རྒྱ་རེ་བསྒྲིགས། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་ར་ཟིལ་ཏོག་སོགས་སྤུངས་ནས་འཇོག ཕྱོ་འབྲས་དང་ཞ ཆོལ་མོ་མོ་སོགས་ཤིང་གཞོང་དང་སྡེར་མ་འགའ་རེའི་ནང་དུ་འཇོག ཟོན་ཆད་ཤིང་གཞོང་དང་ས་དམར་གྱི་ལས་པའི་གཞོང་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བླུག་སྟེ་ཐང་ལ་འཇོག་པ་ལས་སྔེར་ཕྲི་མེད། བསང་གཉིས་པ་ནམ་ཐུན་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཐུན་ཐ་མའི་ཐུན་མགོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་ཡས་མས་ལ་འཕྲུལ།

སྐྱེས་པ་ཚོས་ཁ་ལག་གཙང་མ་ཞིག་བཀྲུས་རྗེས་བསང་ཁྲི་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་བསང་མི་བཞག་སྟེ་བསང་འཕྲུལ་པ་ཡིན། བསང་རྫེ་ལ་ནས་བཙོས་མ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་རྩམ་པ། ཞོ། འོ་མ། མར། ཀ་ར། སིལ་ཏོག་ཙོའུ་རེའུ་སོགས་བསྲེས་མ་ཞིག་ཡིན།

བསང་ཕུལ་ཚར་རྗེས་ད་གཟོད་ལོ་སར་ལ་རོལ་བ་ཡིན། ཐོག་མར་ཁྱིམ་བདག་མས་ཇ་མཆོད་ཕུལ་རྗེས་ཀ་ར་ཀོ་རེ་ཞུན་སོགས་བསྲེས་པའི་སྦྱོད་ཅིག་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་བཏེགས་ཏེ་རང་ཁྱིམ་གྱི་ཆེས་རྒན་པར་ལོ་སར་བཟང་ངམ་ཞེས་ལོ་སར་ཕུལ་རྗེས་རྒན་པ་དེས་ཕྱིར་ལོ་སར་བཟང་ལོ་སར་བཟང་ཟེར། དེ་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་མི་

གང་བོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལོ་སར་བརྗེ་རེས་བྱས་རྗེས་ནང་ཇ་འཐུང་བ་ཡིན། སྐྱེས་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀས་ནམ་མ་ལངས་གོང་ཀར་སིལ་ཏོག་སོགས་ཁྱེར་ནས་རང་ཁྱིམ་ལས་གྱེས་པའི་ཁྱིམ་ཁ་ཐག་ཉེ་ཚོར་ལོ་སར་སྐྱེལ་དུ་འགྲོ སྐུ་རེངས་ཤར་སྐབས་བུད་མེད་ཚོ་ལོ་ཆུ་ལེན་དུ་འགྲོ་དགོས། བསང་གསུམ་པ་ཉི་མ་རི་རྩེ་རྒྱུག་སྐབས་ཕྱུལ་རྗེས་སྐྱེས་པ་ཚོས་གཟབ་འཕྱོར་སྤྲས་ཏེ་རྟ་གཡག་སོགས་ཞོན་ནས་ཚོ་བའི་ནང་གི་ལོ་ལོན་རྒན་པ་ཚོ་དང་ཐག་རིང་གི་གཉེན་ཉེ་ཚོར་ལོ་སར་སྐྱེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཞན་སྟོན་མོའི་རིགས་ལ་ཉོས་སྟོན་དང་གྲུ་སྟོན། གུར་སྟོན། བག་སྟོན་སོགས་མང་།

གཉེན་སྟོན།

ཡུལ་འདིའི་གཉེན་སྟོན་ལ་འགྲོ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ་མག་པ་དང་མནའ་མ་ཕར་སྐྱེལ་བའི་སྟོན་མོ་དང་ཕྱིར་འབོད་པའི་སྟོན་མོ་ཡིན། ཐོག་མར་བར་བ་ཞིག་མངགས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་དེ་བའི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་དགོས། རྒྱུ་འབྱོར་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་མི་གཤིས་ག་འདྲ་ཡིན་པ། ཉེ་འབྲེལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་པ་རེད། ཉེ་འབྲེལ་ངེས་པར་དུ་འཛོམ་དགོས། མི་རབས་ལྔ་ནས་ཉེ་འབྲེལ་ཆད་ཟེར་བ་དང་མི་རབས་བདུན་ནས་ཉེ་འབྲེལ་ཆད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་གཉིས། བརྩི་ཚུལ་ནི། ཨ་ཆོས་ཀྱི་ཡང་

ཚོས། ཡང་ཚོས་ཀྱི་བ་ཚོ། བ་ཙོ་ཡི་མིག་དམར། ཕ་མ་གཉིས་འཐད་ནས་གཉེན་སྒྲིག་སྒྲིལ་དང་རང་དབང་གིས་འགྲིག་སྒྲིལ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནས་བར་བ་དེ་མངགས་ནས་ཆང་ཁ་བཏགས་ཕྱེར་ནས་གཉེན་སློང་བ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕ་མ་དང་མི་ཚ་མི་བདག་འཐད་པ་བྱུང་དགོས། གཉེན་སྒྲིག་མཁན་ཕོ་མོའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་མང་ཆེ་བ་རང་འཐད་ཡིན་དགོས། མནའ་མ་དང་མག་པ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱ་འགྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ལྷར་སྟོན་མོ་བྱེད་པ་རེད། བསྐུལ་ནས་ཡོང་སྐབས་ཕོ་ཡིས་ཉི་མ་རྒྱབ་ལ་འཛིན་པ་དང་མོ་ཡིས་ཉི་མ་ཐོད་ལ་འཛིན། སྟོན་མོའི་ཉིན་དེར་སྐྱེལ་མ་དང་། བསུ་མ (ཆང་མཆོད་འཐེན་པ) བྱེད་དགོས། ཁྱིམ་དུ་ཐོན་སྐབས་ལག་ཞུན་དང་ཁ་བཏགས་བཟུང་ནས་གཉེན་ཚང་ལ་སྟེར། གཉེན་ཚང་ཚང་གིས་ཁྱིམ་ནས་གཡང་འབོད་བྱེད་ལ་སློ་ནས་བསང་གསོལ། མག་པ་དང་མནའ་མ་གང་ཡིན་རུང་དེ་ལ་གོན་པ་སྔོན་པ་དང་སྐེ་རགས་བཅིང་དགོས། སྐེ་རགས་བཅིང་སྐབས་སྟོན་བཤད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ཨ་ཞང་ཚང་དང་མཉམ་དུ་ཇ་ཆང་ལ་རོལ་བ་དང་གླུ་དང་གླུ་ཤགས། བར་བཀོལ། བཙོལ་གླུ་ལེན་པ། མཐར་བཀྲ་ཤིས་འཇོག་པ་སོགས་གླུ་ལེན་ནའང་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད། མ་སྲུ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་དུ་ཆུ་དར་སྟེར་དགོས། མ་བྱིན་ན་"བར་བའི་སྟེང་ལ་ཆུ་དང་ཞོ་ལྷུག་སྤྲོལ་བཅས་ཡོད། སྟོན་མོ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ནའང་ཕྱིར་འབོད་དུས་བཙོལ་གླུ་མི་ལེན་ལ་བུ་བུ་མོར་རྒྱུ་སྐལ་ཞིག་

སྙེར།

ལབ་ཙེ་གཞི་བསྐོད།

ལབ་ཙེ་གཞི་བསྐོད་བྱེད་པར་ཐོག་མར་རྩ་བའི་བླ་མ་གདན་འདྲེན་དགོས། ལབ་རྩེ་བསྐོད་པའི་ས་འོག་ཏུ་བང་མཛོད་བཀོ་བ་དང་དེའི་ནང་འབྲུ་རིགས་སྣ་ལྔ་གཙོ་བྱས་པའི་གཏེར་སྣ་ཚོགས་འཛོག རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་གོ་མཚོན་གྱི་རིགས། གོས་དར་གྱི་རིགས་འཛོག བང་མཛོད་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་སྲོག་ཤིང་འཛུགས་པ་དང་གཞི་བདག་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྟར་ན་བཟའ། ལག་ཆ། ཆིབས་པ། གོ་ཁྲབ། མདའ་གཞི། ཞགས་ཐགས དགྲ་སྟ། ནོར་གཞོང་། གཏེར་བུམ་སོགས་འཛོག་དགོས། སྲོག་ཤིང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་མདའ་ཤིང་དང་རྩེ་རྒྱ། ཁ་རྒྱན་སོགས་བཞག་ནས་མྱི་ཐག་སྣ་ཚོགས་དར་མཆོན་ གྱིས་རྒྱན་པས་དགྲི་དགོས། བསང་ཆེན་ཕུལ་བ་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དང་རླུང་རྟ་ཕྱུར་བ། ཀུ་བསོ་སྒྲོགས་པ། ལྷ་རྒྱལ་འཐེན་པ། རྟ་རྒྱུག་མདའ་འཕེན་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་རྒྱུན་མི་ཚོས་གང་འདོད་ལྟར་ལབ་རྩེའི་མགོར་སོང་ཏེ་བསང་གཏོང་བ་ཡིན།

གཉེན་ཚོས།

1. མི་ཤི་ན་ཐོག་མར་ཤི་བོའི་ཕྱུས་མགོར་བླ་མ་ཞུ་བ་དང་ཞིན་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་བ་ལྟར་ཁྲིམས་གཙང་དགེ་སློང་ཁྱིམ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་འདས་མཆོད་སྒྲུབ་པ་ལས་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་

ཚོས་མི་བྱེད། བདུན་འདིད། ལོ་གཅིག་གི་ཨ་མཆོད་སོགས་ཉུས་ཚོད་ཀྱིས་འཛོག་སྲོལ་ཡོད། ཐུས་མགོའི་ཟླ་མ་ལ་འབུལ་བ་ཟླ་རྐ་སྲབ་གསུམ། བ་རྒྱ་སྐོར་གསུམ། མེ་ཁྲི་ ཕྲེང་གསུམ། མགོ་ཐང་སྐྱེས་གསུམ་སོགས་འབུལ།

2. བདུན་འདིད་ལ་དགེ་སློང་བདུན་གདན་དྲངས། ཉིན་བདུན་གྱི་ རིང་ལ་མ་ཎི་དབྱངས་འདོན་དང་སྨྱུང་གནས་བསྲུང་བ། མཆོད་མེ་སྒྲོན་པ། བདག་འཇུག་བླངས་ནས་ཁྲུས་ཆོག་བསྒྱུར་བ། སྨོན་ལམ་འདོན་པ། སྒྲུ་དཔར་བ། སྨྱུང་གནས་སྲུང་བ། སྐར་བཅོས་འདོན་པ། གསུར་ཐུལ་བ། རྗེས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་འབད།

3. བེམ་པོ་སྐྱེལ་སྐབས་སྐར་མ་བལྟ་བ་དང་བེམ་པོ་གཡག་ལ་བཀལ་ཏེ་དུར་ཁྲོད་ལ་སྐྱེལ། བེམ་སྐྱེལ་དེ་ཕར་འགྲོ་དུས་ཆ་ཡིན་དགོས་ལ། ཕྱིར་ཡོང་དུས་ཡ་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས། བེམ་པོ་འགེལ་སའི་གཡག་གི་སྒ་ཁ་ཕྱིར་བསྐོར་ཏེ་འགེལ་བ་དང་ཞ་ཕྱིར་རྫོགས་དགོས། མི་ལོ་ལོན་ཤི་ན་ཞག་བདུན་ལ་ཁྱིམ་ནས་འཛོག བསུར་ཁྱེར་སྐབས་སྤྲའི་སྒོ་ནང་ནས་མི་ཁྱེར་བར་འདབས་འོག་ནས་འཁྱེར། བསུར་（བེམ་པོ）ཕུད་ནས་ཡོང་སྐབས་སེལ་རྒྱག་དགོས། དེ་ལ་རྫོ་དཀར་ནག་བཅུ་གསུམ་རེ་ཞེ་དཔུང་ནང་དམར་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་ལག་བསྒྱུ་དགོས། སྔོན་མ་ནག་པོ། རྗེས་མ་དཀར་པོ་ཡིན། སྤེན་ནག་གིས་མར་ལ་ཕྱུགས སྤེན་དཀར་གྱིས་ཡར་ལ་ཕྱུགས་དགོས། བསུར་བྱ་ལ་སྦྱིན། དགོན་སྡེ་ལ་བསྔེན་བཀུར་བྱེད།

4. ཉིན་ཞི་དགུའི་རིང་ལ་སྐྱེས་ཐང་བཞེངས་པ། རྗེན་ནོག་བཞུ་པ། ས་ལམ་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས། ཞི་དགུའི་ཨ་ལུང་ལ་འབུལ་བ་གོན་པ་ཆ་ཚང་དང་ཞི་དགུའི་མཛོ་མོ་སོགས་འབུལ་དགོས། དུས་རན་ལ་ཞི་དགུའི་ཨ་ལུང་གིས་ཆོས་འདོན་པ་དང་བླ་མ་གྲྭ་ཚང་ལ་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བྱེད་དགོས། ཁྱིམ་ཚང་དེ་བས་ལོ་གཅིག་རིང་འདུན་བྱེད་པ། སྐེ་རགས་སྔུན་ལ་ཡིན་པ། རྗེད་མོ་དང་གླུ་གར་ལ་མི་རོལ། སྔོན་མོར་མི་འགྲོ། ཕྱུར་མི་བྱེད། ལོ་གཅིག་ལ་བཟང་མི་ཐུལ། དབུས་གཙང་ཇོ་མདུན་ལ་བསྔོ་ཡིག་འཇོག་པ། དགོན་པ་སོ་སོར་བསྔོ་འབྲེལ་འཇོག་དགོས།

སྒྲིར་ན་ཤི་ཆད་དང་སྔོན་མོ་སོགས་སུ་ཁྱིམ་ཚང་དེའི་ཤ་ཉེ་རིང་། བཟང་ས་རྒྱན་ས། ཚོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོས་རོགས་རམ་བྱེད།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག ཁྲིམས་ལུགས།

དེ་ལ་རིགས་འགའ་ཡོད་མོད། མདོར་བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་སྟེ། གཅིག་ནི་ནག་ཉེས་ཚབས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་ལ་སྲོག་ཁྲིམས་གཅོད་པ། ཁ་ཟླ་གཅོད་པ། གོས་ཐུ། ཤིང་ཐོ། ས་དོང་ནང་འཕེན་པ། གནམ་འདོགས་ས་འཕེན། སེན་མོའི་བར་དུ་ཁབ་བརྫེབ་པ་བཅས་ཡིན། གཉིས་ནི་ཁྲིམས་ཆད་ཆུང་ཡང་བའི་སྐོར། ལྕང་མས་བྲབ་པ། ལྕག་གིས་བྲབ་པ། ཆུ་ཐེལ་རྒྱག་པ། རྟ་རྒྱག་པ (རྟ་རྒྱབ་ཟེར་བ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་རྫས་དང་སྣོའི་ཕྱུགས་ཟོག མགོའི་སྐྲ་སོགས་ཡོད་ཚད་གཞུང་བཞེས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར)། ལྕག་མགོ་ཉིས་མཆོ་མ། སྲོག་ཆད་མེད་ཀྱང་ཚེ་གཡོག་བྱེད་དགོས། ནང་ཁྲུལ་གྱི་རྗོད་གླེང་དང་འགལ་ན་ཡང་ལྷི་ལྕར་ཆད་པ་འཁྲུར་དགོས། དེ་ནི་དངུལ་ཆད་དང་ཁྲིམས་ལྕག་ཡང་ལྷི་ལྕར་འཁྲུར་དགོས། ཀྱོད་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་མི་ཤེས་པའི་རིགས་ལ་ཟངས་ཆེན་ནང་དུ་གཡས་ནག་གདུས་ནས་དེའི་ནང་དཀར་ནག་གཉིས་འཕང་སྟེ་ལྷ་ལ་བདེན་པ་བཟར་ཏེ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་ལག་སྣོབ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་རྫེའུ་དཀར་ནག་གང་ལག་ཏུ་ཡོང་ན་དེ་བཞིན་དུ་དཀར་ནག་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་རེད། ཡང་རིགས་ཤིག་ལ་དགོན་པའི་ལྕག་ལུང་ནང་འཛུམ་ཏེ་ཡི་དམ་ཆོས་

སྐྱོང་ལ་དམ་བཅོལ་ནས་མནའ་སྐྱེལ་བ། མི་བསད་ན་མི་དེའི་དམེ་གྲི་ངོ་དམར། དམེ་ཕོའུ་མཆུ་དམར། དམེ་ཧ་ཐོད་ནག་སོགས་སྟེར་དགོས། ཕོ་རབ་ལ་ཚད་ན་སྟོང་། ཕོ་འབྲིང་ལ་བརྒྱབ་ན་སྟོང་། ཕོ་ངན་བསད་ན་སྟོང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱང་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དཔའ་བོའི་སྟག་གི་ལྕེ། (ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་ལ་དཔའ་དར་སྟེར་བ) སྟར་མ་ལྷ་ཡི་ལྕེ། (ཕམ་ཁ་ནོ་མཁན་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ) བསད་པ་སྟོང་གི་ལྕེ། ཞུ་གཏུག་བདེན་བརྫུན་གྱི་ལྕེ། རྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ལྕེ། རྨས་པ་ཁྲག་གི་ལྕེ། བཟུང་བཀྱིག་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྕེ། ཞེ་བོའི་ནང་འདུམ་གྱི་ལྕེ། སྨོན་འཛུགས་མནའ་ཡི་ལྕེ་སོགས་སོ།

ལེའུ་ཉེར་གཉིས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ།

མགོན་ཁང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཕང་གི་སྐུ་རབས་དང་གདུང་རབས་སུ་བརྟེན་པའི་སྤྱན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་བཞུགས་སའི་གུར་ལ་ཟེར། དེ་ནི་ཆིང་ཕང་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་ལོ 1683 ལོར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བ་སོ་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་ཉིད་གདན་དྲངས་པས་ཞབས་བརྟན་གྲྭ་ཚང་ཕྱག་འདེབས་གནང་། མིང་ཆ་ཚང་ལ་ཨུ་ཀྲེ་ཞབས་བརྟན་གྲྭ་ཚང་ངམ་གསང་སྔགས་ སྨིན་གྲུབ་གླིང་ཟེར། ངག་དབང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་སེང་གེ་ཁང་ཆགས་ཏུ་རྙིང་དགོན་ཞིག་བཏབ་པ་མ་བརྟན་པས་ད་ལྟ་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད། དེའི་རྗེས་ནས་སོག་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་གི་སོག་ པོའི་སེར་ཕྲེའམ་བདུན་སུམ་བརྒྱ་ཞེས་པའང་ཕྱག་འདེབས་མཛད། དེ་ཡང་རྒོག་པ་ལྷར་གྲྭ་ཚང་ཁ་ཁ་ཡིན། ཨ་རིག་རྗེ་དང་རྒོག་མང་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་སེ་ལ་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཨེ་ཤཾ་ཆོས་འཁོར་གླིང་། རྒོག་ཤུང་དྲུང་ཡིག་དང་ཨེ་མག་སེར་སེ་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ཕུན་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གླིང་། ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་ལོ 1810 ལོར་བཏབ། སོག་པོའི་སེར་སེ་ལ་སྐྱབས་མགོན་༧ལྷ་ཁ་མཆོག་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་སྔོན་ལམ་བཙུགས་པ་དང་སྒྲིག་ལམ་དག་ཐེར་མཛད། སྤྱི་ལོ 1709 ལོར་༧ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་མདོ་སྔགས་སྐྱེ་འགྲོའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གདན་དྲངས། ཧོང་གིས་དང་པོའི་མདོ་དགོན་ས་ཐོག་མར་གཟིགས། དགོན་ས་གཉིས་པ་ཤུ་བོའི་སྨུག་ལུང་ཐང་དུ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཐོག་མར་བསྒྲེངས། བཀྲ་ཤིས་ཆུ་མགོ་ནས་ཧོང་ལ་གསོལ་ཆུ་ལེན། ༧ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་"གནས་འདིར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བསྟུས་པར་བཀྲམས་ཡོད། ཕྱག་སྐོར་བྱས་ན་བླ་བྲང་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་གསུངས་ནས་བླ་བྲང་གི་བསྐོར་ཚད་ཇི་བཞིན་མཛད།"དེའི་ཕྱིར་བསྐོར་བ་བྱེད་མཁན་ཡོད། ཧོང་གིས་"རྗེ་གཞུང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་མི་ཕམ་བྱམས་པའི་མདུན་ས"ཞེས་ཕྱག་བྲིས་གནང་། གནས་དེར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། པཎ་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་གྲངས་ལས་འདས་པས་ཞབས་ཀྱིས་བཀུགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་གནས་ཁམས་ཆེན་དུ་ངོས་འཛིན། ད་ལྟ"སྨུག་ལུང་ཐང"ཞེས་འབོད། ༧ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་ལོ་རེར་དགེ་བཤེས་མང་པོ་མངགས་ནས་དམ་བཅའ་ཚུགས་པའི་སྲོལ་བཏོད་པས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྣམ་པ་ཇེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་སོག་སེར་པོ་ཚང་གི་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆུ་མགོ་ཡིན། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དེང་སང་གན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བྱས་ཡོད།

༄༅། །ཨ་མདོ་སོག་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

སྟོན་ཚད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་སོག་པོ་ཡིན་པས་བླ་མ་ལས་སྡེ་འཛུགས་ནའང་ངེས་པར་དུ་ཆིང་ཤང་ལ་ཞུ་དགོས། ས་ཧོ་ཚོད་རང་རང་གིས་དགོན་སྡེ་རེ་རེ་བཏབ། སུ་ཧྲག་ཀྲུང་བ་ལ་མཚོན་ན་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་ཡིན། ཤ་ཐྲི་ཧྲན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་མར་བསྟེན་མི་ཧྲུང་བ། དེབ་ཐེར《ཏུ་ཀུ་ལའི་སོས་བཟང》དང་དབལ་མང་དེབ་ཐེར། 《 མེས་པོའི་ཞལ་ལུང》སོགས་སུ་གསལ། 《ཕུན་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གླིང》ལ་བན་སུམ་བརྒྱའི་ཆོས་ཐོག་ལས་གཞན་བཞི་བའི་སྤྲུལ་མའི་སྤྱང་གནས། ཤ་ཟ་ན། ཀླུང་རྟ་དང་ཨེ་མག་ལ་ཁྲི་བཅུའི་བཟློག་པ་སོགས་ལྷ་མོ་ཁྲིབ་ཚ་ཚང་གིས་བཙུགས།

ལེའུ་ཞེར་གསུམ། མི་སྣ་གལ་ཆེན་གྱི་སྐོར།

བླ་མ་དང་མཁས་པ། ཕྱུག་པོ། དཔའ་བོ། རྩལ་ཆེན། བར་བ། ཕྱུ་བ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲིང་ན།

དང་པོ། བླ་མ།

(1) སོག་སེར་པོ་ཚང་གི་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

(2) སྟག་ལུང་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མཆོག

ཛ་རིས་ཚང་གི་མི་རྒྱུད་དུ་ཡབ་མགོན་པོ་གདོང་ཡོན་ནམ་དོན་པོ་གདོང་ཡོན་དང་ཡུམ་བཞག་སྒོམ་དཔོན་གྱི་ཞེ་རྒྱུད་ཚེ་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ལྕགས་ཕག་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། སྐུ་སྨད་ལ་སྟག་ཤམས་ཀྱི་རི་མོ་གསལ་བར་བཀྲ་བས། སྟག་ལུང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། པེ་ཅང་སྟག་ལུང་དགོན་གྱིས་ཞུས་ཏེ་སྐྱབས་མགོན་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཐུགས་བརྟག་གནང་ཞིང་མཚན་གསོལ། པེ་ཅང་སྟག་ལུང་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་གདན་སར་བཀོད་ནས་ལོ་དུ་མར་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་བཞུགས་གནང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བསང་ཕོག་རྩུལ་

ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དཔལ་ལྡན་མཛོད་ཕུག་གིས་མཚན་ཉིད་ཞབས་ཞུ་ཞུས། གསན་སྦྱང་ལ་བརྩོན་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱས། ཞོར་དུ་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་གསན། ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་དང་ཉེ་བ་ན་བེ་སུ་ཆེ་ཆུང་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་མཛད་པར་ཕྱིན། ལྷག་པར་བེ་སུ་ཆེ་བས་འགྲུལ་བ་ཕྱམ་མཐོ་བ་བརྟེགས། དགོན་པ་འདིར་གཟིགས་སྐོར་ལ་ཕྱིན་ནས་མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཤིང་བཟའ་སྤྲུལ་སྐུ་ཚང་འདི་བ་ཡང་སྐུན་ཆུང་བས། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱོང་རོགས་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་པས་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་མཛད། ཕྱིས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་གྲུབ་ནས་དགོན་འདིར་ཕྱིན། འདུ་ཁང་རྙིང་པ་ཆུང་ཛེ་ཆུང་དུ་བཏང་ནས་ཉིན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོར་ཏེ་བསྐྱར་བཞེངས་བྱས། ཁྲིག་ལམ་ལ་རྙིང་བསྐྱལ་ཚ་ནན་མཛད། འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་གིས་པེ་ཅང་སྟག་ལུང་དགོན་གྱི་དམ་ཅན་གཏོར་བསྔོས་ཀྱང་དགོན་འདིར་ཚུགས། བླ་བྲང་གི་ཁྲིག་ལམ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཚུགས་པ་མཛད། སྟག་ལུང་དགོན་པ་ཞེས་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་སྙན་བྱུང་། ཕོང་དགོན་འདིར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་ཞིང་ཕོང་གི་ནང་ཆེན་ཡང་གསར་བཞེངས་མཛད། བླ་བྲང་གི་དགོན་ལག་འགའི་ཁྲི་བསྐྱངས་པ་དང་། དགོན་འདིའི་ཁྲིར་བཞུགས་པ་དང་། དགུ་དགེ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ཐུར་བཟུང་བ་སོགས་བསྟན་ལ་ཕྱག་རྗེས་གང་ལེགས་གནང་། དཀུང་

གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ས་ཕྱི (སྤྱི་ལོ 1958) ལོར་སྐུ་གཤེགས།

(3) རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

ཁ་གསུམ་ཚོ་བའི་ཡབ་གཡུ་སྐྱོང་ལྷ་ཐར་དང་ཡུམ་རྫོ་རིས་ཅ་པོ་ཞུ་བུ་མོ་དཀོན་མཆོག་མཚོ་འམ་དཀོན་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ 1914 ལོའི་དབྱར་དཀྱིལ་གྱི་ཟླ་ཚེས་བཟང་པོར་ཤུ་བོའི་སྒྲུག་ལུང་ཐང་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ (སྤྱི་ལོ 1927) སྔེང་དབུས་གཙང་ནས་ཕུར་ལྕོགས་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཟན་གྱི་རིལ་བུ་ཕབས་ཏེ་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་། མཚན་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། ཤུ་བོའི་སྒྲུག་ལུང་ཐང་དུ་ཁྲི་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁར་གཙང་དགོན་དོན་འགྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེར་ཚོགས་བཞུགས་གནང་ནས་ཚོགས་ཆོས་གྲྭར་ཕེབས་ཞོར་དུ། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། སྤྱི་ལོ 1939 ལོ་ནས་ཕྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ 1958 ལོར་བོང་གིས་ཚོ་བ་འདིའི་རྩེ་ཁྲིད་ནས་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་སྒོས་གཡོན་ལྗུང་གི་བྱ་བར་ཞུགས་མི་ཏུང་བའི་བཀའ་སློབ་གནངས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་མི་འཇིགས་སྙིག་གི་བསྐུལ་བས་སྤྱིན་མཛད། ཆོས་ལུགས་སྣར་གསོ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སློལ་མའི་ཟ

བ་མོ་གཅོད་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཕྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་བཞག ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གོ་བཞིའི་སྟེང（སྤྱི་ལོ 1999）ལོའི་ཧོར་ཟླ་12 ཚེས 21 ཉིན་གྱི་སྔ་རེངས་དང་པོར་ཤེང་གི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱིས་རྫོང་མཁར་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས།

（4）རྒྱ་ཁྲི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་བགྲང་བྱ་ཞི་བརྒྱད་ཀུན་དགའ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་སྟག་གི་གནམ་ལོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་གནས་མཆོག་མི་ཕམ་རྒྱལ་བའི་མདུན་ས། རྗེ་གཞུང་དགའ་བ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གནས་མཆོག་འདིར། ཡབ་པདྨ་དོན་འགྲུབ་དང་ཡུམ་ཨ་དཀོན་སྐྱུ་མོའི་ཚ་མོ་བསོད་ཐར་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་གཟུགས་སྐུའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་འཛིན་འདུས་པའི་གསེབ་ལས་མངོན་པར་ཤར་རོ། དགུང་གྲངས་ལྔ་བཞེས་པ་སྤྱི་ལོ 1918 ལོར་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་རྒྱ་ཁྲི་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྟེང་རྗེ་བླ་མ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔར་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་

བཟང་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། དགེ་སློང་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་དགེ་ཚན་དུ་བསྙེན་ཏེ་ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་ཚ་ག་ཆོས་སྤྱོད་དང་བཞུགས་ལུགས་ཕེབས་སྟངས་སོགས་གང་བསླབ་ཐམས་ཅད་འཕྲུས་ཤོར་མེད་པར་སྦྱངས། ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་གང་མང་ཐོབ། སྐབས་རྗེ་ལྷ་ཁ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྗེས་ཆེ་བར་མཛད། ཡོང་གིས་ཁྲིད་དགོན་པ་འདིར་བཞུགས་ནས་སློང་རོགས་མཛད་དགོས་གསུང་བ་ལྟར། ལྷ་ཁ་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་འདིར་ཚོགས་བཞུགས་གནང་། ཕྱིས་སུ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚོགས་བཞུགས་གནང་། རྗེ་རམས་པ་སོག་པོ་བསམ་གཏན་དམར་ནག་ཚང་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་མདུན་སར་མདོ་སྔགས་རིག་གཞུང་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་ནས་བསྟན་པ་ལ་མཛད་རྗེས་ཧྣབས་ཆེན་བཞག

(5) དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ།

(6) ཨ་ལགས་སྟོང་སྐོར་ཚང་།

ཧོར་ར་ཧྲི་བའི་ཨ་ཕ་སྙིང་ཁོ་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས།

(8) དགའ་བདེ་མཁན་པོ།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགྲང་བྱ་བཅུ་དྲུག སྤྱི་ལོ 1942 ལོར་པའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལུང་པ་ནས་

ཡབ་གུར་མགོན་སྐྱབས་དང་། ཡུམ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱེས་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར། དགུང་ལོ་དྲུག་གི་སྟེང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚང་ནས་དགའ་བདེ་མཁན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ཀ་ཀོར་ཚང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཚན་ལ་བསྟན་འཛིན་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟེང་བླ་བྲང་ནས་ཚོགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱངས། སྤྱི་ལོ་ང་བརྒྱད་ལོར་བཙོན་དུ་ཕེབས། རེ་གཅིག་ལོར་སླར་ཡང་བླ་བྲང་གི་ཚོགས་ལ་ཕེབས། ཀུ་གཅིག་ལོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཨ་ཁྲུ་དགེ་འདུན་ཚང་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཚན་ལ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་གསོལ། ཀུ་བརྒྱད་ལོ་ནས་གོ་བཞིའི་ལོའི་བར་བླ་བྲང་གི་དུས་འཁོར་རྡོ་རྗེ་དང་དུས་འཁོར་ཁྲི་པ་ལ་བཞུགས། གོ་ལྔ་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ནས་གོ་བརྒྱད་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་བར། བླ་བྲང་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བར་བཞུགས། གདན་རབས་གོ་དྲུག་པ་ཡིན། ཀུ་དགུ་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པར་གཙང་དགོན་དུ་ཚོགས་བཞུགས་གནང་། དགུ་བཅུ་ལོ་ནས་བླ་བྲང་དགོན་པ་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་གཞོན་པའི་འགན་བཞེས། སྤྱི་ལོ 2000 ལོ་ནས་ཀྱི་རྗེར་ཁྲི་ལ་བཞུགས། གྲྭ་ཚང་འདི་དག་ལ་མང་ཇ་དང་། སྤྱི་འཛོམ་གང་ལེགས་བྱུས་ནས་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྲུལ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། ཀུན་

མཁྱེན་འབྱུངས་ཡུལ་རྐང་ཚའི་དགོན་ལ་སྟོན་ལམ་བླ་མ་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་སོག་ཡུལ་དང་དབུས་ལ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་རྗེས་འབྲང་བ་དང་ཞབས་ཞུ་མཛད། ཟམ་ཚ་གསེར་ཁྲི་དང་བླ་མའི་སྤྲུལ་སྐུ་གང་མང་ཞིག་ལ་ཁ་བཏགས་འཛིན། ཀྱི་རྫོར་སློས་བསྐྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས།

(9) དར་རྟན་བཀའ་བཅུ།

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ཆུ་སྟག་ལོར (སྤྱི་ལོ 1902 ལོར) ཡབ་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་དང་ཡུམ་རྗོ་སྐྱིད་ལ་རྗེ་གཞུང་ནས་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་བཀའ་བཅུ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གསོལ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགྲང་བྱ་ཞག་མ་བཅུ་གཅིག་པ་མེ་གླང (སྤྱི་ལོ 1937) ལོར་ཆེང་ཤང་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན (བླ་མིང་ལ་ལྷ་བཙུན་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཟེར) དང་། ཡུམ་གྲུ་སྨན་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཆོས་རྫོང་གླིང་དུ་བླ་མར་བཞུགས། དབུས་གཙང་གཉིས་ལས་གཙང་དུ་བཀའ་པོད་བཅུའི་གཞུང་བློ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱུགས་སྤྲད་པ་ན "བཀའ་བཅུ" གསོལ། ཡིག་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་སྨན་རིགས་ལ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་འབུར་ཐོན་བྱུང་ཡོད། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགྲང་བྱ་བཅུ་གཅིག་པ་མེ་གླང (སྤྱི་ལོ 1941) ལོར་ལྷ་བཙུན་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན (ཤང་བཙན་པོ) གྱི་སྐབས་ལ། རྗེ་དྲུག་སྙིང་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཤུ་བོ་སྨུག་ཤུང་ཐང་ནས་བློ5 པའི་ཆོས6 ཉིན་དགོན་གནས་བརྗེས་ཏེ་དང་པོའི་མདོ་ཏུ་དགོན་

པ་བཏབ། སྐྱེ་ལོ 1941 ལོར་བཀའ་བཅུ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་གཙོ་བྱས་པའི་དགེ་སློང་བརྒྱད་འཛོམས་པ་ལ། འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ཚད་ལོངས་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འགོ་ལེགས་པར་འགྲིག་གསུང་ནས་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་གནངས། ཁོང་རང་ཉིད་ནས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གསུང་། སྐབས་འདིར་གསང་སྔགས་ཆོས་རྫོང་གླིང་གི་ཨ་ལགས་ཚེ་འདུ་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་ཆོས་རྣམས་གསོལ་བཞིན་ཡར་བཞེངས། རྗེ་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དཔེ་ནས་ཆོས་ཐུན་གཅིག་བསྟུལ། གཞན་སྐུའི་རྟེན་ལ་ཨུ་ཏུ་ཇོར་གདན་མ་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས། དེར་ཚེ་འདུ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཇོ་རམས་པ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ནས་དབུ་མའི་ཐལ་ཕྱོག་གི་རྩོད་པ་གནང་པར་ཧ་ཅང་ཐུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་། མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་མཉམ་དུ་མཐོང་བ། སྦྲང་ཆར་བསིལ་མ་བབས་པ། འཇའ་འོད་ཟླུམ་ཀོར་གྱི་ནང་། འོད་དཀར་པོ་ཞིག་རྒྱུ་བ་གསལ་ལམ་མེ་ཤར་བ། སྐྱེས་པོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་སྒྲེང་། བླ་མ་འདི་དང་བཀའ་བཅུ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལོ 1956 ལོའི་བར་དུ་གསང་སྔགས་ཆོས་རྫོང་གླིང་བདག་སྐྱོང་བྱས། དགོན་པ་འདིའི་ཕྱག་བཞེས་དང་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་དངུལ་ནའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆེད་དུ་གཏད། དགེ་བཤེས་འདི་བས་ལོ་འགའི་རིང་ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་བྱ། གཞི་གསུམ་གྱི་

ཉམས་ལེན་བློ་སྦྱོང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། བདག་སྐྱོངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་མཐའ་ཡས་སོ། །

(10) ཨ་དཀོན་ཨ་ལགས།

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པར་ཨ་ལགས་ཡ་ཏུའི་ཡང་སྲིད་ཨ་དཀོན་ཨ་ལགས་ཡབ་ཏ་མགྲིན་སྐྱབས་དང་ཡུམ་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བན་གྱི་ཚ་མོ་པདྨ་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་གསལ་བར་མ་རེས། སྤྱི་ལོ 1942 ལོར་ཨ་དཀོན་སྐྱེ་བན་ཚང་ལ་སླར་ཡང་ཡབ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཨ་དཀོན་ཨ་ལགས་དོ་མཚར་ལྟས་བཟང་དང་བཅས་འཁྲུངས། མཚན་ལ་སྦྱིན་པ་ཟེར། སྤྱི་ལོ 1947 ལོར་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཞེས་སྐབས་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇིགས་བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་མཆོག་གིས་ཨ་དཀོན་ཨ་ལགས་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་ནས་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་དུ་ཚོགས་བཞུགས་མཛད། ཕྱིས་སུ་སྤྱི་ལོ 1952 ཆུ་འབྲུག་ལོ་དགུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་སྟེང་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་ནས་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་སྦྱོར་བྱེད་དམ་ཞིང་ལུག་ལོར་སྐྱེ་དཔོན་ཚོ་ཧ་དང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་སོགས་ལྔ་སར་སོང་དུས་ཨ་བྲག་བླ་མ་སྟོང་གསལ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཚང་ལ་འཚམས་ཞུར་སོང་བས་ཁོང་གིས་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བླ་མ་ཨ་དཀོན་ཨ་ལགས་ད་ལྟ་སྐུ་འདིར་

འབྱུངས་ཡོད། དགུང་ལོ་གསུམ་ཡིན། ཁྲིད་ཚོར་སྐུ་བདག་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་འདི་ཏུ་མོག་གསུངས་ནས་ཕྱག་ཡིག་དང་ཕྱག་མདུད་སོགས་ཁོང་གི་ཕ་མ་གཉིས་ལ་བསྐུར་ཡོད་པ་རེད། མི་ལྕོལ་ལོར་སྐུ་བདག་གི་ལག་ཏུ་འཁོར་ནས་རྗེ་བླ་མ་ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་ཚང་ལ་ཞུ་བར་ཁྲིས་བྱས་སོད། དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཞུ་སྐལ་མ་བྱུང་བར་ལུས།

གཉིས་པ། མཁས་པ།

(1) ཨ་ཁུ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

རྔར་ར་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྐོར་ནང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ “ར་ཏུག་ཚོང་གསུམ” ཞེས་བའི་ནང་གི་ར་ལྷུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

(2) ཨ་ཁུ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

སྤྱི་ཚོགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ནམ་ཡང་སྤངས་ཏུས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་འཛིན་པའི་རབ་བྱུང་པའམ་བཙུན་པ་རྣམ་དག་ཞིག་ ལགས། སྔོན་ཆད་ཆོས་སྐར་དགོན་པའི་དབུ་མཛད་ལ་བཞུགས་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ 1981 ལོར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་བསྐྱར་ཕྱེ་ཕྱིན་ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་ཞུགས་པ་དང་དེ་ཏུ་ཡང་ལོ་ཚང་གིས་མཛད་རྗེས་རླབས་ཆེན་བཞག་ཡོད།

(3) སྨན་པ་ཡོ་ནེ། སྤྱི་ལོ་ 1877 མི་སྣང་ལོར་ཡབ་ཨེ་མག་དག་

དབང་གི་བུ་ཏྲ་སྐྱེས་ཡོན་ཆུང་བའི་དུས་སུ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྨན་པ་གྲགས་ཅན་གཙང་སྨན་པ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་དངོས་སློབ་མེར་ཏན་ཨེམ་ཆི་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྨན་རྒྱུད་ཨེ་ཡིན་སྙམ། གཞན་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇུ་མི་ཕམ་པའི་རྒྱུད་པ་ཐོ་མགོའི་ཨ་ཁུ་ཆོས་གྲགས་ལས་ཀྱང་གསོ་རིག་ལ་གསན་སྦྱངས་བྱས། ནར་སོན་རྗེས་ས་སྙིང་དུ་སྙན་པའི་གྲགས་པ་འབར་བའི་སྨན་པ་ཏྲ་ཤུར། དཔེར་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བླ་སྨན་དང་། སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་བླ་སྨན་ཡིན་ལ་སྐུ་ཕྲེང་རེ་རེས་ཏ་རེ་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་གུང་རི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐལ་བཟང་དམ་ཆོས་སྒྲོལ་མའི་བླ་སྨན་དང་། ཕང་ཨ་མ་ཚང་དང་དཔོན་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ཚང་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་གྱི་དབུ་སྨན་མཛད།

(4) ལྷ་ཡིམངོན་ཤེསམངའ་བའི་དྲུང་ཡིག་ལྷ་བ་བློ་ལྡན།

ངག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཕྱིར་བླ་བྲང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དྲུང་ཡིག་སྡེ་བའི་ནང་གི་ལྷ་བ་བློ་ལྡན་གྱི་སྤྲ་བསྟན་ནས་གསུ་ཚང་རེད་ཅེས་དྲིས་པས། མདུན་འདུག་པས་ལྷ་བ་བློ་ལྡན་ཚང་རེད་ཅེས་བཤད། ཁོང་གིས“ཁོ་ཚང་ལ་ཇ་ཆེན་འཁོར་འདུག ང་ཁོ་ཚང་ལ་འགྲོ་དགོས་གསུང་།” ཁོང་ལྷ་བ་བློ་ལྡན་ཚང་ལ་ཕེབས། ལྷ་བ་བློ་ལྡན་གྱིས་ཁོང་

གི་དཔུའི་སྟེང་གི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྣངས། ཁོང་གིས་ལྕམ་དང་ལྷ་བ་ཁོ་ཚང་ལ་གནངས། དེ་ནས་བཟུང་༧རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བ་ཚད་ལྡན་དུ་བཅོ། ལྕམ། ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། ཁོས་དྲུང་ཡིག་སྡེ་བ་ལ་ཆ་རིང་མའི་ངོས་སུ་སྐུ་བཞག སྐུ་ཁ་གང་དུས་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ལུང་བསྟན་གནང་།

(5) ཚྭ་གིའི་རྣམ་གྲོལ།

རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བའི་ཚྭ་གིའི་རྣམ་གྲོལ་གྱིས། མགར་རྗེའི་ཕུར་ཐོགས་མང་པོས་སོག་པོར་དམོད་ཟོར་འཕངས་པ་ཕྱིར་བཟློག་པས་དེར་འདུས་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཐོན། ཁྲབ་ཆེན་རྒོད་པོ་འདོ་བ་ནས་རྒྱང་ཕུད་ལ་བཏང་བ། སོག་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་ནས་ཡོང་བ་ལ་གནས་མལ་བཀོད་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་།

(6) ཨེ་མག་མེས་དགེ

སྒྲུབ་ཐོབ་པས་ལྷ་འདྲེ་ཐན་དུ་བཀོད་ནས་མངག་གཏོང་ཐུས་ན་ཚོག ཉིན་ཞིག་ལ་ཨ་རིག་མགོན་པོ་ཚང་ལ་སྐུ་རིམ་བྱེད་སྐབས། ཁྱོད་ཚང་ལ་བུ་གསུམ་སྐྱེ། བུ་ཆེ་བའི་མིང་ལ་བླ་མ་སྐྱབས། བུ་འབྲིང་བའི་མིང་ལ་ཡི་དམ་སྐྱབས། བུ་ཆུང་བའི་མིང་ལ་དཀོན་མཆོག་འདོགས་དགོས་ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན།

(7) ཚྭ་གིའི་རྗེ་རམས་པ།

ཤོང་གི་མཚན་དངོས་མ་ངེས། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཚོགས་བཞུགས་གནངས། རྗེས་སུ་ཇོ་རམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞག ཤོང་གིས་དམ་ཅན་བརྟེན་པས་ཁྲིམ་ཚང་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཅན་སྲུང་མ་འཛིན། དམ་ཅན་གྱི་ཞལ་ཐང་། གསུར་སྦྱོག ཇོ་རྗེ་རྣམས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད།

(8) བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

རྫུང་ཡིག་ཆོ་བར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་མཁས་ཆེན་དེ་འཁྲུངས། ང་བརྒྱད་ནང་གྲྭ་བ་བཟང་པོ་ཞིས་ཁས་ལེན་མཁན་མང་པོ་བྱུང་། ཤོང་གིས་བླ་བྲང་དུ་བླ་སྤྲུལ་མང་པོའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་འགན་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་ངོ་།། ལ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཞར་མ་ཡང་ཟེར།

(9) བ་ཡོད་དགེ་སློང་འོ་ཤོ།

(10) ཨ་ཁུ་ཐུབ་བསྟན། ཁ་རྣ་ཚུལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་མོ་སྒྲོལ་ཛའི་བུ་ཡིན་ལ། ཨ་ཁུ་ཐུབ་བསྟན་གྱིས་གུང་ཐང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་འོན་པོ་བྱས།

(11) དགེ་རྒྱམ།

བློ་རིག་བཀྲ་ཤིང་འཇོར་བ་ལྡན་པའི་ཁྲིམ་ཚང་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཨུ་ཅེའི་ཞབས་བརྟན་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་གི་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་སྐྱེ་བར་ཡང་

བསྟོད་ཚོང་། ད་དུང་ཞང་གི་ཁྲལ་སྡུད་དང་ཨང་གི་རྒྱུག་མཁན་ཡང་ཡིན།

(12) སྐར་བཟང་།

ཁོའི་མཚོང་སྣང་ལ་མི་ནག་ཧྲ་ནག་ཅན་ཞིག་འོང་བ་རིག་ནས་གཏམ་སྨྲ་ཚིགས་བཤད་ནས་སྨྲོན་པ་ལྷ་བུར་གྱུར། སྨན་བཅོས་གང་གིས་མ་ཕན་པས་བདེ་ཐང་སྐྱ་ཕྲེང་བདུན་པ་དང་ཞབས་ཧྲུང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཕེབས་ནས། བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཁོ་ལ་སྨན་དཔྱད་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་མེད། ལྷ་སྨོ་ཕྱེ་དགོས་གསུངས་ནས་གཉན་ཁྲམ་གཟིགས་ལྷན་མདའ་འཕེན་གྱི་ལྷ་སྨོ་ཕྱེས། དེ་རྗེས་ཨ་རྒྱ་ཚོ་བའི་ཤེར་རྒྱམ་གྱི་བུ་ལ་ནད་ཞིག་བྱུང་ནས་ལྷ་ཕབས་ནས་མཆོད་བཞེས་སྐབས་མི་མདའི་རང་ལ་བརྒྱབ་སྐྱེ་མདུན་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཐུག་ཀྱང་། ལྷ་དྭངས་སྐབས་ཁབ་རྩེ་ཙམ་གྱི་མཆོད་ཤུལ་ཡང་མེད། དེ་ནས་བཟུང་ལྷ་བ་སྐར་བཟང་ཞེས་གྲགས། དེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྩེ་བཞེས་པ་སོགས་གྲངས་མེད་ལ། ནད་པ་དང་རྐྱེན་ངན་སོགས་ལ་ཕན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་རྗེས་སུ་རུག་ཆུང་བ་དང་མགར་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་རྒྱུ་རྩོད་ཀྱི་དོན་ལ་སུ་རུག་ཆུང་བའི་སྡེ་གཞུང་ནས་ལྷ་ཕབས་ནས་བཙའ་བ་སྐྱུ་རིམ་གྲངས་མེད་སྤྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་དོ།།

(13) ཧོར་རའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ (བཀྲ་རྒྱམ)

རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གནས་སོ་སོར་བཅིངས་འགྲོལ་བྱས་རྗེས་སྤྱི་ཚོགས་

ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་གི་དབང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་སྣ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ནག་མེད་ཉེས་འགེལ་ཐེབས་ཏེ་བཙོན་འཇུག་བྱས། འདིའི་ནང་དུ་བླ་མ་ཚེ་འདུ་དང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཙོན་འཇུག་བྱས། རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡང་དག་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་འོད་སྣང་ཕྱོགས་བཞིར་འཕྲོས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ལ་ཉེས་མེད་དཀར་དག་བྱས་པའི་ཆོག་མཆན་ཐོབ། བླ་མ་ཚེ་འདུ་ཚང་བཙོན་ཁང་ལས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམས། སྐབས་དེར་འོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་བཙོན་གྲོལ་བཏང་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་དུས་ལྷ་ཁ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཐུམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གདུང་རུས་དེ་ཡང་བཙོན་ཁང་ལས་བླངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕ་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས།

གསུམ་པ། ཕྱུག་པོ།

(1) འཇམ་དཔལ་ཇ་ཁུག་ཚང་དྲུང་ཡིག་སྡེ་པ་ལ་མཆོན་ན་ཁ་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཡིན།

(2) དྲུང་ཡིག་ཡུ་བ་ཚང་དྲུང་ཡིག་སྡེ་བ་ལ་མཆོན་ན་ཁ་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཡིན། དྲུང་ཡིག་ཡུ་བའི་ཕ་འཕགས་པ་ནོ་གི་དང་ཁུ་འདུ་ཡིན།

(3) ཆོས་ཁོ།

སྤྱི་ལོ 1898——1936 བར་ལ། མིང་ལ་ཆོས་ཁོ་དང་མཚང་ལ་ཆོས་ཁོ་ལྷུམ་ཟེར་བའི་འབྲོག་དགེ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་བོ་ནི་ཕྱུགས་ལས་དང་ཚོང་ལས་ལ་མཁས་པ་བཅས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་

ཡིན་པར་བཤད།

ཁོ་ཚང་ཆེས་འབྱོར་བ་དར་བའི་དུས་སུ་ལུག 1500 ཟོག 230 ལ་ལོ 140 ཡས་མས་ཡོད། ཤབ་གཟན་གྱི་རྣ་ལ་དངུལ་གྱིས་དཀྲིས་ཡོད། ཇ་ཆ་ཆོས་ཆ་རྫོ་བྱས་ཡོད་པ། སྨ་ནང་དུ་མཛོ་ཁལ་མ་ཁྲིད་ཡོང་ནས་ཁལ་ཐོག་ན་ཆོག སྤྱི་ལོ 1936 ལོར་ཆོས་ཁོ་ལྷུམ་ཚང་ལྷ་སར་འགྲོ་གྲབས་བྱས་ཏེ་བུ་ཧ་དཀར་དུ་བསང་ཐུལ་སྐབས་མགོན་ཤུལ་གྱི་ཇག་པས་བསད། ཁོ་ལ་ཆུང་མ་མེད། ཤྲིང་སོར་མག་པ་བཞག་ཡོད་ལ་མགོ་གཅེས་ལ་བུ་གཉིས་སྐྱེས་ཆེ་བ་མཁའ་ལོ་ཟེར་བས་ཁྱིམ་གཞི་བཟུང་ཡོད། ཆུང་བ་ཚེ་ཏྟ་ཟེར། བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེས་མགོ་ཏྟ་ཟེར། མཁའ་ལོའི་བུ་ཆེ་བ་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་སྒྲོལ་མ་ད་ལྟ་ཁྱིམ་ཚང་འདིའི་ཤུལ་འཛིན་ཡིན།

བཞི་པ། དཔའ་བོ།

(1) ཁོ་བོའུ་སྐབས་ནག

སྤྱི་ལོ་1907 ལོར་སྐྱེས། རྫོ་རིས་ཡོན་ཏན་དང་ཞིས་བོའུ་གཉིས་ལ་བུ་བུ་མོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བུ་ཆེ་བ་ཡིན། ཁོ་ལ་གྲི་ལོས་ཞེས་པའི་མེ་མདའ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དམག་དང་ཇག་ལ་འགྲོ་སྐབས་ནང་ལ་སྒྲི་ཡ་མཚན་ཞིག་གྲག་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། ཁོས་མི་རབས་གསུམ་གྱི་ཤ་འཕོན་གུང་བསྒྲད་སྦྱོང་ཟེར་ལ་དམག་ཇག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཁོས་རྒྱལ་ཁ་མ་ལོན་པ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་མེད།

(2) སློ་བརྟན་མི་འབར།

ཨ་དཀོན་བསོད་ཙོད་དང་ཨ་མ་ད་པོའུ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཡིན། ལོས་གཏམ་བཤད་ན་ཐོགས་པ་མེད་པས་མི་འབར་ཟེར། སློ་བརྟན་མི་འབར་གྱི་བུ་རྟོར་གྱིས་བསད་ནས་སྐྱིད་ཤང་གིས་བཤད་པར་སློ་བརྟན་མི་འབར་གྱིས་ལོའི་བུའི་དགྲ་ཤ་མ་བླངས་པར་འགྲིག་ཐབས་མེད་བུ་སྡོང་ལ་མི་བཟེ་ཟེར་བས་ཞང་ཟུགས་ཁྲོས་ཏེ་མི་མདས་བརྒྱབ་ཀུང་ལུས་ཀྱི་ཤ་མ་ཟིན་པར་གོན་པ་ཕུག་ནས་སོང་། དེ་ནས་ལོའི་ཧྭ་དངུལ་རའི་གྲབ་ཚང་གི་སྐྱིབས་ལ་སོང་ནས་བསྡད། དེའི་རྗེས་ནས་ལོ་ཕྱིར་ཡོང་ནས་གཡང་དེའུ་མགོ་ནས་རྟོར་གྱི་མི་གསུམ་བསད་ནས་བུའི་དགྲ་ཤ་བླངས། ལོ་འགའི་རྗེས་སུ་ལོ་ཕྱིར་ཡོང་ནས་ཞང་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་ལ་མགོ་བཏགས། ཞང་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་གིས་ཀུང་ལོ་ལ་ཁྲིམས་ཆད་མ་གནང་པར་མ་ཟད་ས་མཐར་འབུད་ན་སློ་བརྟན་མི་འབར་ལྟ་བུ་འབུད་དགོས་གསུངས་ནས་བསྟུགས་བཟོད་བྱས་ནས་འགྲིག

(3) ཨ་ཧྲའི་ནག་ར།

ལོ་རང་ལོ་ 20 སྐབས་སུ་ཁྲིམ་མི་སོགས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁྲིམ་ཚང་གི་ཆ་རྐྱེན་ཏ་ཅང་ཞན། དེའི་སྐབས་སྨན་ཤངས་ཏུ་སྐོར་གྱི་མི་གསེར་ལོ་མགོ་འཁྱུང་རྗེ་ལོག་བསང་སྐོར་གྱི་བསང་རྣམ་རྒྱལ་དང་བསང་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་ནས་ཁྲིད་པར་ཏུ་སྐོར་གྱི་མི་ར་

མདའ་སོང་ནས་རྗེས་ཚོད་ཀྱང་མི་ལག་ནས་མ་ལོན། དེ་བས་ཨ་ཧྲས་ནག་ར་དང་ཨ་དེ་བཙོན་མིག་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་བྱས་ནས་བསང་སྐོར་ལ་རང་མི་སྐྱབ་ཏུ་སོང་། བསང་རྣམ་རྒྱལ་ཚང་ལ་ཐོན་ནས་པོ་ཚང་གི་ཁྲིམ་ལ་སྨན་སངས་ཀྱི་མི་བཀྱིག་ཡོད་པ་དང་ལྷས་ན་དམག་མང་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་། དེའི་ཕྱིར་པོ་གཉིས་ཀྱི་གྲོས་བྱས་ནས་ཨ་ཧྲའི་ནག་ར་ལྷས་ནས་འབབ་རྒྱུ་དང་ཨ་དེ་བཙོན་མིག་ཁྲིམ་ལ་འཛུལ་ནས་མི་སྐྱབ་རྒྱུ་བྱས། གྲོས་མཐུན་ལྟར་བསང་པོག་རྣམ་རྒྱལ་ཚང་ལ་བརྒྱུག་ནས་འཐབ་འཁྲུག་བྱས་པར་ཨ་ཧྲ་ནག་རས་བསང་པོག་མི་གཅིག་བསད་པ་དང་རྙོག་འཛིང་གི་འཐབ་འཁྲུག་ཁྲོད་ནག་ར་ལ་ལག་ཆ་མེད་པས་ཧ་རོའི་རྨས་པ་ཞིག་ཐོན་ནས་གཡུག་པ་ཡང་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་སོང་། དེའི་སྐབས་བསང་སྐོར་གྱི་སྟགས་ཐན་ཞིག་པོའི་སྟེང་འབུར་ཡོང་བ་བཟུང་ནས་དགྲ་དམག་གི་མཚོན་ཆ་འགོག་སྲུང་བྱས་པར་སྟགས་ཐན་པོ་ཚོའི་མཚོན་མདུང་གི་བསད་པ་དང་ཨ་དེ་བཙོན་མིག་གི་མི་སྐྱབས་ནས་ཐོན་པས་པོ་གཉིས་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཐེབས་ཡང་མ་ཤི་བར་ཕྱིར་ཐོན་ཐུབ་པ་བྱུང་། དཔའ་རྟུལ་བརྒྱད་ལས་མིང་ཐོགས་པ་དོམ་ནག་ཁྲག་གི་བཟི་འདྲ་ཞེས་ཟེར།

(4) ཐམས་ལུག

རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་ཧ་ལོར་ཡ་དོས་ཤུར་དང་མ་ཚེ་པོའུ་གཉིས་ཀྱི་བུ་རུ་སྐྱེས། པོ་ཆུང་དུས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གྲྭ་བ་བྱས།

རྗེས་ནས་ཤིས་ཚང་ཨ་གྲོང་བ་ཡོད་ཀྱི་རུ་སྐྱིད་དུ་རྒྱུག་ནས་བོའི་ཨ་མ་བསད་པས་ཨ་མའི་དགྲ་ཤ་ལེན་ཆེད་སྐྱུ་སར་བབས། དུས་སྐབས་སུ་སྐྱུ་སར་བབས་ན་སེར་འཁྲིག་ལ་ལྷག་གི་ལྷ་བརྒྱ་བྲབས་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ལྷག་གིས་ལྷ་བརྒྱ་བྲབས་སྐབས་བོའི་ད་དུང་སེར་འཁྲིག་ལ་ཕན་ན་ཡང་བསྐུར་ལྷ་བརྒྱ་བྲབས་ཀྱང་ཚོག་ཟེར་ནས་གོན་པ་སྤྱུགས་ནས་གོམ་པ་ཉམས་སྟང་མེད་པར་སོང་བས། ཞང་ཀུན་དགའ་དཔལ་འབྱོར་དཀྱིས་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཟེར། དེ་རྗེས་བྱུང་ཡིག་གི་ལུག་བའི་སྐྱིད་དུ་དངུལ་ར་རྒྱུག་པའི་གྲོད་རྩོད་ལ་དངུལ་རའི་རུ་སྐྱིད་ལ་སུ་རུག་རྒྱང་པའི་དམག་བུད། ཐམས་ལུག་གིས་དགྲ་ཕར་བརྒྱབ་ཀྱི་ལག་རྟགས་སུ་ཕྱི་ར་ཀྲུལ་གང་ཁྱེར་ཡོང་བས་ཕོར་ཞང་རྒྱལ་པོས་དཔའ་དར་གནང་། དེའི་རྗེས་ནས་གཙང་བཙན་པོ་མའི་ཕྱོགས་ཡས་མས་ནས་དཔའ་རྟོད་བཅུ་གཅིག་འདེམས་པའི་ནང་ན་ཐམས་ལུག་ཡོད། རྒྱ་ནྭ་ཆས་ཚང་ལ་འཁྲུག་ནས་རྙིང་མ་ལོན་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཆོ། གཙང་བཙན་པོ་མས་བོ་ལ་རྟ་གཅིག་དང་མེ་མདའ་ཞིག་གི་དཔའ་དར་གནང་ནས་སོག་པོ་ཐམས་ལུག་ཅེས་གྲགས། རྗེས་ནས་ཁྲོ་བོ་ཞ་ཞུལ་ལ་ཐམས་ལུག་དང་ཚོས་རག་བན་ལོ། མག་པ་ཐབས་མཁས་སོགས་མི་འགའ་སོང་ནས་སྐྱུང་ནས་བསྡད་ཡོད་སྐབས། ཞ་ཞུལ་ལྡེ་བའི་ཚོར་ནས་དགོང་མོ་དམག་བུད་ནས་ཕྱི་བསྐོར་ནང་སྐོར་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་འཐབ་ཞོར་འབྲོ་ཞོར་བྱས་པའི་ཆོ། མག་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྟ་བསད་

ནས་ཞུལ་དུ་ལུས་པ་ཐམས་ལུག་གིས་མཐོང་བས། ཁོས་རྟ་ཁ་ཕྱིར་བསྐོར་ནས་མག་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྩིབས་ལ་འཚོང་ནས་རྟའི་འཚོངས་ཐེངས་འགའ་བསྟན་ཏུང་དེ་ཞེན་མ་ཐུབ། སྐབས་དེར་ཐམས་ལུག་གི་སྟོ་བར་མདའ་ཐོག་པས་སྟོ་བ་ཁ་ཕྱེས་ནས་སོང་། ཁོས་ཟླ་ཁའི་ནང་གོན་པའི་ཕུ་ཏུང་བཙུག་ནས། ང་འདི་ཏུ་བསྡད་ནས་འགོག་ཅི་ཐུབ་བྱེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་རྟ་ཞོན་ནས་ཕྱོས་ཞེས་བཤད་པར་མག་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཐམས་ལུག་གི་རྟ་ཞོན་ནས་ཐར། དེ་ནས་ཁོ་གཅིག་པུས་དམག་འགོག་ཅི་ཐུབ་བྱས་མཐར་ཁོས་མི་མདའི་རྣ་ས་ལ་བརྩུགས་ནས་དཔའ་བོ་འགྱིང་སྟབས་ཀྱིས་བསྡད་པར་ཤེ་ཡོད་མེད་ཕ་ཞུལ་དམག་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་འགྲམ་དུ་བཅར་མ་ཕོད་པས་རྒྱང་ནས་མི་མདའ་འཕང་ནས་ཡུན་རིང་འགོར་བ་ན་ཕ་གདུགས་རྐང་ཁོས་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་གམ་དུ་ཐོན་ཚེ་དཔའ་བོ་འགྱིང་སྟབས་ཀྱིས་འདུག་པ་ལས་གསོན་པོར་འདུག་པ་མ་ཡིན། ཁོས་མིག་བྱེ་ཞིང་མི་མདའ་བཟུང་ནས་ལུས་ཀྲོང་ངེར་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ནས་ཧ་ལས་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་སོག་པོ་ཐམས་ལུག་ཞེས་དཔའ་བོའི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ། དེའི་རྗེས་ནས་ཐམས་ལུག་གི་ཚ་བོ་དོ་རྒྱུར་གྱིས་དགྲ་ཤ་བླངས་ཚུལ་ནི། ཨ་རྒྱའི་ཁྱིམ་ཚང་འགའ་བསང་གཞུང་ན་ཡོད་སྐབས། ཕ་ཞུལ་གྱི་ཚོང་པ་གཉིས་བཤའ་ལུག་ཞིག་ཉོ་བར་དོ་རྒྱུར་ཡོད་སའི་ཁྱིམ་ཚང་དེར་ཡོང་ནས་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུག་འཛིན་སྐབས། ཐོའུ་

རྣ་ལ་ཞག་ཐག་དགྲིས་ནས་འདེབས་མ་ཐུབ་པས། དོ་རྒྱུར་གྱིས་ངའི་ལག་པ་ཞ་བོ་ཡིན་པས་ཞག་པ་འདེབས་མི་ཐུབ། དེ་བས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་བོའུ་ངའི་ལག་ལ་ཆོག་མ་གཏོགས་ཟིན་རྒྱུ་མ་རེད་ཞེས་བཤད་པས་བོ་གཉིས་ཀྱིས་བོའུ་སར་བཞག དེའི་ཚེ་དོ་རྒྱུར་གྱིས་སྒུར་ཏུ་མེ་མདའ་བླངས་ནས་མི་གཅིག་བསད་པ་དང་མི་གཅིག་རྨས་ཏེ་རྟ་དང་མེ་མདའ་བཅས་པ་བླངས་ནས་དགྲ་ཤ་བཙད།

(5) མགོན་པོ་རྗེ་བོ།

དངུལ་རྣའི་མགོ་སོའི་དངུལ་སྐོར་མང་ཙམ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་ཕྱིར་རང་ཡུལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མགོན་པོ་རྗེ་བོ་ཡི་མཐོང་བ་ན་རྒྱུ་ནོར་འཕྲོག་བཅོམ་དང་དངུལ་རྣའི་མགོ་སོ་ས་དེ་ནས་བསད་པ་ན་མགོན་པོ་རྗེ་བོ་དཔའ་བོ་ཞེས་གྲགས། སྤྱི་ལོ་1949ལོའི་ཟླ་12པའི་ཚེས་15ཉིན་གྱི་དགོང་མོར་དངུལ་རྣའི་དམག་ཡོང་ནས་མགོན་པོ་རྗེ་བོ་ཚང་ལ་བརྒྱུགས། དེའི་དགུང་མོའི་དུས་ཚོད་བཅུ་ཡས་མས་སུ་དམག་ཁག་གཉིས་བགོས་ནས་གཅིག་ནི་མགོན་པོ་རྗེ་བོའི་ཀུར་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུགས་པ་དང་གཅིག་ནི་ལུག་ལྷས་ཀྱི་མག་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཞལ་རའི་སྟེང་དུ་བརྒྱུགས་ནས་མག་པ་བཀྲ་ཤིས་བསད། བོའུ་རྡེའུ་བཅུ་དྲུག་ལྷག་ལུས་སྟེང་དུ་ཐོག་ཡོད། མགོན་པོ་རྗེ་བོས་དངུལ་རྣའི་དམག་དཔོན་གཙོ་བྱས་ཏེ་མི་རྟ་བཅུ་གསུམ་བསད། ཕྱིན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་ལ་དམར་འཛིང་བྱས། ལོ་རྒན་དྲུག་བཅུ་ལ་སླེབས་པའི་དཔའ་བོ་འདི་དགྲ་བོ་ལས་

རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་མཚན་སྙན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ།

(6) རྟ་ཞོད་རབ་བརྟན།

ཨ་རིག་ཨེ་མག་དང་སུ་ཏུག་ཆུང་བ་སོགས་ཀྱི་མི་ཆེན་དཔོན་པོ་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་སུ་ཨ་རིག་ཀ་པ་ནས་ཨེ་མག་ལ་མཆོར་ས་བཟང་པོ་མ་བྱིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྟ་ཞོད་རབ་བརྟན་གྱི་འཚོགས་འདུ་དམར་ནག་ཁྲིད། ཡར་ལངས་ཏེ་ཨ་རིག་ཀ་པའི་གཞའ་ནས་བཟུང་སྟེ་པུས་མོའི་འོག་ཏུ་མནན། "པ་འགྲོ་འགྲོ་བུར་མི་འགྲོ། གནའ་འགྲོ་འགྲོ་ད་མི་འགྲོ" ཞེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོའི་དེག་གྲབས་བྱེད་སྐབས། ཨ་རིག་ཡི་ལོ་སོགས་མི་ཆེན་དཔོན་པོ་འགས་བར་འདུམ་བྱས། རྟ་ཞོད་རབ་བརྟན་གྱིས་ངེད་ཨེ་མག་ལ་ཐུབ་ཚོད་མི་འགྲོ་ཞེས་བཤད། དེ་ནས་བཟུང་གོ་སར་མི་བལྟ་བར་བུའི་བཟང་ངན་ལ་བལྟ་ཟེར། སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་མཁས་པ་ཆེན་མོ་ཨ་རིག་གཅོད་ལོས་མི་དཔྱད་འཐེན་ནས་བཤད་རྒྱུར། རྟ་ཞོད་རབ་བརྟན་འདི་ནར་སོན་པའི་སྐབས་སུ་སོག་པོ་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་གཞའ་ཐོག་ཏུ་ཞོན་རྒྱུ་རེད་ཟེར། ངས་བཤད་པ་བདེན་མི་བདེན་རྗེས་ནས་བལྟ་ཟེར། སྤྱི་ལོ 1950 ལོར་མགོན་ཤུལ་ནག་གདོང་སྐྲ་རིང་ཚང་གི་ལུག 700 ལྷག་དེད་ནས་ཡོང་། སྤྱི་ལོ 1951 ལོར་ཨ་རིག་བླ་ཁོ་མགར་རྗེས་བསད་པས་ནོར་སྐྱིན་དུ་མགར་རྗེའི་གོ་འཛོའི་ཀུན་གྲོལ་ཚང་གི་ལུག་གྲངས 400 ལྷག་དེད་ཡོང་། སྤྱི་ལོ 1953 ལོར་མགོན་ཤུལ་བར་སྐོར་སྙིང་རྒྱ་ཚང་གི་ལ་ལོ 20

དེད། སྙིང་རྒྱལ་ཚང་གི་བུ་འཕྲིན་ཐོ་ར་མདའ་ཐོན་ཧེ་རབ་གན་ཐང་ནས་ཧྲ་བསད་པས་ར་མདའ་བརྒྱུག་མ་ཐོད། མི་འདི་ནི་བཙན་པོ་གཉའ་གནོན། གཅོམ་ཆུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར། ཕྱི་དགྲ་འགོག་རྒོལ། རང་ལ་རྒྱ་ཅན། གན་བཀུར་ཆུང་གཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཅན་ཞིག་རེད།

(7) གན་རྒྱ་ཆུང་བའི་དཔའ་བོ་ལ་མགོན་པོ།

དཀུན་དགུ་བར་ཞུགས་མཧུང་ཁྲི་གང་ས་ནང་དུ་བཧབ་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད།

ལྔ་པ། རྩལ་ཆེན།

(1) རྦྱུང་ཡིག་དགེ་བསོ།

བུ་དཔའ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྩལ་ཆེན་ཡིན། ཁོས་བོད་ཀྱི་ཕྱུགས་རྫི་གསར་བུ་འགའ་བཀྱིགས་ནས། མཛོ་ཤད་ཞིག་ཡོད་པ་པང་ནས་ཡོང་བས་འཁྲུམ་པ་མཛོ་པང་ཟེར།

དྲུག་པ། བར་པ།

ཨ་རིག་གཙོད་ལོ (མགར་རྫེ་གཙོད་ལོ་ཡང་ཟེར)། ཁ་ཆེན་དབང་ཆེན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན། མགར་རྫེ་རོའི་མི་ཡིན།

བདུན་པ། ལག་ཤེས་པ།

(1) མགར་བ་དབང་ཅ།

སྐྱི་ལོ 1916 ལོར་སྐྱེས། རྗེ་རིས་ཡོན་ཏན་དང་ཞིས་བོའུ་གཉིས་ལ་

བུ་བུ་མོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། ཁོ་ནི་གྲི་རིང་དང་གྲི་ཐུང་མི་མདའ་བཞོ་ལུང་བློ་མགོ་སོགས་རྡུང་པ་དང་ཞིག་གསོ་བྱེད་ཤེས་པའི་མགར་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོས་རང་གི་ལག་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཁ་གསོས་པ་རེད། ཁོས་དངོས་སུ་རྡུང་པའི་ཅ་ལག་དང་མགར་ཆས་རྣམས་ད་དུང་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད།

(2) རྡུང་ཡིག་དཀྱིལ་མགར་དགེ་བཟང་།

ཁོང་ཤིང་བཟའ་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགེ་རྒན་བྱས། མགར་དགེ་བཟང་གིས་ཤིང་བཟའ་སྐུ་གོང་མའི་སྐུ་གདུང་ཤན་ནས་ཤིང་བཟའ་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས། གཞན་ཁོས་བརྡུང་པའི་ཨ་སོང་། བཞོ་ལུང་སོགས་ད་ར་ཁྱབ་ཆེ།

(3) བ་ཡོད་ཀྱི་གཙུགས་གྲུབ་མཁན་བློ་ལྡན་གྱི་ཆུང་མ་དང་ཨ་མ་ཆེ་བོ།

ཁོ་མོས་སྐྱོལ་ལྷང་སྐྱོལ་དཀར་གཉིས་གཙུགས་གྲུབ་ཀྱིས་བཞེངས་བ་གཙང་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བཞུགས།

(4) ཤིང་བཟོ་ལྷ་ཤེར་རམ་ཨ་ཞང་པ་ཡས།

ཤིང་གི་བཟོ་བཀོད་ལ་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད། ལྷག་པར་གུར་ལས་ན་ལག་རྩལ་ཧ་ཅང་མཐོ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་ཀ་ཀོར་འཇམ་དབྱངས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཆོས་དཔེ་བཞུགས་སའི་མཆོད་གུར་ཟླ་གམ་མ་ཡིན་པ་

གྱུ་བཞི་སྙོ་ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་རེ་བཞེངས་ནས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་ཕུལ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུང་པོ་ལ་བསྟུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཡང་ཡང་གནང་། ཁོའི་སློབ་མ་ཞིང་བཟོ་དཔལ་རྒྱམ་དང་ཅ་པ་དམར་མོ་སོགས་ཞིང་གི་བཟོ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་བ་འདིར་མང་ངོ་།

ལེའུ་ཉེར་བཞི། ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་སྐོར།

གཅིག ལྷ་ཁ་དགོན་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས།

《རྣམ་ཐར་དད་པའི་ལྗོན་ཤིང་》གིས་གཞི་བཟུང་། ལོ་རྒྱུས《དྭངས་གསལ་མེ་ལོང་》གིས་ཟུར་བརྒྱན། ངག་རྒྱུན་ཁུངས་བཙུན་པས་རྗེ་བརྒྱབ་ནས་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཙམ་གླེང་ན། དེ་ཡང་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ཐིག་ལེ། རྗེ་གཞུང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་མི་ཕམ་བྱམས་པའི་མདུན་ས་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་གིས་བདེན་པའི་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པའི་གནས་མཆོག་དེར་གནས་པའི་ཡབ་མེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདིར་གླེང་དགོས་མོད། གཞན་དུ་བྲི་བཞིན་ཡོད་པས་བསྐྱར། སུ་ཏུག་ཆུང་བ་སོ་སོན་ཞེས་མདའ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དེའི་མཆོད་ས་བཀུར་ས་གཅིག་བུ་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་འདི་ཉིད་ཡིན། དགོན་འདི་མ་བཏབ་པའི་སྔོན་དུ་ལས་སྨོན་བཟབ་མོའི་འབྲེལ་བ། ཚེ་རབས་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཆིང་ཁང་ཧི་ནང་གིས་དབུས་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་འདེབས་མཛད། ཆིང་ཁང་རྒྱལ་རབས་རིམ་

ཕྱིན་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་ཕྱིན་གྱིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱངས་ནས་ད་ལྟ་མཚན་སྔན་གཡུ་འབྲུག་ལྷིར་བ་འདི་བྱུང་། འདི་ཡང་མ་བཏབ་པའི་སྔོན་དུ་བན་སུམ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སོག་པོའི་སེར་སྡེ་བྱུང་། དེ་ཧ་ཚག་རྗེ་དྭང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བཏབ། ལྷ་སྲང་ནས་ཁྲི་པ་མངགས། སྤྱི་ལོར་གཅིག་དགུ་བཅོ་བརྒྱད་ལོར་༧རྗེ་ལྷོ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སོག་པོ་སེར་སྡེའི་ཁྲི་བར་བཞུགས། སེར་སྡེའི་སྔོན་གྱི་ཚུལ་མིན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་དང་འདོན་ཏ་དབྱངས་སོགས་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱི་དོར་བྱས། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་ཏེ་གསུང་ཆོས་གནངས། རྗེས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་ཕྱག་འདེབས་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ལྷ་དཔོན་གྱི་བར་ལ་འགལ་བ་ཏུང་ཙམ་བྱུང་བས་སོག་པོའི་སེར་སྡེ་འཐོར། སོག་པོ་སེར་སྡེའི་དངོས་རྫས་སོགས་ཆོས་སྐར་དུ་ཕྱེར། སྔོན་གྱི་སུ་དུག་ཆུང་སོ་སོན་ནི་ད་ལྟ་གཡུ་སྔང་ཞིན་གྲོང་བཙལ་དུ་གྱུར། སོག་ཡུལ་གྱི་ཞང་ལྷུ་དང་གྲོང་བཙལ་གཅིག་བཅས་སྤྱི་ལ་དགོན་པ་གཅིག་དང་གཞན་ཞང་རེ་རེ་ལ་དགོན་ཆུང་རེ་ཡོད། སྤྱིའི་དགོན་པ་ནི་ལྷ་སྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཡིན། ཡུལ་འདིའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ན་ལྷ་སྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་བདག་པོ་སོག་པོ་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་ཡོད་ལ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད། དེང་སང་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པས།མི་རབས་རྗེས་མས་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

མི་ཤེས་པས་འདིར་མདོར་བསྡུས་གླེང་བ་ཡིན། ཞང་རེ་རེ་ལ་དགོན་ཆུང་རེ་ཡོད། ཁུ་སེན་དང་མདོ་སུམ་གཉིས་ལ་ཤིང་བཟའ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་འཁྱིལ་ལས་མེད། མཚོ་ཡུལ་མ་ཞང་ལ་ཆོས་སྣར་དགོན་གསང་སྔགས་སྨིན་རྒྱས་གླིང་། ཉིན་མཐའ་ཞང་ལ་གཙང་དགོན་དོན་འགྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང་། མདའ་ཚན་ཞང་ལ་མདའ་ཚན་དགོན་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་གླིང་། གཡུ་སྔང་ཉིན་གྲོང་བརྡལ་ལ་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་། སྐབས་འདིའི་གླེང་བྱ་ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་ཡིན་པས་གཞན་རྣམས་མི་གླེང་། ལྷ་ཁ་དྲ་ལི་ཏུ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་ཕང་དར་རྒྱལ་པོ་རྫོང་ཐུས་དཔུ་སླར་དབུས་ནས་གདན་དྲངས་པས་སོག་སེར་པོ་ཚང་གི་སྐྱབས་མགོན་དུ་གྱུར། ཡོང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་མ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན། ལྷ་ཁ་དྲ་ལི་ཏུ་ཐོག་ཐུ་༧རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་འཕེལ། རོང་པོའི་བརྩེ་བཞག་སོགས་ཀྱིས་དགོན་ས་དང་པོ་ཡོས་ཀན་ཉིན་གྱི་འཁོར་ཀན་ལུང་བའི་ནང་དུ་གཟིགས། དགོན་ས་གཉིས་པ་ཏུར་ཁྲིད་ལུང་བའི་མདོའི་དགོན་སའི་ཞུལ་དེ་གཟིགས། དེ་ནས་ད་ལྟའི་དགོན་ས་འདིར་དགོན་པ་སྤོར་ཡོང་ནས་ཕྱག་འདེབས་མཛད། ངས《ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་དྭངས་གསལ་མེ་ལོང་》དུ་མིག་དམར་དགེ་བཤེས་ཞེས་བཀོད་པ་

ནོར་འདུག ཁོང་གིས་གཙང་དགོན་ནས་དགེ་བཤེས་འགའ་གདན་དྲངས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཐོག་མར་བསྒྲེངས། མཚན་ཉིད་བཙུགས། རྗེས་ནས་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དང་མཚན་ཉིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྒྱུར། རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཐོག་ལ་རྒྱུད་པའི་འདོན་ཏ་དབྱངས་དང་ཕྱག་ལེན་ཇི་བཞིན་མཛད། ཆོས་ཐོག་གྲོལ་ནས་ཚོགས་ཆེན་ལྷར་ཕྱས་ཏེ་དཔེ་ཁྲིད་དཔེ་གཟིགས་ཀྱི་སྲོལ་བཙུགས། བླ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་འཕྲེང་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བསུང་ཡལ་མ་མྱོང་བ་ནི་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ལེགས། དེ་ནི་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་རྟགས་མཚན་ངོ་མ་ཡིན། ༧རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དགུང་ལོ་གྱ་གཅིག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྟག (སྤྱི་ལོ 1926)ལོར་སྐུ་དར་ངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས། སྐུ་གདུང་གཙང་པ་རྟེ་ཏས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་གྲྭ་ཚང་ལ་རྗེས་སུ་ཁྱེད་ཅག་གིས་བདག་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ཡོད་གསུངས་ཏེ་གཙང་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དམར་གདུང་བྱས་ནས་ཞག། རྗེས་སུ་གཙང་དང་མ་ཕྱི་ཐང་བར་ལ་འགལ་བ་བྱུང་ནས་གཡུལ་འཐབ་སྐབས་སུ་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་ཆོས་འཕེལ་ཁོ་རས་དང་ཞེར་རྒྱམ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལ་མ་འཛོམ་པར་གདན་དྲངས་ཡོང་དུས། རྫོན་ནས་སྐུ་སྐྱེས་དང་ཨ་ཁུ་བླ་མ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསུ་བ་བྱས།

ཧོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན《རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྙོན་ཤེང》ལ་གཟིགས་པར་འཚལ། ཨཱ་ཁ་ཏྲ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་མ་གསོལ་གོང་གདན་རབས་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་འདི་འགལ་བ་དང་རྟོག་འཛིང་གི་ཁྲོད་ནས་བསྐྱངས། ཨཱ་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་མཁྱེན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངག་རྒྱུན་ལ་རྒྱང་ལྷར་གྲགས་ཡོད་མོད་དེ་དག་ཞིབ་པར་མི་འབྲི། དཔེར་ན། ཧོང་གིས"མ་འོངས་པ་ན་གཡུ་སྨང་ཉིན་ནས་རྒྱ་གྲོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས། དེ་དགོན་པ་དང་བསྲེས་ན་མི་ལེགས་གསུངས་ནས"དགོན་པའི་གཡས་ནས་རྒྱང་ཐག་གཅིག་གིས་ཚོད་པའི་སྣ་ཁའི་ཞབས་དེར་རྗེ་ལ་འབུམ་སྤྲུགས། དགོན་པའི་གཡོན་གྱི་སྣ་འོག་དེར་རྗེ་ལ་འབུམ་སྤྲུགས། ད་ལྟ་བལྟས་ན་ལུང་བསྟན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་ཐུབ་སོ། ། ཧོང་གི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་སར་གནས་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་བློ་དམན་བདག་གིས་ག་ལ་བརྗོད་ཐུབ། འདིར༧ཨཱ་ཁ་ཏྲ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུ་མཆོག་གི་འཁྲུངས་རབས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྲ་རྩེར་ཆགས་པའི་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་དང་པའི་གསོས་སུ་ཤར་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཆོག་སྤྲིན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། སྙིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སྟོན་པ་

ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དུས་སུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ཞེ་གནས་གནས་བརྟན་ཧྭཤམ་ཧྭ་ཛ་འམ་མ་ཏི་ཧྭ་ཛ་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་བུ་སློབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་བྱང་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་ཐིག་ལེ་རྩེ་གཞུང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་མི་ཕམ་བྱམས་པའི་མདུན་སའི་སྐྱེ་འགྲོའི་གཙུག་རྒྱན་ལྷ་ཁ་དྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཚད་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་མེད་གསུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྟགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་དུས་སུ་ཤཱཀྱ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐྱེ་བ་བཞེས། མི་ལ་རས་པའི་དུས་སུ་བེ་བན་སེ་སྟོན་གྱི་སྤྲིན་བདག་གི་ཚུལ་བཟུང་། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ནོར་རིགས་གསུམ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དུས་སུ་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་བཀའ་བཅུ་བ་བཞིའི་ནང་ཚན་བཀའ་བཅུ་དར་ར་བ་བཟོད་པའི་བློས་གར་བསྒྱུར། ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སུ་ལྷ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་རིག་འཛིན་ཇོ་རྗེ་མཆོག་ལྷ་ཁ་དྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་དང་པོར་བརྩི། ལྷ་ཁ་དྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་གཉིས་པ༧རྗེ་བཙུན་མཁས་བཙུན་སྙན་གྲགས་མཆོག ལྷ་ཁ་དྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་གསུམ་པ༧རྗེ་

བཙུན་སྟན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག ལྷ་ཁ་དླ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་བཞི་པ་ལྷ་ཁ་དུ་ག་རམས་པ༧རྗེ་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག ལྷ་ཁ་དླ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་པ༧རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག ལྷ་ཁ་དླ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ༧རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བྱམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་རབ་རྒྱས་མཆོག ལྷ་ཁ་དླ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ༧རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཉིད་ལགས་སོ། ། ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ། ལྷ་ཁ་དླ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་འཕྲེང་དང་པོ་ཁམས་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཉིད། ཆིང་ཧང་རྒྱལ་རབས་དང་པོ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡབ་དར་རྒྱལ་པོ་ཤོག་ཐུས་དབུ་བླར་གདན་དྲངས། དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་རོང་པོ་ཐེ་བུར་འཁྲུངས། མཚན་ལ་ལྷ་ཁ་མཁས་བཙུན་སྟན་གྲགས་གསོལ། ཡོང་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སློབ་གཉེར་མཛད། དེ་ནས་གཙང་དགོན་དོན་འགྲུབ་རབ་བརྟན་གླིང་དུ་ཕེབས། གཙང་པ་རྗེས་དགོན་བདག་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་འདུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བཞེངས། གཟིམ་ཁང་འདུ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཏུ་བཞེངས། གྲྭ་ཚང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་གནངས་ཏེ་འཆད་ཉན་ཇེ་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་གཙང་ལྷ་ཁ་གཉིས་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་བྱུང་། ཡོང་གིས་ཁྲི་ཀའི་རྫོ་མཚོ་འཁྱུར་བ་ཞི་བར་

མཛད། གོང་མ་ཡུང་ཏིང་གིས་ལྷ་ཁ་དྷ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུའི་ཚོ་ལོ་བསྟུལ། དིང་རིའི་ལམ་རྗེ་བརྗེགས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དོན་བསྐྲུངས། རྗེས་སུ་རེབ་གོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་སྨྱུ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་བྱམས་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའི་ཡང་སྤྲུལ་ལྷ་ཁ་སྐན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཐན་གྱུར་འཁྲུངས། ཁོང་གིས་མགར་རྗེ་དགོན་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་ལི་སྟོང་གིས་འཛོག་པ་བྱས། ལྷག་པར་དུ་ཐན་གྱི་དགོན་པའི་དགོན་བདག་མཛད་དེ་སྐར་གྱི་རྗོད་གྲྭ་ཁྲི་གུང་ཐང་གདན་དྲངས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་བསྒྱུར། དགོན་མགོ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ། དེ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་ཏུ་བ་དང་བཅས་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས། ཁྲི་ཀའི་རྗེ་མཚོ་འཕྲུར་བ་ཤར་བཞིན་ཞི་བར་བྱས། ཚེང་ཤང་བགྲ་ཤིས་འབྱུང་གནས་སྐུ་གཤེགས་ཁར་དབུ་ཐོས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བཙོ་སྟོན་རྣམ་དག་གནངས། ལྷ་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྨྱུ་ངན་འདས་ཁར་ཏུ་བ་རྣམས་ཕྱིར་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕབས། རྗེས་ནས་ཏུ་བས་ཁོང་གི་སྐུ་གདུང་གདན་དྲངས་ཏེ་ཐན་གྱི་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའི་ཡང་སྤྲུལ་ལྷ་ཁ་དུག་རམས་པ་ཤ་སྒྲང་ཚོ་དྲུག་གི་ནི་གུ་ཚོ་བར་འཁྲུངས། གཡེར་གཉོང་དགེ་འདུན་ཟླ་གྲགས་ལས་རབ་བྱུང་། རོང་བོ་དགོན་དུ་ཚོགས་ཞུགས་གནངས་ཏེ་འཛོག་པ་གྱི་ཉོམ་པ་བྱས། རྗེས་སུ་ཟླ་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེར་ཚོགས་ཞུགས་གནང་། གྲྭ་མཚམས་གདུང་གྲྭ་གྱི་གྲྭ་མགོར་བཏང་། དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤུ་པོའི་དཀྱིལ་འགོར་དུ་ཤ་སྒྲང་

ནེ་གུ་ཚང་ལ་འབྱུངས། མཚན་ལ་ལླ་ཁ་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་མི་འབྲི། དེའི་ཡང་སྤྲུལ་༧རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐུམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་རབ་རྒྱས་མཆོག་མཛོད་དགེར་འབྱུངས། ཡབ་ཐུམས་མི་དཔོན་ཆེན་ཡིན་ཞེས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས། ལླ་ཁ་ཧྣ་ལེ་ཧུ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ས་རུ་ཕེབས་སྐབས། བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལན་པོ་གུང་ཤིའི་ནང་ནས་གཟིམ་ཁང་བཀོད་སྒྲིག་ཐུས། ཁོང་གིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྫུན་མི་གསུངས་མོད་མཛོད་དགེའི་ལོ་རྒྱུས་གསར་བ་ལྷུགས་པར་དུ་བཏབ་པ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་མཚན་མི་བཀོད་པར་ལུགས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་ཡིད་ ཆེས་ཀྱི་གནས་མིན་སྙམ། ཡང་སྤྲུལ་ཉེ་གཞོན་སར་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་ཕག (སྤྱི་ལོ 1934) ལོར་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་ཧ་བ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་མདུན་བསུས་ཏེ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད། ཁོང་གིས་༧ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགོན་ཚུང་འདིར་དགེ་རྒན་ཞིག་སྐྱོལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ༧ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ཨ་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚང་དགེ་ཀན་དུ་གནངས། བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་བསྙེན་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་དབང་ལུང་གི་བདུད་རྩི་ངོམས་མེད་དུ་བཞེས། ཧོར་ར་དུ་མང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ས་བྱི (སྤྱི་ལོ 1948) ལོར་ཐུགས་

རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྨིན་བྱེད་དབང་གི་བདུད་རྩི་བསྩལ། རབ་རྒྱལ་ལྕགས་སྟག（སྤྱི་ལོ 1950）ལོར་སུ་ཧྲུག་ཆུང་བའི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མ་བཟློག་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་ཆར་ཕབ་པས། རབ་རྒྱལ་ཆུ་འབྲུག（སྤྱི་ལོ 1952）ལོར་༧ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༧རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་མཆོག་ལྷ་སྲང་དུ་གདན་དྲངས། ལོ་དེར་སོག་ཡུལ་དུ་ཁང་ཆགས་བབས་ནས་ཟོག་ལུག་གི་བརྒྱ་ཆའི་ཞི་དགུ་ཡན་བསད། རབ་རྒྱལ་ཤིང་ལུག་ལོར་ཁོང་གིས་འདུ་ཁང་ཆུང་བ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱར་བཞེངས་བྱས་ཏེ་ཕྱིའི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་བྱས། ནང་སློབ་གཉེར་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེ་ནས་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གཙང་པཎྜི་ཏའི་སྤྲུལ་སྐུའི་དོན་དུ་སྐུ་ཚོགས་གང་མང་ཕྱུངས། ཁོང་གིས་དགོན་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཁྱད་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྐྱངས། གཙང་པཎྜིས་ཀྱང་དུས་གསར་སྐབས་ལྷ་ཁ་དགོན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཁུར་གནངས། ཁོང་གིས“གཙང་ལྷ་ཁ་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་སྐྱོང་དགོས།”ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ་ལྷ་ཁ་སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ་ཆེན་པོ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་མ་གསོལ་བར་དུ་བསྐྱངས། ལྷ་ཁ་ཏྲ་ལེ་ཏུ་ཐོག་ཐུབ་སྡེ་བ་སོ་སོའི་བར་ལ་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ཞི་བར་མཛད། སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རགས་

བསྟུས་བདག་གིས《ལྷ་ཁ་དགོན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་དྭངས་གསལ་མེ་ལོང》དུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་མཛོད། ལྷ་ཁ་ཧྲ་ཞི་དུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ སྨོན་ལམ་དང༧རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཐམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་རབ་རྒྱས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་ཆུང་འདི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་གཡོན་ལྷུང་གི་དུས་དེར་ཕྲུར་མེད་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱོས། ལྷ་ཁ་ཧྲ་ཞི་དུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ༧རྗེ་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཨོ་ཏི་ཧྲི་ཤའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་བལྟམས། སྔོན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་མཚན་དུ་བཞེས་པའི་སོག་ཡུལ་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། དེ་ནས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚོགས་བཞུགས་མཛད། གདུང་གྲལ་མཁན་པོ་གྲལ་གྱི་གྲལ་དཀྱིལ་དུ་གྲལ་མཚམས་བཏང་། འཛིན་གྲྭའི་བླ་མར་བཞུགས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཕུལ། སྡེ་འཛོག་ལ་བཙུགས་ཤིང་ར་བསྒྱུར་གསོ་དང་གསེར་ཏོག་ཆ་ཚང་། དགེ་འདུན་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ལ་དམངས་སྒོར་ཁྲི་ཐུག་ཙུ་ལྷག་བཏང་། དཔྱ་ཁོང༧རིན་པོ་ཆེས་འགྲོ་སྒོ་བཏང་སྟེ་འདུ་ཁང་སྒྱུར་བཞེངས་དང་ནང་རྟེན་འགྲན་བྲལ་མང་པོ་བཞེངས། ལྷག་པར་དུ་རབ་རྒྱན་ཤིང་ཁྲི་ལོའི་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་བཞིའི་ཉིན༧རྗེ་བཙུན་བླ་མ་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་

འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་གཙོས་དབང་ལུང་མང་པོ་དང་ཡོངས་འཛིན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཛེ་བཙུན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བདེ་ཐང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་དབང་ལུང་གི་གདམས་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསན་དང་གསན་བཞིན་མཆིས། གཞན་སློབ་གྲྭ་ལ་རོགས་དང་ལ་སྦྱིན་པ། ཤག་པར་སོག་ཡུལ་གྱི་ན་གཞོན་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཕོང༧རིན་པོ་ཆེ་དང་དགོན་པའི་ནང་ཆེན་ཡོངས། དགོན་གཞུང་། གཡུ་སྣང་ཉིན་གྲོང་བརྡལ་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་ཁ་ཞེས་རིག་ཀུན་སྤྱོད་གཞོན་དར་གསོ་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་མཉམ་བསྐྲུན་བྱས་ཏེ་གཞོན་དར་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བཞིན་མཆིས། ད་དུང་དགོན་ནང་དུ་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ལ་སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་གཉེར་ཁང་སོགས་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཚམ་ཡང་གཞལ་དུ་མེད། ༧བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དད་ལྡན་སྐྱ་སེར་ཡོངས་ལ་ཆོས་ཆར་གྱི་བདུད་རྩི་སྦྱིན་བཞིན་པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་དང་ཨ་མདོ་རྫོང་གི་དམངས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ ཀུའུ་རིན་གཞོན་པའི་འགན་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ། ཆོས་ཐོག་གི་རིམ་པ།

དགོན་ཆུང་འདི་ཕྱག་བཏབ་མཛད་དུས་ཚོགས་ཆེན་ཡིན། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ལས་མ་འགོར་བར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོག་དང་

དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་ལེན་གཉིས་མཛད། ཞོགས་ཚོགས་ཆད་མེད་ཡིན། དུས་ཚུགས་རེ་ལ་ཆོས་ཐོག་ཆེན་མོ་རེ་ཡོད། ཆོས་ཐོག་གི་འདོན་པ་གསང་འདུས་ཡིན། གཞན་བདག་འཇུག་བདུན་སྒྲུབ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པའི་བདེ་མཆོག་བདག་འཇུག་དང་དགུ་པའི་གསང་འདུས་བདག་འཇུག བཅུ་པའི་ཆོས་མགོར་འཇིགས་བྱེད་བདག་འཇུག་ཡིན། དེ་མིན་བཅུ་པའི་ལྔ་མཆོད་དང་ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཡིན།

ལྷ་བབས་ཟླ་བའི་ཉེར་གཉིས་ཉིན་བླ་མ་གསར་བཞེངས། ལྔ་མཆོད་ཀྱི་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉིན་དགེ་བསྐུལ་དང་དབུ་མཛད་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད། རྒྱུན་ཇ་ཆད་མེད་ཆགས་མེད་ཡིན། འདོན་པ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ། དྲུག་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་དྲུག་བར་རབ་གནས་ཆེན་མོ། དྲུག་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་དབྱར་ལ་བཞུགས་དགོས། བཅོ་ལྔ་དང་གནམ་སྟོང་གཉིས་ལ་གསོ་སྦྱོང་ཡིན། འདི་ནི་སྔོན་ཆད་དང་དེང་སང་གི་ཆོས་ཐོག་གི་རིམ་པ་གཉིས་རགས་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། ནང་རྟེན་ངོ་སྤྲོད།

ནང་རྟེན་ཙ་ཆེན་མང་སོང་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ན་དགོས་པ་ཆུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིང་ཙམ་ལས་སྟོན་རྒྱུ་མེད། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་དཀའ་བས་ཤུང་ཙམ་འགོད་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་

གསུམ་ལས། གསུང་རྟེན་ལ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ། དངུལ་བྲིས་ཀྱི་འབུམ་བསྡུས་པ་སོགས་པོ་ཏི་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བཞུགས། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ། ཟེང་གདོང་མཆོད་རྟེན་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་དུ་བསྒྱུར་བ། ལྷ་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་ནོར་བུ་མཆོང་སྐུགས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བཞུགས། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་སོགས་མང་པོ་བཞུགས། སྐུའི་རྟེན་ལ། མི་ལ་བདུད་རྩི་ཅན། ལྷ་ཁ་ཧཱ་ལེ་དུ་ཐོག་ཐུ༧རྗེ་བློ་བཟང་བྱམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་རབ་རྒྱས་མཆོག་གིས་ཐུགས་བཀོད་ལྟར་གྲུབ་ཐང་གཅིག་གི་ངོར་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་བཞེངས་སུ་བཙུག་པ་མ་འགྲུབ་པ་རྗེས་སུ་རང་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་བའི་བྱིན་ཆེན། སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐུ་གསེར་བྲིས། ཙོང་ཁ་བརྒྱུད་རྩུ་བ། ཞིང་བཀོད་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཁྲུངས་རབས། ལྷ་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུངས་རབས། ཀླི་སྟྱེའི་ཕྱག་ཚོ། ཆེན་ཕང་གིས་གནང་བའི་པཎྜ་རགའི་ཏོག མུ་ཏིག་དཀར་བའི་ཕྲེང་བ། དངུལ་ཀོང་མང་པོ། བ་སོའི་ཏ་མ་རུ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྙེད་དཀའ་བའི་རིན་ཆེན་ནོར་བུ་མང་པོ་བཞུགས་པ་དུས་འཁྲུགས་ནང་བོར་བརླག་སྤྱང་། དེ་དག་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་རུ་བཞུགས། ད་དུང་གཟིམ་ཁང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་

སུ་བཞུགས་པའི་ནང་རྟེན་གྱི་རིམ་པ་མ་གླེང་བར་བཞག་པ་ཡིན། འདུ་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ལྷ་ཁ་སང་གི་གཟིམ་ཁང་། གསེར་ཁྲི་སང་གི་གཟིམ་ཁང་། བདེ་ཐང་སང་གི་གཟིམ་ཁང་། ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གཟིམ་ཁང་། གྲོ་ཚང་སང་གི་གཟིམ་ཁང་། གཞན་གྲྭ་ཤག་བཞི་བཅུ་ལྷག ཀླ་སྒྲུལ་དེ་དག་གི་གཙོས་གྲྭ་བཙུན་བདུན་ཅུ་ཙམ་བཞུགས། དེང་སང་གི་ནང་རྟེན་མདོར་བསྡུས་གླེང་ན། གསུང་རྟེན་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་བཞི། བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གཉིས། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གཙོ་བྱས། གསུང་འབུམ་མང་པོ་བཞུགས། ཐུགས་རྟེན་ལ། ལྷ་ཁ་དྷ་ལི་དུ་ཐོག་ཐུའི་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་གཙོས་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན། དུས་འཁོར་མཆོད་རྟེན། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞུགས། ལྷ་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཆ་གཅིག་གཙང་དགོན་དུ་བཞུགས། སྐུའི་རྟེན་ལ། བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ། དགའ་ལྡན་ནས་གདན་དྲངས་པའི་རྗེའི་སྐུ་ལི་མ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་ཡོང་གི་སྐུ་དཔར། སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན་སོགས་བྱིན་ཆེན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་འདུ་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་ཆུང་བ། ནང་ཆེན། གྲྭ་ཤག་སོགས་སུ་བཞུགས་སོ། །

བཞི་པ། མི་སྣ་གལ་ཆེན།

བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེ། བདེ་ཐང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་མཁན་པོ་ཡིན། ཁོང་དགོན་ཚང་འདིར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་སྟེ་བླ་སློབ་ཀུན་ལ་དབང་ལུང་དང་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད།

ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བླ་མ་གཞུང་ལས་པའི་འགན་བཞེས་ཏེ་གཙང་དགོན་དང་ལྷ་ཁ་དགོན་ལ་བདག་སྐྱོང་གང་ལེགས་མཛད། ལྷ་ཁ་དྷ་ལི་ཏུ་ཐོག་ཐུ་རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྐུ་འཕྲེང་གཉིས་པར་ཐུགས་བརྟག་གནང་ས། ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད། ད་ལྟ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་བཞུགས་གནང་སྟེ་དཔེ་གཟིགས་གནང་བའི་སྐབས་སོ། །

ཐུ་མེད་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་འདིར་ཕེབས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བ་དང་ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ཁོང་གིས་ལྷ་ཁ༧རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཀོད་ལྟར་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་པའི་འགན་བཞེས་ཏེ་གྲྭ་མང་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་དང་། ལྷ་ཁ་ཤེས་རིག་ཀུན་སྤྱོད་ག་གཞོན་དར་གསོ་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སློབ་གཙོ། ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་ངོ་དམ་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན། ཁོང་གིས་བདག

མེད་ཀྲན་ཀོན་དང་སློབ་གྲྭ་སོགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ཕྱོགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་བཞུགས་ལགས་སོ། །

རྒྱ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་བ་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་གསེར་ཁྲིར་བཀོད།དེ་ནས་ལྷ་ཐང་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚོགས་བཞུགས་གནང་། ད་ལྟ་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེར་ཡོད་པའི་དགོན་གཞུང་གི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབ་བཞིན་བཞུགས།

ཨ་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས། སོང་༧ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་དགེ་ཀན་དུ་གནང་། སོང་གིས་དཔལ་ལྡན་སྐད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་འདོན་ཏ་དབྱངས་སོགས་དར་སྤེལ་དུ་བཏང་། སོང་ལྷ་ཐང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དཔལ་ལྡན་སྐད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་བ་ཡིན།

རྗེ་འཇམ་དཔལ་རིན་པོ་ཆེ། སོང་༧ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་དགེ་ཀན་དུ་གནངས། སོང་གིས་འདོན་ཏ་དབྱངས་སོགས་དཔལ་ལྡན་སྐད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ཇི་བཞིན་ཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལྷ་ལྷག་ཏུ་ཆེ།

ཨ་ཁྱུ་རྒྱ་མཚོ། སོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

ཨ་ཁྱུ་བསྟན་ཚོགས། སོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ།

སྣ་མ་གཞུང་ལས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཕོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གདན་རབས་སུ་གསལ་ལ། ཕོང་དཀུང་ལོ་ཀྱི་བཞིའི་སྐྱེང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས།

ཨ་ཁུ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག ཕོང་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་དགེ་བསྐུལ་དང་དགེ་རྒན་གྱི་འགན་བཞེས། བརྩོན་འགྲུས་ལ་སྟོད་པ་མེད་པས་ངག་རྒྱུན་ལ“ཨ་ལགས་ཤིང་བཟའ་ཚང་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཨ་ཁུ་དམ་ཆོས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས”ཞེས་བཤད་པ་བྱུང་། ཕོང་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་བྱུང་། ཕོང་གིས་བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་དང་པོར་ལྷ་ཁ་དགོན་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་དཔེ་ཁྲིད་གནངས། གཞན་གྲྭ་པ་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

ཨ་ཁུ་རྒྱ་མཚོ། ཕོང་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་དབུ་མཛད་དགེ་བསྐུལ། དགོན་ཆུང་འདི་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།

ཨ་ཁུ་ཆོས་འཕེལ། ཕོང་གིས་ལྷ་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་གདུང་གཙང་དགོན་ནས་གདན་དྲངས་ཡོང་། ལོ་གཙང་ཚང་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་དགེ་རྒན་དུ་བཞག

ཨ་ཁུ་ཆོས་འཕེལ། ཕོང་གིས་ལྷ་ཁ་དགོན་པའི་དགེ་བསྐུལ་གྱི་

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ཞུས་དག་པ། བསོད་ཀོ